

www.sosyalpediatri2024.org

8. Ulusal Sosyal Pediatri kongresi

Bildiri Kitabı

14-16 Kasım 2024
The Grand Mercure Otel, ANKARA

Çocuk Sağlığı İzleminde
Güncel Gelişmeler ve Gereksinimler

Prof. Dr. Ufuk BEYAZOVA
onuruna...

DAVET YAZISI	7
KURULLAR	8
BİLİMSEL PROGRAM	9
SÖZLÜ BİLDİRİLER	14
SB 1- EYLEMLER VE DÜŞÜNCELERİN SIKLIĞI ÖLÇEĞİ’NİN TÜRKÇE UYARLAMASI	19
SB 2 - POSTPARTUM 6. AYA KADAR ANNELERİN D VİTAMİNİ VE KALSİYUM KULLANIMI HAKKINDA BİLGİ DÜZEYLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ; KESİTSEL BİR ÇALIŞMA	23
SB 3 - MÜLTECİ ÇOCUKLARDA SAĞLIK SORUNLARI: POLİKLİNİK BAŞVURU TANILARININ İNCELENMESİ	27
SB 4 - ANNELERİNE GÖRE İŞTAHSIZ OLDUĞU DÜŞÜNÜLEN ÇOCUKLARIN DİYET YETERLİLİKLERİNİN VE BÜYÜME DURUMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ	29
SB 5 - AŞI KARARSIZLIĞI/REDDİ OLAN OLGULARDA AŞILANMA ORANLARINI NASIL ARTTIRABİLİRİZ?	30
SB 6 - BEBEKLİK DÖNEMİNDE PROFİLAKSİ İÇİN FARKLI DEMİR PREPARATLARININ KULLANIMI VE DEMİR DURUMU ÜZERİNE ETKİLERİ	31
SB 7 - JUVENİL İDİOPATİK ARTRİT TANILI ÇOCUKLARDA ANTROPOMETRİK ÖLÇÜMLERİ ETKİLEYEN EBEVEYN-ÇOCUK ÖZELLİKLERİ	33
SB 8 - YENİDOĞANLARDA BEYİN OMURİLİK SIVISINDA ÜREMESİ OLAN HASTALARIN RETROSPEKTİF DEĞERLENDİRİLMESİ	34
SB 9 - EMZİRME BAŞARISI ÜZERİNDE GEBE OKULUNUN ETKİSİ: LATCH SKORLARI KARŞILAŞTIRMASI	35
SB 10 - DEPREMZEDE ANNELER İLE GELİŞİMSEL EBEVEYNLİK MÜDAHALESİ: PİKOLO GÖZLEM FORMU SONUÇLARI	36
SB 11 - İNSTAGRAM FENOMENİ ÇOCUK HEKİMLERİ: ETİK VE GÜVENLİK AÇISINDAN BİR İÇERİK ANALİZİ	37
SB 12 - ALTINCI AYDA HENÜZ TAMAMLANMAYAN BCG REAKSİYONU BİZE NE SÖYLER?	38
SB 13 - PANDEMİNİN 1-2 YAŞ ARASINDAKİ ÇOCUKLARIN İLETİŞİM BECERİLERİNE ETKİSİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	39
SB 14 - SOSYAL PEDIATRİ BİLİM ALANINDA ÇALIŞAN PEDIATRİSTLERİN KRONİK HASTALIĞI OLAN ÇOCUKLARDA BAĞIŞIKLAMAYA YÖNELİK TUTUMLARI VE BAĞIŞIKLAMA ÇALIŞMA GRUBU UZLAŞI TABLOSU 2-DOĞUMSAL METABOLİK HASTALIKLAR, HEMOGLOBİNOPATİLER, ENDOKRİN HASTALIKLAR, NÖROLOJİK HASTALIKLAR, KALP HASTALIKLARI, SOLUNUM SİSTEMİ HASTALIKLARI, KANAMA DİYATEZLERİ, KRONİK KARACİĞER HASTALIKLARI	42
SB 15 - ANNE BESLENMESİNİN ANNE SÜTÜ BİLEŞİMİNE ETKİSİ VAR MIDIR?	44
SB 16 - BEBEKLER VE KÜÇÜK ÇOCUKLAR İÇİN BESLENME UYGULAMALARI VE YAPISI ANKETİ – (YARI-)KATI GIDA İLE BESLENME DÖNEMİ (BUYA-YKG)’ NİN TÜRKÇE UYARLAMASI	45
SB 17 - ÖN FONTANEL BOYUTLARININ VE KAPANMA ZAMANININ ULTRASONOGRAFİK VE MANUEL ÖLÇÜMLERLE DEĞERLENDİRİLMESİ	46
SB 18 - ANNE SÜTÜ 25(OH)D VİTAMİNİ DÜZEYİ VE İLİŞKİLİ FAKTÖRLER	47

SB 19 - İLK BİR YAŞTA BAĞLANMAYI ETKİLEYEN ANNE VE BEBEK İLİŞKİLİ FAKTÖRLER -----	48
SB 20 - EMZİREN ANNELERİN GIDA TAKVİYESİ KULLANIM NEDENLERİ VE İLİŞKİLİ FAKTÖRLER-----	50
SB 21 - ANNELERİN BEBEK BESLENME TUTUMU VE ANKSİYETE DÜZEYLERİNİN BEBEKLERİNİN İLK 6 AY BESLENMESİ ÜZERİNE ETKİSİ: İKİ MERKEZLİ ÇALIŞMA -----	51
SB 22 - EBEVEYNLERİN ÇOCUKLUK AŞILARI HAKKINDAKİ DÜŞÜNCELERİNİN BELİRLENMESİ-----	53
SB 23 - SOSYAL PEDIATRİ BİLİM ALANINDA ÇALIŞAN PEDIATRİSTLERİN SOLİD ORGAN NAKLİ PLANLANAN/OLAN ÇOCUKLARIN BAĞIŞIKLANMASINA YÖNELİK DENEYİMLERİ VE ÖNERİLERİ-----	54
SB 24 - COVID-19 PANDEMİSİ SÜRECİNDE ERGENLERİN DEPRESYON, ANKSİYETE VE UMUTSUZLUK DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ-----	55
SB 25 - EMZİREN ANNELERDE PLASTİK TEMAS ÖYKÜSÜ İLE ANNE SÜTÜ BİSFENOL A (BPA) DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ-----	59
SB 26 - TÜRKİYE'DE NÖRAL TÜP DEFECTLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ-----	60
SB 27 - REÇETESİZ İLAÇ KULLANIMI VE AKILCI İLAÇ TÜKETİMİ EBEVEYNLER ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME -----	61
SB 28 - SOSYAL PEDIATRİ BİLİM ALANINDA ÇALIŞAN PEDIATRİSTLERİN HEMATOPOETİK KÖK HÜCRENAKLİ OLAN ÇOCUKLARIN BAĞIŞIKLANMASINA YÖNELİK DENEYİMLERİ VE ÖNERİLERİ-----	66
SB 29 - ANNELER İÇİN ÖZYETERLİK ÖLÇEĞİ'NİN (MATERNAL SELF EFFICACY SCALE) TÜRKÇE UYARLAMASI	67
SB 30 - ANNE SÜTÜ YA DA FORMÜLA MAMA İLE BESLENEN 2-4 AY ARASI, SAĞLIKLI ÇOCUKLARDA İNTESTİNAL ALKALEN FOSFATAZ DÜZEYİ İLE BARSAK SAĞLIĞININ DEĞERLENDİRİLMESİ-----	69
SB 31 - KUZEY KIBRIS'TA YAŞAYAN OKUL ÖNCESİ ÇOCUKLARIN UYKU ÖZELLİKLERİ VE EKLAN SÜRESİNİN DİKKAT TOPLAMA BECERİLERİ ÜZERİNDEKİ YORDAYICI ROLÜ-----	71
SB 32 - SAMSUN'DA 5 YAŞ GRUBUNDA EKSİK AŞI PREVALANSI İLE BU VAKALARIN AİLE ÖZELLİKLERİ VE BİLGİ KAYNAKLARININ ANALİZİ -----	72
SB 33 - ANKARA'DA ÖĞRENİM GÖREN LİSE ÖĞRENCİLERİNİN KİŞİLİK ÖZELLİKLERİ İLE AKRAN ZORBALIĞI İLİŞKİSİ-----	74
SB 34 - ÇOCUKLARDA BESİN TAKVİYESİ KULLANIMI VE ETKİLEYEN FAKTÖRLER -----	75
SB 35 - 6-11 YAŞ SAĞLIKLI ÇOCUKLARDA MEDYA KULLANIMI İLE UYKU ARASINDAKİ İLİŞKİNİN ARAŞTIRILMASI-----	76
SB 36 - 0-18 YAŞ ÇOCUKLARIN VE EBEVEYNLERİNİN OBEZİTE FARKINDALIKLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ; KESİTSEL BİR ÇALIŞMA -----	77
SB 37 - ULUSAL AŞILAMA PROGRAMINDA YER ALAN AŞILARA YÖNELİK EBEVEYNLERİN AŞI REDDİ KARARLARINI ETKİLEN NEDENLERİN ARAŞTIRILMASI -----	81
SB 38 - EBEVEYNLERİN YEMEK ZAMANI DAVRANIŞLARI, SOSYAL MEDYA KULLANIMI VE FİZİKSEL AKTİVİTENİN ÇOCUKLARIN BESLENME ALIŞKANLIĞI VE OBEZİTE ÜZERİNE ETKİSİ-----	82
SB 39 - OTİZM SPEKTRUM BOZUKLUĞU OLAN ÇOCUKLARIN HAYVANLARLA ETKİLEŞİMİNİN NİTELİKSEL DEĞERLENDİRİLMESİ-----	86

SB 40 - SAĞLAM ÇOCUK İZLEM POLİKLİNİĞİNE BAŞVURAN KAÇIRILMIŞ AŞI FIRSATI OLAN ÇOCUKLARIN DEĞERLENDİRİLMESİ-----	87
SB 41 - GENEL PEDIATRİ POLİKLİNİĞİNE BAŞVURAN AİLELERİN HUMAN PAPİLLOMA VİRÜSÜ VE AŞISI HAKKINDAKİ BİLGİ VE TUTUMLARI: ANKET ÇALIŞMASI -----	88
SB 42 - SOSYAL PEDIATRİ BİLİM ALANINDA ÇALIŞAN PEDIATRİSTLERİN KRONİK HASTALIĞI OLAN ÇOCUKLARDA BAĞIŞIKLAMAYA YÖNELİK TUTUMLARI VE BAĞIŞIKLAMA ÇALIŞMA GRUBU UZLAŞI TABLOSU 1-HİPOSPLENİZİM, HIV(+) ÇOCUKLAR, KRONİK BÖBREK YETMEZLİĞİ, NEFROTİK SENDROM, ANATOMİK BARIYER BOZUKLUKLARI, ROMATOLOJİK HASTALIKLAR -----	91
SB 43 - ADÖLESANLARDA DUYGU DÜZENLEME GÜÇLÜKLERİ VE DUYUSAL İŞLEMLEME SÜREÇLERİNİN OBEZİTE İLE İLİŞKİSİ -----	93
SB 44 - 9-12 AY ARASI DEMİR EKSİKLİĞİ ANEMİSİ OLAN ÇOCUKLARDA UYKU BOZUKLUĞUNUN SUBJEKTİF DEĞERLENDİRİLMESİ-----	98
SB 45 - TEKİL VE ÇOĞUL PRETERM BEBEKLERDE BESLENME DURUMLARI VE ERKEN NEONATAL SONUÇLARIN KARŞILAŞTIRILMASI -----	99
SB 46 - “KÜÇÜK ÇOCUKLARIN İYİLİK HALİ ANKETİ (“SURVEY OF WELL-BEING OF YOUNG CHILDREN” (SWYC))’NİN TÜRKÇEYE UYARLANMASI VE 1-66 AY TÜRK ÇOCUKLARINDA GELİŞİMSEL TARAMA İÇİN DENVER II TESTİ İLE EŞ ZAMANLI UYGULANARAK SONUÇLARIN KARŞILAŞTIRILMASI -----	102
SB 47 - ÇOCUK İHMAL VE İSTİSMARININ TOPLUM TEMELLİ KORUYUCU YAKLAŞIMLAR İLE ÖNLENMESİ AMACIYLA AİLELERİN GÜÇLENDİRİLMESİNE YÖNELİK EĞİTİM PLANLANMASI-----	105
SB 48 - OTİZMLİ ÇOCUKLARIN ÇOCUK SAĞLIĞI İZLEMLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ -----	106
SB 49 - DIGITAL OKURYAZARLIĞIN ÇOCUĞU DIGITAL TEHLİKELERDEN KORUMA ÜZERİNE ETKİSİ -----	107
SB 50 - ÇOCUKLARIN DİL VE KONUŞMA GELİŞİMİNİN EBEVEYN DANIŞMANLIK EĞİTİMİ ÖNCESİ VE SONRASI DEĞERLENDİRİLMESİ-----	108
SB 51 - DOĞUM SONRASI ANNE BAĞLANMA ÖLÇEĞİ’NİN (MATERNAL POSTNATAL ATTACHMENT SCALE) TÜRKÇE UYARLAMASI -----	110
SB 52 - 2018 TNSA VERİLERİNE GÖRE ANNELERİN KARŞILANMAMIŞ AİLE PLANLAMASI İHTİYACI İLE ÇOCUKLARININ BESLENME DURUMU ARASINDAKİ İLİŞKİ -----	112
SB 53 - BABA-BEBEK BAĞLANMASI İLE EBEVEYN RUH SAĞLIĞI VE İLİŞKİ DOYUMU ARASINDAKİ İLİŞKİ: KESİTSEL BİR ÇALIŞMA.-----	113
SB 54 - BABA KATILIMININ EMZİRME ÜZERİNE ETKİSİ-----	114
SB 55 - HUMAN PAPİLLOMA VİRUS ENFEKSİYONU VE AŞILAMAYA DAİR ADÖLESANLAR VE EBEVEYNLERİNİN BİLGİ DÜZEYİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ -----	115
SB 56 - 6-23 AYLIK BEBEKLERDE SAĞLIKSIZ YİYECEK VE ŞEKERLİ İÇECEK TÜKETİM DURUMU VE BUNA ETKİ EDEN FAKTÖRLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ -----	117
POSTER BİLDİRİLER-----	118
PB 1 - PİTT-HOPKİNS SENDROMU: ERKEN TANI VE SAĞLAM ÇOCUK İZLEMİ ÜZERİNE BİR OLGU SUNUMU -----	122

PB 2 - ÖTİROİD HASHİMOTO TİROİDİTLİ ÇOCUKLARIN İŞİTME FONKSİYONLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ	123
PB 3 - MALNÜTRİSYON VE NÖROMETABOLİK HASTALIK ÖN TANILARIYLA TAKİP EDİLİRKEN TANI ALAN ÇOCUK İSTİSMARI VE İHMALİ OLGUSU	124
PB 4 - ÇOCUK GELİŞİMİ BİRİMİNE YÖNLENDİRİLEN ÇOCUKLARIN PROFİLİ : BURSA ÖRNEĞİ	125
PB 5 - EL,AYAK,AĞIZ HASTALIĞINI TAKİBEN GELİŞEN TIRNAK BULGUSU: ONİKOMADEZİS	126
PB 6 - 0-5 YAŞ ARASI ÇOCUKLARDA EKRAM MARUZİYETİ BUNA ETKİ EDEN BAZI AİLESEL FAKTÖRLER VE ANNE DASS-42 ÖLÇEĞİ İLE OLAN İLİŞKİSİ	128
PB 7 - BEBEKLERDE VE ÇOCUKLARDA BENİGN GEÇİCİ HİPERFOSFATAZEMİ: 6 VAKA ÇALIŞMASI	129
PB 8 - PEDIATRİSTLERİN VE AİLE HEKİMLERİNİN, ÇOCUKLARDA KEHRİBAR KOLYE KULLANIMINA YAKLAŞIMLARI	131
PB 9 - GALAKTORE VE BAŞ AĞRISI ŞİKAYETİYLE GELEN BİR ADOLESAN VAKASI	132
PB 10 - AŞIRI SÜT TÜKETİMİNE BAĞLI DEMİR EKSİKLİĞİ ANEMİSİ OLGUSU	133
PB 11 - ROTAVİRÜS AŞISI İLİŞKİLİ GEÇİCİ İNVAJİNASYON OLGUSU	134
PB 12 - BİR YAŞINDA, SADECE ANNE SÜTÜ İLE BESLENEN, AŞILARI YAPILMAMIŞ, D VİTAMİNİ VE DEMİR PROFİLAKSİSİ ALMAMIŞ, DOKTOR KONTROLLERİ İHMAL EDİLMİŞ BİR KIZ BEBEK: ÇOCUK İHMALİ OLGUSU	136
PB 13 - KADIN VE ERKEK KUAFÖRLERİNDE OTİZM FARKINDALIĞI: NİTELİKSEL BİR ARAŞTIRMA	137
PB 14 - ÇÖZGER BAŞVURUSU OLAN ÇOCUKLARIN AŞILAMA DURUMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ	138
PB 15 - EZBER BOZAN BİR BİYOLOJİK AJAN: HAMİLELİĞİNDE SERTOLİZUMAB TEDAVİSİ ALAN ANNE BEBEGİNİN AŞILANMASI	139
PB 16 - KAYGI BOZUKLUĞUNA BAĞLI KİLO KAYBI YAKINMASI OLAN BİR ADÖLESAN OLGUDA HEADSSS ADÖLESAN SORGULAMASININ ÖNEMİ	140
PB 17 - ERGENLERDE YABANCI CİSİM YUTULMASI: AYNI MERKEZDE BİR HAFTADA DÖRT VAKA	141
PB 18 - EX OLAN BİR HASTA NEDENİYLE ADOLESANLARDA MENİNGOKOK AŞILAMASI	144
PB 19 - ÖZEFAGUS ATREZİSİ VE TRAKEOÖZEFAGEAL FİSTÜLÜ OLAN ZOR VAKADA EMZİRME DANIŞMANLIĞI ÖRNEĞİ	146
PB 20 - ÇOCUK GÜVENLİĞİ: YARALANMA VE ZEHİRLENMELERDE PERİFER DENEYİMİ	147
PB 21 - KİSTİK FİBROZİS HASTALIĞI OLAN ÇOCUKLARDA EBEVEYNLERİN İNFLUENZA VE PNÖMOKOK AŞILARI HAKKINDAKİ FARKINDALIK VE BİLGİ DÜZEYLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	149
PB 22 - ÇOCUK KORUMA HİZMETLERİNDEKİ YÜKSEK RİSKLİ BEBEKLER İÇİN APNE MONİTÖRÜNÜN KRİTİK ROLÜ: BİR OLGU SUNUMU	152
PB 23 - İSTİSMARA BAĞLI Kafa TRAVMASINI TAKLİT EDEN NADİR BİR DURUM; COL4A1 MUTASYONU	155
PB 24 - AKRAN ZORBALIĞININ ŞİDDETLİ BOYUTU: Kafa TRAVMASI	157

14 – 16 Kasım 2024 - 8.Ulusal Sosyal Pediatri Kongresi
Grand Mercure Otel, Ankara

- PB 25 - OTİZMLİ VE TİPİK GELİŞEN OKUL ÖNCESİ ÇOCUKLARIN DIŞKILARINDA {AKKERMANSİA MUCİNİPHİLA} VE {LACTOBACİLLUS REUTERİ} BAKTERİLERİ MİKTARLARININ KARŞILAŞTIRILMASI VE OTİZMLİ ÇOCUKLARIN BESLENMELERİNİN NİTELİKSEL DEĞERLENDİRİLMESİ ----- 161**
- PB 26 - AŞI TEREDDÜDÜ MÜ YOKSA YANLIŞ ANLAŞILAN BİR KONTRENDİKASYON MU? KATILMA NÖBETİ OLMASI SEBEBİYLE AŞILANMAMIŞ BİR ÇOCUK----- 163**
- PB 27 - DEPREM SONRASI SÜREÇTE KURULAN ÇOCUK HASTALIKLARI SERVİSİNİN İLK 3 AYINA BAKIŞ----- 164**
- PB 28 - YENİDOĞAN TABURCULUĞUNDA BİLGİLENDİRME VE ÖNERİLER FORMU VERİLMESİ STANDART HALE GETİRİLMELİ Mİ? ----- 169**

14 - 16 Kasım 2024 - 8.Ulusal Sosyal Pediatri Kongresi
Grand Mercure Otel, Ankara

DAVET YAZISI

Değerli Meslektaşlarımız,

Sosyal Pediatri Derneği ve Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Sosyal Pediatri Bilim Dalı'nın işbirliği ile 14-16 Kasım 2024'de Ankara'da düzenlenecek olan 8.Ulusal Sosyal Pediatri Kongresi'ne sizleri davet etmekten büyük onur ve mutluluk duymaktayız.

Kongremizi, "Çocuk Sağlığı İzleminde Güncel Gelişmeler ve Gereksinimler" başlığı altında, değerli hocamız Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Sosyal Pediatri Bilim Dalı emekli Öğretim Üyesi Prof. Dr. Ufuk Beyazova onuruna düzenlemekteyiz. Prof. Dr. Ufuk Beyazova, bir yandan "iyi hekim, iyi insan nasıl olunur" a davranışlarıyla örnek olurken, bir yandan da, öğrencilerine çocuk sağlığı izleminin ve koruyucu hekimliğin önemini vurgulamış, sosyal pediatri alanına çok değerli katkılarda bulunmuştur.

Kasım ayında Ankara, The Grand Mercure Otel'de yapılacak kongremizde sizlerle buluşmaktan mutluluk duyacağımızı belirtir, Sosyal Pediatri Derneği yönetim kurulu ve kongre düzenleme kurulu olarak sevgi ve saygılarımızı sunarız.

Prof. Dr. Aysu Duyan Çamurdan

Kongre Başkanı

Prof. Dr. Gülbin Gökçay

Sosyal Pediatri Derneği Yönetim Kurulu Başkanı

14 – 16 Kasım 2024 - 8.Ulusal Sosyal Pediatri Kongresi
Grand Mercure Otel, Ankara

KURULLAR

Kongre Başkanı

Prof. Dr. Aysu DUYAN ÇAMURDAN

Kongre Onursal Başkanları

Prof. Dr. Uğur ÜNAL (Gazi Üniversitesi Rektörü)

Prof. Dr. Alper CEYLAN (Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Dekanı)

Prof. Dr. Gülbin GÖKÇAY (Sosyal Pediatri Derneği Yönetim Kurulu Başkanı)

Prof. Dr. Aysun BİDECİ (Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı Başkanı)

Düzenleme Kurulu

Dr. Habip ALMIŞ

Dr. Adem AYDIN

Dr. Adnan BARUTÇU

Dr. Bahar ÇUHACI ÇAKIR

Dr. Atilla ÇİFCİ

Dr. Nazmi Mutlu KARAKAŞ

Dr. Meda KONDOLOT

Dr. Emel ÖRÜN

Bilimsel Sekreteryaya

Dr. Bahar ÇUHACI ÇAKIR

Dr. Nazmi Mutlu KARAKAŞ

Dr. Meda KONDOLOT

**Soyadına göre alfabetik olarak sıralanmıştır.*

14 - 16 Kasım 2024 - 8.Ulusal Sosyal Pediatri Kongresi
Grand Mercure Otel, Ankara

BİLİMSEL PROGRAM

14 KASIM 2024
ÇOCUK SAĞLIĞI İZLEM KURSU

8:30 - 09:00	ÇOCUK SAĞLIĞI İZLEM KURSU Tanışma ve Beklentilerin Alınması Kursun Tanıtımı Kurs Başkanları: Gülbin Gökçay, Meda Kondolot
09:00 - 09:30	Çocuk Sağlığı İzleminin Felsefesi Konuşmacı: Gülbin Gökçay
09:30 - 09:40	Sorular ve Tartışma
09:40 - 10:10	Taramalarda Güncel Durum Konuşmacı: Meda Kondolot
10:10 - 10:20	Sorular ve Tartışma
10:20 - 10:40	ÇAY - KAHVE ARASI
10:40 - 11:10	Büyüme İzleminde İpuçları Konuşmacı: Tolga İnce
11:10 - 11:20	Sorular ve Tartışma
11:20 - 11:50	Gelişimin Değerlendirilmesi, Taranması ve İzlemi Konuşmacı: Elif N. Özmert
11:50 - 12:00	Sorular ve Tartışma
12:00 - 13:00	ÖĞLE YEMEĞİ
13:00 - 13:30	Aşı Uygulamaları Konuşmacı: Habip Almış
13:30 - 13:40	Sorular ve Tartışma
13:40 - 14:10	Soru ve Sorunlarla Beslenme Konuşmacı: Bahar Kural
14:10 - 14:20	Sorular ve Tartışma
14:20 - 14:40	ÇAY - KAHVE ARASI
14:40 - 15:40	İzlemlerde Sık Karşılaşılan Sorular ve Sorunlar Bebek Bakımı -Aşırı Ağlayan Bebekler -Uyku Düzeni -Ağız ve Diş Bakımı -Takvim Dışı Aşılarda -Tuvalet Eğitimi -Davranışsal Sorunlar -Duyarlı Anne Babalık -Vitamin, Mineral ve Probiyotik Kullanımı -Fiziksel Aktivite -Akılcı Medya Kullanımı Konuşmacılar: Gülbin Gökçay, Meda Kondolot
15:40 - 16:00	Sorular ve Tartışma
16:00 - 16:30	Geri Bildirimler ve Kapanış

14 KASIM 2024
ÖZEL KLİNİK DURUMLARDA BAĞIŞIKLAMA KURSU

08:30 - 09:00	ÖZEL KLİNİK DURUMLARDA BAĞIŞIKLAMA KURSU Tanışma ve Beklentilerin Alınması Kursun Tanıtımı Kurs Başkanları: Aysu Duyan Çamurdan, Bahar Çuhacı Çakır
09:00 - 09:30	Aşı İmmünolojisi, Bileşenleri ve Uygulamaları , Aşı Uygulamalarında Genel Kurallar Konuşmacı: Sevtap Velipaşaoğlu
09:30 - 09:40	Sorular ve Tartışma
09:40 - 10:10	Aşı Öncesi Sorulması Gereken Sorular, Aşı Kontrendikasyonları, Önlem Alınarak Aşı Uygulanması Gereken Durumlar, Aşı Sonrası İstenmeyen Yan Etki Konuşmacı: Adnan Barutçu
10:10 - 10:20	Sorular ve Tartışma
10:20 - 10:40	ÇAY - KAHVE ARASI
10:40 - 11:10	Gebelik ve Bağışıklama Prematür ve Düşük Doğum Ağırlıklı Bebeklerde Bağışıklama Alerji ve Bağışıklama Konuşmacı: Gökçe Celep
11:10 - 11:20	Sorular ve Tartışma
11:20 - 11:50	Anatomik veya Fonksiyonel Hipospleni/Aspleni Santral Sinir Sistemi Anatomik Bariyer Bozukluklarında Bağışıklama Konuşmacı: Filiz Orhon
11:50 - 12:00	Sorular ve Tartışma
12:00 - 13:00	ÖĞLE YEMEĞİ
13:00 - 13:30	Primer İmmün Yetmezliklerde Bağışıklama Kemoterapi, Radyoterapi ve Steroid Kullanımında Bağışıklama İmmüsuprese Bireylerin Ev İçi ve Yakın Temaslılarının Bağışıklaması Konuşmacı: Gonca Keskindemirci
13:30 - 13:40	Sorular ve Tartışma
13:40 - 14:10	Hematopoetik Kök Hücre Nakli Öncesi ve Sonrası Bağışıklama Solid Organ Nakli Öncesi ve Sonrası Bağışıklama Biyolojik Ajanlar ve Bağışıklama Konuşmacı: Bahar Çuhacı Çakır
14:10 - 14:20	Sorular ve Tartışma
14:20 - 14:40	ÇAY - KAHVE ARASI
14:40 - 15:10	Kronik Hastalıklarda Bağışıklama Konuşmacı: Meltem Dinleyici
15:10 - 15:40	Anestezi Öncesi ve Sonrası Bağışıklama Konuşmacı: N. Mutlu Karakaş
15:40 - 16:00	Sorular ve Tartışma
16:00 - 16:30	Geri Bildirimler ve Kapanış

OLGULARLA SAĞLIKLI BESLENME KURSU

08:30 - 09:00	OLGULARLA SAĞLIKLI BESLENME KURSU Tanışma ve Beklentilerin Alınması Kursun Tanıtımı Kurs Başkanları: Emel Örün, Nalan Karabayır
09:00 - 09:30	Emzirmede "Altın Saat" Konuşmacı: Nalan Karabayır
09:30 - 10:00	Birlikte Tartışalım: "Sütüm Yetmiyor" Konuşmacı: M. Melek Oğuz
10:00 - 10:15	ÇAY - KAHVE ARASI
10:15 - 10:45	Alternatif Beslenme Yöntemleri (Fincanla/Kaşıkla, Parmakla Besleme, Emzirme Destek Sistemi) Konuşmacı: Nalan Karabayır
10:45 - 11:15	Relaksasyon ve Laktasyonun İndüksiyonu Konuşmacı: Nalan Karabayır
11:15 - 11:45	Tartışma
12:00 - 13:00	ÖĞLE YEMEĞİ
13:00 - 13:30	Tamamlayıcı Beslenmede Güncellemeler Konuşmacı: Emel Örün
13:30 - 13:45	Sağlıklı Menü Örnekleri Konuşmacı: Emel Örün
13:45 - 14:00	Tartışma
14:00 - 14:30	Sık Görülen Beslenme Sorunlarına Yaklaşım Konuşmacı: Emel Örün
14:30 - 14:45	ÇAY - KAHVE ARASI
14:45 - 15:15	Ebeveyn Beslenme Tutumları Konuşmacı: Adem Aydın
15:15 - 15:45	Birlikte Tartışalım: "Çocuğum Kilo Almıyor?" Konuşmacı: Melda Çelik
15:45 - 16:15	Birlikte Tartışalım: "Çocuğum Yemiyor" Konuşmacı: Beril Aydın
16:15 - 16:30	Geri Bildirimler ve Kapanış

ERKEN ÇOCUKLUK DÖNEMİNDE UYKU VE UYKU SORUNLARI KURSU

08:30 - 09:00	ERKEN ÇOCUKLUK DÖNEMİNDE UYKU VE UYKU SORUNLARI KURSU Tanışma ve Beklentilerin Alınması Ön Test Kurs Başkanı: Perran Boran
09:00 - 09:45	Erken Çocukluk Döneminde Uyku ve Uyku Sorunları Konuşmacı: Perran Boran
09:45 - 10:00	Soru-Cevap
10:00 - 10:30	Anne Babaların Çocuk Uykusuna İlişkin Algıları Konuşmacı: Hatice Ezgi Barış
10:30 - 10:45	ÇAY - KAHVE ARASI
10:45 - 11:15	Ebeveyn-Çocuk Etkileşiminin Desteklenmesi Konuşmacı: Mahmut Caner Us
11:15 - 11:45	Olgu Sunumu Konuşmacı: Şenay Türe
11:45 - 12:00	Soru-Cevap
12:00 - 13:00	ÖĞLE YEMEĞİ
13:00 - 13:30	Gentle Methods of Self-Soothing (GeMSS) Konuşmacı: Sarah Blunden (çevrim içi)
13:30 - 13:35	Soru-Cevap
13:35 - 14:05	Possums Uyku Programı Konuşmacı: Pamela Douglas (çevrim içi)
14:05 - 14:15	Soru-Cevap
14:15 - 14:30	ÇAY - KAHVE ARASI
14:30 - 15:15	Çocuklarda Uyku Sorunlarında Ayırıcı Tanı Konuşmacı: Lourdes DelRosso (çevrim içi)
15:15 - 15:30	Sorular ve Tartışma
15:30 - 16:00	Örnek Uygulamalar (Gevşeme Egzersizleri, Stres Yönetimi, Kabullenme.....) Konuşmacı: Hülya Barlak
16:00 - 16:30	Son Test ve Kapanış

15 KASIM 2024
A SALONU

08:30 - 10:30	AÇILIŞ
08:30 - 09:00	Açılış Töreni ve Açılış Konuşmaları
09:00 - 10:00	Prof. Dr. Ufuk Beyazova Özgeçmiş Konuşmacı: Aysu Duyan Çamurdan
10:00 - 10:30	Açılış Konferansı: Sosyal Pediatri'nin Dünü, Bugünü ve Geleceği Sosyal Pediatri Dernek Başkanı: Gülbin Gökçay
10:30 - 10:50	ÇAY - KAHVE ARASI
10:50 - 12:00	PROF. DR. UFUK BEYAZOVA OTURUMU: Çocuk Sağlığı İzleminde Güncel Gelişmeler Oturum Başkanları: Gülbin Gökçay, Songül Yalçın
10:50 - 11:10	Dünya'da ve Türkiye'de Çocuk Sağlığı Göstergeleri Konuşmacı: Emel Örün
11:10 - 11:30	Çocuk Sağlığı İzleminde Temel Prensipler Konuşmacı: Bahar Çuhacı Çakır
11:30 - 11:50	Yenidoğan ve Çocukluk Çağı Tarama Programları Konuşmacı: Meda Kondolot
11:50 - 12:00	Tartışma
12:00 - 12:30	Nimenrix ile "Tam zamanında" ve "Uzun süreli koruma" Konuşmacı: Tolga İnce
12:30 - 13:30	ÖĞLE YEMEĞİ
13:30 - 14:00	HPV İlişkili Hastalıklar ve Kanseller, HPV Aşılarında Güncel Durum Konuşmacı: Aysu Duyan Çamurdan
14:00 - 14:30	Pnömonokok aşılarının bugünü ve yarını Konuşmacı: Gonca Keskindemirci
14:30 - 15:20	OTURUM: Sağlıklı Beslenme Oturum Başkanları: Sevgi Başkan, Figen Şahin Dağlı
14:30 - 14:50	Çocukluk Çağı Boyunca Sağlıklı Beslenme İlkeleri Konuşmacı: Atilla Çifci
14:50 - 15:10	Tamamlayıcı Beslenme: Anne Ne İster, Bebek Ne Bekler, Nasıl Yönetelim? Konuşmacı: Nalan Karabayır
15:10 - 15:20	Tartışma
15:20 - 15:40	ÇAY - KAHVE ARASI
15:40 - 16:50	OTURUM: Bağışıklama Programları ve Solunum Yolu Enfeksiyonlarından Korunmada Güncel Gelişmeler Oturum Başkanları: Nurdan Evliyaoğlu, Aysu Duyan Çamurdan
15:40 - 16:00	Dünyada Bağışıklama Programlarında Son Gelişmeler Konuşmacı: Betül Ulukol
16:00 - 16:20	Respiratuar Sinsityal Virus (RSV) Enfeksiyonlarına Karşı Korunmada Son Gelişmeler Konuşmacı: Habip Almiş
16:20 - 16:40	COVID-19 ve Diğer Solunum Yolu Enfeksiyonlarında Son Durum: Bu Kış Bizi Neler Bekliyor? Konuşmacı: Sevtap Velipaşaoğlu
16:40 - 16:50	Tartışma
17:00 - 18:00	SÖZEL BİLDİRİ OTURUMU Oturum Başkanları: Songül Yalçın, Yaşar Topal
18:00 - 19:00	POSTER SUNUMLARI Oturum Başkanları: Ahmet Ergin, Öykü Özbörü Aşkan
19:00 - 19:30	Sosyal Pediatri Derneği Olağan Genel Kurulu

16 KASIM 2024
A SALONU

09:00 - 10:10	OTURUM: Aşı Uygulamalarında Yaşanan Zorluklar ve Çözümler Oturum Başkanları: Emel Gür, Adem Aydın
09:00 - 09:20	Eksik Aşılı / Aşısız Çocukta Aşılama Konuşmacı: Meltem Dinleyici
09:20 - 09:40	Aşı Kararsızlığı / Reddi Nedenleri ve Yönetimi Konuşmacı: Filiz Orhon
09:40 - 10:00	Aşı Sonrası İstenmeyen Etkiler (ASİE) ve Yönetimi Konuşmacı: Ahmet Ergin
10:00 - 10:10	Tartışma

10:10 - 10:30	ÇAY - KAHVE ARASI	
10:30 - 11:40	OTURUM: Büyüme ve Büyümememe Oturum Başkanları: Selda Bülbül, Gonca Yılmaz	
10:30 - 10:50	Büyümenin İzlemi ve Değerlendirilmesi Konuşmacı: Filiz Tubaş	
10:50 - 11:10	Vitamin, Mineral Kullanımında Güncel Gelişmeler Konuşmacı: Betül Orhan Kılıç	
11:10 - 11:30	Malnütrisyonlu Bebek ve Çocukların Yönetimi, Akılcı Enteral Ürün Kullanımı Konuşmacı: N. Mutlu Karakaş	
11:30 - 11:40	Tartışma	
11:45 - 12:15	“Bi Menquadfi Konuşalım” Konuşmacı: Adnan Barutçu	
12:30 - 13:30	ÖĞLE YEMEĞİ	
13:30 - 14:00	Türkiye’de Meningokok B’ye Karşı Erken Korumanın Önemi Konuşmacı: Feyza Koç	
14:00 - 14:50	OTURUM: Gelişimin İzlemi ve Karşılaşılan Sorunlar Oturum Başkanları: Elif Özmert, Vefik Arıca	
14:00 - 14:20	Gelişimsel İzlem ve Desteklenmesi Konuşmacı: Tuba Çelen Yoldaş	
14:20 - 14:40	Çocukluk Çağında Davranışsal Sorunlara Yaklaşım Konuşmacı: Selda Karaayvaz	
14:40 - 14:50	Tartışma	
14:50 - 15:20	ÇAY - KAHVE ARASI	
15:20 - 16:10	OTURUM: Çocuk Sağlığı İzleminde Sık Karşılaşılan Soru ve Sorunlar Oturum Başkanları: Nilgün Çöl, M. Ayşin Taşar	
15:20 - 15:40	Ailelerin Sık Danıştığı Konular Konuşmacı: Pınar Yılmazbaş	
15:40 - 16:00	Çocuk Sağlığı İzleminde Sık Karşılaşılan Gastrointestinal Sorunlar ve Yönetimi Konuşmacı: Elif Ünver Korğalı	
16:00 - 16:10	Tartışma	
16:10 - 16:30	Çocuklarda Akılcı İlaç Kullanımı Konuşmacı: N. Mutlu Karakaş	
16:30 - 17:30	KAPANIŞ	
16 KASIM 2024 B SALONU		
09:00 - 10:10	OTURUM: Değişen Dünyada Çocuk, Adolesan ve Ebeveyn Olmak Oturum Başkanları: Serpil Uğur Baysal, Atilla Çifci	
09:00 - 09:20	Adolesan Döneminde Sık Rastlanan Sorunlar Konuşmacı: Meltem İleri	
09:20 - 09:40	Dijital Dünyanın Getirdiği Fırsatlar ve Riskler Konuşmacı: Ayşe Tolunay Oflu	
09:40 - 10:00	Çocuk Sağlığı İzlemlerinde Ebeveynliğin Geliştirilmesi: Sorunları Fırsata Dönüştürmek Konuşmacı: A. Şebnem Soysal Acar	
10:00 - 10:10	Tartışma	
10:10 - 10:30	ÇAY - KAHVE ARASI	
10:30 - 11:40	OTURUM: Çocuk İhmali ve İstismarı Oturum Başkanları: Betül Ulukol, Figen Şahin Dağlı	
10:30 - 10:50	Ne Zaman Şüphelenelim? Nasıl Yönetelim? Konuşmacı: Özlem Bağ	
10:50 - 11:10	Olgularla Kasıtlı Kafa Travmaları ve Tıbbi İstismar Konuşmacı: Nihal Durmaz	
11:10 - 11:30	Sosyal Hizmetler Alanında Güncel Gelişmeler ve Etkin Kullanımı Konuşmacı: Figen Paslı	
11:30 - 11:40	Tartışma	

14 - 16 Kasım 2024 - 8.Ulusal Sosyal Pediatri Kongresi
Grand Mercure Otel, Ankara

SÖZLÜ BİLDİRİLER

Prof. Dr. Ufuk BEYAZOVA
onuruna...

SÖZLÜ BİLDİRİ SUNUM LİSTESİ

15 KASIM 2024 CUMA | A SALONU / 17:00 - 18:30

Oturum Başkanları: *Songül Yalçın, Yaşar Topal*

No	Sunum Saati	Yazarlar	Sunan Yazar	Başlık
SB - 1	17:00-17:06	KAAN ÇELEBİER, FURKAN KALAYCI	KAAN ÇELEBİER	REÇETESİZ İLAÇ KULLANIMI VE AKILCI İLAÇ TÜKETİMİ EBEVEYNLER ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME
SB - 2	17:06-17:12	RUKİYE BOZBULUT, BAHAR ÇUHACI ÇAKIR, EMİNE YASSIBAŞ, AYSU DUYAN ÇAMURDAN	RUKİYE BOZBULUT	ANNELERİNE GÖRE İŞTAHSIZ OLDUĞU DÜŞÜNÜLEN ÇOCUKLARIN DİYET YETERLİLİKLERİNİN VE BÜYÜME DURUMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ
SB - 3	17:12-17:18	SADIYE SERT, NURCAN KOLANCALI	SADIYE SERT	MÜLTECİ ÇOCUKLARDA SAĞLIK SORUNLARI: POLİKLİNİK BAŞVURU TANILARININ İNCELENMESİ
SB - 4	17:18-17:24	AYDIN ÇELİKİYURT, FİLİZ TUBAŞ, SELCEN BEDİR	SELCEN BEDİR	GENEL PEDIATRİ POLİKLİNİĞİNE BAŞVURAN AİLELERİN HUMAN PAPILOMA VİRÜSÜ VE AŞISI HAKKINDAKİ BİLGİ VE TUTUMLARI: ANKET ÇALIŞMASI
SB - 5	17:24-17:30	NAZMİ MUTLU KARAKAŞ, YUSUF YAŞAR, CANSU YANIK, SELİN KUZUCU, AYSU DUYAN ÇAMURDAN	SELİN KUZUCU	EBEVEYNLERİN YEMEK ZAMANI DAVRANIŞLARI, SOSYAL MEDYA KULLANIMI VE FİZİKSEL AKTİVİTENİN ÇOCUKLARIN BESLENME ALIŞKANLIĞI VE OBEZİTE ÜZERİNE ETKİSİ
SB - 6	17:30-17:36	SEMA BAYRAKTAR, GÖZDE ATAR, RABİA DUĞAN, ZEYNEP ÖZDEMİR, ELİF MİRAY KAYA	SEMA BAYRAKTAR	EBEVEYNLERİN ÇOCUKLUK AŞILARI HAKKINDAKİ DÜŞÜNCELERİNİN BELİRLENMESİ
SB - 7	17:36-17:42	SEYYİDENUR ERDEM, BAHAR ÖZTELÇAN GÜNDÜZ, BÜLENT ÜNAY	SEYYİDENUR ERDEM	10-18 YAŞ ÇOCUKLARIN VE EBEVEYNLERİNİN OBEZİTE FARKINDALIKLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ; KESİTSEL BİR ÇALIŞMA
SB - 8	17:42-17:48	SİNEM OCAKLI, EMİNE POLAT	SİNEM OCAKLI	ULUSAL AŞILAMA PROGRAMINDA YER ALAN AŞILARA YÖNELİK EBEVEYNLERİN AŞI REDDİ KARARLARINI ETKİLENE NEDENLERİN ARAŞTIRILMASI
SB - 9	17:48-17:54	SÜMEYYE TÜRK, BAHAR ÖZTELÇAN GÜNDÜZ, BÜLENT ÜNAY	SÜMEYYE TÜRK	POSTPARTUM 6. AYA KADAR ANNELERİN D VİTAMİNİ VE KALSİYUM KULLANIMI HAKKINDA BİLGİ DÜZEYLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ; KESİTSEL BİR ÇALIŞMA
SB - 10	17:54-18:00	ŞAHİN KALKAN, NALAN KARABAYIR, İŞİL ÇULHA HOŞCEYLAN, NURAY ARDA, AYŞENUR ZORTEYMUR, AYÇA KALKAN	ŞAHİN KALKAN	DİGİTAL OKURYAZARLIĞIN ÇOCUĞU DİGİTAL TEHLİKELERDEN KORUMA ÜZERİNE ETKİSİ
SB - 11	18:00-18:06	ZEYNEP BEGÜM ERENŞOY KARAGÜL, BAHAR ÖZTELÇAN GÜNDÜZ, BÜLENT ÜNAY	ZEYNEP BEGÜM ERENŞOY KARAGÜL	HUMAN PAPILOMA VİRUS ENFEKSİYONU VE AŞILAMAYA DAİR ADÖLESANLAR VE EBEVEYNLERİNİN BİLGİ DÜZEYİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ
SB - 12	18:06-18:12	ŞEYMA KARATEKİN, ÖZGE YANIK	ŞEYMA KARATEKİN	AŞI KARARSIZLIĞI / REDDİ OLAN OLGULARDA AŞILANMA ORANLARINI NASIL ARTTIRABİLİRİZ ?
SB - 13	18:12-18:18	ESİN OKMAN, HAYRİYE GÖZDE KANMAZ KUTMAN, FATMA ÇETİN, NAZMİYE BENGÜ KARACAĞLAR, GONCA TÜRKER ERGÜN, MERVE KÜÇÜKOĞLU KESER, ÖZLEM MORALOĞLU TEKİN	ESİN OKMAN	EMZİRME BAŞARISI ÜZERİNDE GEBE OKULUNUN ETKİSİ: LATCH SKORLARI KARŞILAŞTIRMASI

SÖZLÜ BİLDİRİ SUNUM LİSTESİ
15 KASIM 2024 CUMA | B SALONU / 17:00 - 18:30

Oturum Başkanları: *Ayşe Kılıç, Aysun Kara Uzun*

No	Sunum Saati	Yazarlar	Sunan Yazar	Başlık
SB - 1	17:00-17:06	REFİA GÖZDENUR SAVCI, S. SONGÜL YALÇIN	REFİA GÖZDENUR SAVCI	SAMSUN'DA 5 YAŞ GRUBUNDA EKSİK AŞI PREVALANSI İLE BU VAKALARIN AİLE ÖZELLİKLERİ VE BİLGİ KAYNAKLARININ ANALİZİ
SB - 2	17:06-17:12	MAHMUT CANER US, ELİF ÖZTÜRK, BETÜL ŞENYÜREK, ÖZNR GÖKÇE NİZAM, AYŞE ŞAHİN, EZGİ BARIŞ, PERRAN BORAN	MAHMUT CANER US	BEBEKLER VE KÜÇÜK ÇOCUKLAR İÇİN BESLENME UYGULAMALARI VE YAPISI ANKETİ – (YARI-)KATI GIDA İLE BESLENME DÖNEMİ (BUYA-YKG)' NİN TÜRKÇE UYARLAMASI
SB - 3	17:12-17:18	MELİS ÖZKUMUR YEŞİL, AYSU DUYAN ÇAMURDAN, FADİL BERAT YEŞİL, BAHAR ÇUHACI ÇAKIR	MELİS ÖZKUMUR YEŞİL	ANNELERİN BEBEK BESLENME TUTUMU VE ANKSİYETE DÜZEYLERİNİN BEBEKLERİNİN İLK 6 AY BESLENMESİ ÜZERİNE ETKİSİ: İKİ MERKEZLİ ÇALIŞMA
SB - 4	17:18-17:24	MERYEM ERAT NERGİZ, SİDDİKA SONGÜL YALÇIN	MERYEM ERAT NERGİZ	INSTAGRAM FENOMENİ ÇOCUK HEKİMLERİ: ETİK VE GÜVENLİK AÇISINDAN BİR İÇERİK ANALİZİ
SB - 5	17:24-17:30	MİNE BAŞIBÜYÜK, NALAN KARABAYIR, ÖVGÜ BÜKE, ÖZLEM ÖÇAL, AYBÜKE KACIR, DEMET DENİZ BİLGİN	MİNE BAŞIBÜYÜK	ANNE BESLENMESİNİN ANNE SÜTÜ BİLEŞİMİNE ETKİSİ VAR MIDIR?
SB - 6	17:30-17:36	MÜRŞİDE GÜL YILMAZ, GÖKÇE YILMAZ AKDOĞAN, FATİH BAYRAKTAR	MÜRŞİDE GÜL YILMAZ	KUZEY KIBRIS'TA YAŞAYAN OKUL ÖNCESİ ÇOCUKLARIN UYKU ÖZELLİKLERİ VE EKRAN SÜRESİNİN DİKKAT TOPLAMA BECERİLERİ ÜZERİNDEKİ YORDAYICI ROLÜ
SB - 7	17:36-17:42	NAGİHAN ERDOĞ ŞAHİN, NİHAL HATİPOĞLU, DİDEM BARLAK KETİ, ESRA DEMİRCİ, MEDA KONDOLOT	NAGİHAN ERDOĞ ŞAHİN	ADÖLESANLARDA DUYGU DÜZENLEME GÜÇLÜKLERİ VE DUYUSAL İŞLEMLEME SÜREÇLERİNİN OBEZİTE İLE İLİŞKİSİ
SB - 8	17:42-17:48	NECLA İPAR, NURİ EFE AYDIN, EZGİ NUR ALPER, ÖZGÜR AKTAŞ, ÖZLEM MURZOĞLU KURT, ARZU BAYGÜL	NECLA İPAR	BABA-BEBEK BAĞLANMASI İLE EBEVEYN RUH SAĞLIĞI VE İLİŞKİ DOYUMU ARASINDAKİ İLİŞKİ: KESİTSEL BİR ÇALIŞMA.
SB - 9	17:48-17:54	NİCEL YILDIZ SİLAHLI, MEHMET AKİF İNANICI, PERRAN BORAN	NİCEL YILDIZ SİLAHLI	ÇOCUK İHMAL VE İSTİSMARININ TOPLUM TEMELLİ KORUYUCU YAKLAŞIMLAR İLE ÖNLENMESİ AMACIYLA AİLELERİN GÜÇLENDİRİLMESİNE YÖNELİK EĞİTİM PLANLANMASI
SB - 10	17:54-18:00	NİHAL YAMAN ARTUNÇ, YAĞMUR BAYINDIR, HALİDE ÖZGE BAŞARAN, YELDA BİLGİNER, SEZA ÖZEN, S. SONGÜL YALÇIN	NİHAL YAMAN ARTUNÇ	JUVENİL İDİOPATİK ARTRİT TANILI ÇOCUKLARDA ANTROPOMETRİK ÖLÇÜMLERİ ETKİLEYEN EBEVEYN-ÇOCUK ÖZELLİKLERİ
SB - 11	18:00-18:06	NİLGÜN ÇAYLAN, S.SONGÜL YALÇIN	NİLGÜN ÇAYLAN	TÜRKİYE'DE NÖRAL TÜP DEFEKTLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ
SB - 12	18:06-18:12	ÖYKÜ ÖZBÖRÜ AŞKAN, GONCA KESKİNDEMİRCİ, PINAR YEŞİL, SHABNAM ALİYEVA, ÜMRAN ÇAKIROĞLU, GÜLBİN GÖKÇAY	ÖYKÜ ÖZBÖRÜ AŞKAN	PANDEMİNİN 1-2 YAŞ ARASINDAKİ ÇOCUKLARIN İLETİŞİM BECERİLERİNE ETKİSİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ
SB - 13	18:12-18:18	ÖZNR GÖKÇE NİZAM, AYŞE ŞAHİN, BETÜL AKBAY ŞENYÜREK, ELİF ÖZTÜRK, MELİKE DÖNMEZ, MAHMUT CANER US, EZGİ BARIŞ, PERRAN BORAN	ÖZNR GÖKÇE NİZAM	ANNELER İÇİN ÖZYETERLİK ÖLÇEĞİ'NİN (MATERNAL SELF EFFICACY SCALE) TÜRKÇE UYARLAMASI
SB - 14	18:18-18:24	RAMAZAN DULKADİR, BAHAR ÇUHACI ÇAKIR, AYSU DUYAN ÇAMURDAN	RAMAZAN DULKADİR	ÖN FONTANEL BOYUTLARININ VE KAPANMA ZAMANININ ULTRASONOGRAFİK VE MANUEL ÖLÇÜMLERLE DEĞERLENDİRİLMESİ

SÖZLÜ BİLDİRİ SUNUM LİSTESİ
15 KASIM 2024 CUMA | C SALONU / 17:00 - 18:30

Oturum Başkanları: *Filiz Orhon, Özlem Tezol*

No	Sunum Saati	Yazarlar	Sunan Yazar	Başlık
SB - 1	17:00-17:06	BİLGE ÇEŞMECİ, AYŞE ESRA TAPÇI, ÖZGE BALCI, HATİCE EMEL ÖZYÜREK	BİLGE ÇEŞMECİ	9-12 AY ARASI DEMİR EKSİKLİĞİ ANEMİSİ OLAN ÇOCUKLARDA UYKU BOZUKLUĞUNUN SUBJEKTİF DEĞERLENDİRİLMESİ
SB - 2	17:06-17:12	FATMA ELİBOL, ASYA ÇETİN, ŞEHAZ CEYLAN, BİRGÜL BAYOĞLU	BİRGÜL BAYOĞLU	DEPREMZEDE ANNELER İLE GELİŞİMSEL EBEVEYNLİK MÜDAHALESİ: PİKOLO GÖZLEM FORMU SONUÇLARI
SB - 3	17:12-17:18	BURÇİN YORGANCI KALE, HATİCE EZGİ BARIŞ, MAHMUT CANER US, PERRAN BORAN	BURÇİN YORGANCI KALE	BABA KATILIMININ EMZİRME ÜZERİNE ETKİSİ
SB - 4	17:18-17:24	DEMET DENİZ BİLGİN, NALAN KARABAYIR, BİLGE ÇETİNKAYA, AYBÜKE KACIR, ÖZLEM ÖCAL, MİNE BAŞIBÜYÜK, ÖVGÜ BÜKE	DEMET DENİZ BİLGİN	EMZİREN ANNELERİN GIDA TAKVİYESİ KULLANIM NEDENLERİ VE İLİŞKİLİ FAKTÖRLER
SB - 5	17:24-17:30	EDANUR ACAREL, AYŞE ESRA TAPCI, MEDİNE AYŞİN TAŞAR	EDANUR ACAREL	SAĞLAM ÇOCUK İZLEM POLİKLİNİĞİNE BAŞVURAN KAÇIRILMIŞ AŞI FIRSATI OLAN ÇOCUKLARIN DEĞERLENDİRİLMESİ
SB - 6	17:30-17:36	ELİF ÖZTÜRK, BETÜL AKBAY ŞENYÜREK, ÖZNR GÖKÇE NİZAM, AYŞE ŞAHİN, MELİKE DÖNMEZ, MAHMUT CANER US, EZGİ BARIŞ, PERRAN BORAN	ELİF ÖZTÜRK	İLK BİR YAŞTA BAĞLANMAYI ETKİLEYEN ANNE VE BEBEK İLİŞKİLİ FAKTÖRLER
SB - 7	17:36-17:42	BETÜL AKBAY ŞENYÜREK, ÖZNR GÖKÇE NİZAM, ELİF ÖZTÜRK, AYŞE ŞAHİN, MELİKE DÖNMEZ, MAHMUT CANER US, EZGİ BARIŞ, PERRAN BORAN	ELİF ÖZTÜRK	DOĞUM SONRASI ANNE BAĞLANMA ÖLÇEĞİ'NİN (MATERNAL POSTNATAL ATTACHMENT SCALE) TÜRKÇE UYARLAMASI
SB - 8	17:42-17:48	FATMANUR ÖZBEYAZ, AYSUN KARA UZUN	FATMANUR ÖZBEYAZ	ANNE SÜTÜ YA DA FORMÜLA MAMA İLE BESLENEN 2-4 AY ARASI, SAĞLIKLI ÇOCUKLARDA İNTESTİNAL ALKALEN FOSFATAZ DÜZEYİ İLE BARSAK SAĞLIĞININ DEĞERLENDİRİLMESİ
SB - 9	17:48-17:54	GÖKÇE ÇIPLAK, FEYZA İNCİ, ELİF ÜNVER KORĞALI	FEYZA İNCİ	TEKİL VE ÇOĞUL PRETERM BEBEKLERDE BESLENME DURUMLARI VE ERKEN NEONATAL SONUÇLARIN KARŞILAŞTIRILMASI
SB - 10	17:54-18:00	FEYZA YÜCEL YILMAZ, BAHAR ÇUHACI ÇAKIR, NAZMİ MUTLU KARAKAŞ, AYSU DUYAN ÇAMURDAN	FEYZA YÜCEL YILMAZ	6-11 YAŞ SAĞLIKLI ÇOCUKLARDA MEDYA KULLANIMI İLE UYKU ARASINDAKİ İLİŞKİNİN ARAŞTIRILMASI
SB - 11	18:00-18:06	FİLİZ TUBAŞ, AYSU DUYAN ÇAMURDAN, ESRA DEMİRCİ, FERHAN ELMALI	FİLİZ TUBAŞ	COVID-19 PANDEMİSİ SÜRECİNDE ERGENLERİN DEPRESYON, ANKSİYETE VE UMUTSUZLUK DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ
SB - 12	18:06-18:12	GAMZE GEZGEN KESEN, S. SONGÜL YALÇIN	GAMZE GEZGEN KESEN	2018 TNSA VERİLERİNE GÖRE ANNELERİN KARŞILANMAMIŞ AİLE PLANLAMASI İHTİYACI İLE ÇOCUKLARININ BESLENME DURUMU ARASINDAKİ İLİŞKİ
SB - 13	18:12-18:18	HÜLYA ACAR TÜRK, ZUHAL GÜNDOĞDU	HÜLYA ACAR TÜRK	ÇOCUKLARIN DİL VE KONUŞMA GELİŞİMİNİN EBEVEYN DANIŞMANLIK EĞİTİMİ ÖNCESİ VE SONRASI DEĞERLENDİRİLMESİ
SB - 14	18:18-18:24	HÜLYA ŞEKER YIKMAZ, BAHAR ÇUHACI ÇAKIR, AYSU DUYAN ÇAMURDAN	HÜLYA ŞEKER YIKMAZ	ANKARA'DA ÖĞRENİM GÖREN LİSE ÖĞRENCİLERİNİN KİŞİLİK ÖZELLİKLERİ İLE AKRAN ZORBALIĞI İLİŞKİSİ

SÖZLÜ BİLDİRİ SUNUM LİSTESİ
15 KASIM 2024 CUMA | D SALONU / 17:00 - 18:30

Oturum Başkanları: Seda Topçu, Nilgün Çaylan

No	Sunum Saati	Yazarlar	Sunan Yazar	Başlık
SB - 1	17:00-17:06	ESRA CINKILLI AKTAĞ, S. SONGÜL YALÇIN	ESRA CINKILLI AKTAĞ	ANNE SÜTÜ 25(OH)D VİTAMİNİ DÜZEYİ VE İLİŞKİLİ FAKTÖRLER
SB - 2	17:06-17:12	ESRA CINKILLI AKTAĞ, S. SONGÜL YALÇIN	ESRA CINKILLI AKTAĞ	EMZİREN ANNELERDE PLASTİK TEMAS ÖYKÜSÜ İLE ANNE SÜTÜ BISFENOL A (BPA) DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ
SB - 3	17:12-17:18	FATMA BURCU DOĞANÇ, MELDA KARAVUŞ, SEYHAN HİDİROĞLU, GÖRKEM CAN, ZEHRA ÇAMALAN, BEYZA TOPCU, TARIK TALHA ZAMBAK	FATMA BURCU DOĞANÇ	OTİZM SPEKTRUM BOZUKLUĞU OLAN ÇOCUKLARIN HAYVANLARLA ETKİLEŞİMİNİN NİTELİKSEL DEĞERLENDİRİLMESİ
SB - 4	17:18-17:24	GONCA KESKİNDEMİRCİ, MELTEM DİNLEYİCİ, EMEL GÜR, SEVTAP VELİPAŞAOĞLU, FİLİZ ORHON, FEYZA KOÇ, AHMET ERGİN	GONCA KESKİNDEMİRCİ	SOSYAL PEDIATRİ BİLİM ALANINDA ÇALIŞAN PEDIATRİSTLERİN SOLİD ORGAN NAKLİ PLANLANAN/OLAN ÇOCUKLARIN BAĞIŞKLANMASINA YÖNELİK DENEYİMLERİ VE ÖNERİLERİ
SB - 5	17:24-17:30	GONCA KESKİNDEMİRCİ, MELTEM DİNLEYİCİ, EMEL GÜR, SEVTAP VELİPAŞAOĞLU, FİLİZ ORHON, FEYZA KOÇ, AHMET ERGİN	GONCA KESKİNDEMİRCİ	SOSYAL PEDIATRİ BİLİM ALANINDA ÇALIŞAN PEDIATRİSTLERİN HEMATOPOETİK KÖK HÜCRENAKLİ OLAN ÇOCUKLARIN BAĞIŞKLANMASINA YÖNELİK DENEYİMLERİ VE ÖNERİLERİ
SB - 6	17:30-17:36	GONCA KESKİNDEMİRCİ, ECE ASLAN, ÖYKÜ ÖZBÖRÜ AŞKAN, SELDA HANÇERLİ TÖRÜN, ESRA YÜCEL, GÜLBİN GÖKÇAY	GONCA KESKİNDEMİRCİ	ALTINCI AYDA HENÜZ TAMAMLANMAYAN BCG REAKSIYONU BİZE NE SÖYLER?
SB - 7	17:36-17:42	EMEL GÜR, MELTEM DİNLEYİCİ, GONCA KESKİNDEMİRCİ, SEVTAP VELİPAŞAOĞLU, FİLİZ ORHON, FEYZA KOÇ, AHMET ERGİN	MELTEM DİNLEYİCİ	SOSYAL PEDIATRİ BİLİM ALANINDA ÇALIŞAN PEDIATRİSTLERİN KRONİK HASTALIĞI OLAN ÇOCUKLARDA BAĞIŞKLANMAYA YÖNELİK TUTUMLARI VE BAĞIŞKLANMA ÇALIŞMA GRUBU UZLAŞI TABLOSU 1-HİPOSPLENİZİM, HIV(+) ÇOCUKLAR, KRONİK BÖBREK YETMEZLİĞİ, NEFROTİK SENDROM, ANATOMİK BARIYER BOZUKLUKLARI, ROMATOLOJİK HASTALIKLAR
SB - 8	17:42-17:48	EMEL GÜR, MELTEM DİNLEYİCİ, GONCA KESKİNDEMİRCİ, SEVTAP VELİPAŞAOĞLU, FİLİZ ORHON, FEYZA KOÇ, AHMET ERGİN	MELTEM DİNLEYİCİ	SOSYAL PEDIATRİ BİLİM ALANINDA ÇALIŞAN PEDIATRİSTLERİN KRONİK HASTALIĞI OLAN ÇOCUKLARDA BAĞIŞKLANMAYA YÖNELİK TUTUMLARI VE BAĞIŞKLANMA ÇALIŞMA GRUBU UZLAŞI TABLOSU 2-DOĞUMSAL METABOLİK HASTALIKLAR, HEMOGLOBİNOPATİLER, ENDOKRİN HASTALIKLAR, NÖROLOJİK HASTALIKLAR, KALP HASTALIKLARI, SOLUNUM SİSTEMİ HASTALIKLARI, KANAMA DİYATEZLERİ, KRONİK KARACİĞER HASTALIKLARI
SB - 9	17:48-17:54	MERVE TOSYALI, YAVUZ DEMİRÇELİK, ÖZLEM BAĞ, UTKU KARAARSLAN, SULE GÖKÇE, FEYZA KOÇ	MERVE TOSYALI	BEBEKLIK DÖNEMİNDE PROFİLAKSİ İÇİN FARKLI DEMİR PREPARATLARININ KULLANIMI VE DEMİR DURUMU ÜZERİNE ETKİLERİ
SB - 10	17:54-18:00	ORKUT KOÇ, MERVE TOSYALI, ŞULE GÖKÇE, FEYZA KOÇ	MERVE TOSYALI	ÇOCUKLARDA BESİN TAKVİYESİ KULLANIMI VE ETKİLEYEN FAKTÖRLER
SB - 11	18:00-18:06	AYŞE ESRA TAPCI, BAHAR ÇUHACI ÇAKIR, AYSU DUYAN ÇAMURDAN	AYŞE ESRA TAPCI	OTİZMLİ ÇOCUKLARIN ÇOCUK SAĞLIĞI İZLEMLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ
SB - 12	18:06-18:12	AYŞE ŞAHİN, ELİF ÖZTÜRK, BETÜL AKBAY ŞENYÜREK, ÖZNUR GÖKÇE NİZAM, MELİKE DÖNMEZ, MAHMUT CANER US, EZGİ BARIŞ, PERRAN BORAN	AYŞE ŞAHİN	EYLEMLER VE DÜŞÜNCELERİN SIKLIĞI ÖLÇEĞİ'NİN TÜRKÇE UYARLAMASI
SB - 13	18:12-18:18	BAŞAK VURGAN BAŞAK, MELEHAT MELEK OĞUZ, ERKAN BÜYÜKDEMİRCİ	BAŞAK VURGAN BAŞAK	"KÜÇÜK ÇOCUKLARIN İYİLİK HALİ ANKETİ ("SURVEY OF WELL-BEING OF YOUNG CHILDREN" (SWYC))'NİN TÜRKÇEYE UYARLANMASI VE 1-66 AY TÜRK ÇOCUKLARINDA GELİŞİMSEL TARAMA İÇİN DENVER II TESTİ İLE EŞ ZAMANLI UYGULANARAK SONUÇLARIN KARŞILAŞTIRILMASI
SB - 14	18:18-18:24	BÜLENT GÜNEŞ, AYDIN BOZKAYA	BÜLENT GÜNEŞ	YENİDOĞANLARDA BEYİN OMURLİK SIVISINDA ÜREMESİ OLAN HASTALARIN RETROSPEKTİF DEĞERLENDİRİLMESİ

SB 1- EYLEMLER VE DÜŞÜNCELERİN SIKLIĞI ÖLÇEĞİ'NİN TÜRKÇE UYARLAMASI

Ayşe Şahin¹, Elif Öztürk¹, Betül Akbay Şenyürek¹, Öznur Gökçe Nizam¹, Melike Dönmez², Mahmut Caner Us³, Ezgi Barış³, Perran Boran³

¹Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Sosyal Pediatri Doktora Programı

²Erenköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesi

³Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları, Sosyal Pediatri Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Bilişsel davranışçı tedavi (BDT) anksiyete ve depresyon semptomlarının tedavisinde etkili bir yöntemdir. Tedavi etkinliğinin kanıta dayalı doğrulanmış bir yöntemle değerlendirilmesi klinik sonuçların iyileştirilmesine yardımcı olabilmektedir. Eylemler ve Düşüncelerin Sıklığı Ölçeği (EDSÖ) BDT sırasında terapötik değişimle ilgili uyumsal davranışların ve bilişlerin sıklığını ölçmeyi amaçlamaktadır. Bu çalışmada, Eylemler ve Düşüncelerin Sıklığı Ölçeği'nin Türkçe'ye uyarlanması amaçlanmıştır

Gereç ve Yöntem: Katılımcılar sosyal medya aracılığıyla internet uygunluk örnekleminde toplandı. Veri toplamada EDSÖ ile birlikte, Hasta Sağlık anketi-9 (HSA-9) uygulandı. Toplam puan 10 ve üzeri depresif semptom düzeyi yüksek olarak sınıflandı. İç tutarlılık Cronbach alfa ile değerlendirildi ve test-tekrar test güvenilirliği Pearson korelasyon testi ile belirlendi. Faktöriyel geçerlilik için, temel bileşen faktör analizi yapıldı.

Bulgular: Çalışmaya 18 yaş üzeri % 76.6'sı (n=121) kadın olan 158 katılımcı dahil edildi. Katılımcıların yaşı 19-62 yıl arasında değişmekte olup ortalama 32±7 yıldır (Tablo 1). Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) test sonucu 0.875, Bartlett Küresellik Testi sonucu anlamlı (p<0.001) bulundu. Faktör analizi sonucunda ölçeğin, ödüllendirici davranışlar ile aktivite planlaması, sosyal etkileşim ve bilişsel yeniden yapılandırma olmak üzere üç alt faktörden oluştuğu tespit edildi. Üç faktörlü bir yapıda anket sonuçlarının toplam varyansın yaklaşık %64'ünü açıkladığı görüldü. Faktörler arasındaki korelasyon katsayısı tüm faktörler arasında pozitif yönlü bir ilişki olduğunu gösterdi (Faktör 1-faktör 2 için r=0.410, faktör 1-faktör 3; r=0.540, faktör 2-faktör 3; r=0.513). Madde 7 dışındaki tüm maddeleri, orijinal faktörlere uygun olarak bulundu. Madde 7 ise faktör 1 ve 2 altında binişiklik gösterdi (Tablo 2). Ölçeğin güvenilirlik analizinde Cronbach's Alpha değeri 0.873 olarak bulundu. Her soru için ayrı ayrı hesaplandığında en düşük 0.862 en yüksek 0.878 olarak bulundu. İlk uygulamadan üç hafta sonra 30 katılımcıdan oluşan bir alt gruba EDSÖ tekrarlandı ve toplam ortalama puanlar ile tekrar testler arasında anlamlı olarak ölçüde korelasyon saptandı (p <0.001, r=0.75). Depresyon düzeylerine göre, depresif semptom düzeyi düşük olan katılımcıların toplam EDSÖ puanları, depresif semptom düzeyi yüksek olanlarınkinden anlamlı olarak yüksek bulundu (p<0.001).

Demografik özellikler

Özellikler	n	%	Ort±SS
Yaş (yıl)	158	100	32.87±7.50
Cinsiyet	Kadın	121	76.6
	Erkek	37	23.4
Medeni durum	Evli	103	65.2
	Bekar & Ayrı yaşıyor boşanmış	55	34.8
Eğitim durumu	Ortaokul & Lise	17	10.8
	Lisans/Lisansüstü	141	89.2
Çalışma durumu	Çalışıyor	115	72.8
	Çalışmıyor	43	27.2
Meslek	Profesyoneller	97	61.4
	El becerisi gerektirmeyen vasıflı	30	19.0
	El becerisi gerektiren vasıflı & Vasıfsız & Tam zamanlı öğrenci	9	5.7
	Ev hanımı	12	7.6
	Bilinmiyor	10	6.3

Varimax döndürme yöntemi sonrasında faktör matrisini gösteren faktör analizi

#	Maddeler	Faktör 1 (Ödüllendirici davranışlar)	Faktör 2 (Sosyal etkileşim)	Faktör 3 (Bilişsel yeniden yapılandırma)
1	Düşünme şeklinizi daha gerçekçi ya da faydalı olacak şekilde değiştirdiniz?	0.162	-0.019	0.813
2	Olumsuz bir durumu, daha olumlu bir duruma şekillendirdiniz?	0.332	0.263	0.708
3	Kendinizi faydasız ve gerçekçi olmayan düşünceleri düşünmekten alıkoyabildiniz?	0.184	0.247	0.633
4	Gününüz hakkında bir arkadaşınız ya da ailenizden birisiyle konuştunuz?	0.171	0.839	0.124
5	Birisiyle anlamlı bir sohbetiniz oldu?	0.369	0.761	0.134
6	Bir arkadaşınız ya da ailenizden birisiyle	0.052	0.769	0.202

	telefonda konuştunuz?			
7	Sizin için anamlı bir iş/proje /plan üzerinde çalıştınız?	0.481	0.431	0.017
8	Sizi çok tatmin eden bir şey yaptınız?	0.705	0.358	0.070
9	Kendi kendinize bir hobinizi ya da kişisel olarak ilgilendiğiniz bir şeyi yaptınız?	0.776	0.075	0.240
10	Olumlu insanlarla zaman geçirmeyi hedeflediniz?	0.643	0.236	0.355
11	Kendinizi daha iyi hissetmenizi sağlayan keyifli bir aktivite planladınız?	0.796	0.137	0.246
12	Kendinizi motive etmek için bir şey yapmayı planladınız?	0.773	0.111	0.236

Sonuç: Eylemler ve Düşüncelerin Sıklığı Ölçeği'nin uyarlanan Türkçe versiyonu güvenirlik analizleri sonucunda yüksek iç tutarlılık göstermiştir. Bilişsel davranışçı tedavi becerilerinin kullanımını değerlendirmek için güvenilir ve geçerli bir ölçüm aracı olarak kullanılabilirliği görülmektedir. Ölçeğin alt faktörleri değerlendirilirken, madde 7'nin iki faktör arasında binişiklik gösterdiği unutulmamalıdır.

Anahtar Kelimeler: Bilişsel davranışçı tedavi, depresyon, anksiyete

SB 2 - POSTPARTUM 6. AYA KADAR ANNELERİN D VİTAMİNİ VE KALSİYUM KULLANIMI HAKKINDA BİLGİ DÜZEYLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ; KESİTSEL BİR ÇALIŞMA

Sümeyye TÜRK¹, Bahar ÖZTELCAN GÜNDÜZ¹, Bülent ÜNAY²

¹SBÜ Gülhane Eğitim ve Araştırma Hastanesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı

²SBÜ Gülhane Eğitim ve Araştırma Hastanesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı Çocuk Nörolojisi Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Amaç: Bu çalışma, annelerin postpartum 6 aylık dönemde D vitamini ve Kalsiyum kullanımlarının değerlendirilmesi amacıyla yapılmıştır.

Gereç ve Yöntem: Yöntem: Çalışma, prospektif ve kesitsel bir çalışma olarak 15 Temmuz 2024 – 01 Ekim 2024 tarihleri arasında Gülhane Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde yapılmıştır. Çalışmaya, Pediatri polikliniklerine rutin kontrol amacıyla başvuran 0-6 aylık bebeği olan anneler katılmıştır. Çalışmaya Google formlar üzerinden hazırlanan anketlere katılmayı kabul eden 84 kişi dahil edilmiştir. Katılımcıların sosyo-demografik özellikleri ve postpartum ilk 6 aylık dönemde D vitamini ve kalsiyum kullanımları ile bu konudaki bilgi düzeyleri araştırılmıştır. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistiklerin yanında, Ki-Kare ve Mc Nemar testi kullanılmıştır.

Bulgular: Bulgular: Katılımcıların yaş ortalaması $29,6 \pm 4,8$ yaş idi. Katılımcıların 47 (%56) 'sı üniversite ve üzeri eğitilmiş ve 35(%41,7) 'i ev hanımı, 35 (%41,7) 'i kamu çalışanı, 14 (%16,7) 'ü özel sektör çalışanıydı. Katılımcıların 36 (%42,9) 'sının ilk bebeği, 25(%29,8) 'inin ikinci çocuğu, 13(%15,5) 'ünün 3. çocuğu, 6 (%7,1) 'sının 4. çocuğuydu. 4 (%4,8) 'ünün 5 veya daha fazla çocuğu vardı. Önceki gebeliklerinde postpartum dönemde D vitamini ve kalsiyum kullananlar 30 (%62,5) kişi; tüm katılımcılar içinde şu anda D vitamini kullananlar ise 37 (%44) kişiydi. Sadece 1 kişi 1200 ü D vitamini kullanıyordu. 16 kişi (%19) postpartum dönemde D vitamini ve kalsiyum kullanımının daha önce kendisine önerilmediğini bildirdi. Bilgilendirme sonrası, D vitamini ve kalsiyum kullanma kararı alanların sayısı 76 (%90,5) bulunmuştur. Bu gebeliğinde, D vitamini ve kalsiyum kullanımları ile eğitim düzeyi, gebeliğin sırası ve meslek karşılaştırılmış fark bulunmamıştır ($p=0,54$, $p=0,30$, $p=0,32$). Katılımcıların daha önceki gebeliklerinde postpartum dönemde D vitamini ve kalsiyum kullanımları ile eğitim düzeyleri, gebelik sıraları ve meslekleri arasında da anlamlı ilişki bulunmamıştır ($p=0,21$, $p=0,40$, $p=0,67$).

Tüm katılımcıların demografik verilerinin değerlendirilmesi

Değişkenler	N	%
	Ortalama±SS	Ortanca
Yaş (yıl)	29,6±4,8	29
Çocuk yaş (ay)	2,4±2,2	2
Eğitim Durumu		
Üniversite	47	56

Lise	19	22,6
İlköğretim	18	21,4
Meslek		
Ev hanımı	35	41,7
Kamu kuruluşu	35	41,7
Özel sektör	14	16,7
Gelir durumu		
Gelir giderden az	10	11,9
Gelir gidere eşit	55	65,5
Gelir giderden fazla	19	22,6
Gebelik sayısı		
1. gebelik	36	42,9
2.	25	29,8
3.	13	15,5
4.	6	7,1
>5. ve daha fazla	4	4,8

Katılımcıların postpartum ilk 6 ayda D vitamini ve kalsiyum kullanımlarının değerlendirilmesi

Daha Önce postpartum dönemde D vit ve Kalsiyum kullanım durumu	N	%
Evet	30	62,5
Hayır	18	37,5
Şu anda D vitamini kullanım durumu		
Evet	37	44
Hayır	47	56
Kullandığı D vit dozu		
400-600 I Ünite/gün	13	35,1
800-1000 I Ünite	23	62,1
1200 IU	1	2,7
Kalsiyum kullanımı		
Evet	12	14,3
Hayır	72	85,7
Kullandığı kalsiyum dozu		
1000 mg /gün	10	83,3
2000 mg/gün	2	16,6
Postpartum ilk 6 ayda D vitamini ve kalsiyum kullanımı önerildi mi?		

Kimse önermedi	16	19
Aile hekimi	10	11,9
Çocuk Doktoru	23	27,4
Kadın Doğum uzmanı	31	36,9
Arkadaş/çevre/sosyal medya	4	4,8
Bilgilendirme yapıldıktan sonraki durum *		
Doğum sonrası ilk 6 ayda D vitamini ve kalsiyum kullanmak ister misiniz?		
Evet	76	90,5
Hayır	8	9,5
İlk 6 ayda annenin D vitamini ve kalsiyum kullanımını diğer annelere önerir misiniz?		
Evet	76	90,5
Hayır	1	1,2
Kararsız	7	8,3

Katılımcıların gebeliklerinde D vitamini ve kalsiyum kullanımının demografik özellikleri ile karşılaştırılması

Değişkenler	Gebelikte D vitamini kullanımı		p
	N (%)	n (%)	
Eğitim düzeyi	Evet	Hayır	0,54
Üniversite	41 (87,2)	6 (12,8)	
Lise	18 (94,7)	1 (5,3)	
İlköğretim	15 (83,3)	3 (16,7)	
Gebeliğin sırası			0,30
1. gebelik	34 (94,4)	2 (5,6)	
2. gebelik	22 (88)	3 (12)	
3. gebelik	11 (84,6)	2 (15,4)	
4. gebelik	4 (66,7)	2 (33,3)	
>5. gebelik	3 (75)	1 (25)	
Meslek			0,32
Ev hanımı	30 (85,7)	5 (14,3)	
Kamu çalışanı	30 (85,7)	5 (14,3)	
Özel sektör	14 (100)	0 (0)	
Annelerin önceki doğumlarından sonra D vitamini kullanıp kullanmadıkları			

Eğitim düzeyi			0,21
Üniversite	17 (65,4)	9 (34,6)	
Lise	4 (40)	6 (60)	
İlköğretim	9 (75)	3 (25)	
Gebelik sırası			0,40
2. gebelik	15 (60)	10. (40)	
3. gebelik	7 (53,8)	6. (4,2)	
4. gebelik	4 (66,7)	2 (33,3)	
5. ve daha fazla gebelik	4 (100)	0 (0)	
Meslek			0,67
Ev hanımı	12 (57,1)	9 (42,9)	
Kamu çalışanı	12 (63,2)	7 (36,8)	
Özel sektör	6 (75)	2 (25)	

Sonuç: Sonuç: Çalışmada, katılımcılara daha önce D vitamini ve kalsiyum kullanımı önerildiği halde, büyük bir kısmının kullanmadığı bulunmuştur. Gerekli bilgilendirme yapıldıktan sonra ise katılımcıların büyük bir kısmı D vitamini ve kalsiyum kullanma kararı almıştır. Bu durum, annelerin postpartum dönemde D vitamini ve kalsiyum kullanmaları konusunda yeterince bilgilendirilmediğini göstermiştir. Postpartum dönemde D vitamini ve kalsiyum kullanmayanlara 1200 ü/gün D vitamini ve 1000 mg/gün kalsiyum reçete edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Anne, Bebek, Profilaksi, Kalsiyum, D Vitamini

SB 3 - MÜLTECİ ÇOCUKLARDA SAĞLIK SORUNLARI: POLİKLİNİK BAŞVURU TANILARININ İNCELENMESİ

Sadiye Sert¹, Nurcan Kolançalı¹

¹Konya Beyhekim Eğitim ve Araştırma Hastanesi

Giriş ve Amaç: Mülteci çocuklar, savaş, şiddet ve insani krizler sonucu evlerini terk eden en kırılgan gruplardan biridir. Bu durum, onların sağlık ve gelişim süreçleri üzerinde derin etkiler bırakmakta, birçok sağlık sorunu ile karşılaşmalarına neden olmaktadır. Mültecilerin yaşadığı coğrafi ve sosyal zorluklar, çocukların beslenme durumunu, enfeksiyon hastalıklarına karşı dirençlerini ve genel sağlıklarını olumsuz etkilemektedir. Bu bağlamda, mülteci çocukların sağlık ihtiyaçlarını anlamak ve olası sağlık sorunlarını belirlemek, etkili müdahale ve destek programlarının geliştirilmesi açısından kritik öneme sahiptir. Çalışma, mülteci çocuklardaki sağlık sorunlarını incelemek ve poliklinik başvurusu yapan bu çocukların uyruk, cinsiyet, yaş ve tanı bilgilerini retrospektif olarak analiz etmeyi amaçlamaktadır. Böylece, bu çocukların sağlık ihtiyaçlarının belirlenmesi ve sağlık hizmetlerinin iyileştirilmesi için faydalı veriler sağlanması hedeflenmektedir.

Gereç ve Yöntem: Bu çalışma, Konya Beyhekim Eğitim ve Araştırma Hastanesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Polikliniklerine 16 Temmuz-15 Ekim 2024 tarihleri arasında yapılan 0-18 yaşlardaki mülteci çocuk başvurularını inceleyen retrospektif bir analiz olarak gerçekleştirilmiştir. Çalışma kapsamına alınan çocukların verileri, hastane otomasyon kayıt sistemi aracılığıyla toplanmıştır. Hastaların uyruk, cinsiyet, yaş ve ICD-10 kodları ile tanıları incelenmiştir.

Bulgular: Toplam 666 mülteci çocuğun yaş dağılımı incelendiğinde, median yaş 4.85 yıl (IQR: 7.6) olup, başvuruların %94.2'sinin Suriye, %5.8'inin Afganistan uyruklu olduğu tespit edilmiştir. En fazla başvuru, 0-<6 yaş grubuna ait (%57.7) olarak belirlenmiştir. Tanı dağılımı incelendiğinde, en yaygın sağlık sorunlarının enfeksiyonlar ve beslenme eksiklikleri olduğu görülmüştür. Enfeksiyonlar arasında, üst solunum yolu enfeksiyonu (%38.6) en yüksek orana sahiptir. Beslenme eksiklikleri ise, protein enerji malnütrisyonu (%11.7) ve vitamin D eksikliği (%10.9) ile öne çıkmaktadır. Ayrıca, çocuklarda demir eksikliği anemisi, nörolojik hastalıklar, alerjik hastalıklar ve metabolik bozukluklar gibi diğer sağlık sorunları da dikkat çekmektedir.

Grafik 1

MÜLTECİ ÇOCUKLARIN TANI DAĞILIMININ GRUPLANDIRILMASI

Sonuç: Türkiye'deki mülteci çocukların sağlık durumu, ele alınması gereken önemli bir konudur. Mülteci sayısındaki artış, sağlık sistemimiz üzerinde belirli zorluklar yaratmakta ve bu çocukların sağlık ihtiyaçlarının karşılanması için düzenli aşı sorgulamalarının yanı sıra beslenme durumlarının da değerlendirilmesi gerekmektedir. Demir ve vitamin D, B12 eksiklikleri, malnütrisyon ve enfeksiyonlar gibi sık görülen sağlık sorunları, bu grubun sağlık değerlendirmesine tabi tutulmasını zorunlu hale getirmiştir. Mülteci çocukların sağlık sorunlarının yakından takip edilmesi, özel ihtiyaçlara yönelik sağlık polikliniklerinin kurulması ile desteklenmelidir. Ayrıca, temel sağlık hizmetlerinin sağlanması ve beslenme destek programlarının güçlendirilmesi, bu çocukların sağlığını iyileştirmede kritik bir rol oynamaktadır.

SB 4 - ANNELERİNE GÖRE İŞTAHSIZ OLDUĞU DÜŞÜNÜLEN ÇOCUKLARIN DİYET YETERLİLİKLERİNİN VE BÜYÜME DURUMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Rukiye Bozbulut¹, Bahar Çuhacı Çakır², Emine Yassıbaş³, Aysu Duyan Çamurdan²

¹Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi, Çocuk Endokrin Bilim Dalı

²Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Sosyal Pediatri Bilim Dalı

³Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Beslenme ve Diyetetik Bölümü

Giriş ve Amaç: İştahsızlık sadece hasta çocuklarda değil, sağlıklı çocuklarda da görülebilmektedir. Birçok ebeveyn çocuklarının vücut ağırlığı, görünümü veya iştahı konusunda endişe duymaktadır. Bu çalışmada anneleri tarafından iştahsız olarak değerlendirilen çocukların diyet yeterliliklerinin ve büyüme durumlarının değerlendirilmesi amaçlanmaktadır.

Gereç ve Yöntem: Çalışmaya 2-9 yaş arası iki yüz çocuk ve annesi katılmıştır. Veriler sosyo-demografik özellikler, beslenme alışkanlıkları, Çocuk Yeme Davranışı Anketi (CEBQ), antropometrik ölçümler ve üç günlük besin tüketim kayıtlarını içeren kapsamlı bir anket yoluyla elde edilmiştir. Büyüme durumunu değerlendirmek için, yaşa göre boy z-skoru (HAZ), yaşa göre ağırlık z-skoru (WAZ) ve yaşa göre BMI z-skoru (BAZ) değerleri Dünya Sağlık Örgütü (WHO) Anthro/AnthroPlus yazılımı kullanılarak hesaplanmıştır. Çocukların besin ögesi yeterlilik oranları (NAR), 11 önemli besin ögesi (protein, posa, B6, B12 ve C vitaminleri, folat, kalsiyum, fosfor, magnezyum, demir, çinko) için diyet referans alımı (DRI) önerileri kullanılarak hesaplanmıştır. Ortalama yeterlilik oranı (MAR) ise NAR'ların toplamının toplam besin ögesi sayısına bölünmesiyle elde edilmiştir.

Bulgular: Çocukların yaş ortalaması 5.2±2.05 yıl, annelerin yaş ortalaması 32.0±6.31 yıl olarak bulunmuştur. Çocukların %90,5'inin (n:181) normal boyda, %7,0'inin (n:12) ise bodur/ciddi derecede bodur olduğu bulunmuştur. Yaşa göre BAZ-skorlarına göre çocukların %92,5'inin (n:185) normal vücut ağırlığına sahip olduğu görülmüştür. Annelerin %55'i (n:110) çocuklarının zayıf olduğuna inanırken, bu çocukların %90'ının (n:99) normal vücut ağırlığına sahip olduğu ve sadece %10,0'ının (n:11) zayıf olduğu saptanmıştır. Diyet yeterliliği açısından, hem erkek (%91.4±8.50) hem de kız çocuklarının (%88.3±7.87) DRI'da belirtilen enerji gereksinimlerini önemli ölçüde karşıladığı, protein gereksinimlerinin ise yaklaşık olarak 2 katını (erkeklerde %196.4±47.72, kızlarda ise %210.3±41.88) aldıkları saptanmıştır. MAR değeri ise erkeklerde anlamlı derecede daha yüksek olmakla birlikte iki cinsiyet için de oldukça yüksek (erkeklerde %145.0±16.03, kızlarda ise %140.2±15.77) bulunmuştur.

Sonuç: Bu çalışmada çoğu annenin çocuklarının beslenmelerine ilişkin beklentilerinin çocuklarının gerçek beslenme ve büyüme durumlarından farklı olduğu görülmüştür. Çocukların günlük yeterli enerji ve besin ögesi aldığı, normal büyüme ve gelişim gösterdiği saptansa da bu durumun ebeveynlerin beklentilerini karşılayamadığı saptanmıştır. Çalışma sonuçları bu yaş grubunda çocuğu olan annelerin beslenme ve büyüme arasındaki ilişki konusunda bilgilendirilmesinin önemini vurgulamaktadır.

Anahtar Kelimeler: İştah, yeme davranışı, diyet kalitesi, büyüme

SB 5 - AŞI KARARSIZLIĞI/REDDİ OLAN OLGULARDA AŞILANMA ORANLARINI NASIL ARTTIRABİLİRİZ?

Şeyma Karatekin¹, Özge Yanık¹

¹Samsun Üniversitesi, Tıp fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı

Giriş ve Amaç: Aşı kararsızlığı /reddi uzun yıllardır var olan bir kavramdır ve günümüzde giderek artmaktadır. Bu durumun nedenlerini belirlemeye yönelik birçok araştırma yapılmıştır. Ülkeler, bireyler ve sağlık profesyonelleri arasında aşı kararsızlığı / reddi olan aileler için farklı yaklaşımlar bulunmaktadır. Aşı kararsızlığı veya reddi olan olgular ile CASE (Corroborate, About me, Science, Explain/Advise), AIMS(Announce, Inquire, Mirror, Secure) ve motivasyonel görüşme gibi farklı yöntemlerin kullanılabilmesi belirtilmiştir. Bununla birlikte, aşı kararsızlığı veya reddi olan olgular ile karşılaşıldığında hangi uygulamaların ne kadar etkili olduğuna dair araştırmalar kısıtlıdır. Araştırmamızda C.A.S.E. metodu ile görüşme sağlanan olguların değerlendirilmesi amaçlandı.

Gereç ve Yöntem: Ocak-Eylül 2024 tarihleri arasında ebeveynlerinde aşı kararsızlığı/reddi olduğu için aşısız ola ve Sosyal Pediatriye danışılan 23 olgu araştırmaya dahil edildi. Tüm olguların ebeveynleri ile CASE metoduna göre yaklaşık 15-30 dk süreyle yüz yüze görüşme yapıldı. Aşı yaptırmama nedenleri öğrenilerek, nedene yönelik bilgi ve tavsiyeler verildi. Bilgilendirme sonrasında olguların aşı kayıtları incelenerek aşı yaptıran yaptırmadıkları değerlendirildi.

Bulgular: Olguların (n:23) yaş aralığı 1-84 ay arasında olup, %43.4'ü kız idi. Kardeşi bulunan 12 çocuğun %50'sinin kardeşlerinin de aşılarının eksik olduğu öğrenildi. Yenidoğan topuk taraması eksik olan 2 olgu, doğum sonrasında K vitamini yapılmayan 3 olgu bulunmaktaydı. Olguların %69'unda (n:16) ilk 6 aydan itibaren aşılama kesintiye uğramıştı. Aşı yaptırmama nedenleri incelendiğinde, aşılardan yan etkisi olacağını düşünme (%35), aşı içeriklerine güvenmeme (%30), olumsuz aşı deneyimi(%22) , hekim önerisi ile aşı yaptırmama (%17) gibi nedenler yer almaktaydı. C.A.S.E. metodu ile yapılan görüşme sonrasında aşı kayıtları yeniden incelendiğinde, aşılardan hakkında bilgilendirme yapılan tüm olguların %30'unun (n:7) aşılandığı görüldü.

Sonuç: Aşı kararsızlığı/reddi nedeniyle aşılanmamış çocukların ebeveynleri ile yapılan görüşmeler, aşılanma oranlarını arttırmaya katkı sağlamaktadır. Devam eden izlemlerde, tekrarlayan görüşmeler ile bu oranlar daha da yükseltilebilir. Bu nedenle aşılardan eksik çocuklara en uygun yaklaşımın belirlenmesi için geniş örneklemli çalışmalara ihtiyaç duyulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Aşı kararsızlığı, aşı reddi, aşı reddi nedenleri

SB 6 - BEBEKLİK DÖNEMİNDE PROFİLAKSİ İÇİN FARKLI DEMİR PREPARATLARININ KULLANIMI VE DEMİR DURUMU ÜZERİNE ETKİLERİ

Merve Tosyalı¹, Yavuz Demirçelik², Özlem Bağ⁴, Utku Karaarslan³, Sule Gökçe¹, Feyza Koç¹

¹Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk Sağlığı Ve Hastalıkları
²İzmir Şehir Hastanesi

³İzmir Behçet Uz Çocuk Hastalıkları Ve Cerrahisi Eğitim Araştırma Hastanesi

⁴İzmir Sağlık Bilimleri Üniversitesi

Giriş ve Amaç: Çalışmamızın amacı, bebeklerde demir eksikliği ve/veya demir eksikliği anemisi profilaksisi için farklı demir preparatlarının kullanımını ve demir durumlarını değerlendirmektir.

Gereç ve Yöntem: Ocak 2023 ile Haziran 2023 tarihleri arasında çocuk sağlığı izlem polikliniklerinde takip edilen ve dahil edilme kriterlerini karşılayan 9-13 aylık 651 sağlıklı çocuğun elektronik hasta kayıtları retrospektif olarak değerlendirildi.

Bulgular: Ortalama yaşı $11,2 \pm 1,4$ ay olan ve çalışmaya dahil edilme kriterlerini karşılayan %54,7'si erkek olan toplam 651 çocuk çalışmaya dahil edildi. Çocukların %56,5'i Fe+3 tuzu kullanırken diğerleri Fe+2 tuzu, mikrokapsüllü demir veya sükrozomiyal demir damlası kullanıyordu. Profilaksinin beşinci ayından sonra, kullanılan demir preparatlarının ortalama laboratuvar değerleri üzerindeki etkileri değerlendirildiğinde, hemoglobinin, serum demiri ve ferritin düzeylerinin sükrozomiyal demir ve mikrokapsüllü demir kullananlarda diğer preparatlara kıyasla daha düşük olduğu bulunmuştur ($p = 0.001$). Gruplar arasında istatistiksel olarak ikili karşılaştırmalar yapıldığında, hemoglobin ve serum demir değerleri sükrozomiyal demir kullanan grupta Fe+2 ve Fe+3 tuzlarını kullanan gruplara kıyasla daha düşük bulunmuştur ($p < 0.0001$). Hemoglobin ve ferritin düzeyleri Fe+2 tuzu kullanan grupta hem sükrozomiyal demir hem de mikrokapsüllü demir gruplarına kıyasla daha yüksekti ($p < 0.0001$). Bebekler demir durumuna göre değerlendirildiğinde 208'inde (%31,9) demir eksikliği olduğu saptanmıştır. Ekonomik durumunu zengin olarak tanımlayan ailelerin bebeklerinde ve düzenli demir kullanan bebeklerde demir eksikliği daha az bulunmuştur (p -değerleri sırasıyla 0.044 ve 0.001). Sükrozomiyal demir ve mikrokapsüllü demir profilaksisi kullanan grupta demir eksikliği/demir eksikliği anemisi daha yüksek oranda gözlenmiştir ($p = 0.001$).

Kullanılan demir preparat gruplarına göre ortalama laboratuvar değerleri.

	Fe + 3 Tuzu n = 368	Fe + 2 Tuzu n = 76	Mikrokapsüllü Demir n = 48	Sükrozomiyal Demir n = 159	p
RBC	4.7 ± 0.4	4.6 ± 0.3	4.7 ± 0.3	4.5 ± 0.3	0.001
MCV	76.6 ± 4.3	76.9 ± 4.9	76.9 ± 5.1	75.4 ± 4	0.002
Hb	11.5 ± 0.9	11.9 ± 0.7	11.4 ± 1.2	10.9 ± 1.1	0.001
Serum demir	52.6 ± 24.9	55.4 ± 23.1	51.2 ± 23.7	46.3 ± 22.7	0.007
Ferritin	32.3 ± 22.5	31.8 ± 15.8	27.6 ± 18.5	24.5 ± 15.6	0.03
TIBC	358 ± 56.7	360.5 ± 81.8	368.9 ± 74	381.7 ± 67.5	0.11

14 - 16 Kasım 2024 - 8.Ulusal Sosyal Pediatri Kongresi
Grand Mercure Otel, Ankara

Sonuç: Demir eksikliğini önlemek için profilaksi amacıyla uygun demir preparatlarının kullanılması ve demir içeriği yüksek gıdalarla beslenilmesi çok önemlidir. Burada sunulan sonuçlar demir tuzları kullanan hastalarda demir eksikliği oranının daha düşük olduğunu göstermesine rağmen, ailelerin bebekleri için demir tuzları dışında farklı demir preparatları kullanmaya istekli olduklarını göstermektedir. Ancak bu preparatların bebeklerde demir profilaksisinde etkili olup olmadığını belirlemek için randomize kontrollü çalışmalara ihtiyaç vardır.

Anahtar Kelimeler: demir, demir eksikliği, profilaksi

SB 7 - JUVENİL İDİOPATİK ARTRİT TANILI ÇOCUKLARDA ANTROPOMETRİK ÖLÇÜMLERİ ETKİLEYEN EBEVEYN- ÇOCUK ÖZELLİKLERİ

Nihal Yaman Artuncu¹, Yağmur Bayındır², Halide Özge Başaran², Yelda Bilginer², Seza Özen², S. Songül Yalçın¹

¹Hacettepe Üniversitesi Çocuk Sağlığı Enstitüsü, Sosyal Pediatri Anabilim Dalı

²Hacettepe Üniversitesi Çocuk Sağlığı Ve Hastalıkları, Çocuk Romatoloji Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Juvenil idiyopatik artrit (JIA), 16 yaş altında, genetik olarak duyarlı bireylerde çevresel faktörlerin etkisiyle meydana geldiği düşünülen, heterojen bir klinikle seyreden, çocukluk çağının en sık görülen idiyopatik, kronik, inflamatuvar artrit grubudur. Bu çalışmada JIA tanılı çocuklarda ve ebeveynlerinin özellikleri ile çocuğun fazla kilolu ve düşük kilolu olma risklerinin incelenmesi amaçlandı.

Gereç ve Yöntem: Çalışmamız, Çocuk Romatoloji Polikliniği'ne başvuran, oligoartiküler veya poliartiküler JIA tanısı almış 96 hastanın dahil edildiği kesitsel bir çalışmadır. Hasta ve aileleriyle yüz yüze görüşülüp demografik bilgileri sorularak, boy, kilo ve vücut kitle indekslerini (VKI) içeren fizik muayene bulguları, hastalık süreci (atak ya da stabil durumda olma durumu) ve tedavi şekilleri hastane kayıtlarından elde edildi. Yaşa göre boy, kilo ve VKI z skorları DSÖ büyüme verileri kullanılarak hesaplandı. Z skorun (-1)'in altında olma ve (+1)'in üstünde olma sıklıkları ki-kare testi ile incelendi.

Bulgular: Çalışma popülasyonunu (n=96), 12.3 ± 3.5 yıl yaş ortalaması ile %75'i kız olan ve %62'si oligo JIA tanılı olan çocuklar oluşturmaktadır. Çalışma sonucunda fazla kilolu olma durumu, hiç sigara içmeyenlere göre herhangi bir dönemde (prekonsepsiyonel, gebelik ve sonrasında) annenin sigara içmesi (p< 0.001), babanın sigara içmesi (p=0.011), evde bakım verenlerden herhangi birinin sigara içmesi (p=0.001) durumu ile ve yine yaşa göre VKI, z skoru > 1 olması durumu da annenin sigara içmesi (p=0.003) ve ebeveynlerin herhangi birinin sigara içmesi (p=0.014) ile ilişkili bulundu. Düşük kilolu olma durumu ile annenin çalışmıyor olması (p=0.032) ve babanın düşük eğitim düzeyi (p=0.007) ile istatistiksel olarak belirgin anlamlı, atak sıklığının fazlalığı ile (p=0.057) ise sınırda anlamlı ilişki bulundu. Çocukların fazla ya da düşük kilolu olma durumu ile yaş, cinsiyet, doğum haftası, doğum kilosuna, anne sütü alma süresi, tanı alt grubu, hastalık süresi, tedavi şekli, evde kaç kişi yaşadığı ve kaçınıcı çocuk olduğu gibi durumlar arasında istatistiksel anlamlı bir ilişki bulunmadı.

Sonuç: Ev ortamında gebelik dönemi itibariyle içilen sigara, JIA vakalarında fazla kilolu olma durumunu artırmaktadır ve bu durum özellikle annenin sigara içiminden daha çok etkilenmektedir. Kronik hastalığı olan çocukların evde ve aileleriyle daha çok zaman geçirdiği göz önünde bulundurulursa sigara dumanının büyüme üzerine etkileri açısından başta bakım verenler, sağlık çalışanları ve toplumun her kademesinde bilgilendirme çalışmaları yapılmalıdır.

Anahtar Kelimeler: büyüme, sigara, juvenil idiyopatik artrit

SB 8 - YENİDOĞANLARDA BEYİN OMURİLİK SIVISINDA ÜREMESİ OLAN HASTALARIN RETROSPEKTİF DEĞERLENDİRİLMESİ

Bülent Güneş¹, Aydın Bozkaya²

¹Harran üniversitesi Tıp Fakültesi Araştırma ve Uygulama Hastanesi, Pediatri ABD Haliliye/Şanlıurfa

²Şanlıurfa Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Eyyübiye/Şanlıurfa

Giriş ve Amaç: Enfeksiyon, hidrosefali tanılı hastalarda intrakranial basıncı düşürmek için takılan ventriküloperitoneal(VP) şantların en önemli komplikasyonlarından biridir. Biz bu çalışmamızda BOS(beyin omurilik sıvısı) örneklerinde üremesi olan hastalardaki etkenlerin belirlenip, etkene göre BOS bulgularındaki parametreleri karşılaştırmayı amaçladık.

Gereç ve Yöntem: Çalışmaya 01 Ocak 2023 -15 Ağustos 2024 tarihleri arasında, Şanlıurfa Eğitim ve Araştırma Hastanesinde doğan VP şant takılan bebekler alındı. Hastaların dosyalarından retrospektif olarak demografik verileri ve laboratuvar verileri kayıt edildi. Hastalar BOS bulgularına göre iki gruba ayrılarak SPSS 25 programıyla analizler yapıldı.

Bulgular: Ventrikülo peritoneal şant takılan hastalardan BOS üremesi olan 30 olgu dahil edildi. Vakaların 17'si erkek,13'ü kız ve yaş ortalaması 50,7 gündü. Olguların doğum kilosu ortalaması 2391,6 gram, doğum haftası ortalaması ise 34,8 idi. Vakaların BOS kültüründe üremelerine göre 10'nunda gram pozitif, 20'sinde gram negatif üreme oldu. BOS protein değerleri ortalaması 437,2 mg/dl idi. BOS lökosit ve glukoz değerleri ortalaması sırasıyla 3670 mm³, 16,3 mg/dl idi. Kandaki prokalsitonin ve CRP değerleri sırasıyla ortalaması 6,6 ng/dl, 11,04 mg/dl idi. BOS örneklerinde; 7'si Klebsiella Pneumoniae, 4'ü Enterobacter Cloacae Complex, 4'ü Stafilokok Epidermidis, 3'ü Pseudomonas Aeruginosa, 3'ü Acinetobacter Baumanni Complex, 3'ü metisilin dirençli koagülaz negatif stafilokoklar(MRKNS), 2'si Stenotrophomonas Maltophilia, 2'si Enterococcus Faecium, 1'i Bacillus Subtilis ve 1'i Escherichia coli şeklinde üreme oldu. Gram- bakterileri BOS protein ve kan CRP değerleri sırayla ortalamaları (18,7),(18,5), gram + bakterilerinin ise (9,10), (9,35) şekilde anlamlı olarak yüksek görüldü. Gram- bakterileri platelet değerleri sırayla ortalaması 13,05 iken, gram+ bakterilerinin ise 20,40 idi ve anlamlı bir şekilde düşük olduğu görüldü. İki grup karşılaştırıldığında BOS protein(p: 0,04),CRP(p: 0,005) ve platelet(p: 0,031) değerlerinde anlamlı fark saptandı(p<0,05).

Sonuç: Bu çalışmada VP şant enfeksiyonlarda gram negatif ve gram pozitif etkenlerin laboratuvar parametreleriyle hızlı fark edilebileceğini ve bu etkenlere yönelik uygun tedavinin erkenden başlanmasının gerektiğini düşünmekteyiz. Ayrıca şant komplikasyonlarının erken tanısında operasyon sonrası ilk iki aylık zamanda olguların yakın takiplerinin yapılması gerektiğini ve şant enfeksiyonu riskini alınacak önlemlerle en aza indirilebileceğini düşünmekteyiz.

Anahtar Kelimeler: Hidrosefali; Ventriküloperitoneal; Şant; Yenidoğan

SB 9 - EMZİRME BAŞARISI ÜZERİNDE GEBE OKULUNUN ETKİSİ: LATCH SKORLARI KARŞILAŞTIRMASI

Esin Okman¹, Hayriye Gözde Kanmaz Kutman¹, Fatma Çetin¹, Nazmiye Bengü Karaçağlar¹, Gonca Türker Ergün², Merve Küçükkoğlu Keser³, Özlem Moraloğlu Tekin²

¹Ankara Bilkent Şehir Hastanesi Kadın Doğum Hastanesi Yenidoğan Kliniği

²Ankara Bilkent Şehir Hastanesi Kadın Doğum Hastanesi Kadın Sağlığı Ve Hastalıkları

³Ankara Bilkent Şehir Hastanesi Çocuk Hastanesi Çocuk Sağlığı Ve Hastalıkları

Giriş ve Amaç: Gebe okulları, hamilelik, doğum ve lohusalık dönemlerinde anneleri bilgilendirmek ve hazırlamak için düzenlenen eğitim programlarıdır. Hastanemizde gebe okulu güncel tıp teknolojisi ve bilgileriyle anne adaylarını bilinçlendirmek ve anne-bebek sağlığını korumak, sağlıklı nesillerin oluşmasına katkıda bulunmak amacıyla uzun yıllardır devam etmektedir. Gebe okullarında anne sütü ve emzirme hakkında verilen eğitimler, annenin bebek doğduktan sonra emzirme sürecine daha iyi hazırlanmasına yardımcı olur. Bu çalışmanın amacı, gebe okuluna katılan ve katılmayan annelerin emzirme başarılarını bir emzirme tanılama ölçüm aracı olan LATCH (Latch on breast, Audible swallowing, Type of nipple, Comfort breast/nipple, Hold) skoru kullanarak karşılaştırmaktır.

Gereç ve Yöntem: Hastanemiz doğum servisinde 2024 yılı içerisinde 18-45 yaş aralığında, sağlıklı term bebekler dünyaya getirmiş anneler ve bebekleri, postnatal ilk 48 saat içerisinde değerlendirilmiştir. Anne-bebek çiftleri, gebe okuluna katılanlar ve katılmayanlar olarak iki gruba ayrılmıştır. Tüm katılımcıların doğumdan sonraki ilk 48 saat içinde, LATCH skoru pediatri uzmanı tarafından hesaplanmıştır. Annelerin ve bebeklerin demografik bilgileri ve doğum özellikleri dosyalarından kayıt edilmiştir.

Bulgular: Toplam 64 anne-bebek çiftinin verisi analiz edildi; bunlardan n=27 çift gebe okuluna katılan, n=37 gebe okuluna katılmayan gruptaydı. Annelerin eğitim durumu hariç; maternal ve neonatal demografik veriler gruplar arasında benzer bulundu ($p>0.05$). Gebe okuluna katılan annelerin üniversite mezunu olma sıklığı katılmayan gruba göre daha yüksek bulundu (%55 ve %24; $p=0.04$). Gebe okuluna katılan grupta ortanca LATCH skorları 10 (min 8- max 10) iken, katılmayan grupta 9 (min 4- max 10) idi ve anlamlı fark mevcuttu ($p=0.009$). Bebeklerin 2. gün tartı kayıpları (117 ± 96 g ve 119 ± 117 g) ve 10. günde doğum tartısına dönme (%100 ve %96) her iki grupta benzerdi ($p>0.05$). Gebe okuluna katılan grupta sadece 1 bebeğin 10. günde doğum tartısına dönmediği görüldü.

Sonuç: Gebe okulu, annelerin emzirme becerilerini geliştirmede etkili bir rol oynamaktadır. Katılımcı annelerin LATCH skorlarındaki artış, eğitim programının doğum sonrası dönemde emzirme başarısını artırdığına işaret etmektedir. Sağlık profesyonelleri, özellikle emzirme eğitimi konusunda gebe okuluna katılımı teşvik etmeli ve bu programların yaygınlaştırılması için stratejiler geliştirmelidir.

Anahtar Kelimeler: gebe okulu, latch skoru, emzirme, emzirme başarısı, doğum öncesi eğitim

SB 10 - DEPREMZEDE ANNELER İLE GELİŞİMSEL EBEVEYNLIK MÜDAHALESİ: PİKOLLO GÖZLEM FORMU SONUÇLARI

Fatma Elibol¹, Asya Çetin², Şehnaz Ceylan², Birgül Bayoğlu³

¹Sağlık Bilimleri Üniversitesi Gülhane Sağlık Bilimleri Fakültesi Çocuk Gelişimi Bölümü

²Karabük Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Çocuk Gelişimi Bölümü

³Bayındır Hastanesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Bölümü, Çocuk Gelişimi Ünitesi

Giriş ve Amaç: Olumlu anne-çocuk etkileşiminin, gelişimsel alanların çıktılarıyla ilişkili faktörlerden biri olduğu bilinmektedir. Anne ve çocuk arasındaki duyarlı etkileşim çocuğun sağlığını ve gelişimini güçlü bir şekilde etkiler; fiziksel ve nöropsikolojik sağlığının yanı sıra hayatta kalmasını da sağlar. Deprem gibi kriz yaşantıları da tüm aileyi etkileyerek çocuğun gelişiminin belirleyicisi olabilir. Kriz anlarında da olumlu ebeveynliğin sürdürülmesi çocuğun gelişimi açısından önemlidir. Ülkemizde 6 Şubat 2023 tarihinde yaşanan deprem, geniş bir alanı etkileyerek yüzlerce ailenin yaşantısını değiştirdi ve çocukları da etkiledi. Bu çalışmada depremden sonra yurtlara yerleştirilen ailelerde ebeveyn-çocuk etkileşimi ve müdahalenin etkisi araştırılmıştır.

Gereç ve Yöntem: Çalışma Karabük ilinde deprem sonrasında yurda yerleştirilen anneler ile yürütülmüştür. Etkileşim gözlemi ve müdahale programına 10 anne gönüllü olarak katılmıştır. "Gelişimsel Ebeveynlik" müdahale programı 6 hafta sürdürülmüş, annelerle haftada bir gün grup toplantısı yapılmıştır. Nicel veriler "Demografik Bilgi Formu", "Beck Depresyon Ölçeği" ve "PİKOLLO Ebeveyn-Çocuk Etkileşimi Gözlem Formu" aracılığıyla toplanmıştır. Araştırmanın nitel bölümünde ise annelerin eğitim ile ilgili görüşleri sözlü kaydedilmiştir. Veriler için IBM SPSS 23v paket programı kullanılmıştır.

Bulgular: Çalışmanın ön ve son-test değerlendirmeleri PİKOLLO gözlem formu sonuçlarında anlamlı bir değişim olduğunu göstermiştir ($t_9=-5,367, p<,05, \eta^2=,76$). Annelerin PİKOLLO gözlem formunun müdahale öncesi alt-grup ve toplam puanları, son-test puanlarından düşüktür ($\bar{X}=46,60$). Beck Depresyon Ölçeği toplam puanlarının da müdahale sonunda anlamlı düzeyde düştüğü gözlenmiştir ($t_9=7,440, p<,05, \eta^2=,86$).

Sonuç: Gelişimin desteklenmesi, çocuk sağlığı izleminin önemli bir parçasıdır. Bu çalışma, ailelerin yaşam döngülerinde ortaya çıkan krizlerde çocuğu izlerken ebeveynliğe odaklanmanın ve desteklemenin önemini göstermesi açısından değerlidir. Ebeveynliğe yönelik verilen müdahale desteği, sürdürülebilirlik açısından doğrudan çocuğa ulaşacaktır. Ebeveynlere, "çocukların gelişimi krizlerin bitmesini beklemez" düşüncesi ve her koşulda olumlu ebeveynlik becerileri ile çocuğa duyarlı bakım vermenin önemi vurgulanmalıdır.

Anahtar Kelimeler: çocuk gelişimi, olumlu ebeveynlik, Pikolo

SB 11 - İNSTAGRAM FENOMENİ ÇOCUK HEKİMLERİ: ETİK VE GÜVENLİK AÇISINDAN BİR İÇERİK ANALİZİ

Meryem Erat Nergiz¹, Sıddika Songül Yalçın²

¹Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Yenimahalle Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Kliniği, Ankara, TÜRKİYE

²Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, Sosyal Pediatri Bilim Dalı, Ankara, TÜRKİYE

Giriş ve Amaç: Sosyal medya kullanımının yaygınlaşmasıyla hekimler de kendi profesyonel kimliklerini kullanarak bu platformlarda yer almaya başlamıştır. Bu durumun bazı yararları ve sakıncaları mevcuttur. Biz bu çalışmamızda Türkiye’de en çok kullanılan sosyal medya platformu olan Instagram’daki en fazla takipçiye sahip çocuk hekimlerinin hesaplarını içerik açısından inceleyerek en sık görülen etik ve güvenlik sorunlarını saptamayı amaçladık.

Gereç ve Yöntem: Instagram’da #çocukdoktoru #çocukhekimisi #pediatri #pediatrist etiketlerini kullanarak ve kar topu örnekleme yöntemiyle 78 çocuk doktorunun sayfasına ulaşıldı. Bunlar arasında en çok takipçiye sahip 10 hesap seçildi. 01.09.2024-30.09.2024 tarihleri arasındaki gönderileri (1 aylık) ve 24 saatlik hikaye paylaşımları içerik analizi (content analysis) yöntemi ile incelendi. Analizler yapılırken Amerikan Pediatri Akademisi’nin pediatristlerin sosyal medya kullanımı konusundaki önerileri ve Türk Tabipleri Birliği’nin “Hekimler ile Sağlık Kurum ve Kuruluşlarının Elektronik Ortamdaki Paylaşımlarına İlişkin kılavuz” göz önünde bulunduruldu.

Bulgular: Seçilen 10 hesabın beşi erkek pediatristlere aitti. Hesapların takipçi sayısı 1,2 milyon ile 125 bin arasında değişiyordu. Toplam 186 gönderi ile 167 hikaye incelendi. Gönderilerin 116’sı (%62) çocuk sağlığı ile ya da hastalıklar ile ilgili bilgi, 40 ‘ı (%22) reklam, 21’i (%11) hekimlerin ya da ailesinin özel fotoğraflarını, 7’si (%4) güncel olayları içeriyordu. Hikayelerin 100’ü (%60) soru-cevap, 23’ü (%14) özel fotoğraflar, 20’si (%12) reklam, 15’i (%9) bilgi, 5’i (%3) güncel olaylar, 2’si (%1) hastaların hekime yazdığı özel yorumlar, 2’si (%1) ise hasta çocukların fotoğrafından oluşuyordu. Soru-cevap hikayelerinin 18’inde (%18) ürün reklamı bulunuyordu bu reklamların 11’i (%11) gizli reklamdı. Yine 4 (%4) soru-cevap hikayesinde tedaviye yönelik öneriler bulunuyordu. Bilgi içeren gönderi-hikayelerin sadece 9’unda (%7) kaynağa atıf yapıldığı görüldü, bilgi içeren gönderilerin 4’ü (%3) yanlış yönlendirme içeriyordu.

Sonuç: Yaptığımız çalışmaya göre fenomen çocuk hekimlerinin paylaşımlarındaki en sık etik sorunlar bilgilerin kaynağının belirtilmemesi, gizli ve açık reklam yapılması, kendileri ya da aile bireylerinin özel fotoğraflarını paylaşmaları, hasta fotoğraflarını ve yorumlarının paylaşılması, tedaviye yönelik önerilerde bulunulması ve yanlış bilgilendirme yapılmasıydı. Sosyal medya tüm dünyada bu kadar yaygın kullanıyorken ve çok fazla bilgi kirliliği mevcutken pediatristlerin bu alanda olması çok önemlidir. Bu mecradaki paylaşımların etik kuralları çiğnememesi, hasta ve hekimin özel hayatının mahremiyetini koruması, hasta-hekim ilişkisinin bozulmaması için meslek örgütleri ve dernekleri tarafından rehberler yapılmalı ve sürekli güncellenmelidir. Hekimlerin bu rehberlere uyması için gerekli düzenlemeler yapılmalıdır.

Anahtar Kelimeler: pediatrist, Instagram, sosyal medya, etik, çocuk hekimleri

SB 12 - ALTINCI AYDA HENÜZ TAMAMLANMAYAN BCG REAKSİYONU BİZE NE SÖYLER?

Gonca Keskindemirci¹, Ece Aslan², Öykü Özbörü Aşkan³, Selda Hançerli Törün⁴, Esra Yücel⁵, Gülbin Gökçay³

- ¹İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı Sosyal Pediatri Bilim Dalı
²İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı
³İstanbul Üniversitesi Çocuk Sağlığı Enstitüsü Sosyal Pediatri Anabilim Dalı
⁴İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı Çocuk Enfeksiyon Hastalıkları Bilim Dalı
⁵İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı Çocuk Alerji ve İmmunoloji Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Bacillus Calmette Guérin (BCG) aşısı, tüberküloza karşı tek aşıdır. Aşı uygulama yerinde papül 2-4. haftada; hafif ülserasyon 1-2 ayda ve skar 2-5 ayda beklenir. Aşı yerinde reaksiyonun ilk 2 haftada ortaya çıkması erken aşı reaksiyonu olarak kabul edilir. Ancak geç reaksiyonu net olarak tanımlayan rehber bulunmamaktadır. Çalışmamızda 6. ayda BCG aşısı yerinde skar oluşmayan ancak reaksiyon hala devam eden çocukların özelliklerini değerlendirmek amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: Bir Üniversite Sosyal Pediatri Bilim Dalı, Çocuk Sağlığı İzlem Polikliniğinde düzenli takip edilmekte olup 01.01.2018 ve 31.12.2022 tarihleri arasında doğmuş olan tüm çocuklar çalışmaya dahil edildi. Tüm çocukların kişisel izlem dosyaları retrospektif olarak değerlendirildi. İkinci ay ve sonrasında izlemlerine devam eden çocuklar değerlendirmeye alındı. Doğum tarihi, doğum kilosu, anne ve baba yaşı, BCG aşısı yapılma zamanı, varsa erken reaksiyon durumu ve zamanı, 6. ayda BCG aşısı reaksiyon tamamlanma durumu, reaksiyon tamamlanmayan çocuklarda varsa yapılan ileri inceleme tetkikleri; IgG, IgM, IgA, tam kan sayımı, lenfosit alt grup tetkik sonuçları, izlem sonuçları ve varsa reaksiyon tamamlanma zamanı, varsa aldığı tanılar kaydedildi. Ig değerleri referans eğrileri ile değerlendirildi. Altıncı ayda tetkik edilme nedeni oral polio aşısı öncesi immun yetersizlik durumu varlığını dışlamak olarak belirlendi.

Bulgular: Belirlenen doğum tarihleri arasında doğan 1015 çocuğun kişisel veri dosyaları incelendi. İncelenen kayıtlardan 716 çocuğun verileri değerlendirmeye alındı. Yedi yüz on altı çocuğun 715'inin BCG aşısı kayıtlarının olduğu saptandı. BCG yapılma yaşı ulusal önerilere uygun saptandı ve median:65.5 (60-82) gündü. BCG reaksiyon saptanma zamanı: median:119 (76-215) gün bulundu. Çocuklardan 26'sının 6. ayda BCG aşısı yerinde henüz skarlaşma olmadığı ve hala akıntı/papül varlığının devam ettiği saptandı. Bu 26 çocuğun 24'ünde yapılan ileri değerlendirmesinde 15'inin IgG değeri, 18'inin IgM değeri ve 14'ünün IgA düşük saptandı, Çocukların IgG bakılma yaşı median:185 (141-280) idi. Dokuzuncu ayda çocukların %87'sinde Ig değerlerinin yaşına uygun normal değerlere geldiği ve süt çocuğunun geçici hipogammaglobulinemi tanısı aldığı görüldü.

Sonuç: BCG aşısı yanıtı hücresel immun yanıtın bir örneği olsa da humoral immun yanıt da BCG reaksiyonu oluşumunda etkili olabileceğini bildiren çalışmalar bulunmaktadır. Bu nedenle 6. ayda tamamlanmayan reaksiyonlarda ileri zayıflatılmış canlı olan OPA öncesi ileri değerlendirme yapılabileceği düşünülebilir.

Anahtar Kelimeler: BCG aşısı, Reaksiyon, Hipogammaglobulinemi

SB 13 - PANDEMİNİN 1-2 YAŞ ARASINDAKİ ÇOCUKLARIN İLETİŞİM BECERİLERİNE ETKİSİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Öykü Özbörü Aşkan¹, Gonca Keskindemirci², Pınar Yeşil³, Shabnam Aliyeva³, Ümran Çakıroğlu³, Gülbin Gökçay¹

¹İstanbul Üniversitesi, Çocuk Sağlığı Enstitüsü, Sosyal Pediatri Anabilim Dalı

²İstanbul Üniversitesi, İstanbul Tıp Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, Sosyal Pediatri Bilim Dalı

³İstanbul Üniversitesi, İstanbul Tıp Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı

Giriş ve Amaç: Kısıtlı sosyalleşme, maske takma nedeniyle yüz ifadelerini anlamada zorluklar, artan ekran maruziyeti çocukların sosyal ve iletişim becerilerinin gelişimini bozabilecek faktörlerdir. Bu nedenle, pandemi sırasında sosyal izolasyonun erken çocukluk döneminde sosyal ve iletişim becerileri üzerindeki etkilerini değerlendirmek için araştırmalara ihtiyaç vardır. Bu çalışmada, COVID-19 pandemisi sırasında 1-2 yaş arası çocukların sosyal iletişim becerileri üzerindeki etkinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: Bu retrospektif çalışma bir Üniversite Hastanesi Sosyal Pediatri Bilim Dalı Çocuk Sağlığı İzlem Polikliniği'nde gerçekleştirilmiştir. Çalışmaya, 1 Ocak-31 Aralık 2017 tarihleri arasında doğan ve pandemi öncesinde iki yaşını doldurmuş olan çocuklar (Grup 1-kontrol grubu) ve pandemi karantinası sırasında iki yaşını dolduran 1 Ocak -31 Aralık 2019 tarihleri arasında doğan çocuklar (Grup 2-vaka grubu) dahil edilmiştir. Her iki grup için de demografik bilgiler, doğum antropometrik ölçümleri, gelişimsel kilometre taşlarına ulaşma yaşları, 15 ve 24. aylardaki SIATT puanları (toplam, F1a-konuşma öncesi beceriler, F1b-kelime kullanımı, F2-farkındalık içeren beceriler puanları) ve ekran süresine maruziyet süreleri tıbbi kayıtlarından toplanmıştır. Bu değişkenlerin iki grup arasında karşılaştırmalı analizleri yapılmıştır.

Bulgular: Araştırmaya toplam 202 çocuk (Grup 1 n=123, Grup 2 n=79) dahil edilmiştir. Anne yaşı ortalaması gruplar arasında benzer bulundu, ancak anne eğitim durumu değerlendirildiğinde üniversite mezuniyet oranı Grup 2'de daha yüksek saptandı (p=0.005). Baba yaşı ve eğitim düzeyleri açısından gruplar arasında anlamlı bir fark saptanmadı. Grup 2'de kız çocuk oranı daha fazla idi (p=0,041). Doğum haftaları, doğum boyu, ağırlığı, baş çevresi ölçümleri ve ilk baş tutma, desteksiz oturma ve bağımsız yürüme süreleri açısından fark saptanmadı. On beş ve 24. aylarda ≥ 2 saat ekrana maruz kalma süresi Grup 2'de daha yüksekti (sırasıyla p= 0.110; p=0,014). Demografik verilerin karşılaştırılması Tablo 1'de belirtilmiştir. SIATT toplam puan değerlendirmelerinde, 15. ve 24. aylarda riskli sonuç oranı Grup 2'de daha yüksek saptandı (sırasıyla p=0.312; p=0.004). Alt grup analizlerinde 15 ve 24. aylardaki tüm alanlarda Grup 2'de riskli sonuç oranı daha fazla saptanmakla birlikte 15. ay farkındalık içeren becerilerde (F2) fark istatistiksel olarak anlamlıydı (p=0,004) (Tablo-2).

Tablo 1: Demografik özelliklerin gruplar arası karşılaştırılması

	Grup 1	Grup 2	p
Anne yaşı; ort (ss)	32.7 (\pm 5.1)	32.8 (\pm 4.7)	0.896*
Baba yaşı; ort (ss)	38.5 (\pm 5.6)	35.5 (\pm 5.5)	0.808*
Anne Eğitim; % (n)			
Yok	0.8(1)	0 (0)	
İlköğretim	20.3 (25)	15.4 (12)	0.005**
Lise	37.4 (46)	19.2 (15)	
Üniversite	41.5 (51)	65.4 (51)	
Baba Eğitim; % (n)			
Yok	0 (0)	0 (0)	
İlköğretim	20.3 (25)	21.8 (17)	0.064***
Lise	34.1 (42)	19.2 (15)	
Üniversite	45.5 (56)	59 (46)	
Cinsiyet (Kız); % (n)	42.3 (52)	57 (45)	0.041***
Gebelik haftası; ort (ss)	38.5 (\pm 1.4)	38.3 (\pm 1.2)	0.443*
Doğum kilosu; ort (ss)	3276.1 (\pm 447.7)	3264.8 (\pm 444.8)	0.897*
Doğum boyu; ort (ss)	49 (\pm 4.7)	49.3 (\pm 2.2)	0.877*
Doğum baş çevresi; ort (ss)	34.6 (\pm 1.5)	34.5 (\pm 1.3)	0.858*
Baş kontrolü; ortanca (aralık)	2 (1-5)	2 (1-4)	0.930*
Desteksiz oturma; ortanca (aralık)	7 (2-9)	7 (5-12)	0.866*
Bağımsız yürüme; ortanca (aralık)	12 (9-24)	13 (8-19)	0.379*

*Mann-Whitney U Test **Fischer Freeman Halton Exact Test *** Ki-kare

Tablo 2: SIATT sonuçlarının gruplar arası karşılaştırılması

SIATT "Riskli"		Grup 1	Grup 2	p
		% (n/N)	% (n/N)	
15 ay	Toplam	9.7 (9/93)	15.6(7/45)	0.312
	F1a	10.9 (6/55)	17.5 (7/40)	0.356
	F1b	32.5 (18/55)	42.5 (17/40)	0.330
	F2	16.4 (9/55)	37.5 (15/40)	0.019
24 ay	Toplam	8.1 (8/99)	23.9 (17/71)	0.004
	F1a	6.3 (4/64)	14.3 (8/56)	0.143
	F1b	15.6 (10/64)	23.2 (13/56)	0.292
	F2	6.3 (4/64)	14.3 (8/56)	0.143

F1a-konuşma öncesi beceriler, F1b-kelime kullanımı, F2-farkındalık içeren beceriler

Sonuç: Kısıtlı sosyalleşmenin yaşandığı pandemi dönemlerinde erken çocukluk döneminde çocukların sosyal ve iletişim becerilerinin gelişimi olumsuz etkilenebilmektedir. Çocuk sağlığı izleminin devamlılığı, çocuk sağlığı izleminin bir parçası olarak iletişim becerileri gelişiminin izlenmesi ve erken müdahalelerle yakın takibinin yapılması önem arz etmemdir.

Anahtar Kelimeler: pandemi, iletişim becerileri, erken çocukluk dönemi

SB 14 - SOSYAL PEDIATRİ BİLİM ALANINDA ÇALIŞAN PEDIATRİSTLERİN KRONİK HASTALIĞI OLAN ÇOCUKLARDA BAĞIŞIKLAMAYA YÖNELİK TUTUMLARI VE BAĞIŞIKLAMA ÇALIŞMA GRUBU UZLAŞI TABLOSU 2-DOĞUMSAL METABOLİK HASTALIKLAR, HEMOGLOBİNOPATİLER, ENDOKRİN HASTALIKLAR, NÖROLOJİK HASTALIKLAR, KALP HASTALIKLARI, SOLUNUM SİSTEMİ HASTALIKLARI, KANAMA DİYATEZLERİ, KRONİK KARACİĞER HASTALIKLARI

Emel Gür¹, Meltem Dinleyici², Gonca Keskindemirci³, Sevtap Velipaşaoğlu⁴, Filiz Orhun⁵, Feyza Koç⁶,
Ahmet Ergin⁷

¹İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Sosyal Pediatri Bilim Dalı

²Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Sosyal Pediatri Bilim Dalı

³İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Sosyal Pediatri Bilim Dalı

⁴Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Sosyal Pediatri Bilim Dalı

⁵Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Sosyal Pediatri Bilim Dalı

⁶Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Sosyal Pediatri Bilim Dalı

⁷Pamukkale Üniversitesi Tıp Fakültesi Sosyal Pediatri Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Çocuklarda kronik hastalık; şu anda tedavi edilemeyen ve en az üç aydır mevcut olan, muhtemelen üç aydan daha uzun sürecek olan veya son bir yıl içinde en az üç kez meydana gelen ve tekrarlayacak olan tıbbi bir durum olarak tanımlanmaktadır. Kronik hastalığı olan çocuklar aşıyla önlenebilir hastalıklardan kaynaklanan komplikasyonlara daha duyarlı olmalarına rağmen yeterli veya rutin olarak aşılanmayabilmektedir. Kronik hastalığı olan çocukların aşı ile önlenebilir hastalıklardan korunması için bağışıklama planı yapılırken, hastalığın kendisinin ya da uygulanan tedavinin bir aşı için kontrendikasyon oluşturup oluşturmadığı, hastalığın bir enfeksiyon açısından risk yaratıp yaratmadığı, hastalığı ve/veya kullandığı ilaçlar nedeniyle bağışıklama programı dışında gereken ek bir aşı olup olmadığı açısından değerlendirme yapılması gerekmektedir. Bu çalışmada kronik hastalığı olan çocuk hastaların bağışıklanması ile ilgili tutumları değerlendirilmiş ve bağışıklama grubu uzlaşi tablosu oluşturulmuştur.

Gereç ve Yöntem: Ekim-Aralık 2020 tarihleri arasında Türkiye'de Sosyal Pediatri Bilim Alanında çalışan 75 çocuk doktoruna kronik hastalığı olan çocukların bağışıklanmasına ilişkin tutumları hakkında sorular içeren web tabanlı bir anket uygulanmıştır. Anket çalışması sonrasında elde edilen veriler ile Bağışıklama Çalışma Grubu'nun literatür taraması ve uzman görüşü uzlaşi çalışmaları sonucunda kronik hastalığı olan hastalara yönelik aşı uygulama önerileri oluşturulmuştur.

Bulgular: Hastaların bağışıklanması ile ilgili öneriler ve rutin uygulamalar merkezler arasında farklılık göstermekte idi. Katılımcılar arasından kullandığı kaynağı belirtenlerin % 83.2'si Red Book ve IDSA 2013 Rehberini kullandıklarını belirtmiştir. Hastaların aşılanmaları sırasında en sık karşılaşılan sorunlar; ücreti ebeveynler tarafından ödenen özel aşılarda (% 94.4), aşının temin edilememesi (% 62.7), yüksek riskli çocuklarda aşılanma konusunda farklı yaklaşımlar (% 58.5), primer hastalığı izleyen bölüm tarafından

yeterli bilgi verilmemesi (% 57.7) ve primer hastalığı izleyen bölüm tarafından uygun olmayan kontrendikasyonlar ile aşılamanın ertelenmesi (%47.1) olarak ifade edildi. Araştırmaya katılan gruptaki hekimlerin kronik hastalığı olan hastalara aşıların uygulanması sırasında aşılama kronik hastalığın tipine ve kullandıkları ilaçlara göre karar verdikleri, bu aşıları standart aşı takvimine göre yapmadıkları ve uygulamada kararsız kaldıkları saptanmıştır.

Sonuç: Ülkemizde kronik hastalığı olan çocuklarda bağışıklama uygulamaları farklılık gösterebilmektedir. Kronik hastalığı olan çocukların aşı uygulamalarının standart hale getirilebilmesi için ulusal düzeyde önerilerin faydalı olacağı düşünülmüştür. Anket çalışması sonrası Bağışıklama Çalışma Grubu literatür çalışmalarını tamamlamış, uzman görüşlerinin uzlaşısıyla sonuçlandığı ardışık toplantıların sonucunda kronik hastalığı olan hastalara yönelik aşı uygulama önerilerine ilişkin tablo oluşturulmuştur.

Doğumsal Metabolik Hastalıklar, Hemoglobinopatiler, Endokrin Hastalıklar, Nörolojik Hastalıklar, Kalp Hastalıkları, Solunum Sistemi Hastalıkları, Kanama Diyatezleri, Kronik Karaciğer Hastalıkları

Anahtar Kelimeler: kronik hastalık, bağışıklama, çocuk

SB 15 - ANNE BESLENMESİNİN ANNE SÜTÜ BİLEŞİMİNE ETKİSİ VAR MIDIR?

Mine Başbüyük¹, Nalan Karabayır², Övgü Büke¹, Özlem Öçal¹, Aybüke Kacir¹, Demet Deniz Bilgin¹

¹İstanbul Medipol Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları AD, Sosyal Pediatri Bilim Dalı
Doktora Programı

²İstanbul Medipol Üniversitesi Uluslararası Tıp Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları AD, Sosyal Pediatri
Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Anne sütü, bebeğin optimal büyüme ve gelişmesini sağlayan, bebeği ve anneyi birçok akut ve kronik hastalıklardan koruyan eşsiz bir biyosıvıdır. Emziren annelerin optimal beslenmesi hem annenin sağlığı hem de bebeğin kısa ve uzun vadeli büyüme ve gelişimi için önemlidir. Maternal diyet modellerinin, anne sütündeki makro besin alım seviyeleri ve yağ asidi profili üzerinde etkisi olduğu saptanmıştır. Bazı çalışmalar, anne sütündeki yağ asitleri bileşiminin annenin diyet alımıyla doğrudan ilişkili olduğunu bildirmiştir. Çalışmanın amacı annelerin beslenmesinin anne sütü içeriğine etkisinin araştırılmasıdır.

Gereç ve Yöntem: Kesitsel tanımlayıcı özellikteki bu çalışma Nisan-Mayıs 2024 tarihleri arasında Medipol Üniversitesi Hastanesi'nde yürütülmüştür. Çalışmaya sadece anne sütü ile beslenen 1-6 ay arası akut, kronik hastalığı veya konjenital anomalisi olmayan term bebeği olan herhangi bir kronik hastalık ve ilaç kullanmayan anne bebek çiftleri dahil edildi. Tüm annelerden, süt örneği alınmadan önceki 24 saat içinde tükettikleri yiyecekleri kaydetmeleri istendi. Annelerin süt örneği almadan önceki gün 24 saatlik yiyecek tüketimi, BeBis 9 (Beslenme Bileşimi Sistemi) programı kullanılarak analiz edildi. Örneklerin karbonhidrat, protein, yağ ve enerji içeriği, Uluslararası Standartlar Organizasyonu 9622: 1999 onaylı Miris HMA (Human Milk Analyzer, Miris AB, Uppsala, Sweden) cihazı kullanılarak aynı araştırmacı tarafından aynı günde ölçüldü. İstatistiksel analizlerde SPSS 28.0 programı kullanılmıştır.

Bulgular: Çalışmaya alınan toplam 27 anne ve bebek çiftinin 9(33.3%) erkek, 18(66.7%) kız olan bebeklerin yaş ortalaması 4.4 ± 1.5 ay, doğum ağırlığı ortalaması 3276.1 ± 460.7 gr olup, 17 (63.0%) bebek sezaryen doğumla dünyaya gelmişti. Annelerin yaş ortalaması 29.1 ± 4.2 yıl olup, güncel BMI 25.9 ± 3.8 saptandı. Anne besin içeriği ile anne sütü makrobesin içeriği arasında istatistiksel olarak anlamlı ilişki olmadığı saptandı. Annenin doğum BMI'si ile yalnız anne sütü protein içeriği arasında istatistiksel olarak anlamlı pozitif bir ilişki bulunmuştur. Çalışmamızda bebek doğum tartısı ile anne sütü makrobesin içeriği arasında anlamlı korelasyon gözlenmezken, bebeklerin güncel tartılarıyla yağ ve enerji değeri arasında anlamlı ilişki saptanmıştır. Bu sonuçlar, anne sütü içeriğinin bazı faktörlerin etkisi ile özellikle yağ içeriğinde değişkenlik gösterebileceğini ortaya koymaktadır.

Sonuç: Sonuç olarak, anne beslenmesinin anne sütü içeriğine etkisini araştıran az sayıda çalışma mevcuttur ve bu çalışmalarda çelişkili sonuçlar bildirilmiştir. Çalışmamızda, anne beslenmesi ile süt içeriğinin ilişkili olmadığı saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Emzirme, Süt içeriğine etkili faktörler, Anne sütü

SB 16 - BEBEKLER VE KÜÇÜK ÇOCUKLAR İÇİN BESLENME UYGULAMALARI VE YAPISI ANKETİ - (YARI-)KATI GIDA İLE BESLENME DÖNEMİ (BUYA-YKG)' NİN TÜRKÇE UYARLAMASI

Mahmut Caner Us¹, Elif Öztürk¹, Betül Şenyürek¹, Öznur Gökçe Nizam¹, Ayşe Şahin¹, Ezgi Barış², Perran Boran²

¹Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Sosyal Pediatri Doktora Programı

²Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları, Sosyal Pediatri Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Beslenme sorunları erken çocukluk döneminde sık karşılaşılan davranışsal problemlerden biri olup; özellikle tamamlayıcı beslenmeye geçiş sürecinde anne-bebek arasındaki beslenme etkileşiminin, bebeğin beslenme davranışını etkileyebildiği bilinmektedir. Bu çalışmada, ebeveynlerin besleme içeriği ve uygulamalarının değerlendirilmesi amacı ile geliştirilmiş Bebekler ve Küçük Çocuklar için Beslenme Uygulamaları ve Yapısı Anketi-(Yarı-)Katı Gıda ile Beslenme Dönemi (BUYA-YKG)' nin Türkçe'ye uyarlanması amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: Katılımcılar çocuk sağlığı izlem polikliniği ve sosyal medya aracılığıyla internet uygunluk örneklemeden toplandı. Kullanım izni ve kültürel adaptasyon izni anket geliştiricisinden alınması sonrası, BUYA-YKG bağımsız 2 kişi tarafından ileri ve geri çevirisi yapılarak Türkçe' ye uyarlandı. Veri toplama sırasında eş zamanlı geçerliliğin değerlendirilmesi için daha önce Türkçe adaptasyonu yapılmış olan Ebeveyn Besleme Tarzı Anketi (EBTA) de uygulandı. İç tutarlılık Cronbach alfa ile değerlendirildi ve test-tekrar test güvenilirliği Pearson korelasyon testi ile belirlendi. Faktöriyel geçerlilik için, temel bileşen faktör analizi yapıldı.

Bulgular: Çalışmaya 18 yaş üzeri %91 (n=172) anne olan toplam 189 ebeveyn dahil edildi. Katılımcıların ortalama yaşı 32±5 yıldı. Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) test sonucu 0,829, Bartlett Küresellik Testi sonucu anlamlı (p<0,001) bulundu. Faktör analizi sonucunda ölçeğin, orijinaliyle uyumlu olarak Talep Üzerine Beslenme, Ebeveyn Önderliğinde Beslenme, Israr Edici Besleme, Sakinleştirmek İçin Besinleri Kullanmak, Aile Sofrası Ortamı ve Ödül Olarak Yiyecekleri Kullanma olmak üzere altı alt faktörden oluştuğu tespit edildi. Aile Sofrası Ortamı ve Sakinleştirmek İçin Besinleri Kullanmak orijinal anketle aynı maddelere sahipken, diğer alt ölçeklerde bazı maddeler değişkenlik gösterdi. Altı faktörlü bir yapıda anket sonuçlarının toplam varyansın yaklaşık %59'unu açıkladığı görüldü. Ölçeğin güvenilirlik analizinde Cronbach's Alpha değeri tüm ölçek için 0,86 olarak bulundu. İlk uygulamadan üç hafta sonra uygulanan retestte alt ölçek ortalama puanları başlangıç hesaplanan her bir alt ölçek puanı ile anlamlı korelasyon gösterdi (p <0,05, r= 0,61-0,78).

Sonuç: Bebekler ve Küçük Çocuklar İçin Beslenme Uygulamaları ve Yapısı - (Yarı-)Katı Gıda İle Beslenme Dönemi Ölçeği'nin uyarlanan Türkçe versiyonu güvenilirlik analizleri sonucunda yüksek iç tutarlılık göstermiştir. Erken çocukluk döneminde ebeveynlerin besleme içeriği ve uygulamalarının değerlendirilmesi için güvenilir ve geçerli bir ölçüm aracı olarak kullanılabilmesi görülmektedir. Ölçeğin alt faktörleri değerlendirilirken, maddelerin orijinal ölçeğin maddelerinden farklı olması kültürel olarak değişebilen beslenme davranışlarından kaynaklanabilir.

Anahtar Kelimeler: Ebeveyn, Çocuk, Beslenme Sorunları, Beslenme uygulamaları

SB 17 - ÖN FONTANEL BOYUTLARININ VE KAPANMA ZAMANININ ULTRASONOGRAFİK VE MANUEL ÖLÇÜMLERLE DEĞERLENDİRİLMESİ

Ramazan Dulkadir¹, Bahar Çuhacı Çakır², Aysu Duyan Çamurdan²

¹Ahi Evran Üniversitesi

²Gazi Üniversitesi

Giriş ve Amaç: Bu çalışmada, Manuel ölçümler ile Ultrasonografi ölçümleri eş zamanlı olarak yapılarak en doğru şekilde ön fontanel boyutları ve kapanma zamanının belirlenmesi amaçlandı.

Gereç ve Yöntem: Prospektif kohort olarak planlanan çalışmaya Aralık 2021 ile Aralık 2023 arasında 372 sağlıklı çocuk dahil edildi. Hastaların yenidoğan polikliniğinde 7. gün kontrolünde ve rutin takiplerinde 1-2-4-6-9-12-15-18 ve 24. aylardaki manuel fontanel ölçümleri aynı uzman çocuk doktoru tarafından yapıldı, eş zamanlı USG ile fontanel boyutu uzman bir radyolog tarafından ölçüldü. Pediatri polikliniklerinde ölçümler Popich ve Smith yöntemi ile belirlendi.

Bulgular: Manuel kontrol sonucu kapalı olanların ortalama 14.92 ± 7.15 ayda (min: 3 ay max:21 ay), USG de ise ortalama 17.09 ± 2.41 ay da kapandığı tespit edildi. Manuel ve USG arasındaki bu farklılık istatistiki olarak anlamlıydı ($p < 0.01$). Manuel ve USG ile fontanel kapanma süreleri cinsiyetler arasında farklı değildi ($p > 0.05$). Manuel ve USG kontrolü sonrası açık kapalı kararının verilmesinde 9. ay ile 21. ay arasında anlamlı farklılık vardı ($p < 0.01$). Manuel ve USG ile fontanel boyutları doğumdan 21. aya kadar her kontrolde anlamlı farklı idi ($p < 0.01$).

Sonuç: Sonuç olarak, çalışmamız ön fontanel boyutlarının ve kapanmasının eş zamanlı manuel ve ultrasonografi ile değerlendirildiği ilk çalışma olup, manuel ölçümler ile Ultrasonografi arasında anlamlı farklılıklar olduğu sonucuna varılmıştır. Arada kalınan olgularda klinik açıdan ultrasonografi ile değerlendirilmesi daha uygun olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Ön fontanel, Kapanma zamanı, Çocuk, Ultrasonografi

SB 18 - ANNE SÜTÜ 25(OH)D VİTAMİNİ DÜZEYİ VE İLİŞKİLİ FAKTÖRLER

Esra Cınkılı Aktağ¹, S. Songül Yalçın²

¹Lösante Hastanesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Kliniği

²Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı Sosyal Pediatri Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Bu çalışmada emziren annelerde gebelik ve laktasyon döneminde anne sütü D vitamini düzeylerine etkili olabilecek bazı faktörlerin araştırılması amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: Çalışmaya Şubat 2020-Temmuz 2021 tarihleri arasında Hacettepe Üniversitesi İhsan Doğramacı Çocuk Hastanesi, Sağlam Çocuk Polikliniğine başvuran, 15 günlük- 3 aylık bebekleri olup emzirmekte olan 70 anne-bebek çifti dâhil edildi. Annelere, demografik özellikleri ve D vitamini düzeyini etkileme potansiyeli olan durumları sorgulayan anket uygulandı. Anne sütü örneklerinde ELISA yöntemiyle 25(OH)D vitamini analizi yapıldı. Anne-bebek özelliklerine göre vitamin D düzeyi farklılığı, ikili alt gruplarda uygunluk durumuna göre Student t testi ya da Mann-Whitney U testi, üçlü alt gruplarda ise Varyans analizi ya da Kruskal-Wallis testi ile değerlendirildi.

Bulgular: Anne sütü 25(OH)D vitamini ortalaması $13,7 \pm 7,2$ ng/ml, ortanca değeri 12,6 ng/ml (1,4-35,22 ng/mL) idi. Gebelikte demir kullanımı %93, D vitamini veya içeren bir preparat kullanımı %91, balık yağı kullanımı %47 idi. Annelerin %10'unun gebelik süreci de dahil sigara içtiği öğrenildi. Annelerde D vitamini düzeylerini etkilediği düşünülen faktörler sorgulandığında gebelik süreci de dâhil %45,7'sinin güneş kremi, %18,6'sının şapka kullanmış olduğu, %34,3'ünün giyim şeklinin kapalı olduğu görüldü. Annelerin gebelik sürecinde beslenme özellikleri sorgulandığında % 40'ının haftada 1 ve daha fazla balık, % 97'sinin haftada 2 ve daha fazla süt-süt ürünü, %94'ünün haftada 2 ve daha fazla yumurta tükettiği öğrenildi. Bebeğin yaşı, cinsiyeti, doğum ağırlığı, doğum şekli, gebelik süresi, gebelik sırası, gebelik aralığı ile anne sütü 25(OH)D vitamini düzeyleri arasında istatistiksel anlamlı fark saptanmadı. Anne yaşı, yaş grubu, gebelik öncesi ve doğumda VKI ve gebelik öncesi kiloya göre gebelik dönemi kilo alımı durumu, gebelikte demir kullanımı, gebelikte vitamin kullanımı ve süresi, gebelikte balık yağı kullanımı, sigara içme ile anne sütü 25(OH) D vitamini düzeyleri arasında istatistiksel anlamlı fark saptanmadı. Annenin gebelikte D vitamini eksikliği ile ilişkili faktörlere maruziyeti incelendiğinde; güneş koruyucu krem kullanmak ve giyim şekli ile anne sütü 25(OH)D vitamini düzeyleri arasında istatistiksel anlamlı ilişki saptanmadı.

Sonuç: Anne ve bebeğin sağlığının korunması ve sürdürülebilmesi için hem anneye hem de emzirmekte olduğu bebeğine yeterli düzeyde D vitamini desteği verilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Anne sütü, D vitamini

SB 19 - İLK BİR YAŞTA BAĞLANMAYI ETKİLEYEN ANNE VE BEBEK İLİŞKİLİ FAKTÖRLER

Elif Öztürk¹, Betül Akbay Şenyürek¹, Öznur Gökçe Nizam¹, Ayşe Şahin¹, Melike Dönmez², Mahmut Caner Us³, Ezgi Barış³, Perran Boran³

¹Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Sosyal Pediatri Doktora Programı

²Erenköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesi

³Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları, Sosyal Pediatri Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Anne-bebek bağlanması, doğumdan itibaren anne ile bebek arasında kurulan duygusal bir iletişim ve etkileşim örüntüsüdür. Gebelik ve gebelik sonrası süreç, anne ve bebek ile ilgili faktörler, sosyoekonomik durum, aile ve toplum yapısı gibi birçok faktör anne-bebek bağlanmasını etkileyebilmektedir. Bağlanmayı etkileyebilecek diğer bir durum ise annenin ruh sağlığı ve ebeveynin özyeterlik durumudur. Anne-bebek bağlanmasının, çocukların gelişimsel potansiyelleri üzerindeki rolü göz önüne alındığında, bağlanmayı etkileyen faktörlerin belirlenmesi kritik bir öneme sahiptir. Ülkemizdeki kısıtlı çalışmalar annenin ruh sağlığı, bebeğin nörogelişimsel durumu gibi faktörlerin anne bebek bağlanmasını etkilediğini göstermekte olup bu konuda daha fazla çalışmaya ihtiyaç vardır. Bu çalışmada anne-bebek bağlanmasını etkileyen faktörlerin incelenmesi amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: Geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları yapılan "Anneler İçin Özyeterlik Ölçeği" (AÖYÖ) ve "Doğum Sonrası Anne Bağlanma Ölçeği" (DSABÖ) çalışmalarını, sosyal medya aracılığıyla yanıtlayan ortak katılımcılar çalışmaya alınmıştır. Sosyodemografik özelliklerin yanında maternal depresif semptom düzeyi Hasta Sağlık Anketi-9 (HSA-9) ile değerlendirildi. Toplam puan 10 ve üzeri depresif semptom düzeyi yüksek olarak sınıflandı. Veriler, ortalama±standart sapma veya % olarak ifade edildi. Ortalamaların kıyaslanmasında Mann-Whitney U testi, ilişki analizinde Spearman korelasyonu kullanıldı. Bağlanma düzeyini etkileyen faktörler çoklu regresyon modeliyle incelendi.

Bulgular: Her iki araştırmayı da yanıtlayan toplam 64 annenin verisi değerlendirmeye alındı. Bebeklerin yaşı 1-12 ay arasında değişmekte olup ortalama $6,3 \pm 3,7$ aydı (Tablo1). Katılımcıların %90,6'sı lisans ve üzeri eğitim düzeyine sahipti. Maternal bağlanma ile anne öz yeterliği pozitif yönde ($p<0,001$, $rs:0,46$), maternal depresif semptomlarla ise negatif yönde korele saptandı ($p<0,001$, $rs: -0,41$). Depresif semptom düzeyi yüksek olan 16 annenin (%25) bağlanma puanları depresif semptomları düşük olanlara göre anlamlı düşüktü (0.013). Çocuk sayısı, eğitim düzeyi ve anne çalışma durumuna göre bağlanma düzeyinde farklılık izlenmedi. Maternal bağlanmayı predikte eden faktörlerin incelendiği çoklu regresyon modelinde (düzeltmiş $R^2: 0,28$, $F(61,2): 13,772$, $p<0,001$), depresif semptom düzeyi ve ebeveynlik özyeterliğinin bağlanmayı anlamlı olarak predikte ettiği gözlemlendi.

Sosyodemografik veriler

Katılımcılar	n (%) ya da ortalama ± Standart sapma
Anneler, yaş, yıl	
<30	21 (32,8)
≥30	43 (67,2)
Anne, eğitim	
Lise ve altı	6 (9,4)
Üniversite/Lisanüstü	58 (90,6)
Bebek, yaş, ay	6,3 ± 3,7
Anne, Çalışma Durumu	
Çalışıyor	(64,1)
Çalışmıyor	(35,9)
Gebelik haftası	
≥37 gh	50 (78,1)
<37	14 (21,9)
Çocuk sayısı	
1	48 (75)
>1	16 (25)
Doğum şekli	
Vajinal doğum	28 (43.8)
Sezaryen	36 (56.3)

Sonuç: Doğum sonrası anne-bebek bağlanmasında annenin ebeveynlikle ilgili hissettiği yeterliğin ve depresif duygu durumunun ilişkili olabileceği saptanmıştır. Eğitim düzeyi yüksek bir internet örnekleminde yapılan bu çalışmanın sonuçlarının genellenebilirliği sınırlıdır. Bununla birlikte daha yüksek sosyoekonomik düzeye sahip ailelerde, annenin ruhsal semptomlarının sorgulanıp varsa mevcut depresif semptomları ile başa çıkabileceği müdahale yöntemlerini önermek, anne-bebek bağlanmasını güçlendirebilir. Bunun yanında ebeveynlik yeterliğini destekleyen eğitimler de faydalı olabilir.

Anahtar Kelimeler: Maternal bağlanma, ebeveyn özyeterlik, anne, bebek

SB 20 - EMZİREN ANNELERİN GIDA TAKVİYESİ KULLANIM NEDENLERİ VE İLİŞKİLİ FAKTÖRLER

Demet Deniz Bilgin¹, Nalan Karabayır¹, Bilge Çetinkaya², Aybüke Kacı¹, Özlem Öcal¹, Mine Başbüyük¹, Övgü Büke¹

¹İstanbul Medipol Üniversitesi, Sosyal Pediatri Bilim Dalı

²İstanbul Medipol Üniversitesi, Tıp Fakültesi

Giriş ve Amaç: Emziren anneler de dahil olmak üzere, gıda takviyesi kullanımı tüm dünyada artmaktadır. Bu çalışmanın amacı, Türkiye'deki emziren annelerin gıda takviyesi kullanımı hakkındaki tutum ve deneyimlerini, kullanım nedenlerini ve ilişkili faktörleri araştırmaktır.

Gereç ve Yöntem: Çalışmamız, tanımlayıcı-kesitsel bir çalışma olarak planlanmış ve kendi kendine uygulanan bir çevrimiçi anket kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Türkiye'nin farklı bölgelerinden, 18 yaş ve üzerinde, 36 aylık veya daha küçük çocuğu olan, halen emziren veya emzirmiş olan kadınlar ankete katılmaya davet edilmiştir.

Bulgular: Anketi tamamlayan 445 annenin %75,1'i emzirme döneminde en az bir ürün kullanmış olup, en sık kullanılanlar D vitamini, demir takviyeleri ve rezene olmuştur. Eğitim düzeyi, çalışma durumu ve sağlık çalışanı olma emzirme döneminde gıda takviyesi kullanımı ile ilişkili bulunmuştur; üniversite veya daha yüksek eğitime sahip olanlar, çalışanlar veya sağlık sektörü çalışanları daha yüksek kullanım oranları göstermiştir. Gıda takviyesi kullanımının en yaygın nedenleri "sağlıklı kalmak" (%60,2) ve "bağışıklığı desteklemek" (%59,3) olmuştur. Kullanılan ürünlerin %88,5'i faydalı bulunurken, ürünlerin %7,1'inin yan etkilere neden olduğu bildirilmiştir. Ürün kullanan annelerin güvenlik algıları çeşitlilik gösterirken, %45,8'i emzirme döneminde gıda takviyesi kullanımının genel olarak güvenli olduğuna inanmaktadır. Gıda takviyesi kullanan anneler arasında doktorlar en güvenilir (n=310, %93) bilgi kaynağı olarak seçilmiştir. Annelerin çoğunluğu (%85,6) gıda takviyelerinin güvenliği ve etkinliği hakkında daha fazla bilgi almak istediklerini bildirmiştir.

Sonuç: Gıda takviyeleri emziren anneler tarafından sıklıkla sağlıklı kalmak ve bağışıklıklarını desteklemek amacıyla kullanılmaktadır. En güvenilen bilgi kaynağı sağlık hizmeti sağlayıcıları olsa da, birçok kadının ailesinden, arkadaşlarından veya aktarlardan tavsiye aldığı görülmektedir. Gıda takviyelerinin güvenli ve bilinçli kullanımı konusunda sağlık hizmeti sağlayıcılarının annelere rehberlik etmesi önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: anne sütü, gıda takviyesi, emzirme, tamamlayıcı tıp

SB 21 - ANNELERİN BEBEK BESLENME TUTUMU VE ANKSİYETE DÜZEYLERİNİN BEBEKLERİNİN İLK 6 AY BESLENMESİ ÜZERİNE ETKİSİ: İKİ MERKEZLİ ÇALIŞMA

Melis Özkumur Yeşil¹, Aysu Duyan Çamurdan², Fadıl Berat Yeşil³, Bahar Çuhacı Çakır²

¹Mamak Devlet Hastanesi

²Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi

³Lokman Hekim Üniveriste Hastanesi

Giriş ve Amaç: GİRİŞ:Anne sütü bebeğin beslenmesinde gerekli olan her türlü besin ögesini içeren en idealbesindir. Anne sütüyle beslenmenin sürdürülmesini etkileyen demografik, biyolojik,psikolojik ve sosyal pek çok belirleyici faktör bulunmaktadır.AMAÇ:Çalışmamızda farklı sosyodemografik özelliklere sahip iki farklı merkezdeki annelerin bebekbeslenme tutumu ve anksiyete düzeylerinin bebeklerinin tek başına anne sütü veya annesütüyle birlikte mama kullanımına etkileri ve beslenme şeklini etkileyen diğer faktörleriaraştırmayı planladık.

Gereç ve Yöntem: Çalışmamıza; Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Sosyal Pediatri Çocuk Sağlığı İzlem Polikliniği ve Mamak Devlet Hastanesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Polikliniğine 01.05.2023-31.05.2023 tarihleri arasında başvuran, 0-6 ay yaş aralığında olan, bilinen kronik hastalığı olmayan ve kronik ilaç kullanım öyküsü olmayan, yenidoğan döneminde herhangi bir nedenle hastanede yatış öyküsü olmayan 38 hafta ve üzeri doğum öyküsü olan bebeklerin anneleri davet edilip Kaygıve Bebek Beslenme Tutum Ölçek formu doldurulmuştur.

Bulgular: Çalışmamızın sonucunda her iki merkezde de annelerin bebek beslenme tutum puanları yükseldikçe ve anksiyete düzeyleri azaldıkça emzirme oranlarının arttığı görülmüştür [p<0.001, OR:1,86, GA:%95 (0.81-1.90)] [p=0.011, OR:1.05, GA:%95 (1.01-1.09)].Emzik kullanımının da mama kullanımını artırdığı saptanmıştır. [p=0.017, OR:2.19, GA:%95 (1.14-4.19)]. Emzirme danışmanlığı alma oranı her iki merkezde de yüksek olup (%52 ve %44) tek başına anne sütü ile beslenmeyi etkilememiştir. VKİ yüksek olan annelerin bebeklerinde tek başına anne sütü ile beslenmede azalma olduğu, mama ile beslenme eğiliminde oldukları istatistiksel olarak gösterilmiştir [p=0.035, OR:1.08, GA:%95 (1.005-1.159)].

LOGİSTİK REGRESYON İLE ÇALIŞMA GRUBUNDA FORMÜL MAMA KULLANIMINI ETKİLEYEN FAKTÖRLER

Tablo Lojistik regresyon ile Çalışma Grubunda Formül Mama Kullanımını Etkileyen Faktörler

Risk Faktörü	OR	95%GA	P değeri
Emzik Kullanma	2.19	1.14-4.19	0.017
Beslenme Tutum	1.86	0.81-1.90	<0.001
STAI-2	1.05	1.01-1.09	0.011
Vücut Kitle İndex (kg/m ²)	1.08	1.005-1.159	0.035

OR: Odds ratio.

GA: %95 güven aralığı

14 - 16 Kasım 2024 - 8.Ulusal Sosyal Pediatri Kongresi
Grand Mercure Otel, Ankara

LOGİSTİK REGRESYON İLE ÇALIŞMA GRUBUNDA FORMÜL MAMA KULLANIMINI ETKİLEYEN FAKTÖRLERİN TABLOSU

Sonuç: Annelerin gebelik öncesi, sırası ve sonrasında bebek beslenmesine yönelik tutumları saptanıp düşük beslenme tutum puanına sahip annelere emzirmenin ve anne sütünün bebeğe ve anneye yararlarıyla ilgili bilgiler verilmelidir. Ayrıca, bu annelerin emzirme danışmanı tarafından daha sık ve yakın takibi sağlanmalıdır. Postpartum dönemde sık görülen anksiyetenin annelerde tespit edilerek yüksek kaygı düzeyine sahip annelere gerekli psikolojik desteğin sağlanması ve bu annelerin emzirme konusunda cesaretlendirilmesi, bilgi düzeylerinin artırılması ve gerekli durumlarda bu annelere sık emzirme danışmanlığı verilerek yakın takiplerinin gerçekleştirilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Anne Sütü, Tutum, Anksiyete, Mama, Bebek

SB 22 - EBEVEYNLERİN ÇOCUKLUK AŞILARI HAKKINDAKİ DÜŞÜNCELERİNİN BELİRLENMESİ

Sema Bayraktar¹, Gözde Atar², Rabia Duğan³, Zeynep Özdemir⁴, Elif Miray Kaya⁵

¹İstanbul Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, İstanbul, Türkiye

²Koç Üniversitesi Hastanesi, İstanbul, Türkiye

³İstanbul Üniversitesi- Cerrahpaşa, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Hastanesi, İstanbul, Türkiye

⁴Acıbadem Maslak Hastanesi, İstanbul, Türkiye

⁵Kurum yok

Giriş ve Amaç: Aşılar, sağlığı iyileştirmek için uygulanan önemli halk sağlığı uygulamalarıdır. Aşının tarihi çok eskilere dayanır. Ancak, özellikle son yıllarda, aşı olmayı reddeden ailelerin sayısı artmaya başlamış ve ailelerde çocukluk aşılarna karşı direnç artmıştır. Bu çalışma, ebeveynlerin çocuklarına aşı yaptırıp yaptırmama hakkındaki düşüncelerini incelemek için planlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: Bu çalışma tanımlayıcı bir tasarıma göre yürütülmüştür. Çalışma öncesi etik kurul izni alınmıştır. Çalışmanın örneklemini, araştırmaya katılmayı kabul eden 190 ebeveyn ile oluşturulmuştur. Veri toplamak için bir anket (çevrimiçi) uygulanmıştır. Anket için bağlantı, Eylül- Aralık 2020 arasında araştırmacılar (Google Forms) aracılığıyla ebeveynlere gönderilmiş ve eksik formlar verilerden kaldırılmıştır. Araştırmadan elde edilen veriler için SPSS (Statistical Package for the Social Science) for Windows paket programı kullanılmıştır. Verilere ilişkin frekans ve yüzdesel dağılımlar verilmiştir.

Bulgular: Çalışmaya katılanların %68'i anne ve %32'si babaydı. Ebeveynlerin %91'i (n:172) çocuklarına aşı yaptırmış, ebeveynlerin %8'i (n:16) ise bazı şüpheler nedeniyle kısmen aşı yaptırmıştı. Ebeveynlerin %1'i (n:2) ise çocuklarına hiç aşı yaptırmamıştı. Çocuklarına kısmen aşı yaptıran ebeveynlerden bazıları (n:4) aşıları artık genel olarak güvenilir bulmadıklarını belirtmişlerdir. Ve kısmen aşı yaptıran iki ebeveyn de COVID-19 salgınından sonra aşı kullanmayı bıraktıklarını çünkü artık aşılarla önyargıyla baktıklarını bildirmişlerdir. Çocuğunu hiç aşılatmamış ebeveynlerden biri; aşıların faydalı olduğuna inanmadığını ifade etmiştir. Hiç aşılatma yaptırmamış ebeveynlerden diğeri ise aşıların dini olarak yasaklanmış maddeler içerdiği için aşıları yaptırmadığını söylemiştir.

Sonuç: Tanımlayıcı araştırmamızın sonuçlarına göre aşı kararsızlığı bulunmakta ve özellikle Covid-19 pandemisi ile artma eğilimi göstermiştir. Ebeveynler aşı tereddütlü haberlerden de etkilenebilmektedirler. Sağlık çalışanları çocuklarını aşılatma hakkında ebeveynleri desteklemeli ve aşılar hakkında eğitim vermelidirler.

Anahtar Kelimeler: Çocuk, Aşılatma, Aşı kararsızlığı, Bağışıklama

SB 23 - SOSYAL PEDIATRİ BİLİM ALANINDA ÇALIŞAN PEDIATRİSTLERİN SOLİD ORGAN NAKLİ PLANLANAN/OLAN ÇOCUKLARIN BAĞIŞIKLANMASINA YÖNELİK DENEYİMLERİ VE ÖNERİLERİ

Gonca Keskindemirci¹, Meltem Dinleyici², Emel Gür³, Sevtap Velipaşaoğlu⁴, Filiz Orhon⁵, Feyza Koç⁶,
Ahmet Ergin⁷

¹İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı Sosyal Pediatri Bilim Dalı

²Osmangazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı Sosyal Pediatri Bilim Dalı

³İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı Sosyal Pediatri Bilim Dalı

⁴Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı Sosyal Pediatri Bilim Dalı

⁵Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı Sosyal Pediatri Bilim Dalı

⁶Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı Sosyal Pediatri Bilim Dalı

⁷Pamukkale Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı Sosyal Pediatri Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Güncel gelişmelerle bebeklik çağında karaciğer nakli başta olmak üzere soligid organ nakillerinin sayısının giderek arttığı bilinmektedir. Bununla birlikte nakil sonrası immunsupresif tedavi alacak çocukların nakil öncesi mümkün olduğunca yaşına uygun aşılamalarının sağlanması önemlidir. Çalışmamızda, Sosyal Pediatri alanında çalışan pediatristlerin, solid organ nakli planlanan/olmuş bebeklere/çocuklara aşı uygulamaları konusunda bilgi ve tutumlarını değerlendirmek, değerlendirme sonuçları ve uzman görüşleri ile bağışıklama için ortak rehber oluşturmak amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: Türkiye’de sosyal pediatri alanında 75 çalışan hekime Ekim-Aralık 2020 tarihleri arasında elektronik ortamda anket iletildi. Ankette aşı uygulamaları ile ilgili 7 seçenekten oluşan likert ölçekli sorular kullanıldı. Likert ölçeğinde “1=Keskinlikle katılmıyorum”, “7=Keskinlikle katılıyorum” olmak üzere anket cevapları alındı. Literatür taraması ile çocuklar ve solid organ nakli aşılması uygulamaları araştırıldı, uzman görüşleri alındı. Anket verilerin değerlendirilmesinde Statistical Package for the Social Science (SPSS) for Windows 17 programı kullanıldı. Verilerin analizi çeyrek ortanca ve çeyrekler arası aralık olarak ifade edildi.

Bulgular: Anketi 75 hekimden 23’ü cevapladı. Solid organ nakli planlananlara uygulanacak zayıflatılmış canlı aşının en erken uygulama zamanı ile ilgili fikir birliği olduğu, ortanca çeyrek 7, çeyrekler arası aralığı 0,75 olarak bulundu. Nakil sonrası inaktif aşılama başlama zamanı, zayıflatılmış canlı aşılama uygulanması ve zamanı ile ilgili fikir birliği oluşmadığı gözlemlendi. Literatürde uygulama önerileri oluşturuldu ve uzman görüşleri ile “Solid Organ Nakli Olan Çocuklar İçin Aşılama Önerileri” oluşturuldu.

Sonuç: Solid organ nakli sayısı giderek artmakta ve özellikle uygulama zamanı olmak üzere aşı uygulamaları için uzman görüşleri de alınarak oluşturulan tabloların alanda çalışan hekimlere yol göstereceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: solid organ nakli, çocuk, bağışıklama

SB 24 - COVID-19 PANDEMİSİ SÜRECİNDE ERGENLERİN DEPRESYON, ANKSİYETE VE UMUTSUZLUK DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ

Filiz Tubaş¹, Aysu Duyan Çamurdan², Esra Demirci³, Ferhan Elmalı⁴

¹Acıbadem Kayseri Hastanesi

²Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi

³Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesi

⁴İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Tıp Fakültesi

Giriş ve Amaç: Özet: Çalışmada COVID-19 pandemisi sürecinde ergenlerin depresyon, kaygı ve umutsuzluk düzeylerinin belirlenmesi amaçlanmış 450 ergenle anket yapılmıştır. Katılımcılara Koronavirüs ile ilgili Genel Anket, Otomatik Düşünceler Ölçeği(ODÖ) , Koronavirüs Anksiyete Ölçeği(KAÖ), Beck Umutsuzluk Ölçeği(BUÖ), Beck Depresyon Envanteri(BDE) uygulanmıştır. Katılımcıların %48,4'ünde depresyon, %13,6'sında Koronavirüse bağlı anksiyete ve %36,7 hastada umutsuzluk saptanmıştır. COVID-19 geçirenlerde umutsuzluk ve depresyon düzeyi, geçirmeyenlere göre düşük saptanmıştır. Gelecekteki salgınlarda, ergenlerde görülebilecek ruhsal sıkıntıların önlenmesi için bu tür sorunların önceden tahmin edilmesi ve proaktif bir şekilde ele alınması önerilmektedir.**Giriş ve Amaç:** Pandemi döneminde ergenler, virüsten korkma, sosyal izolasyon,rutinlerin bozulması nedeniyle huzursuzluk, belirsizlik gibi çeşitli duygusal süreçler yaşayabilirler. Ergenlik dönemdeki ruh sağlığındaki bozukluklar yetişkinlik dönemini etkileyebilir. Ruh sağlığı için risk faktörleri ve koruyucu faktörlerin belirlenmesi, klinik uygulama açısından önemlidir.Çalışmada amaç COVID-19 pandemisi sürecinde ergenlerin depresyon, kaygı ve umutsuzluk düzeylerinin belirlenmesi, olası pandemilerde gençlerin ruhsal sağlığının ve iyilik hallerinin sürdürülebilmesi için çeşitli yaklaşımların belirlenmesini sağlamaktır.

Gereç ve Yöntem: Bu çalışma 450 ergen üzerinde anket çalışması olarak yapılmıştır. Katılımcılara Koronavirüs ile ilgili Genel Anket, Otomatik Düşünceler Ölçeği, Koronavirüs Anksiyete Ölçeği, Beck Umutsuzluk Ölçeği, Beck Depresyon Envanteri uygulanmıştır. Tanımlayıcı istatistikler , Shapiro Wilk , Mann-Whitney U, Kruskal-Wallis, Spearman korelasyon analizi ,Wilcoxon, Pearson kıkare ve Fisher exact, Bonferroni düzeltmeli iki oran z testi ile yapılmıştır. Çoklu doğrusal ve İkili lojistik regresyon analizi KAÖ, BUÖ ve BDE üzerine etkili faktörlerin belirlenmesinde kullanılmıştır.

Bulgular: Katılımcıların tanımlayıcı özellikleri Tablo.1'de, çalışmada kullanılan ölçeklerin istatistikleri Tablo.2'de verilmiştir. Katılımcıların %48,4'ünde depresyon,%13,6'sında Koronavirüse bağlı anksiyete, %36,7 hastada umutsuzluk saptanmıştır. Ailesiyle yaşayanlarda anksiyete görülme yüzdesi en düşükken yalnız yaşayanlarda en yüksek bulunmuştur. Sigara kullananların, umutsuzluk ve depresyon düzeyi yüksek saptanmıştır. COVID-19 enfeksiyonu geçirmeyenlerde depresyon riski geçirenlere göre 1,7 kat armıştır. COVID-19 Aşısı olmayanlarda depresyon, olanlara göre yüksektir. COVID-19 geçiren arkadaş ve yakını olmayanlarda, olanlara göre anksiyete 3,3;umutsuzluk 2;depresyon 2,4 kat fazladır.

Katılımcıların Tanımlayıcı Özellikleri

Değişkenler	n	%
Yaş		
18	231	51,3
19	219	48,7
Cinsiyet		
Erkek	209	46,4
Kız	241	53,6
Kimle Yaşıyor		
Yalnız	19	4,2
Ailesi	250	55,6
Arkadaş	12	2,7
Yurt	169	37,6
Sigara Kullanma		
Hayır	379	84,2
Evet	47	10,4
Bıraktım	24	5,3
Kronik Hastalık		
Hayır	430	95,6
Evet	20	4,4
COVID-19 Geçirdi mi?		
Hayır	300	66,7
Evet	150	33,3
Katılımcıların tanımlayıcı özellikleri (N=450)		
Değişkenler	n	%
COVID-19 Aşısı Var mı?		
Hayır	115	25,6
Evet	335	74,4
Varsa Hangi Aşı?*		
BIONTECH	331	98,8
SINOVAC	19	5,7
TURKOVAC	3	0,9
COVID-19 Aşı Dozu		
Bir	27	6,0
İki	220	48,9
Üç	83	18,4
Dört	5	1,1
COVID-19 Hastalığı Nedeniyle Kaybedilen Yakını ya da Arkadaşı Var mı?		
Hayır	314	69,8

Evet	136	30,2
COVID-19 Hastalığı Nedeniyle Hastanede Yatan Yakını Var mı?		
Hayır	177	39,3
Evet	273	60,7
COVID-19 Geçiren Yakını veya Arkadaşı var mı?		
Hayır	52	11,6
Evet	398	88,4
COVID-19 Bitecek mi?		
Hayır	121	26,9
Evet	329	73,1
Evet ise ne zaman?		
Bir yıldan az	99	22,0
1-2 yıl	114	25,3
2 yıldan uzun	116	25,8
Bitmeyecek	121	26,9
Diğer Bazı Aşıları Yaptırma Durumu		
HPV (Human papilloma virüs)	39	8,7
İnfluenza (Grip Aşısı)	149	33,1
Menenjit	91	20,2
Suçiçeği	266	59,1
Hepatit A	156	34,7
Tetanoz	311	69,1

Çalışmada Kullanılan Ölçeklere ait istatistikler

Ölçekler	İstatistikler		
	$x \pm ss$	$M (min-max)$	N%
Otomotik Düşünceler Ölçeği	68,6±23,4	66,5 (30-150)	
Koronavirüs Anksiyete Ölçeği		0,0 (0-15)	
Koronavirüs Anksiyete Ölçeği-Grup			
Anksiyete yok			389 (86,4)
Anksiyete var			61 (13,6)
Beck Umutsuzluk Ölçeği	7,02±4,7	6,0 (0-20)	
Beck Umutsuzluk Ölçeği- Grup			

Minimal	126 (28,0)
Hafif	159 (35,3)
Orta	131 (29,1)
Şiddetli	34 (7,6)
Beck Depresyon Envanteri	18,2±12,1 16 (0-60)
Beck Depresyon Envanteri- Grup	
Depresyon yok	232 (51,6)
Depresyon var	218 (48,4)

Sonuç: COVID-19 pandemisine kadar, salgınlardan kaynaklanan psikolojik sorunlara yönelik önlem ve tedaviler pek gündeme gelmemişti. Gelecekteki olası salgınlarda, ergenlerde görülebilecek bu tür sorunların önceden öngörülebilmesi, önlemler alınması, sorun ortaya çıktığında ivedilikle sağıltilabileceğ sağılık hizmetinin planlanması pandeminin kişisel ve toplumsal etkilerini sınırlandırmak için önemli ve gereklidir.

Anahtar Kelimeler: COVID-19, Otomatik Düşünceler Ölçeğı, Koronavirüs Anksiyete Ölçeğı, Beck Umutsuzluk Ölçeğı, Beck Depresyon Envanteri

SB 25 - EMZİREN ANNELERDE PLASTİK TEMAS ÖYKÜSÜ İLE ANNE SÜTÜ BİSFENOL A (BPA) DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ

Esra Cınkılı Aktağ¹, S. Songül Yalçın²

¹Lösante Hastanesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Kliniği

²Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı Sosyal Pediatri Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Bu çalışmada emziren annelerde gebelik ve laktasyon döneminde muhtemel çevresel plastik etkilenim yolları ile anne sütü Bisfenol A (BPA) düzeyleri ilişkisinin araştırılması amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: Çalışmaya Şubat 2020- Temmuz 2021 tarihleri arasında Hacettepe Üniversitesi İhsan Doğramacı Çocuk Hastanesi, Sağlam Çocuk Polikliniğine başvuran, 15 günlük- 3 aylık bebekleri olup emzirmekte olan 70 anne-bebek çifti dâhil edildi. Annelere, demografik özellikleri ve annelerin plastik malzemelerle temas öyküsünü sorgulayan anket uygulandı. Anne sütü örneklerinde BPA düzeylerinin saptanması amacıyla cam beherlere elle sağılarak elde edilen anne sütü örnekleri BPA içermeyen cam tüplere alındı, yüksek basınçlı sıvı kromatografi tekniği (HPLC/FD) ile anne sütü BPA düzeyleri çalışıldı.

Bulgular: Anne sütü BPA düzeyleri (ng/ml) üçlük gruba ayrıldı (<2,12 ng/ml, 2,12-3,37 ng/ml, >3,37 ng/ml). Bebeğin yaşı, cinsiyeti, doğum ağırlığı, doğum şekli, gebelik süresi, primipar olması, gebelik sırası, gebelik aralığına göre ortanca anne sütü BPA düzeyleri farklılık göstermedi. Anne yaşı, bebek yaş grubu, gebelik öncesi ve bitimindeki vücut kitle indeksi (VKI) ve VKI'ne göre kilo alımı, gebelikte demir kullanımı, gebelikte vitamin kullanımı ve süresi, gebelikte balık yağı kullanımı, sigara içme ile anne sütü BPA düzeyleri arasında istatistiksel anlamlı fark saptanmadı. Annenin beslenme özelliklerinden gebelikte pastörize süt tüketimi ile BPA düzeyleri istatistiksel olarak ilişkili saptandı (p=0,022). Gebeliğin herhangi bir döneminde BPA ile şüpheli temas öyküsü ile anne sütü BPA düzeyleri arasında istatistiksel anlamlı ilişki saptanmadı. Ancak plastik yer döşemeli evlerde oturan annelerin sütlerinde BPA düzeyleri bir miktar daha yüksekti (p=0,059). Çalışmamızda annenin sigara içmesi anne sütü BPA düzeyinin üst düzeyde olma durumu ile ilişkili saptandı (p=0,019). Çalışmamızda annenin balık tüketimi ile anne sütü BPA düzeyinin üst düzeyde olma durumu ilişkili saptandı (p=0,005). Çalışmamızda annelerin plastik kaplama yerlerde oturma durumu olması ile anne sütü BPA düzeyinin üst düzeyde olma durumu ilişkili saptanmıştır (p=0,038).

Sonuç: Çalışmamız sadece öykü ile BPA temasını ilişkilendirmenin yeterli olamayacağını göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Anne Sütü, Bisfenol A

SB 26 - TÜRKİYE'DE NÖRAL TÜP DEFEKTLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Nilgün Çaylan¹, S.Songül Yalçın²

¹Hitit Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları AD

²Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları AD

Giriş ve Amaç: Nöral tüp defektleri (NTD), tüm dünyada yüz binlerce ölüme ve hayatta kalanlarda yaşam boyu sakatlığa neden olan yaygın ve ciddi konjenital anomaliler arasındadır. Bu çalışmanın amacı Türkiye'de NTD sıklığını belirlemek ve NTD ile ilişkili ölümlerin epidemiyolojik özelliklerini incelemektir.

Gereç ve Yöntem: Çalışma kesitsel tanımlayıcı olarak planlandı. Bu çalışmaya, 2014-2019 yılları arasında Ölüm Bildirim Sistemine kayıtlı NTD ile ilişkili bebek ölümleri, NTD nedeniyle gebelik sonlandırılan (ToPFA) olgular, NTD ilişkili ölü doğum olguları ve 2018 doğum kohortunda e-Nabız sisteminde NTD tanısı aldığı saptanan olgular dahil edildi.

Bulgular: 2018 doğum kohortunda, e-Nabız sisteminde NTD tanısı aldığı saptanan olgular, bebek ölümleri, ölü doğum ve gebelik sonlandırma olguları birlikte değerlendirildiğinde 3475 NTD vakası olduğu bulundu. NTD sıklığı 10.000 doğumda 27,5 olarak hesaplandı. Bu kohortta NTD'li canlı doğan bebeklerin fatalite oranı ilk yılda %13,5 olarak saptandı. Altı yıllık ulusal mortalite verileri analiz edildiğinde (2014-2019) gebelik sonlandırma vakalarının %11,7'si, ölü doğumların %2,5'i ve bebek ölümlerinin %2,8'i NTD ile ilişkiliydi. NTD ile ilişkili ölü doğum hızı 10.000 doğumda 1,74 iken, NTD ile ilişkili bebek ölüm hızı 10.000 canlı doğumda 2,70 idi. NTD ile ilişkili ölü doğum ve bebek ölüm hızı Doğu bölgesinde en yüksekti (sırasıyla 10.000 doğumda 3,64; 10.000 canlı doğumda 4,65). NTD ilişkili ölüm hızları çeşitli değişkenler açısından da değerlendirildi. Prematürite ve düşük doğum ağırlığı NTD ilişkili ölü doğum hızının (sırasıyla 10.000 doğumda 11,26 ve 16,80) ve NTD ilişkili bebek ölüm hızının (sırasıyla 10.000 canlı doğumda 13,91 ve 20,11) en yüksek olduğu değişkenler olarak belirlendi ($p < 0,05$).

Sonuç: NTD görülme sıklığını azaltmak için Sağlık Bakanlığı rehberlerinde gebelik planlayan kadınlar için folik asit suplementasyon önerisi bulunmaktadır. Çalışmamızın sonuçları NTD'lerin ülkemizde halen sık görüldüğünü ve bebek ölüm nedenleri arasında da önemli bir yer tuttuğunu göstermiştir. Dünyada pek çok ülkede folik asitle besin zenginleştirme programları uygulanmaktadır ve bu programların NTD sıklığını önemli ölçüde azalttığı kanıtlanmıştır. Çalışmamız ülkemizde folik asitle besin zenginleştirme programının gündeme alınması konusunda önemli bir veri sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Nöral tüp defekti, sıklık, mortalite, folik asit, Türkiye

SB 27 - REÇETESİZ İLAÇ KULLANIMI VE AKILCI İLAÇ TÜKETİMİ EBEVEYNLER ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME

Kaan ÇELEBİER¹, Furkan KALAYCI¹

¹Ankara Bilkent Şehir Hastanesi Çocuk Hastanesi

Giriş ve Amaç: Akılcı ilaç kullanımı toplum sağlığını etkileyen önemli bir husustur. Gereksiz ve yanlış ilaç kullanımı; iyileşme sürecini uzatmakta, karaciğer ve böbrek başta olmak üzere organ ve metabolik sistemlerin fonksiyonlarını bozmakta, gerekli durumlarda sağlık kuruluşuna başvuruyu geciktirerek toplum sağlığını olumsuz yönde etkilemektedir. Aileleri bilinçlendirmeye yönelik çalışmalarla son yıllarda ülkemizde akılcı ilaç kullanım özelliği topluma kazandırılmaya başlansa da, reçetesiz ilaç kullanımı halen varlığını sürdüren ciddi bir sorundur.

Gereç ve Yöntem: Çalışma Ankara Bilkent Şehir Hastanesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları polikliniklerine Şubat-Mayıs 2024 tarihleri arasında başvuran çocukların ebeveynlerine yüz yüze anket şeklinde gerçekleştirildi. Katılımcılara 29 soruluk anket uygulandı. Yirmi bir anket formu eksik bilgi içermesi sebebi ile çalışmaya dahil edilmedi.

Bulgular: Yüz yetmiş katılımcının 136'sı (%80) anneydi ve 111'i (%65,3) üniversite ve üzeri eğitim durumuna sahipti (Tablo 1). Katılımcıların 73'ünün (%42,9) aylık geliri giderinden azdı ve %21,2'si (n=36) ilaç maliyetine dikkat ettiğini belirtti. Ebeveynlerin 99'u (%57,2) iki ve üzeri sayıda çocuğa sahipti. Eğitim düzeyi, maddi durum ve çocuk sayısı ile reçetesiz ilaç kullanımı arasında anlamlı ilişki saptanmadı (p>0,05, her biri). Ebeveynlerin 123'ünün (%72,4) sağlık çalışanı yakını olduğu, 127'sinin (%74,7) reçetesiz ilaç kullandığı saptandı. Sağlık çalışanı yakını olması ile reçetesiz ilaç kullanımı arasında anlamlı bir ilişki saptanmadı (p>0,05). Yeni hastalık durumunda katılımcıların %64,7'sinin çocuklarına önceden reçete edilen ilaçları kullandığı, %21,2'sinin kullandıkları ilaçları benzer şikayeti olan çevresindeki diğer çocukların ailelerine önerdiği saptandı. Ebeveynlerin %46,4'ü doktor kontrolü sonrasında reçete edilen tüm ilaçları kullandığını belirtti. Katılımcıların %85'inin reçete edilen ilaçları doktorun önerdiği süre boyunca kullandığı ve %62,9'unun ilaç alım zamanlamasına her zaman riayet ettiği saptandı. Katılımcıların tamamı ilaçların son kullanma tarihine dikkat ediyordu (Tablo 2). Katılımcıların %74,7'si ilaç yan etkisi bilgisine sahip olduğunu düşünüyordu ve yaşla birlikteliği istatistiksel olarak anlamlıydı (p=0,003). Ebeveyn yaşı ile reçetesiz ilaç kullanımı arasında ise anlamlı fark saptanmadı (p>0,05).

Katılımcıların Demografik Özellikleri

Katılımcının Türü (n=170)	
<ul style="list-style-type: none">BabaAnne	%20 (n=34)
	%80 (n=136)
Yaş Ortalaması (yıl, SD)	
<ul style="list-style-type: none">BabaAnne	34,12 (5,79)
	34,97 (6,16)

Katılımcıların Eğitim Düzeyi	
<ul style="list-style-type: none">İlkokul/OrtaokulLiseÜniversite ve üzeri	%11 (n=20) %22,9 (n=39) %65,3 (n=111)
Ailenin Gelir Durumu	
<ul style="list-style-type: none">Gelir giderden fazlaGelir giderden az	%57,1 (n=97) %42,9 (n=73)
Ailenin Sahip Olduğu Çocuk Sayısı	
<ul style="list-style-type: none">Bir çocukİki çocukÜç çocuk ve üzeri	%41,8 (n=71) %44,1 (n=75) %14,1 (n=24)
Ailenin Sağlık Çalışanı Yakını Varlığı	
<ul style="list-style-type: none">Sağlık çalışanı yakını varSağlık çalışanı yakını yok	%72,4 (n=123) %27,6 (n=47)
Kronik Hastalığa Sahip Çocuk Varlığı	
<ul style="list-style-type: none">Kronik hastalık yokKronik hastalık var	%94,1 (n=160) %5,9 (n=10)

Katılımcıların İlaç Kullanım Özellikleri

Doktor Tarafından Reçete Edilen İlaçların Kullanımı	
<ul style="list-style-type: none">Yazılan ilaçları kullanmıyorYazılan ilaçları kullanmıyor	%53,6 (n=91) %46,4 (n=79)

Doktor Tarafından Reçete Edilen İlaç Kullanım Dozunun ve Şeklinin Belirlenmesi	
<ul style="list-style-type: none">• Doktor önerisine göre	%80,6 (n=137)
<ul style="list-style-type: none">• Prospektüsteki öneriye göre	%4,7 (n=8)
<ul style="list-style-type: none">• Eczacı önerisine göre	%10 (n=17)
<ul style="list-style-type: none">• Kendi tecrübelerine göre	%4,7 (n=8)
Doktor Tarafından Reçete Edilen İlaç Doz Saatlerine Uyum	
<ul style="list-style-type: none">• İlaç saatlerine her zaman uyuyor	%62,9 (n=107)
<ul style="list-style-type: none">• İlaç saatlerine her zaman uymuyor	%37,1 (n=63)
Doktor Tarafından Reçete Edilen İlaç Kullanım Süresi	
<ul style="list-style-type: none">• Doktor önerisi kadar	%85 (n=144)
<ul style="list-style-type: none">• Belirtiler geçene kadar	%13,2 (n=23)
<ul style="list-style-type: none">• İlaç bitene kadar	%1,8 (n=3)
Doktor Tarafından Reçete Edilen İlaç Maliyet Gözetimi	
<ul style="list-style-type: none">• Maliyete dikkat ediyor	%79 (n=134)
<ul style="list-style-type: none">• Maliyete dikkat etmiyor	%21 (n=36)
Doktor Tarafından Reçete Edilen İlaçla Eczaneden Verilen İlacın Kontrolü	
<ul style="list-style-type: none">• Kontrol ediyor	%88,2 (n=150)
<ul style="list-style-type: none">• Kontrol etmiyor	%11,8 (n=20)
Doktor Tarafından Reçete Edilen İlaç Menşei Kontrolü	
<ul style="list-style-type: none">• Yerli menşei ilaç tercih ediyor	%16,3 (n=28)
<ul style="list-style-type: none">• Yabancı menşei ilaç tercih ediyor	%83,7 (n=146)

<ul style="list-style-type: none">Dikkat etmiyor	
Yeni Hastalıkta Önceden Reçete Edilmiş İlaçların Kullanımı <ul style="list-style-type: none">Önceki ilaçları kullanıyorHemen hastaneye başvuruyor	<p>%64,7 (n=110)</p> <p>%35,3 (n=60)</p>
Yeni Hastalıkta Önceden Reçete Edilmiş Antibiyotiğin Kullanımı <ul style="list-style-type: none">Daha önce reçete edilmiş antibiyotiği kullanıyorDaha önce reçete edilmiş antibiyotiği kullanmıyor	<p>%7,1 (n=12)</p> <p>%92,9 (n=158)</p>
Reçetesiz İlaç Kullanımı <ul style="list-style-type: none">Reçetesiz ilaç kullanımı varReçetesiz ilaç kullanımı yok	<p>%74,7 (n=127)</p> <p>%25,3 (n=43)</p>
Reçetesiz Kullanılan İlaç Türü <ul style="list-style-type: none">Topikal ilaçlarOral ilaçlarİnhaler ilaçlarİntramusküler ilaçlar	<p>%44,1 (n=56)</p> <p>%38,5 (n=49)</p> <p>%14,1 (n=18)</p> <p>%3,3 (n=4)</p>
Reçetesiz/Doktor Önerisi Olmadan Kullanılan İlaçlar <ul style="list-style-type: none">Ağrı KesicilerAteş DüşürücülerAntibiyotiklerAlerji İlaçlarıVitaminler/Destek ÜrünleriBuhar/Hava TedavisiKrem/MerhemGöz Damlası	<p>%44,1 (n=74)</p> <p>%69,4 (n=118)</p> <p>%4,1 (n=7)</p> <p>%8,2 (n=14)</p> <p>%38,2 (n=65)</p>

• Kulak Damlası	%11,2 (n=19)
	%30 (n=51)
	%4,7 (n=8)
	%2,9 (n=5)

Sonuç: İyileşen maddi durum ve ilerleyen ebeveyn yaşıyla artan hayat tecrübesinin akılcı ilaç kullanımında etkin faktörler olmadığını düşünmekteyiz. Çalışma sonucunda her ne kadar anlamlı fark saptanmasa da; toplumun eğitim düzeyinin artırılmasının, programlar ve sağlık çalışanları tarafından yapılan bilgilendirilmelerin akılcı ilaç kullanımının yaygınlaştırılmasında daha etkili ve uygun bir yaklaşım olduğunu düşünüyoruz.

Anahtar Kelimeler: çocuk, akılcı ilaç kullanımı, ilaç alışkanlıkları, reçetesiz ilaç kullanımı

SB 28 - SOSYAL PEDIATRİ BİLİM ALANINDA ÇALIŞAN PEDIATRİSTLERİN HEMATOPOETİK KÖK HÜCRENAKLİ OLAN ÇOCUKLARIN BAĞIŞIKLANMASINA YÖNELİK DENEYİMLERİ VE ÖNERİLERİ

Gonca Keskindemirci¹, Meltem Dinleyici², Emel Gür³, Sevtap Velipaşaoğlu⁴, Filiz Orhon⁵, Feyza Koç⁶,
Ahmet Ergin⁷

¹İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı Sosyal Pediatri
Bilim Dalı

²Osmangazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı Sosyal Pediatri Bilim
Dalı

³İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı
Sosyal Pediatri Bilim Dalı

⁴Deniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı Sosyal Pediatri Bilim Dalı

⁵Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı Sosyal Pediatri Bilim Dalı

⁶Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı Sosyal Pediatri Bilim Dalı

⁷Pamukkale Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı Sosyal Pediatri Bilim
Dalı

Giriş ve Amaç: Çalışmamızda, Sosyal Pediatri alanında çalışan pediatristlerin, hematopoetik kök hücre nakli olmuş çocuklara aşı uygulamaları konusunda bilgi ve tutumlarını değerlendirmek, değerlendirme sonuçları ve uzman görüşleri ile bağışıklama için ortak rehber oluşturmak amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: Türkiye’de sosyal pediatri alanında 75 çalışan hekime Ekim-Aralık 2020 tarihleri arasında elektronik ortamda anket iletildi. Ankette aşı uygulamaları ile ilgili 7 seçenekten oluşan likert ölçekli sorular kullanıldı. Likert ölçeğinde “1=Keskinlikle katılmıyorum”, “7=Keskinlikle katılıyorum” olmak üzere anket cevapları alındı. Literatür taraması ile çocuklarda hematopoetik kök hücre nakli sonrası aşı uygulamaları araştırıldı, Anket verilerin değerlendirilmesinde Statistical Package for the Social Science (SPSS) 17 programı kullanıldı. Katılımcıların verdiği yanıtların analizinde çeyreklikler arası aralık 1.2 ve altı olması fikir birliği olduğu kabul edildi.

Bulgular: Anketi 75 hekimden 32’si cevapladı. Özellikle nakil sonrası canlı aşılardan (KKK ve suçiçeği) 24. ayda başlanması ve graft versus host varlığında uygulanmaması, aşılama tamamlandıktan sonra serolojik yanıtların bakılabilmesi, kan ürünü almış bireylerde cansız aşı için zaman aralığına gerek olmaması, canlı aşı için ise belirli zaman geçmesi, 14 yaş altıda DaBT-IPA-Hib aşısının yapılması, meningokok aşılarının yapılması, kök hücre alıcıları ile aynı evde yaşayanların influenza aşısı dahil tam aşı olmalarının sağlanması, HPV aşılarının erkek ve kızlara yapılması konusunda tam görüş birliği olduğu gözlenmiştir. Bu görüş birliği ve literatür eşliğinde “Hematopetik Kök Hücre Nakli Olan Çocuklar İçin Aşılama Önerileri” oluşturuldu.

Sonuç: Hematopetik kök hücre nakli olan çocuklara aşı uygulamaları için uzman görüşleri de alınarak oluşturulan tabloların alanda çalışan hekimlere yol göstereceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Hematopetik kök hücre nakli, çocuk, bağışıklama

SB 29 - ANNELER İÇİN ÖZYETERLİK ÖLÇEĞİ'NİN (MATERNAL SELF EFFICACY SCALE) TÜRKÇE UYARLAMASI

Öznur Gökçe Nizam¹, Ayşe Şahin¹, Betül Akbay Şenyürek¹, Elif Öztürk¹, Melike Dönmez², Mahmut Caner Us³, Ezgi Barış³, Perran Boran³

¹Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Sosyal Pediatri Doktora Programı

²Erenköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesi

³Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları, Sosyal Pediatri Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Annelerin bebeklerine bakım verirken üstlendikleri sorumluluklar nedeniyle ebeveynlik durumlarıyla başa çıkma becerisine olan inancı olarak tanımlanan anne ebeveynlik özyeterliği, bebek sağlığı üzerine doğrudan etkilidir. Bunun yanında annelerin düşük ebeveynlik öz yeterliği, doğum sonrası depresyon riski ve stres ile ilişkili olarak anne-bebek etkileşimini de etkileyebilir. Anne özyeterliğini değerlendiren çeşitli ölçekler bulunmakta olup bu çalışmada Anneler için Özyeterlik Ölçeği'nin (AÖÖ) Türkçe'ye uyarlaması hedeflendi.

Gereç ve Yöntem: Katılımcılar, çevrimiçi olarak sosyal medya gruplarında paylaşılan anket linki ile çalışmaya katıldı. Sosyodemografik özelliklerin yanında maternal depresif semptom düzeyi Hasta Sağlık Anketi-9 (HSA-9) ile değerlendirildi. Toplam puan 10 ve üzeri depresif semptom düzeyi yüksek olarak sınıflandı. İç tutarlılık Cronbach alfa katsayısı ile, zamana karşı değişmezlik üç hafta sonra yeniden test uygulanarak belirlendi. Eş zamanlı değişmezliğin değerlendirilmesinde daha önce Türkçe adaptasyonu yapılmış olan algılanan anne ebeveynlik özyeterlik ölçeği kullanıldı. Veriler, ortalama \pm standart sapma veya % olarak ifade edildi. Ortalamaların kıyaslanmasında bağımsız gruplar t testi, ilişki analizinde Pearson korelasyonu kullanıldı.

Bulgular: Çalışmaya yaklaşık 2/3'ü 30 yaş ve üzeri 140 anne katılmış olup bebeklerin yaşları ortalama $6,68 \pm 3,5$ ay olarak bulundu (Tablo-1). Ortalama AÖÖ puanı $32,3 \pm 3,8$ olup Cronbach alfa değeri 0,83 olarak hesaplandı. İlk uygulamadan üç hafta sonra anketi yeniden cevaplayan 30 annenin toplam puanı, ilk puanları güçlü koreleydi ($p < 0,001$, $r: 0,61$). Ortalama HSA-9 puanı $8,7 \pm 5,0$ olup depresif semptom düzeyi ile özyeterlik skorları negatif yönde ilişkiliydi ($p < 0,001$, $r: -0,40$). Depresif semptom düzeyi yüksek olan 49 (%35) annenin ortalama AÖÖ puanı, depresif semptom düzeyi düşük olan annelerinkinden anlamlı olarak daha düşük saptandı ($30,8 \pm 3,7$ ve $33,2 \pm 3,7$, $p < 0,001$). Algılanan anne ebeveynlik özyeterlik ölçeği ile AÖÖ skorları ile karşılaştırıldığında alınan toplam puanlar, güçlü korelasyon gösterdi ($p < 0,001$, $r: 0,694$).

Sosyodemografik veriler

Katılımcılar	% ya da ortalama \pm SD
Anne, yaş, yıl	
<25 yaş	0,7
25-29	37,2
30-34	40,7
>35 yaş	22,1
Anne, eğitim	
Lise ve altı	11,4

Üniversite ve üzeri	88,6
Bebek, yaş, ay	6.68±3.5
Anne, çalışma durumu	
Çalışıyor	%59,3
Çalışmıyor	%40,7
Medeni durum	
Evli	%99,3
Bekar	%0,7
SD: Standart Sapma	

Sonuç: Anneler için özyeterlik ölçeğinin Türkçe'ye adapte edilmiş formu, Türk anneler için anlaşılabilir bir anket olup geçerli ve güvenilir bir ölçme aracıdır. Depresif semptom düzeyi yüksek olan annelerin ebeveynlikle ilişkili özyeterliklerinin daha düşük olduğu saptanmış olup bu ilişki çift yönlü olabilir. Güncel kanıtlar anne özyeterliğini güçlendirmenin, doğum sonrası annelerin yaşadığı stresi azaltarak bebek sağlığını olumlu yönde desteklediğini bildirmekte olup, anne özyeterliğini ölçen kültürel olarak adapte edilmiş geçerli ve güvenilir ölçme araçları, anne-bebek ilişkisinin incelendiği yerel çalışmalarda kullanılabilir.

Anahtar Kelimeler: anne, bebek, depresyon, özyeterlik

SB 30 - ANNE SÜTÜ YA DA FORMÜLA MAMA İLE BESLENEN 2-4 AY ARASI, SAĞLIKLI ÇOCUKLARDA İNTESTİNAL ALKALEN FOSFATAZ DÜZEYİ İLE BARSAK SAĞLIĞININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Fatmanur Özbeyaz¹, Aysun Kara Uzun²

¹Etlık Şehir Hastanesi, Ankara, Türkiye

²Bilkent Şehir Hastanesi, Ankara, Türkiye

Giriş ve Amaç: Konakçı ile barış içinde yaşayan mikroorganizmaların tamamına mikrobiyota denir. Homeostazın sağlanmasında önemli unsurlardan biridir. İnsan vücudunda çok fazla sayıda olan mikroorganizmaların en yüksek oranda olduğu yer ise gastrointestinal sistemdir. Anne sütü, sağlıklı bir gastrointestinal mikrobiyota oluşması için en önemli etkidir. Fonksiyonel bağırsak hastalıkları olarak tanımlanan ve patofizyolojisi tam olarak aydınlatılamamış olan bir grup hastalıkta, gastrointestinal sistem ilişkisi yüksek ihtimalle düşünülmektedir. Hastalıkların tanısında ROMA kriterleri olarak adlandırılan, semptom dayalı kriterler kullanılır. İntestinal alkale fosfataz (IAP), bağırsak homeostazının sağlanmasında çok önemli bir yeri olduğu düşünülen ve bağırsak epitelinden salgılanan endojen bir proteindir. Bağırsak mukozal savunmasında görevlidir. Çalışmamızda anne sütü alan ve anne sütü+ mama alan hastalarda ROMA IV kriterleri ile fonksiyonel bağırsak hastalığı olup olmadığı ve bu hastalarda intestinal alkale fosfataz düzeyi ile bağırsak sağlığı hakkında bilgiye ulaşıp ulaşılamayacağını gösterilmesi amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: Çalışmamızda hastanemiz Sağlam Çocuk Polikliniği'ne başvuran 2-4 ay arası sağlıklı bebeklerden 40 anne sütü ve 40 anne sütü+ mama alan iki grupta ROMA IV kriterleri kullanılarak ve serum intestinal alkale fosfataz düzeylerine bakılarak bağırsak sağlığı karşılaştırılmıştır.

Bulgular: Çalışmanın sonucunda dizkezi, anne sütü alan grupta daha düşük oranda görülmüştür (Tablo 1). Diğer hastalıkların gelişiminde beslenme şeklinin etkisi anlamlı bulunmamıştır. Anne sütü ile beslenme oranı normal vajinal yol ile doğan grupta daha yüksektir. Fonksiyonel gastrointestinal bağırsak hastalığı olmayan hastalarda intestinal alkale fosfataz düzeyi daha yüksek saptanmıştır (Tablo 2).

Tablo 1. 2-4 ay arası bebeklerde beslenme şeklinin diskezi oluşumu üzerine etkisi.

Tablo 1. 2-4 ay arası bebeklerde beslenme şeklinin diskezi oluşumu üzerine etkisi.

	Diskezi				Toplam (n)	Ki-kare değeri	p
	Yok		Var				
	n	%	n	%			
Anne sütü	35	87,5	5	12,5	40		
Diskezi grubundaki oranı (%)		59,3		23,8			
Anne sütü ve mama	24	60	16	40	40	7,81	0,005*
Diskezi grubundaki oranı (%)		40,7		76,2			
Toplam	59	73,8	21	26,3	80		

*: p<0.01

Tablo 2. Fonksiyonel bağırsak hastalıklarının IAP düzeyine etkisi.

Tablo 2. Fonksiyonel bağırsak hastalıklarının IAP düzeyine etkisi.

	IAP				t değeri	p
	n	Var	n	Yok		
Bebek regürjitasyonu	2	0,00± 0,00	78	6,53± 13,57	0,501	-
İnfanıl kolik	25	4,89± 9,75	55	7,04± 14,85	0,512	-
Diskezi	59	5,36± 13,00	21	6,72± 13,69	0,693	-
Fonksiyonel kabızlık	8	1,69± 3,77	72	6,89± 14,03	0,302	-

-. önemli değil

Sonuç: Anne sütü ve mama alan bebeklerde bağırsak sağlığının ve bağırsak sağlığını göstermede serum intestinal alkalin fosfataz değerinin anlamlılığının değerlendirildiği bu çalışmada anne sütü alan bebeklerde dizkezinin daha düşük görüldüğü gösterilmiştir. Diğer hastalıklar açısından anlamlı fark bulunamamıştır. Konu ile ilgili daha kapsamlı çalışmalara ihtiyaç vardır.

Anahtar Kelimeler: mikrobiyota, anne sütü, intestinal alkalin fosfataz, fonksiyonel bağırsak hastalıkları

SB 31 - KUZEY KIBRIS'TA YAŞAYAN OKUL ÖNCESİ ÇOCUKLARIN UYKU ÖZELLİKLERİ VE EKRAN SÜRESİNİN DİKKAT TOPLAMA BECERİLERİ ÜZERİNDEKİ YORDAYICI ROLÜ

Mürşide Gül Yılmaz¹, Gökçe Yılmaz Akdoğan¹, Fatih Bayraktar¹

¹Doğu Akdeniz Üniversitesi

Giriş ve Amaç: Giriş ve Amaç Artan ekran kullanımının çocukların dikkat becerileri ve uyku kalitelerini nasıl etkilediği öne çıkan bir sorundur. Okul öncesi dönemde sağlıklı uyku birçok işlevi destekler ancak uyku sorunlarının sıklığı %25-%50 arasındadır ve bunun bağlı olduğu etkenlerden biri ekran süresidir. Çocuklarda dikkat yetisi temel bir bilişsel işlevdir ve uykunun kalitesi ile ilişkilidir. Alanyazında bu üç değişken arasındaki etkileşimin incelendiği çalışmalar sınırlıdır. Bu çalışmanın amacı, okul öncesi dönemdeki çocukların dikkat toplama becerileri (DTB), uyku düzenleri ve ekran karşısında geçirdikleri sürenin ilişkisi ve uyku ile ekran süresi değişkenlerinin DTB'ni yordayıcılığını test etmektir.

Gereç ve Yöntem: Gereç ve Yöntem Katılımcılar, KKTC'de yaşayan, Türkçe konuşan, anaokuluna devam eden 60-72 ay arası çocuklar (n = 35, ort. yaş = 65.09, %57.01 kız) ve anneleridir (anne yaşı ort. = 37.20, eğitim durumu = % 54.03 lisans). Çocukların bir haftalık uyku alışkanlıkları ve uyku sorunları ile günlük ekran karşısında geçirilen toplam süre (saat), anneden alınan standart uyku günlüğü ile toplanmış ve geçerliliği Videosomnografiyle (VSG) değerlendirilmiştir. Çocukların dikkat toplama becerisi FTF-K (Raatz ve Möhling, 1971) ile yüz yüze, objektif olarak değerlendirilmiştir (ort. dikkat = 30.80, ss = 8.26).

Bulgular: Bulgular ve Sonuç Uyku süresi ile DTB arasında pozitif (r = .483, p = .003), uyku sorunları ile DTB arasında negatif bir ilişki bulunmuştur (r = -.741, p < .001). Günlük ortalama ekran süresi ile hem DTB'nin (r = -.736, p < .001) hem uyku süresinin (r = -.420, p = .012) arasında negatif bir ilişki, günlük ekran süresi ile uyku sorunları arasında ise pozitif bir ilişki bulunmuştur (r = .549, p < .001). Hiyerarşik çoklu regresyona göre, ekran süresindeki artış ve uyku kalitesindeki düşüş, DTB'indeki düşüşü belirgin olarak yordamıştır (R² = .70, F (2, 32) = 38.15, p < .001). KKTC için bir ilk olan bu çalışma, 60-72 aylık çocukların ekran süresinin hem uyku kalitesine hem dikkat gelişimlerine karşı bir risk oluşturduğunu kanıtlamaktadır.

Sonuç: Bu bulgular, 60-72 aylık çocuklar arasında ekran süresinin artmasının hem uyku kalitesini olumsuz etkilediğini hem de dikkat becerilerinde bir düşüşe yol açtığını göstermektedir. Ayrıca, uyku kalitesindeki azalma ve ekran süresindeki artışın, dikkat gelişimi üzerinde önemli bir risk faktörü yarattığı bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Okul Öncesi Dönem, Ekran Süresi, Uyku Düzeni, Uyku Sorunları, Dikkat

SB 32 - SAMSUN'DA 5 YAŞ GRUBUNDA EKSİK AŞI PREVALANSI İLE BU VAKALARIN AİLE ÖZELLİKLERİ VE BİLGİ KAYNAKLARININ ANALİZİ

Refia Gözdenur Savcı¹, S. Songül Yalçın²

¹Hacettepe Üniversitesi Çocuk Sağlığı Enstitüsü Sosyal Pediatri Anabilim Dalı, Ankara

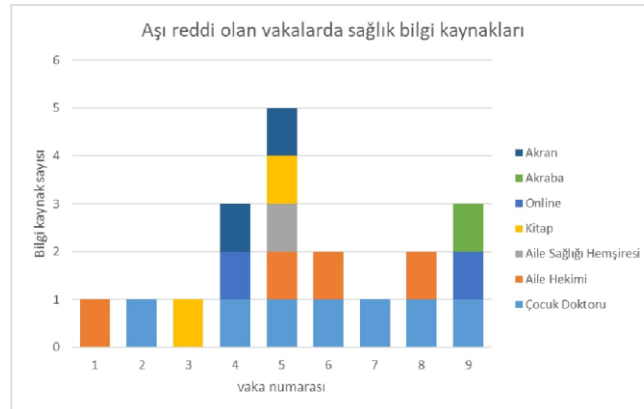
²Hacettepe Üniversitesi Aşı Enstitüsü Aşı Çalışmaları Anabilim Dalı, Ankara

Giriş ve Amaç: Aşılama, bulaşıcı hastalıkların önlenmesi ve çocukların sağlıklı büyüme haklarının korunmasında temel bir halk sağlığı uygulamasıdır. Bu çalışmanın amacı, Samsun ilinde yaşayan 5 yaş çocuklarda eksik aşı prevalansını saptamak, bu çocukların annelerinin sağlık bilgi kaynaklarını, ailelerin demografik özelliklerini incelemek ve bu bulguları küresel hedeflerle uyumlu önerilerle desteklemektir.

Gereç ve Yöntem: Bu tanımlayıcı epidemiyolojik çalışmada, 2022 yılında Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Sosyoekonomik Gelişmişlik Endeksi (SEGE)'ne göre Samsun ili beş bölgeye ayrılmış ve her bölgenin nüfus yoğunluğu dikkate alınarak temsilci ilçeler belirlenmiştir. Araştırma, Samsun'daki Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı devlet anaokullarında eğitim gören 5 yaş grubu çocukların annelerini kapsamaktadır. Veriler, öğretmenler aracılığıyla annelere iletilen Google Forms anketleri aracılığıyla toplanmıştır. Çalışma, Ekim 2023 - Mart 2024 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Çalışmaya alınma kriterleri şunlardır: Samsun'da ikamet etmek, Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı bir anaokulunda 5 yaş grubunda çocuğu olan ebeveyn olmak ve çalışmaya katılmayı kabul etmek, çocuğun aşılarında eksiklik olması. Toplamda 512 anneye ulaşılmış, bunlardan 451'i çalışmaya katılmayı kabul etmiştir. Tekrarlı anketler ve eksik veriler çıkarıldıktan sonra 431 annenin verileri analiz edilmiştir.

Bulgular: Toplamda 431 çocuktan 9'u eksik aşı olup, ikisinin hiç aşılanmadığı tespit edilmiştir. Samsun ilinde anaokuluna giden 5 yaş çocuklarda aşı reddi prevalansının % 2.1 olduğu görülmektedir. Çocukların yaş ortalaması ise 5 yıl olup, 5'i kız, 4'ü erkektir. Sadece biri tek çocuktur. İki çocuğun hastaneye yatış öyküsü olduğu birinin tamamen aşısız olduğu belirlenmiştir. Annelerin yaş ortalaması 31,3 Annelerin yedisi babaların sekizi üniversite mezunudur. Annelerin sağlık ile ilgili bilgi kaynakları incelendiğinde en çok pediatristlere (n=7) ve online platformlara (n=4) başvurduğu görülmüştür. Diğer bilgi kaynakları arasında aile hekimleri (3), kitaplar (2), online platform (2), aile sağlığı merkezindeki hemşireler (1), akraba (1), arkadaş (1) yer almaktadır.

Aşı Reddi Olan Vakalarda Sağlık Bilgi Kaynakları

14 - 16 Kasım 2024 - 8.Ulusal Sosyal Pediatri Kongresi
Grand Mercure Otel, Ankara

Sonuç: Bu çalışma, Samsun ilindeki eksik aşılı çocukların ebeveynlerinin çoğunun üniversite mezunu olduğu, sağlık sorunlarını sağlık personeline çoğunlukla da çocuk doktoruna danıştığının saptanması ile aşı kararsızlığı vakalarına yönelik bilgilendirmelerin kapsamının bölgesel olarak farklılığını göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: aşı, eksik aşı, bilgi kaynakları, aşı kararsızlığı, okul öncesi

SB 33 - ANKARA'DA ÖĞRENİM GÖREN LİSE ÖĞRENCİLERİNİN KİŞİLİK ÖZELLİKLERİ İLE AKRAN ZORBALIĞI İLİŞKİSİ

Hülya Şeker Yıkılmaz¹, Bahar Çuhacı Çakır², Aysu Duyan Çamurdan²

¹Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı

²Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi, Sosyal Pediatri Anabilim Dalı

Giriş ve Amaç: Çocuk ve adolesanlar arasında akran zorbalığı giderek artmakta olup, eğitim ve öğretimin her kademesinde önemli bir sorun haline gelmiştir. Bu çalışma, Ankara ilinde farklı okullarda eğitim gören lise öğrencileri arasında akran zorbalığı ve mağduriyetinin sıklığını, nedenlerini ve risk faktörlerini belirlemeyi amaçlamaktadır.

Gereç ve Yöntem: Çalışma kapsamında 7 Mayıs-10 Haziran 2024 tarihleri arasında Ankara ilinde öğrenim gören 3270 lise öğrencisine yüz yüze anket yapılarak kişisel bilgi formu, Beş Faktör Kişilik Ölçeği ve Ergenler için Epidemiyolojik Araştırmalar Merkezi Depresyon Ölçeği-10 maddelik versiyonu (CESDR-10) uygulanmıştır.

Bulgular: Akran zorbalığı rolleri ile cinsiyet, obez olma, engel durumu, kronik hastalık öyküsü, ilaç kullanma durumu, sigara ve alkol kullanımı, aile tutumu, aile geliri, kendisine ait odası, cep telefonu, bilgisayar/tableti olması, video oyunu oynama, günlük ekran süresi, spor yapma, müzik aleti çalma, kulüplere üye olma, okulu sevme, okulu gitme isteği, arkadaş grubuna sahip olma, arkadaşlarla sorun yaşama, ailenin sorunlara çözüm bulması, 2022-2023 öğretim yılı sonundaki okul puanı, disiplin cezası, mazeretsiz devamsızlık yapma faktörleri arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar saptanmıştır ($p<0,05$). Araştırmada akran zorbalığı rolleri ile Beş Faktör Kişilik Ölçeği puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklar bulunmuştur ($p<0,001$). Zorba bireylerin yumuşak başlılık puanlarının düşük, dışa dönüklük puanlarının ise yüksek olduğu tespit edilmiştir. Kurbanlar ile hem zorba hem kurban olan öğrenciler, öz denetim açısından diğer gruplara göre daha düşük puan alırken, her iki grup da nörotiklikte yüksek puanlar elde etmiştir. Öte yandan, deneyime açıklık puanı bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir fark saptanmamıştır ($p=0,304$). Akran zorbalığı rolleri ile CESDR-10 puan grupları arasında anlamlı bir fark gözlemlenmiş olup kurban ve zorba olmayanların CESDR-10 puanları daha düşük bulunmuştur ($p<0,001$).

Sonuç: Araştırmanın sonuçları, akran zorbalığının toplumumuzda önemli bir sorun olduğunu ve bu sorunun sosyodemografik değişkenler, psikososyal faktörler ve kişilik özellikleri gibi unsurlardan etkilendiğini vurgulamaktadır. Bu tür çalışmalar, zorbalığın dinamiklerini, kökenlerini ve etkilerini derinlemesine anlamamıza yardımcı olarak eğitim ve psikolojik destek alanlarında etkili müdahale stratejileri geliştirilmesine imkân sağlamaktadır. Sonuç olarak, bu alandaki araştırmaların desteklenmesi ve yaygınlaştırılması, uzun vadede sağlıklı birey ve topluluklar oluşturma yolunda önemli katkılar sağlayacaktır. Bu bağlamda, farklı sosyodemografik özelliklere sahip ergenleri kapsayan büyük ölçekli çalışmaların yapılması gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Akran zorbalığı, Lise öğrencisi, Kişilik özellikleri

SB 34 - ÇOCUKLARDA BESİN TAKVİYESİ KULLANIMI VE ETKİLEYEN FAKTÖRLER

Orkut Koç¹, Merve Tosyalı¹, Şule Gökçe¹, Feyza Koç¹

¹Oge Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi, Çocuk Sağlığı Ve Hastalıkları

Giriş ve Amaç: Son yıllarda tüm yaş gruplarında besin takviyesi kullanımı artmıştır. Ebeveynler de farklı nedenlerle çocukları için bu takviyeleri kullanabilmektedir. Bu çalışma çocukların besin destek ürünü kullanımını, bu kullanımı etkileyen faktörleri ve ebeveynlerin bu ürünler hakkındaki tutumlarını belirlemeyi amaçlamaktadır.

Gereç ve Yöntem: Ege Üniversitesi Çocuk Hastanesi pediatri polikliniklerine başvuran, herhangi bir kronik hastalığı olmayan 2-18 yaş arası toplam 1038 çocuk çalışmaya dahil edilmiştir. Çalışmaya katılmayı kabul eden ebeveynlerle (n = 1000) yüz yüze görüşüldü ve çocukların besin takviyesi kullanımı, sosyodemografik özellikleri ve ebeveynlerin besin takviyelerine yönelik tutumları hakkında sorular içeren kapsamlı bir anket uygulanmıştır. Analizler SPSS 25.0 ile gerçekleştirilmiştir.

Bulgular: Çalışmamıza dahil edilen çocukların yaş ortalaması 8.6 ± 4.8 yıl olup, %51'i (n = 510) erkekti. Çocukların %32,5'inin besin takviyesi kullandığı ve en sık vitamin-mineral preparatlarının (%23,2) kullanıldığı tespit edildi. Omega-3 (%19,3) ve bağışıklık destek ürünleri (%9,4) sırasıyla ikinci ve üçüncü en sık kullanılan takviyelerdi. Besin takviyesi kullanımı ile çocuğun yaşı, vücut ağırlığı, vücut kitle indeksi, ebeveynlerin eğitim düzeyi, sağlık çalışanı olma durumu ve ekonomik durum arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur (p < 0.05). Ailelerin çoğunun vitamin-mineral ve omega-3 ürünlerinin büyüme ve gelişme için faydalı olduğunu düşündükleri ve bu ürünleri almadan önce en sık doktorlardan bilgi aldıkları tespit edilmiştir. Bununla birlikte, ailelerin bu ürünler için ikinci en sık bilgi kaynağı olarak medyayı takip ettikleri bulunmuştur.

Sonuç: Çalışmamızdaki çocukların yaklaşık üçte biri besin takviyesi kullanmaktadır. Bu ürünlerin gerekli durumlarda ve hekim önerisiyle kullanılması konusunda ailelerin bilinçlendirilmesi çok önemlidir. Özellikle medyadaki yanlış bilgiler nedeniyle ailelerin çocukları için gerekli olmayan besin takviyelerini kullanmalarını önlemek için, çocuk doktorları her klinik ziyaretinde ebeveynlere bu ürünler hakkında doğru bilgi vermelidir. DS'nin güvenli kullanımına rehberlik etmek için politika yapıcılar, medya kuruluşları ve sağlık hizmeti sağlayıcılarının ortak bir çaba göstermesi gerekmektedir. Bu çalışmadan elde edilen sonuçlar gelecekte yapılacak randomize kontrollü prospektif çalışmalara ışık tutacaktır.

Anahtar Kelimeler: Besin destek ürünü, vitamin-mineral, omega-3

SB 35 - 6-11 YAŞ SAĞLIKLI ÇOCUKLARDA MEDYA KULLANIMI İLE UYKU ARASINDAKİ İLİŞKİNİN ARAŞTIRILMASI

Feyza Yücel Yılmaz¹, Bahar Çuhacı Çakır¹, Nazmi Mutlu Karakaş¹, Aysu Duyan Çamurdan¹

¹Gazi Üniversitesi tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı

Giriş ve Amaç: Teknolojinin ilerlemesi ile ortaya çıkan medya araçları, ebeveynlerin yaşantısına girdiği kadar çocukların da sık kullandığı araçlar arasında yer almaktadır. Çocukların sağlıklı nöropsikososyal gelişimlerini tamamlayabilmeleri için yaşlarına uygun sürelerde uyumaları gerekmektedir. Yapılan çalışmalarda, kısa uyku sürelerinin çocukluk döneminde konsantrasyonda azalma, akademik başarıda düşüklük, obeziteye yatkınlık, depresyon ve intihar düşüncesinde artma ile ilişkili olduğu gösterilmiştir. Yapılan çalışmalarda çocukluk çağında medya kullanımının uykuya yatma ve uykuya dalmada gecikme, uyku kalitesinde azalma ve daha kısa uyku sürelerinden sorumlu olduğu bildirilmiştir. Bu çalışmada, 6-11 yaş sağlıklı çocuklarda, medya kullanımı ile uyku arasındaki ilişkinin araştırılması hedeflenmiştir.

Gereç ve Yöntem: Çalışmamıza; Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı Sosyal Pediatri Çocuk Sağlığı İzlem Polikliniği ve Genel Pediatri ayaktan hasta polikliniklerine herhangi bir nedenle 01.03.2023-30.04.2023 tarihleri arasında başvuran, 6-11 yaş aralığında, bilinen kronik hastalık tanısı almamış, kronik ilaç kullanımı olmayan çocuklar ve ebeveynleri davet edildi Çalışmaya katılmayı kabul eden 287 ebeveyne üç bölümden oluşan anket soruları soruldu. İlk bölüm, sosyodemografik veri formu, ikinci bölüm Problemlili Medya Kullanım Ölçeği-Kısa Form ve üçüncü bölüm Çocuklar İçin Uyku Bozuklukları Ölçeği idi.

Bulgular: Değerlendirilmeye alınan 287 çocuğun yaş ortalaması 8.5 ± 1.5 yıl (6-11 yıl) olarak saptandı. Çocukların %47'si, iki yaşından önce medya kullanmaya başlamışken, %47'si kendine ait medya cihazına sahipti. Çocukların %56'sına, ebeveynleri tarafından medya kullanım kuralı konulmuştu. Çocukların %42'si, uykudan yarım saat ve öncesinde ekran maruziyeti yaşamakta idi. Problemlili medya kullanım ölçeği toplam puan ortalaması 2.40 ± 0.86 (ortanca 2.33), uyku bozukluğu ölçeği toplam puan ortalaması 45.2 ± 10.3 (ortanca 45) saptandı. Problemlili medya kullanım skoru, çocukların %44'ünde 2.5 puan ve üzerinde idi. Çocukların %15'inde (n=43) uyku bozukluğu saptandı Problemlili medya kullanım puanı arttıkça uyku bozukluğu puanının anlamlı olarak görüldü. İki yaşından önce medya kullananlarda, uyku bozukluğu skoru daha fazla idi. Dijital medyayı oyun amaçlı kullananlarda ve özellikle savaş oyunu oynayanlarda uyku bozukluğu skoru daha yüksek bulundu.

Sonuç: Bu çalışmada, problemlili medya kullanımı olan 6-11 yaş arası çocuklarda, uyku bozukluğu sıklığının arttığı tespit edilmiştir. Medya kullanımına yönelik hem ebeveyn hem de çocukların bilgilendirilmesi gerekliliği, bu çalışmadan çıkarılabilecek önemli bir sonuçtur.

Anahtar Kelimeler: Çocuk, medya, uyku

SB 36 - 0-18 YAŞ ÇOCUKLARIN VE EBEVEYNLERİNİN OBEZİTE FARKINDALIKLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ; KESİTSEL BİR ÇALIŞMA

Seyyidenur ERDEM¹, Bahar ÖZTELCAN GÜNDÜZ¹, Bülent ÜNAY²

¹Gülhane Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, Ankara

²Gülhane Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, Çocuk Nörolojisi,
Ankara

Giriş ve Amaç: Araştırma, 10-18 yaş arası çocukların ve ebeveynlerinin obezite hakkındaki farkındalıkları ile vücut kitle indeksleri (VKİ) arasındaki ilişkinin değerlendirilmesi amacıyla yapılmıştır.

Gereç ve Yöntem: Kesitsel ve prospektif türdeki araştırmaya 15 Temmuz 2024 – 01 Ekim 2024 tarihleri arasında Gülhane Eğitim ve Araştırma Hastanesi çocuk polikliniklerine başvuran 10-18 yaş arası çocuklar ve ebeveynleri katılmıştır. Çalışmaya Google formlar üzerinden hazırlanan anketlere katılmayı kabul eden 160 kişi dahil edilmiştir. Verilerin toplanmasında, Obezite Farkındalık Ölçeği (OFÖ) ve araştırmacıların hazırladığı sosyodemografik bilgi formu kullanılmıştır. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistiklerin yanında, Mann Whitney-U ve Ki-Kare testi kullanılmıştır.

Tablo 1. Ebeveynlerin ve Çocukların Genel Özellikleri

Değişkenler	N	%
Anne	91	56,9
Baba	23	14,4
Çocuk	46	28,7
Gelir durumu		
<17 bin TL	14	8,8
17-50 bin TL	117	73,1
>50 bin	29	18,1
Anne eğitim		
İlköğretim	41	25,6
Lise	53	33,1
Üniversite	66	41,3
Baba eğitim		
İlköğretim	13	8,1
Lise	72	45,1
Üniversite	75	46,9
Anne mesleği		
Ev hanımı	84	52,5
Kamuda çalışan	54	33,7
Özel sektör	22	13,8
Baba mesleği		

Emekli	16	16
Kamuda çalışan	65	40,6
Özel sektör	79	43,4
Obez olan		
Anne	49	44,2
Baba	38	34,2
Çocuk	24	21,6
Yaş (yıl)	Mean±ss	Median
Anne	43,3±6,7	43
Baba	46,9±7,2	46
Çocuk	13,7±2,5	14
Kilo (kg)		
Anne	71±13,1	68
Baba	82,7±14	82
Çocuk	53,8±16,6	53
VKi (kg/m²)		
Anne	27,4±4,7	26,6
Baba	26,9±4	26,2
Çocuk	21,2±5,1	20,4

Bulgular: Araştırmada yaş ortalaması sırasıyla annelerin 43.3±6.7, babaların 46.9±7.2 ve çocukların 13.7±2.5 yaşdır. VKİ sırasıyla annelerde 27,4±4,7, babalarda 26,9±4,0 ve çocuklarda 21,2±5,1 olarak bulunmuştur. Araştırmadaki annelerin 49'u(%44,2), babaların 38'i(%34,2), çocukların 24'ü(%21,6) obez olarak değerlendirilmiştir. OFÖ ve alt boyutlarından aldıkları puanlar incelendiğinde, çocukların obezite farkındalık alt boyutundan 21,7±6,1 beslenme alt boyutundan 19,8±6,1 fiziksel aktivite alt boyutundan 11,5 ±3,6 puan aldıkları, ebeveynlerin ise obezite farkındalık alt boyutundan 21,9±6,4 beslenme alt boyutundan 20,6±11,9 fiziksel aktivite alt boyutundan 11,7 ±3,8 puan aldıkları bulunmuştur. Çocuklar ve ebeveynler arasında OFÖ alt boyutları karşılaştırılmış, eğitim düzeyi, gelir düzeyi ve katılımcılardaki obezite varlığı ile OFÖ alt boyutları arasında anlamlı fark bulunmamıştır. 10-18 yaş arası çocukların obeziteden korunması için tedaviye yönelik seçeneklerden diyetisyen desteğine başvurması hakkındaki görüşleri sorulduğunda tüm katılımcıların %56,6'sı, adolesan polikliniğine başvurması hakkındaki görüşleri sorulduğunda tüm katılımcıların %66,1'i "hayır" cevabı vermiştir. Düzenli spora yapılması ile ilgili görüşleri sorulduğunda ise tüm katılımcıların %66,1'i "evet" cevabı vermiştir.

Tablo 2. Obezite Farkındalık Ölçeği Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması

Özellikler	Obezite farkındalık		Beslenme		Fiziksel aktivite		p
	Mean	SS	Mean	SS	Mean	SS	
Çocuk	21,7	6,1	19,8	6,1	11,5	3,6	0.58,
Ebeveyn	21,9	6,4	20,6	11,9	11,7	3,8	0.53,
Anne eğitimi	25	5,5	23	12,5	12,2	3,4	0.88,
							0.36,
							0.60,
							0.67

Baba eğitimi	24,2	7,2	24	4,5	11,8	3,5	0.74, 0.10, 0.88
Gelir Düzeyi	23,4	6,6	22,3	6,6	12,2	3,9	0.07, 0.96, 0.21
Annede obezite							
Evet	21,8	13,1	23,1	5,6	11,6	3,5	0.98, 0.56, 0.75
Hayır	21,5	6,3	20,4	5,9	11,6	3,8	
Babada obezite							
Evet	25,2	7,4	22,9	6,2	11,5	3,9	0.76, 0.30, 0.09
Hayır	25,1	13,3	23,3	5,8	11,7	3,8	
Çocukta obezite							
Evet	25,7	6,2	23,9	6,3	11,4	3,6	0.84, 0.51, 0.45
Hayır	24,8	7,5	23	6,3	11,5	4	

Tablo 3. Katılımcıların Tedavi Seçenekleriyle İlgili Görüşlerinin Değerlendirilmesi

Değişkenler		Çocuk		p	Anne		p	Baba		p
		Ortalama±SS			Ortalama±SS			Ortalama±SS		
		N (%)			N (%)			N (%)		
	Normal	Obez		Normal	Obez		Normal	Obez		
Diyetisyen desteği almak ister misiniz?	Evet	18 (17,3)	3 (13,6)	0,60	16 (12,7)	6 (12,5)	0,17	17 (12,4)	5 (13,5)	0,47
	Hayır	51 (49)	14 (63,6)		51 (40,5)	17 (35,4)		54 (39,4)	14 (37,8)	
	Kararsız	22 (21,2)	5 (22,7)		45 (35,7)	25 (52,1)		52 (38)	19 (48,6)	
	Evet	9 (8,7)	1 (4,5)	0,55	5 (4,8)	5 (10,4)	0,12	9 (6,6)	2 (5,4)	0,97

Adölesan polikliniğinden destek almak ister misiniz?	Hayır	59 (56,7)	16 (72,7)		59 (46,8)	18 (37,5)		59 (43,1)	18 (48,6)		
	Kararsız	23 (22,1)	5 (22,7)		47 (37,3)	25 (52,1)		55 (40,1)	17 (45,9)		
Düzenli spora başlatmak ister misiniz?	Evet	57 (54,8)	14 (63,6)	0,81	53 (42,1)	22 (45,8)	0,84	59 (43,1)	16 (43,2)	0,18	
	Hayır	15 (14,4)	4 (18,2)		14 (11,1)	6 (12,2)		17 (12,4)	3 (8,1)		
	Kararsız	18 (17,3)	4 (18,2)		44 (34,9)	20 (41,7)		46 (33,6)	18 (48,6)		

Sonuç: Çalışmamızda katılımcıların obezite hakkındaki farkındalıkları yüksek saptanmasına rağmen tedaviye yönelik seçeneklerden adölesan poliklinik ve diyetisyen desteği konusunda çoğunlukla olumsuz cevap vermeleri dikkat çekici olmuştur. Buna rağmen, katılımcıların spor ile ilgili görüşleri çoğunlukla olumlu olmuştur. Obeziteyle mücadele için hem çocuklara hem de ebeveynlere yönelik kapsamlı ve etkili eğitim programlarının geliştirilmesi ve uygulanmasının önemi bir kez daha bu çalışma ile ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Ebeveyn, Çocuk, Obezite Farkındalık Ölçeği, Vücut Kitle İndeksi, Obezite

SB 37 - ULUSAL AŞILAMA PROGRAMINDA YER ALAN AŞILARA YÖNELİK EBEVEYNLERİN AŞI REDDİ KARARLARINI ETKİLEN NEDENLERİN ARAŞTIRILMASI

Sinem OCAKLI¹, Emine POLAT²

¹Ankara Mamak Devlet Hastanesi

²SBÜ Ankara Dr. Sami Ulus Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları EAH

Giriş ve Amaç: Uzun yıllardır kullanılan ve kabul gören aşılarda günümüzde etkinliği, güvenliği ve faydaları açık şekilde bilinmektedir. Ancak son yıllarda çoğu bilimsel kaynaklara dayalı olmayan ve nadir gözlenen aşı yan etkileri ön plana çıkarılmaya çalışılmaktadır. Dünya genelinde ve ülkemizde aşı reddi oranları giderek artmaktadır. Bu çalışmayla; büyümekte olan bu toplum sağlığı sorununun nedenlerini daha iyi anlayabilmek, ebeveynlerin sahip olduğu düşünceleri daha iyi analiz edebilmek ve böylece çözüm hedeflerinin belirlenmesine katkı sağlamak amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: Ankara Dr. Sami Ulus Kadın Doğum, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesi Pediatri Polikliniklerine 01.07.2020- 31.07.2021 tarihleri arasında başvuran 27.818 hastadan 1 ay-13 yaş aralığında çocuğu olup, aşı reddi kararı olan ve ankete katılmaya gönüllü 102 ebeveynin 86'sı aşı reddi grubu, çocukluk çağı aşılarını yaptıran ve ankete katılmaya gönüllü 129 ebeveyn kontrol grubu olarak belirlendi. Aşı reddi grubunda yer alan 86 ebeveynin 67'si çocukluk çağı aşılarının hiçbirini yaptırmadığını, 19 ebeveyn ise aşıları eksik yaptırdığını ve kalan aşıların hiçbirini yaptırmayacağını belirtti. Çalışmamız toplamda 215 hastanın dahil edildiği kesitsel bir çalışma olarak planlandı.

Bulgular: Aşı reddinde bulunanların %58,1'inin lise ve üzeri eğitim aldığı saptandı. Aynı zamanda aşı reddinde bulunanların %82,6'sının çocuğunun aşılama oranının diğer çocukların korunmasına etkisinin olmadığını düşündüğü görüldü. Aşı uygulamalarını kabul eden grubun %4,7'sinin sağlık görevlisi dışı kaynaklardan bilgi aldığını (Din görevlileri, internet/sosyal medya, TV/gazete/radyo/kitap), aşı reddi olan grubun ise %52,3'nün sağlık görevlisi dışı kaynaklardan bilgi almayı tercih ettiği görüldü. 'Hastalık geçirerek bağışıklık kazanılmasını aşı yaptırmaktan daha etkili buluyorum' ifadesine aşı uygulamalarını kabul eden grubun %24'ü katılıyor; aşı reddi olan grubun %93'ü katılıyor şeklinde cevap verdiği görüldü. 'Ailelerin çocuklarına aşı yaptırmama kararının hukuki bir hak olduğunu düşünüyorum' ifadesine aşı uygulamalarını kabul eden grubun %34,2'si katılıyor, aşı reddi olan grubun ise %96,5'i katılıyor yanıtını verdiği görüldü. Covid-19 pandemi sürecinin aşı reddi grubunun %62,8'inin, kontrol grubunun da %55,8'inin aşılar hakkında düşüncelerini değiştirmedeği saptandı.

Sonuç: Aşı tereddütü ve aşı reddi ile ilgili kararlar gebelik döneminden itibaren alınan, sürekli değişime uğrayan ve birçok faktörden etkilenen kompleks bir durumdur. Aşı reddi ve/veya aşı tereddütlerinin altında yatan gerçek nedenleri anlamak bu sorunu çözmeye yönelik ilk ve en önemli adımdır.

Anahtar Kelimeler: Aşı reddi, aşı tereddütü, ulusal aşı takvimi

SB 38 - EBEVEYNLERİN YEMEK ZAMANI DAVRANIŞLARI, SOSYAL MEDYA KULLANIMI VE FİZİKSEL AKTİVİTENİN ÇOCUKLARIN BESLENME ALIŞKANLIĞI VE OBEZİTE ÜZERİNE ETKİSİ

Nazmi Mutlu KARAKAŞ¹, Yusuf YAŞAR², Cansu YANIK³, Selin KUZUCU⁴, Aysu DUYAN ÇAMURDAN⁵

¹Gazi Üniversitesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı

²Söke Devlet Hastanesi

³Gazi Üniversitesi, Halk Sağlığı Anabilim Dalı

⁴Sorgun Devlet Hastanesi

⁵Gazi Üniversitesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, Sosyal Pediatri Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Obesite global bir sağlık sorunu olup çocukluk dönemi obesite gelişimi yönünden kritiktir. Çünkü yaşamın erken dönemlerinde oluşturulan yeme davranışı, yaşamın ilerleyen dönemlerinde de devam etmektedir. Obesite gelişiminde genetik faktörlerin yanısıra yeme davranışı ve hayat tarzı da önemlidir. Bu sebeple çocukluk döneminde yeme davranışı üzerindeki olumsuz faktörlerin belirlenmesi ve gerekli önlemlerin alınması obesite gelişiminin önlenmesi yönünden önemli olacaktır.

Gereç ve Yöntem: Genel Pediatri ve Sosyal Pediatri Polikliniklerine 01/06/19-30/10/19 tarihleri arasında başvuran, 2-10 yaş çocuklara sahip ebeveynler ve çocuklar çalışmaya dahil edilmiştir. Katılımcıların sosyodemografik özelliklerini, yemek yeme davranışları ve ekran kullanımını incelemek için oluşturulan anket formu ve Ebeveynlerin Yemek Zamanı Davranışları Ölçeği uygulanmıştır.

Bulgular: Çalışmaya 473 ebeveyn ve 473 çocuk katılmıştır. Ebeveynlerde obesite sıklığı %12,7, çocuklarda %9.5 olarak görüldü. Obez olan çocukların ebeveynlerinin yeme konusunda pozitif ikna yöntemini ve yemek seçeneği alternatifini sunma durumlarının daha fazla olduğu ve bu durumun istatistiksel olarak anlamlı olduğu görülmüştür (p sırası ile; p=0,039, p=0,038). Obez olmayan çocukların ebeveynlerinde ise yemek konusunda ısrarcı olma durumunun daha fazla olduğu ve bu durumun istatistiksel olarak anlamlı olduğu görülmüştür (p=0,044). Çalışmamızda çocukların %66'sının, ebeveynlerin %63,4'ünün günde 2 saatten fazla ekran maruziyetinin olduğu görülmüştür. Obez ve obez olmayanlar arasında ekran kullanım süresi yönünden istatistiksel fark saptanmamıştır (p=0.241). Fakat Ekran kullanımı fazla olan çocuklarda fiziksel aktivitenin daha az olduğu ve bu durumun istatistiksel olarak anlamlı olduğu görülmüştür (p <0,01).

Tablo-1 Katılımcıların Demografik Özellikleri

	Sayı (n)	Yüzde (%)
Ebeveyn Cinsiyet (n=473)		
Kadın	262	55.4
Erkek	211	44.6
Ebeveyn Vücut Kitle İndeksi		
Zayıf	12	2.5
Normal	227	48.0

Fazla kilolu	174	36.8
Obez	60	12.7
Çocuk Cinsiyet(n=472)		
Kız	230	48.6
Erkek	243	51.4
Obezite durumu		
Evet	45	9.5
Hayır	428	90.5

Tablo-2. İkili Lojistik Regresyon ile Çocuk Obezitesi ile İlişkili Faktörlerin Tek Değişkenli ve Çok Değişkenli Analizi

	Tek Değişkenli Analiz		Çok Değişkenli Analiz	
	OR (CI)	p	Düzeltilmiş OR (CI)	p
Cinsiyet				
Kız	1.00	-	-	-
Erkek	0.845 (0.455-1.567)	0.592		
Pozitif İkna				
Normal	1.00			
Fazla	2.308 (1.041-5.117)	0.039	2.390 (1.068-5.349)	0.034
Ödül yöntemi				
Normal	1.00		-	-
Fazla	0.559 (0.293-1.064)	0.077	-	-
Yemek konusunda ısrar				
Normal	1.00			
Fazla	0.529 (0.284-0.983)	0.044	0.467 (0.244-0.893)	0.021
Yemek seçeneği sunma				
Normal	1.00			
Fazla	2.312 (1.046-5.114)	0.038	2.310 (1.027-5.197)	0.043

Yemek esnasında ebeveynlerin tablet/telefon kullanımı veya TV izlemesi				
Hayır	1.00		-	-
Evet	0.610 (0.315- 1.183)	0.144	-	-
Yemek esnasında çocukların tablet/telefon kullanımı veya TV izlemesi				
Hayır	1.00	-	-	-
Evet	1.526 (0.753- 3.094)	0.241	-	-
Çocuk günlük ekran süresi				
<2 saat	1.00		-	-
³ 2 saat	1.112 (0.538- 2.120)	0.747	-	-
Ebeveyn günlük ekran süresi				
<2 saat	1.00		-	-
³ 2 saat	0.607 (0.304- 1.212)	0.157	-	-
Ebeveynin haftada en az bir gün 30 dakika veya daha fazla hızlı hareket gerektiren bir aktiviteye katılım durumu				
Hayır	1.00	-	-	-
Evet	0.712 (0.210- 2.414)	0.586	-	-

Table 3. Çocukların haftada 30 dakika veya daha fazla sürede hızlı hareket içeren aktivitelere katılımıyla ilişkili faktörlerin univaryan ve multivaryan analizi, ikili lojistik regresyon ile gerçekleştirilmiştir.

	Tek Değişkenli Analiz		Çok Değişkenli Analiz	
	OR (CI)	p	Düzeltilmiş OR (CI)	p
Yemek esnasında ebeveynlerin tablet/telefon kullanımı veya TV izlemesi				
Hayır	1.00	-	-	-
Evet	2.852 (1.275- 6.382)	0.011	3.643 (1.587- 8.362)	0.002

Yemek esnasında çocukların tablet/telefon kullanımı veya TV izlemesi				
Hayır	1.00	-	-	-
Evet	2.424 (0.838- 7.007)	0.102	-	-
Çocuk günlük ekran süresi				
<2 saat	1.00	-	-	-
³ 2 saat	0.164 (0.077- 0.349)	<0.001	0.142 (0.066- 0.305)	<0.001
Ebeveyn günlük ekran süresi				
<2 saat	1.00	-	-	-
³ 2 saat	1.070 (0.530- 2.161)	0.850	-	-
Ebeveynin haftada en az bir gün, 30 dakika veya daha fazla hızlı hareket gerektiren bir aktiviteye katılım durumu				
Hayır	1.00	-	-	-
Evet	0.712 (0.210- 2.414)	0.586	-	-

Sonuç: Bu çalışma, ebeveynlerin çocuklarının beslenme alışkanlıkları ve fiziksel aktiviteleri üzerindeki etkisini incelemektedir. Özellikle ebeveynlerin yemek sırasında ekran kullanımı ve çocukların yiyecek seçimlerine sundukları seçeneklerin, çocukluk çağı obezitesine etkisi vurgulanmaktadır. Ekran kullanımı ile obezite arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmasa da, ekran kullanımı ile fiziksel aktivitenin negatif yönde anlamlı bir ilişkisinin olması dikkat çekmektedir. Buna yönelik adolesanlar için günümüzde ekran süresinin artması yönünde etkiyi, hayatlarına aktivite ekleyerek nötralize etme stratejisi düşünülebilir. Gelecekte uzunlamasına çalışmalara ihtiyaç duyulmaktadır

Anahtar Kelimeler: Çocuk, Obezite, Ekran kullanımı, Yeme Davranışı, Ebeveyn

SB 39 - OTİZM SPEKTRUM BOZUKLUĞU OLAN ÇOCUKLARIN HAYVANLARLA ETKİLEŞİMİNİN NİTELİKSEL DEĞERLENDİRİLMESİ

Fatma Burcu Doğanç¹, Melda Karavuş¹, Seyhan Hıdıroğlu¹, Görkem Can², Zehra Çamalan², Beyza Topcu²,
Tarık Talha Zambak²

¹Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı

²Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2 Araştırma Grubu

Giriş ve Amaç: Otizm spektrum bozukluğu (OSB) olan çocuklarda evcil hayvan sahibi olmanın, hayvanlarla etkileşim içinde olmanın ve hayvanlarla terapi yönteminin olumlu etkilerinin olumsuz etkilerine kıyasla ağır bastığı görülmektedir. Bu çalışmanın amacı OSB'li çocukların hayvanlarla etkileşimini ve bu etkileşimin yansımalarını niteliksel olarak incelemektir.

Gereç ve Yöntem: Niteliksel (kalitatif) tipte bir araştırma olup fenomenolojik yaklaşım kullanılarak yarı-yapılandırılmış soru rehberi ile derinlemesine görüşme yöntemi uygulanmıştır. Araştırmaya hayvanlarla günlük etkileşimde bulunan 13 otizmlili çocuğun, hayvan terapisi almış 5 otizmlili çocuğun ve hayvanlarla etkileşimi olmayan 2 otizmlili çocuğun ebeveyni olmak üzere 20 kişi gönüllülük esasıyla katılmıştır. Katılımcılara kartopu yöntemi ile ulaşılmıştır. Katılımcılarla 15 Şubat-15 Mart 2024 tarihleri arasında yüzyüze yöntemle her biri 20-30 dakika kadar süren görüşmeler yürütülmüştür. Katılımcı onamıyla görüşmelerin ses kayıtları alınmış, aynı gün içinde yazıya dökülmüştür. Oluşturulan transkriptler içerik analizine tabi tutularak kodlar, alt temalar ve ana temalar oluşturulmuştur. Analiz için Atlas.ti programı kullanılmıştır. İlgili üniversite etik kurulundan 03.11.2023/09.2023.1443 no'lu izin alınmıştır.

Bulgular: Görüşmeler sonucu 4 ana tema oluşturulmuştur: Otizmde tanı ve tedavi, hayvanlara karşı ilgi, hayvanlarla etkileşim, hayvan terapisi. Otizm tanısı alan çocuklara hekimlerin daha çok ilaç ve özel eğitim önerdiği fakat hayvanla etkileşimin terapideki yerinden bahsetmedikleri dile getirilmiştir. Katılımcıların çoğunluğunun hayvanlarla temas öyküsünün bulunduğu ve bu türün daha çok "kuş" olduğu görülmüştür. Hayvanlara karşı çekingenlik veya temas sıkıntısı yaşayan katılımcılar da mevcuttur. Hayvanlarla yakın temastaki sekiz çocuğun iletişime daha açık olduğu gözlenmiştir. Üç çocuğun temas sürecinde hayvanları orantısız sevebildiği belirtilmiştir. Dört çocuk evlerindeki evcil hayvanın bakımını üstlenirken, beş katılımcı köy, çiftlik gibi doğal ortamlarda çocuklarının böcekler, kuşlar ya da diğer hayvanlarla ilgilenirken kendilerini daha rahat hissettiklerini belirtmiştir. İki çocuğun bu etkileşimleri sonrasında hayvansal gıdalardan uzaklaştığı da görülmüştür. Hayvanlarla etkileşim halindeki çocukların dil ve iletişim becerilerinin daha iyi geliştiği ebeveynler tarafından belirtilmiştir. Üç katılımcı hayvan terapisinden haberdar olmalarına rağmen terapiye ulaşamadığı, iki katılımcının ise hayvan terapisini bilmediği saptanmıştır. Hayvan terapisi alan beş çocuktan dördünün temas, korku, duyu bütünleme sorunlarının büyük ölçüde çözüldüğü belirtilmiştir, ayrıca bu çocukların sosyal farkındalıklarının, çevreye bakış açılarının önemli ölçüde iyileştiği dile getirilmiştir.

Sonuç: Araştırmada katılımcıların hayvanlarla olan etkileşimlerinin genel olarak olumlu olduğu gözlenmiş ancak hayvanlarla etkileşimin hekimler ve özel eğitimciler tarafından önerilmediği anlaşılmıştır. Hayvanlarla kontrollü ve profesyonelce etkileşimin otizm tedavisinde yer edinmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Otizm, Hayvanlarla etkileşim, Hayvan terapisi, Niteliksel araştırma

SB 40 - SAĞLAM ÇOCUK İZLEM POLİKLİNİĞİNE BAŞVURAN KAÇIRILMIŞ AŞI FIRSATI OLAN ÇOCUKLARIN DEĞERLENDİRİLMESİ

Edanur Acarel¹, Ayşe Esra Tapcı¹, Medine Aysin Taşar¹

¹Ankara Eğitim ve Araştırma Hastanesi

Giriş ve Amaç: Bölgemizdeki kaçırılmış aşı fırsatı olan çocukları saptamak, kaçırılmış aşı fırsatlarının nedenlerini ortaya çıkararak kaçırılmış aşı fırsatlarının önüne geçmek, toplumsal bağışıklık oranını artırmak ve toplum sağlığına katkıda bulunmaktır.

Gereç ve Yöntem: Çalışmaya Sağlık Bilimleri Üniversitesi Ankara Eğitim ve Araştırma Hastanesi Sağlam Çocuk İzlem ve Aşı Polikliniği'ne 1 Ağustos 2022 - 1 Ağustos 2023 tarihleri arasında başvuran 0 -18 yaş arası aşı uygulaması zamanında yapılmayan ve verilerine ulaşılan 111 çocuk dahil edildi. Çalışmaya dahil edilen çocuklar eksik aşı ve kaçırılmış aşı fırsatı olanlar olarak iki grupta incelendi.

Bulgular: Çalışmamızda kaçırılmış aşı fırsatı oranı %0,8 olarak tespit edildi. Çalışmaya dahil edilen çocukların yaş ortancası 24 ay, %51,4'ü erkek, %48,6'sı kız ve %55,8'i yabancı uyruklu idi. %70,1'i Mamak ilçesinde ikamet ediyordu. %51,4'ü toplu taşıma aracılığıyla hastaneye ulaşıyordu. Kaçırılmış aşı fırsatı olan çocukların ortalama yaşı eksik aşı çocukların ortalama yaşından anlamlı derecede büyüktü ($p<0,001$). Kaçırılmış aşı fırsatı olan çocukların anne ve baba yaşları eksik aşı gruba göre anlamlı derecede büyük bulundu (sırasıyla $p=0,001$, $p<0,001$). Kaçırılmış aşı fırsatı olan çocukların anne ve babalarının eğitim düzeyleri eksik aşı gruba göre daha düşüktü (sırasıyla $p=0,047$, $p=0,026$). Kaçırılmış aşı fırsatı olan çocukların ailelerinin gelir düzeyi eksik aşı gruba göre anlamlı derecede düşük bulundu ($p=0,029$).

Sonuç: Çalışmamız kaçırılmış aşı fırsatlarının özellikle daha büyük yaşta çocuklarda, ebeveynlerin düşük eğitim seviyesi ve düşük gelir düzeyine sahip olduğu ailelerde ve göçmen çocuklarda daha sık olduğunu ortaya koymuştur. Bu bulgular, aşılama programlarında özellikle dezavantajlı gruplara yönelik stratejilerin geliştirilmesi gerektiğini ortaya koymaktadır. Sosyoekonomik ve sosyodemografik faktörlerin aşılamaadaki rolü dikkate alınarak, aşılama oranlarını artırmak ve toplum sağlığına katkıda bulunmak için hedefe yönelik yaklaşımlar benimsenmelidir.

Anahtar Kelimeler: Kaçırılmış aşı fırsatı, bağışıklama, eksik aşı, göç

SB 41 - GENEL PEDIATRİ POLİKLİNİĞİNE BAŞVURAN AİLELERİN HUMAN PAPİLLOMA VİRÜSÜ VE AŞISI HAKKINDAKİ BİLGİ VE TUTUMLARI: ANKET ÇALIŞMASI

Aydın Çelikyurt¹, Filiz Tubaş², Selcen Bedir¹

¹Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, Kayseri, Türkiye

²Acıbadem Kayseri Hastanesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, Sosyal Pediatri Bilim Dalı, Kayseri, Türkiye

Giriş ve Amaç: Human papilloma virüs (HPV), cinsel yolla bulaşan bir DNA virüsü olup, prekanseröz lezyonlar yoluyla ciddi sağlık sorunlarına neden olabilmektedir. Dünya Sağlık Örgütü'ne göre, HPV kaynaklı kanserler her yıl 600.000'den fazla yeni vaka oluşturmaktadır. Gardasil® ve Cervarix® gibi aşılar, birçok ülkede ulusal aşılama programlarına dahil edilmesine rağmen Türkiye'de HPV aşısı henüz ulusal programda yer almamaktadır. Bu çalışma, genel pediatri polikliniğine başvuran ailelerin HPV ve aşısı hakkındaki bilgi ve tutumlarını değerlendirerek, etkili eğitim ve aşılama stratejilerine katkı sağlamayı amaçlamaktadır.

Gereç ve Yöntem: Çalışmamız, 01.09.2024-10.10.2024 tarihleri arasında Erciyes Tıp Fakültesi genel pediatri polikliniğine başvuran 500 katılımcı (anne veya baba) ile gerçekleştirildi. Örneklemenin randomize edilmesi amacıyla poliklinik sıra numarası tek olan hastalar çalışmaya dahil edildi. Katılımcılara, HPV hakkındaki bilgilerini, HPV aşısını duyunmadıklarını, aşı yaptırma durumlarını ve niyetlerini içeren bir anket uygulandı. Ayrıca yaş, cinsiyet ve eğitim durumu gibi demografik bilgiler toplandı. Veriler SPSS ile analiz edildi.

Bulgular: Çalışmaya katılan 500 ebeveynin çocuklarının %53'ü kız, %47'si erkek olup, çocukların ortalama yaşı 13.24 ± 2.02 , annelerin yaşı 31.83 ± 3.93 , babaların yaşı 36.23 ± 5.04 olarak belirlendi. Katılımcıların %58.6'sı ortaokul veya daha düşük, %41.4'ü lise veya üniversite mezunuydu (Tablo-1). Katılımcıların %85.4'ü HPV hakkında bilgi sahibi olduğunu, %68.2'si ise HPV'nin neden olduğu hastalıkları bildiğini belirtti. En bilinen hastalık serviks kanseri (%72.5) olup, genital siğil (%19.3), ağız ve boğaz kanseri (%5.2) ve anal kanser (%3) daha az bilinmekteydi. HPV aşısını duyanların oranı %89.4 iken aşı tiplerini bilenlerin oranı %26.8'de kaldı. Katılımcıların %99.2'si çocuklarına HPV aşısı yaptırmamış olduğunu, %42.6'sı yaptırmayı düşündüğünü, %36.5'i kararsız olduğunu ifade etti (Tablo-2). Anket yanıtları eğitim seviyesine göre karşılaştırıldığında, HPV'nin neden olduğu hastalıklar ile aşının farklı tiplerini bilme durumunda istatistiksel olarak anlamlı farklılık gözlemlendi ($p=0.032$ ve $p=0.024$). Diğer sorular arasında istatistiksel olarak anlamlı fark tespit edilmedi (Tablo-3).

Demografik Bilgiler

Değişken	Ortalama	Standart Sapma	p değeri (Kolmogorov-Smirnov)
Çocuk Yaşı	13.33	2.46	0.18

Anne Yaşı	36.4	4.31	0.29
Baba Yaşı	40.1	3.82	0.06
Eğitim Durumu*	Kişi Sayısı	Yüzde	
Lise/Üniversite	207	%41.4	
Ortaokul veya daha düşük	293	%58.6	

Tablo-1: Çalışmaya katılan ailelerin ve çocuklarının demografik bilgileri. *: Anne veya babadan en az biri

HPV Anket Sonuçları

Soru	Yüzde	Kişi Sayısı
HPV hakkında bilgi sahibi olan	%85.4	428
HPV'nin neden olduğu hastalıkları bilen	%68.2	342
-Serviks kanseri	%72.5	247
-Genital siğil	%19.3	66
-Ağız ve boğaz kanseri	%5.2	18
-Anal kanser	%3	10
HPV aşısını duyan	%89.4	447
HPV aşısının farklı tipleri olduğunu bilen	%26.8	134
Çocuklarına HPV aşısı yaptırmamış olan	%99.2	496
HPV aşısı yaptırmak isteyen	%42.6	213
HPV aşısı yaptırmakta kararsız olan	%36.5	183
HPV aşısı zorunlu olsaydı yaptıracak olan	%96.7	484

Tablo-2: HPV anket verilerinin sonuçları ve yüzdeler dilimleri.

Eğitim Seviyesine Göre HPV Anket Sonuçları

Soru	Lise/Üniversite mezunu olanlar* (n:207)		Ortaokul veya daha düşük eğitim seviyesi olanlar (n:293)		p değeri
	Kişi	Yüzde	Kişi	Yüzde	
HPV hakkında bilgi sahibi olan	183	%88.4	243	%83.6	0.158
HPV'nin neden olduğu hastalıkları bilen	155	%74.9	186	%63.5	0.032
HPV aşısını duyan	189	%91.3	258	%88	0.246
HPV aşısının farklı tiplerini bilen	70	%33.8	64	%21.8	0.024
Çocuklarına HPV aşısı yaptırmamış olan	204	%98.5	292	%99.7	0.305
HPV aşısı yaptırmak isteyen	95	%45.9	118	%40.3	0.189
HPV aşısı yaptırmakta kararsız olan	72	%34.8	111	%37.9	0.484
HPV aşısı zorunlu olsaydı yaptıracak olan	203	%98.1	280	%95.6	0.118

Tablo-3: Anket soruları ile eğitim grubu ki-kare test sonuçları. *: Anne veya babadan en az biri

Sonuç: Bu çalışma, HPV ile aşısının toplumda bilindiğini ve eğitim düzeyi arttıkça HPV ve aşıya dair bilginin arttığını göstermektedir. Ancak her iki grupta da aşılama oranları oldukça düşük seviyelerde kalmaktadır. Ailelerin %96.7'si, HPV aşısı ulusal aşı takvimine eklenirse çocuklarına aşı yaptıracaklarını ifade etmiştir. Bu durum, aşılama oranlarını artırmak adına HPV aşısının ulusal aşılama programına dahil edilmesinin önemini vurgulamaktadır. Aşı kararlarını etkileyen faktörler daha ayrıntılı incelenmeli ve aşılama oranlarını artıracak stratejiler geliştirilmeye devam edilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Human Papilloma Virüs, HPV, HPV aşısı, Aşılama, Adölesan Sağlığı

SB 42 - SOSYAL PEDIATRİ BİLİM ALANINDA ÇALIŞAN PEDIATRİSTLERİN KRONİK HASTALIĞI OLAN ÇOCUKLARDA BAĞIŞIKLAMAYA YÖNELİK TUTUMLARI VE BAĞIŞIKLAMA ÇALIŞMA GRUBU UZLAŞI TABLOSU 1-HİPOSPLENİZİM, HIV(+) ÇOCUKLAR, KRONİK BÖBREK YETMEZLİĞİ, NEFROTİK SENDROM, ANATOMİK BARIYER BOZUKLUKLARI, ROMATOLOJİK HASTALIKLAR

Emel Gür¹, Meltem Dinleyici², Gonca Keskindemirci³, Sevtap Velipaşaoğlu⁴, Filiz Orhon⁵, Feyza Koç⁶,
Ahmet Ergin⁷

- ¹İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Sosyal Pediatri Bilim Dalı
²Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Pediatri Bilim Dalı
³İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Sosyal Pediatri Bilim Dalı
⁴Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Sosyal Pediatri Bilim Dalı
⁵Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Sosyal Pediatri Bilim Dalı
⁶Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Sosyal Pediatri Bilim Dalı
⁷Pamukkale Üniversitesi Tıp Fakültesi Sosyal Pediatri Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Çocuklarda kronik hastalık; şu anda tedavi edilemeyen ve en az üç aydır mevcut olan, muhtemelen üç aydan daha uzun sürecek olan veya son bir yıl içinde en az üç kez meydana gelen ve tekrarlayacak olan tıbbi bir durum olarak tanımlanmaktadır. Kronik hastalığı olan çocuklar aşıyla önlenebilir hastalıklardan kaynaklanan komplikasyonlara daha duyarlı olmalarına rağmen yeterli veya rutin olarak aşılanmayabilmektedir. Kronik hastalığı olan çocukların aşı ile önlenebilir hastalıklardan korunması için bağışıklama planı yapılırken, hastalığın kendisinin ya da uygulanan tedavinin bir aşı için kontrendikasyon oluşturup oluşturmadığı, hastalığın bir enfeksiyon açısından risk yaratıp yaratmadığı, hastalığı ve/veya kullandığı ilaçlar nedeniyle bağışıklama programı dışında gereken ek bir aşı olup olmadığı açısından değerlendirme yapılması gerekmektedir. Bu çalışmada, kronik hastalığı olan çocuk hastaların bağışıklanması ile ilgili Sosyal Pediatri bağışıklama grubu uzlaşi tablosu oluşturulmuştur.

Gereç ve Yöntem: Ekim-Aralık 2020 tarihleri arasında Türkiye'de Sosyal Pediatri Bilim Alanında çalışan 75 çocuk doktoruna kronik hastalığı olan çocukların bağışıklanmasına ilişkin tutumları hakkında sorular içeren web tabanlı bir anket uygulanmıştır. Anket çalışması sonrasında elde edilen veriler ile Bağışıklama Çalışma Grubu'nun literatür taraması ve uzman görüşü uzlaşi çalışmaları sonucunda kronik hastalığı olan hastalara yönelik aşı uygulama önerileri oluşturulmuştur.

Bulgular: Hastaların bağışıklanması ile ilgili öneriler ve rutin uygulamalar merkezler arasında farklılık göstermekte idi. Katılımcılar arasından kullandığı kaynağı belirtenlerin % 83.2'si Red Book ve IDSA 2013 Rehberini kullandıklarını belirtmiştir. Hastaların aşılanmaları sırasında en sık karşılaşılan sorunlar; ücreti ebeveynler tarafından ödenen özel aşılarda (% 94.4), aşının temin edilememesi (% 62.7), yüksek riskli çocuklarda aşılama konusunda farklı yaklaşımlar (% 58.5), primer hastalığı izleyen bölüm tarafından yeterli bilgi verilmemesi (% 57.7) ve primer hastalığı izleyen bölüm tarafından uygun olmayan kontrendikasyonlar ile aşılamamanın ertelenmesi (%47.1) olarak ifade edildi. Araştırmaya katılan gruptaki

hekimlerin kronik hastalığı olan hastalara aşuların uygulanması sırasında aşulamaya kronik hastalığın tipine ve kullandıkları ilaçlara göre karar verdikleri, bu aşuları standart aşı takvimine göre yapmadıkları ve uygulamada kararsız kaldıkları saptanmıştır.

Sonuç: Ülkemizde kronik hastalığı olan çocuklarda bağışıklama uygulamaları farklılık gösterebilmektedir. Kronik hastalığı olan çocukların aşı uygulamalarının standart hale getirilebilmesi için ulusal düzeyde önerilerin faydalı olacağı düşünülmüştür. Anket çalışması sonrası Bağışıklama Çalışma Grubu literatür çalışmalarını tamamlamış, uzman görüşlerinin uzlaşısıyla sonuçlandığı ardışık toplantıların sonucunda kronik hastalığı olan hastalara yönelik aşı uygulama önerilerine ilişkin tablo oluşturulmuştur.

-Hiposplenizim, HIV(+) Çocuklar, Kronik Böbrek Yetmezliği, Nefrotik Sendrom, Anatomik Bariyer Bozuklukları, Romatolojik Hastalıklar

Anahtar Kelimeler: Sosyal pediatri, kronik hastalık, bağışıklama, çocuk

SB 43 - ADÖLESANLARDA DUYGU DÜZENLEME GÜÇLÜKLERİ VE DUYUSAL İŞLEMLEME SÜREÇLERİNİN OBEZİTE İLE İLİŞKİSİ

Nagihan Erdoğan Şahin¹, Nihal Hatipoğlu², Didem Barlak Keti³, Esra Demirci⁴, Meda Kondolot⁵

- ¹Kayseri Şehir Hastanesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, Sosyal Pediatri Bölümü, Kayseri, Türkiye
- ²Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, Çocuk Endokrinoloji Bilim Dalı, Kayseri, Türkiye
- ³Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesi, Tıbbi Biyokimya Anabilim Dalı, Kayseri, Türkiye
- ⁴Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, Kayseri, Türkiye
- ⁵Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Ankara Etlik Şehir Hastanesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Kliniği, Sosyal Pediatri Bölümü, Ankara, Türkiye

Giriş ve Amaç: Obezite tüm dünyada önemli bir halk sağlığı sorunu haline gelmiştir. Giderek artmakta olan obezite prevalansı, ilişkili olabilecek risk faktörlerinin daha iyi anlaşılmasını gerektirmektedir. Çalışmamızda bu amaçla duygu düzenleme güçlükleri ve duyusal işleme süreçlerinin adölesanlarda obezite ve yeme davranışları ile ilişkisi araştırılmıştır. Bununla birlikte plazma leptin, plazma ghrelin ve tükürük kortizol konsantrasyonlarının adölesanlarda yeme davranışları üzerine etkileri incelenmiştir.

Gereç ve Yöntem: Şubat 2022-Mart 2023 arasında gerçekleştirilen çalışmada obezite grubunda 51, kontrol grubunda 48 olmak üzere 11-18 yaş arası 99 adölesan değerlendirilmiştir. Katılımcılara yeme davranışlarını (duygusal, dışsal ve kısıtlayıcı yeme) belirlemek için Hollanda Yeme Davranışları Anketi (DEBQ), duygu düzenlemede yaşanan güçlük düzeyini belirlemek için Duygu Düzenleme Güçlüğü Ölçeği (DDGÖ), duyusal işleme süreçlerini değerlendirmek için Adölesan/ Yetişkin Duyu Profili (AYDP) uygulanmıştır. Antropometrik ölçümleri yapılan adölesanlardan plazma leptin, plazma ghrelin ve tükürük kortizol düzeylerini değerlendirmek üzere örnekler toplanmıştır.

Bulgular: Obez gruptaki adölesanların dışsal yeme puanlarının kontrol grubundan yüksek olduğu saptanmıştır ($p=0.024$). Cinsiyete göre karşılaştırıldığında ise obez gruptaki kızların duygusal yeme puanlarının erkeklerden yüksek olduğu tespit edilmiştir ($p=0.047$). Obez ve kontrol grubunun DDGÖ puanları karşılaştırıldığında, obez gruptaki adölesanların DDGÖ toplam ve DDGÖ dürtü alt boyutu puanları kontrol grubuna göre yüksek bulunmuştur (sırasıyla $p=0.035$, $p=0.021$). Grupların AYDP'den aldığı puanlar arasında ise anlamlı farklılık saptanmamıştır (Tablo 1). Her iki grupta duygusal yeme puanları ile DDGÖ toplam, açıklık, dürtü, kabul, hedef, strateji alt boyut puanları arasında pozitif yönde orta düzeyde anlamlı bir ilişki bulunmuştur (tamamı için $p<0.01$). Duygusal yeme ile AYDP duyusal hassasiyet alt boyutu puanları arasında da her iki grupta pozitif yönde orta düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir ($p<0.01$). Kontrol grubunda dışsal yeme ve duyusal hassasiyet arasında pozitif yönde orta düzeyde anlamlı ilişki tespit edilmiştir ($p<0.01$) (Tablo 2). Leptin, ghrelin ve kortizol hormonlarının cinsiyet ve BKİ değişkenlerine göre düzeltilen modellerde kısıtlayıcı, duygusal ve dışsal yeme davranışları üzerine istatistiksel etkisi tespit edilmemiştir (Tablo 3).

Tablo 1. DDGÖ ve AYDP ile elde edilen puanların gruplar arasında karşılaştırılması

	GRUP		p
	Kontrol (n=48)	Obez (n=51)	
DDGÖ			
Açıklık	13.90±4.70	14.71±4.34	0.375
Farkındalık	16.21±4.93	18.04±4.84	0.065
Dürtü	15.13±5.80	17.94±6.15	0.021
Kabul	12.15±4.70	13.86±6.12	0.122
Hedef	15.48±5.00	16.75±4.82	0.203
Strateji	18.90±7.14	20.92±8.18	0.193
DDGÖ toplam	91.75±22.31	102.22±26.00	0.035
AYDP			
Düşük kayıt	31.54±4.32	32.18±5.64	0.533
Duyusal arayış	43.38±7.69	44.90±7.72	0.327
Duyusal hassasiyet	38.44±7.66	40.73±9.05	0.179
Duyusal kaçınma	39.10±5.71	38.94±4.09	0.870
Veriler ortalama±standart sapma olarak ifade edilmiştir. Bağımsız iki örneklem t-testi.			

Tablo 2. Obez ve kontrol grubunda DDGÖ puanları ve AYDP puanlarının yeme davranışları ile arasındaki ilişki

		Kısıtlayıcı yeme	Duyusal yeme	Dışsal yeme
		r	r	r
DDGÖ				
DDGÖ toplam	Obez	0.238	0.525**	-0.350*
	Kontrol	0.321*	0.562**	0.034
Açıklık	Obez	0.140	0.453**	-0.361**

	Kontrol	0.283	0.432**	0.227
Farkındalık	Obez	0.032	0.146	-0.273
	Kontrol	0.128	0.110	-0.199
Dürtü	Obez	0.234	0.449**	-0.170
	Kontrol	0.256	0.486**	0.066
Kabul	Obez	0.240	0.467**	-0.273
	Kontrol	0.226	0.410**	0.075
Hedef	Obez	0.249	0.468**	-0.248
	Kontrol	0.233	0.369**	0.189
Strateji	Obez	0.162	0.379**	-0.280*
	Kontrol	0.207	0.471**	-0.142
AYDP				
Düşük kayıt	Obez	0.113	0.174	-0.075
	Kontrol	0.022	0.100	0.011
Duyusal arayış	Obez	0.030	-0.018	0.214
	Kontrol	0.216	0.119	0.108
Duyusal hassasiyet	Obez	0.127	0.407**	-0.099
	Kontrol	0.256	0.461**	0.594**
Duyusal kaçınma	Obez	0.143	0.181	-0.027
	Kontrol	-0.196	-0.182	0.288*
**p<0.01, *p<0.05 Pearson korelasyon analizi				

Tablo 3. BKİ, cinsiyet, leptin, ghrelin ve kortizol değişkenlerinin duygusal, dışsal ve kısıtlayıcı yeme davranışları üzerine regresyon katsayıları

	Değişkenler	β	SE	β^*	p	R2	$\Delta R2$
D	Blok 1						
	Sabit (β_0)	20.86	5.51	-	<0.001	0.091	0.091

U Y E G M U E S A L	Y	BKİ (β_1)	0.39	0.20	0.21	0.048			
		Cinsiyet (β_2)	-5.61	2.63	-0.22	0.036			
	E	Blok 2							
		Sabit (β_0)	19.40	6.04	-	0.002	0.097	0.006	
	BKİ (β_1)	0.41	0.20	0.22	0.043				
	Cinsiyet (β_2)	-5.44	2.70	-0.21	0.047				
	Leptin	0.00	0.01	-0.05	0.664				
	Ghrelin	0.00	0.01	0.06	0.594				
			Kortizol	1.09	7.08	0.02	0.879		
	Değişkenler	β	SE	β^*	p	R2	$\Delta R2$		
D I Ş E S M A E L	Y	Blok 1							
		Sabit (β_0)	12.85	4.35	-	0.004	0.071	0.071	
	BKİ (β_1)	0.39	0.15	0.27	0.013				
	Cinsiyet (β_2)	0.50	2.08	0.03	0.810				
	E	Blok 2							
		Sabit (β_0)	11.33	4.72	-	0.019	0.096	0.025	
	BKİ (β_1)	0.43	0.16	0.29	0.007				
	Cinsiyet (β_2)	0.83	2.11	0.04	0.697				
	Leptin	-0.01	0.01	-0.13	0.241				
Ghrelin	0.01	0.01	0.10	0.357					
		Kortizol	-0.73	5.53	-0.01	0.896			
	Değişkenler	β	SE	β^*	p	R2	$\Delta R2$		
K I S I E	Y	Blok 1							
		Sabit (β_0)	33.68	3.95	-	<0.001	0.008	0.008	
	BKİ (β_1)	-0.10	0.14	-0.08	0.491				
	Cinsiyet (β_2)	-0.79	1.89	-0.05	0.678				
E	Blok 2								

T L A Y I C I	M E	Sabit (β_0)	34.55	4.32	-	<0.001	0.024	0.016
		BKİ (β_1)	-0.10	0.14	-0.08	0.501		
		Cinsiyet (β_2)	-0.59	1.93	-0.03	0.762		
		Leptin	0.00	0.01	0.04	0.702		
		Ghrelın	0.00	0.01	0.04	0.747		
		Kortızol	-5.58	5.06	-0.13	0.273		
β : Standardize olmayan beta katsayısı, β^* : Standardize beta katsayısı, p^* : Regresyon modelinin anlamlılık değeri, R2: Açıklayıcılık katsayısı, $\Delta R2$: Açıklayıcılık katsayısının değışimi								

Sonuç: Çalışmamız duygu düzenleme güçlüklerinin obezite üzerinde etkili olduğunu göstermektedir. Bununla birlikte duygusal yemenin her iki grupta duygu düzenleme güçlükleri ve duygusal hassasiyet ile ilişkili olduğu saptanmıştır. Plazma leptin, plazma ghrelın ve tükürük kortızol düzeylerinin yeme davranışları üzerine etkisi bulunamamıştır. Duygu düzenleme güçlükleri ve duygusal işleme süreçlerinin obezite ve yeme davranışları ile ilişkilerini araştıran boylamsal çalışmalara ihtiyaç vardır.

Anahtar Kelimeler: Adölesan, Duygu düzenleme güçlükleri, Duyusal işleme süreçleri, Obezite, Yeme davranışları

SB 44 - 9-12 AY ARASI DEMİR EKSİKLİĞİ ANEMİSİ OLAN ÇOCUKLARDA UYKU BOZUKLUĞUNUN SUBJEKTİF DEĞERLENDİRİLMESİ

Bilge ÇEŞMECİ¹, Ayşe Esra TAPÇI², Özge BALCI³, Hatice Emel ÖZYÜREK⁴

¹Ankara Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Kliniği

²Ankara Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Sağlam Çocuk Bölümü

³Ankara Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Gelişimsel Pediatri Bölümü

⁴Ankara Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Pediatrik Hematoloji ve Onkoloji Bölümü

Giriş ve Amaç: Anemi, dünya çapında bebeklerde ve çocuklarda yaygındır. Tüm dünya çapında demir eksikliği anemisi (DEA) , aneminin en yaygın nedenidir. Gelişmekte olan çocuğun beyni, dinamik bir nörofizyolojik süreç olan uyku sırasında zamana bağlı değişiklikler sergiler. DEA'nin polisomnografik olarak uyku bozukluğuna sebep olduğu gösterildiği halde, kliniğe bu durumun nasıl yansıdığı iyi bilinmemektedir. Bu çalışmanın amacı kliniğimize başvuran 9-12 ay arası demir eksikliği anemisi olan çocuklarda uyku bozukluğunun subjektif değerlendirilmesini sağlamaktır.

Gereç ve Yöntem: Çalışmamıza 08.11.2023-15.04.2024 tarihleri arasında Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Ankara Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Kliniği, Çocuk Polikliniklerine başvuran 9-12 ay arası toplam 110 bebek dahil edildi. Çalışmaya katılmayı kabul eden ebeveynlere uyku anketi yüz yüze uygulandı. Bebeklerin tıbbi kayıtlarından laboratuvar kayıtları incelendi. Uyku alışkanlıkları için risk faktörü belirlenmesi amacıyla tekli ve çoklu logistik regresyon analizi yapıldı. Verilerin analizi "Statistical Package for Social Sciences" SPSS 25 programı kullanıldı. $p<0,05$ anlamlı olarak kabul edildi. Sonuçlar %95 güven düzeyinde çalışıldı.

Bulgular: Araştırmaya 55 kontrol ve 55 DEA'isi olmak üzere toplam 110 çocuk dâhil edildi. Kontrol grubunun 22'si (%40) erkek iken hasta grubunun 34'ü (%61,8) erkekti ($p=0,036$). Hasta grubunda olanların 30'u (%54,5) karnı üzerine veya yüzükoyun uyurken kontrol grubunun 9'u (%16,4) karnı üzerine veya yüzükoyun uyuyordu ($p<0,001$). Ebeveynlerin çocukların uyku alışkanlıklarını değerlendirdiklerinde tedavi öncesi hiç sorun olmadığını bildirenlerin sıklığı 8 kişi (%14,5) iken tedavi sonrası 22 kişi (%40) idi ($p=0,001$). Tedavi öncesi gece boyunca uyanma sıklıkları $2,9\pm 1,5$ iken tedavi sonrası $1,9\pm 0,9$ düştü ($p<0,001$). Demir tedavisinden sonra uyanık kalma süresinin azaldığı, gece boyunca deliksiz uyuduğu sürenin arttığı, gece boyunca uykuda geçirdiği toplam sürenin arttığı, gün boyu uykuda geçirdiği sürenin arttığı tespit edildi. DEA'li bebeklerde gece 4 saatten kısa uyuma riskinin 2,3 kat, iki defadan az gündüz uykusu alması riskinin ise 3 kat arttığını bulduk.

Sonuç: DEA'sinin 9-12 ay bebeklerde uyku bozuklukları için risk faktörü olduğunu, demir tedavisinden sonra uyku kalitesi ve süresinin görece daha iyileştiğini tespit ettik. Bu çalışmanın literatüre katkısı olacağını düşünmekteyiz. Çalışmamız, DEA'si olan bebeklerde uyku bozukluğu ile ilişkisini ve demir tedavisinin uykuya olan etkisini anlamamıza yardımcı olabilir. Ancak, DEA'si ile uyku bozukluğunun daha iyi anlaşılabilmesi için, prospektif uzun süreli çalışmalara ihtiyaç vardır.

Anahtar Kelimeler: Demir eksikliği anemisi, uyku, uyku bozukluğu, süt çocukluğu

SB 45 - TEKİL VE ÇOĞUL PRETERM BEBEKLERDE BESLENME DURUMLARI VE ERKEN NEONATAL SONUÇLARIN KARŞILAŞTIRILMASI

Gökçe Çıplak¹, Feyza İnci², Elif Ünver Korğalı³

¹Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, Neonatoloji Bilim Dalı

²Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı

³Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, Sosyal Pediatri Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Çoğul gebelikler, başta prematürite olmak üzere olumsuz neonatal sonuçlar için risk faktörüdür. Mevcut çalışmalar, tekil pretermle karşılaştırıldığında çoğul pretermilerin sonuçlarına dair karmaşık veriler sunmaktadır. Çalışmamızda, 2024 yılının ilk 6 ayında üçüncü düzey bir Yenidoğan Yoğun Bakım Ünitesi'ne (YYBÜ) kabul edilen tekil ve çoğul preterm bebeklerin beslenme durumlarının ve erken neonatal sonuçlarının karşılaştırılması amaçlandı.

Gereç ve Yöntem: Retrospektif kohort olarak tasarlanan çalışmaya 1 Ocak-30 Haziran 2024 tarihleri arasındaki 6 aylık dönemde YYBÜ'ye kabul edilen ve gestasyonel yaşı 37 hafta altında olan toplam 109 preterm bebek dahil edildi. Demografik özellikler, maternal ve neonatal veriler dosya kayıtlarından incelendi. Çalışma grubu tekil ve çoğul olmak üzere iki gruba ayrıldı. Veriler iki grup arasında karşılaştırıldı.

Bulgular: Çalışma döneminde YYBÜ'ye kabul edilen 50 çoğul (22 ikiz, 2 üçüz), 59 tekil olmak üzere toplam 109 preterm bebeğin verileri incelendi. Tüm çalışma grubunda ortalama doğum ağırlığı (DA) 1845,24±565,44 gr, ortalama gestasyonel yaş (GY) 32,49±2,61 hafta, anne yaşı ortalama 28,9±6,01 yıl, yatış süresi ortalama 24,9±19,32 gün saptandı. Tekil ve çoğul gruplar karşılaştırıldığında DA, GY, APGAR skorları, maternal risk faktörleri, antenatal steroid uygulanma oranı, mortalite oranı, yatış süresi, yatış solunum desteği açısından anlamlı fark yoktu. Neonatal morbiditeler karşılaştırıldığında oranlar her iki grupta benzerdi. Üremeye yardımcı teknik kullanımı oranı, tekil gebeliklerde %8,5, çoğul gebeliklerde ise %44 olarak saptandı ve bu fark istatistiksel olarak anlamlı bulundu (p<0.001). Tekil grupta taburculuk ortalama vücut ağırlığı ve anne sütüyle beslenme oranı anlamlı olarak yüksekti (sırasıyla p=0.02, p=0.003). Ancak, tam enteral beslenmeye geçiş günü ile beslenmenin değerlendirilmesi açısından bakılan biyokimyasal belirteçlerde gruplar arasında anlamlı fark saptanmadı (p>0.05).

Tablo 1. Maternal ve neonatal özelliklerin karşılaştırılması

Özellikler	Tekil (n=59)	Çoğul (n=50)	Tüm Grup (n=109)	p Değeri
Anne yaşı*	29,69±6,91	28,12±4,66	28,9±6,01	0.17
GY (hafta)*	32,37±2,92	32,64±2,22	32,49±2,61	0.59
DA (gram)*	1885,44±694,70	1797,82±359,45	1845,24±565,44	0.42

Erkek, n(%)	35 (59,3)	25 (50)	60 (55,6)	0.38
APGAR 1'*	5,9±1,89	6,4±1,24	6,17±1,63	0.18
APGAR 5'*	7,69±1,39	7,98±1,05	7,82±1,25	0.23
C/S**	48 (81,4)	48 (96)	96 (88,1)	0.03
SGA**	8 (13,6)	7 (14)	15 (13,8)	1.00
GHT**	1 (1,7)	0 (0)	1 (0,9)	1.00
GDM**	2 (3,4)	0 (0)	2 (1,8)	0.49
Preeklampsi**	5 (8,5)	2 (4)	7 (6,4)	0.44
M.Enfeksiyon**	9 (15,3)	14 (28)	23 (21,1)	0.10
ANS**	20 (76,9)	24 (92,3)	44 (84,6)	0.24
ÜYT**	5 (8,5)	22 (44)	27 (24,8)	<0.001

ANS: Antenatal steroid, C/S: Sezaryen doğum şekli, DA: Doğum ağırlığı, GY: gestasyonel yaş, GHT: Gestasyonel hipertansiyon, GDM: Gestasyonel diabet, M.Enfeksiyon: Maternal Enfeksiyon, SGA: Small for gestational age (Gebelik yaşına göre küçük), ÜYT: Üremeye yardımcı teknik *Mean (SD) ** n(%)

Tablo 2. Neonatal Sonuçların Karşılaştırılması

	Tekil n=59	Çoğul n=50	Tüm Grup n=109	p değeri
RDS**	21 (35,6)	11 (22)	32 (31,1)	0.25
IVH**	2 (3,4)	1(2)	3 (2,8)	1.00
BPD**	7 (13)	1(2)	8 (7,8)	0.06
ENS**	4 (6,8)	8 (16)	12 (11)	0.14
GNS**	11 (18,6)	6 (12)	17 (15,6)	0.43
Kültür+sepsis**	8 (13,6)	5 (10)	13 (11,9)	0.39
NIV**	41 (69,5)	41 (83,7)	82 (75,9)	0.08
Anne sütü**	47 (81)	26 (53,1)	73 (68,2)	0.003
TEB**	9,27±3,81	10,08±2,88	18±9,64	0.22
Yatış süresi*	27,06±23,51	22,42±12,50	24,93±19,32	0.21

Taburcu VA*	2255,22±402,19	2099,79±258,10	2184,04±351	0.02
Mortalite**	1 (1,7)	1 (2)	2 (1,8)	1.00

AS: Anne Sütü, BPD: Bronkopulmoner displazi (orta-ağır), ENS: Erken neonatal sepsis, GNS: Geç neonatal sepsis, IVH: Intraventricüler hemoraji (ileri evre), NIV: Non-invaziv ventilasyon (yatış solunum desteği), RDS: Respiratuar distres sendromu (surfaktan uygulanan), TEB: Tam enteral beslenmeye geçiş, VA: Vücut ağırlığı *Mean (SD) **n(%)

Sonuç: Çalışmamızda tekil ve çoğul preterm bebekler arasında, mortalite ve neonatal morbiditeler açısından anlamlı bir fark bulunmazken anne sütüyle beslenme oranının ve taburculuk ortalama vücut ağırlığının çoğul grupta daha düşük olduğu gözlenmiştir. Daha kapsamlı verilerle maternal ve neonatal risk faktörlerinin anlaşılması, emzirme eğitimleriyle annelerin desteklenmesi ve neonatal bakım uygulamaları ile çoğul gebeliklerde beslenmeyle ilgili olumsuz sonuçların azaltılabileceğini düşünmekteyiz. Çoğul pretermelerde beslenme sorunlarına odaklanan daha geniş örneklem grupları ve çok merkezli çalışmalara ihtiyaç duyulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: preterm, çoğul gebelik, anne sütü, beslenme

SB 46 - “KÜÇÜK ÇOCUKLARIN İYİLİK HALİ ANKETİ (“SURVEY OF WELL-BEING OF YOUNG CHILDREN” (SWYC))’NİN TÜRKÇEYE UYARLANMASI VE 1-66 AY TÜRK ÇOCUKLARINDA GELİŞİMSEL TARAMA İÇİN DENVER II TESTİ İLE EŞ ZAMANLI UYGULANARAK SONUÇLARIN KARŞILAŞTIRILMASI

Başak Vurgan Başak¹, Melehat Melek Oğuz¹, Erkan Büyükdemirci³

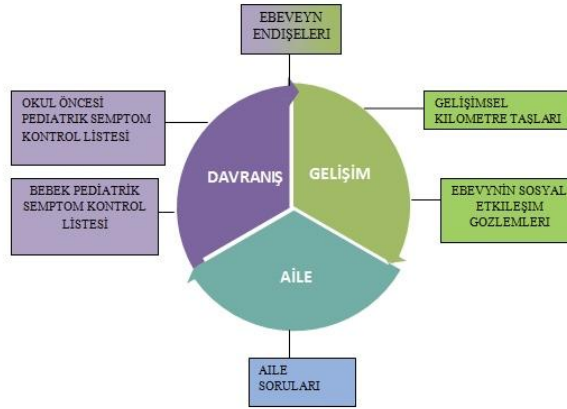
¹Etlık Şehir Hastanesi

²Etlık Şehir Hastanesi

³Ankara İl Sağlık Müdürlüğü Numune Yerleşkesi

Giriş ve Amaç: Çalışmanın amacı çocuk gelişimi değerlendirme aracı olan ve Amerika’da geliştirilmiş Küçük Çocukların İyilik Hali Anketi (The Survey of Well-being of Young Children) “SWYC”nin kültürel adaptasyonunu yapmak, Türkçe versiyonunun geçerlilik ve güvenilirliğini araştırmaktır.

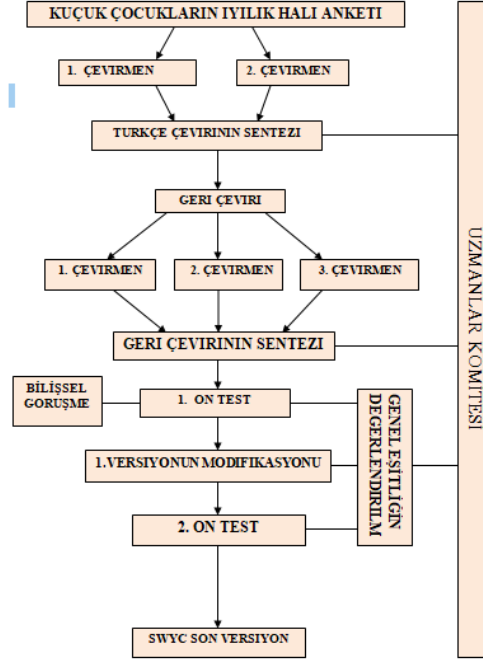
Küçük Çocukların İyilik Hali Anketi (SWYC)’nin Bölümleri

SWYC, çocuğun gelişiminin 3 alanını değerlendirmek üzere tasarlanmış kısa anketler içerir. 1)Gelişim alanı, 2) Duygusal-Davranışsal alan, 3) Aile soruları

Gereç ve Yöntem: Çocuk Sağlığı izlem polikliniklerine başvuran kronik hastalığı olmayan, 1-66 ay arası 440 çocuk çalışmaya dahil edildi. Anketin Türkçe uyarlanması için SWYC anketi Türkçe’ye çevrildi. SWYC anketinin Türkçe uyarlaması yapıldıktan sonra Test-tekrar testi güvenilirliği için SWYC-Türkçe versiyonu 1 hafta ara ile 2 kez dolduruldu. İç tutarlılık Cronbach’s alpha hesaversiyonundan elde edilen sonuçlar ile Denver Gelişimsel Tarama Testi II’nin sonuçları karşılaştırılarak değerlendirildi. Veri toplama araçları olarak Sosyodemografik Veri Formu, DenverII Gelişimsel Tarama Testi (DGTT-II), SWYC Türkçe Formu kullanıldı. Çalışma, kesitsel ve metodolojik yöntem ile gerçekleştirilmiştir. Tüm istatistiksel testler için SPSS 24 programı kullanıldı.

SWYC'nin Türkçe'ye Çeviri ve Kültürler Arası Adaptasyon Akış Şeması

Çalışmanın gerçekleştirilme yöntemleri yukarıdaki şemayla belirtilmiştir

Bulgular: İç tutarlılık değerlendirilmesinde Cronbach's Alpha değeri SWYC anketinin alt ölçekleri olan gelişimsel kilometre taşları (DM-SWYC), okul öncesi pediatrik semptom kontrol listesi (PPSC), bebek pediatrik semptom kontrol listesi (BPSC) ve Ebeveyn Endişeleri için 0.73 ile 0.77 arasında bulundu. Test-tekrar test güvenilirliğinde, tüm SWYC alt gruplarında Sınıf İçi Korelasyon Katsayısı (ICC) yüksek bulundu. Her alanın Kaizer-Meyer-Olkin (KMO) değerleri 0.62'den yüksekti. DM-SWYC sonuçlarının DGTT II'ye göre güvenilirliğine bakıldığında toplamda sensitivitesi %79,6, spesifitesi %74,7, pozitif prediktif indeksi %51,3, negatif prediktif indeksi %91,6 olarak saptandı.

Uygulanan anket ayına göre SWYC Developmental Milestones durumunun Denver Testine göre güvenilirliğinin belirlenmesi

Yaş grubu (ay)	Sensitivite %	Spesifite %	Ppv %	Npv %	Doğru sınıflama Oranı %
2 (n=0)	-	-	-	-	-
4 (n=9)	100,0	87,5	50,0	100,0	88,9
6 (n=22)	0,0	71,4	0,0	93,8	93,8
9 (n=20)	-	-	0,0	100,0	-
12 (n=30)	100,0	53,8	25,0	100,0	60,0
15 (n=42)	75,0	90,0	75,0	90,0	85,7
18 (n=34)	85,7	88,9	85,7	96,0	88,2
24 (n=57)	88,2	92,5	83,3	94,9	91,2
30 (n=50)	79,2	80,8	79,2	80,8	80,0
36 (n=58)	70,6	70,7	50,0	85,3	70,7
48 (n=68)	80,0	58,5	35,3	91,2	63,2
60 (n=0)	-	-	-	-	-
Toplam (n=390)	79,6	74,7	51,3	91,6	77,7

Ppv: Pozitif prediktif değer, Npv: Negatif prediktif değer

Uygulanan anket ayına göre DM-SWYC sonuçlarının DGTT-II 'ye göre güvenilirliğine bakıldığında toplamda sensitivitesi %79,6, spesifitesi %74,7, pozitif prediktif indeksi %91,6, doğru sınıflama oranı %77,7 'dir.

14 - 16 Kasım 2024 - 8.Ulusal Sosyal Pediatri Kongresi
Grand Mercure Otel, Ankara

Sonuç: Bu çalışmayla SWYC Türkçe versiyonunun 1-66 ay Türk çocuklarının gelişimsel gecikme tarama ve izleminde yüksek güvenilirlik ve planarak değerlendirildi. Geçerlilik için SWYC Türkçe geçerliliğine sahip olduğu gösterildi. SWYC'nin 1-66 ay Türk çocuklarının gelişimsel tarama ve izleminde uygulanabilir olduğu sonucuna varıldı.

Anahtar Kelimeler: Gelişim, SWYC, Ölçek, Geçerlilik-güvenilirlik, Türkçe versiyon

SB 47 - ÇOCUK İHMAL VE İSTİSMARININ TOPLUM TEMELLİ KORUYUCU YAKLAŞIMLAR İLE ÖNLENMESİ AMACIYLA AİLELERİN GÜÇLENDİRİLMESİNE YÖNELİK EĞİTİM PLANLANMASI

Nicel Yıldız Silahlı¹, Mehmet Akif İnanıcı², Perran Boran³

¹Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Sosyal Pediatri Bilim Dalı

²Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi, Adli Tıp ABD

³Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları ABD, Sosyal Pediatri BD

Giriş ve Amaç: Çocuk istismarı ve ihmali önlemeye yönelik aileleri güçlendirme temelli programlar sınırlıdır. Çalışmanın amacı, Ebeveynlerin Koruyucu Faktörleri Değerlendirmesi (KFETD) ölçeğinin Türkçe versiyonunun geçerlilik ve güvenilirlik araştırmasının yapılması ve kültürel olarak uygun bir eğitim programı tasarlanması için alt yapı oluşturulmasıdır.

Gereç ve Yöntem: Koruyucu Faktörlerin Ebeveynler Tarafından Değerlendirilmesi ölçeği ve Çocukluk Çağı Olumsuz Yaşantılar ölçeği İstanbul'da yaşayan 0-8 yaş arası çocukların ebeveynlerine uygulandı. Yapı geçerliliğini değerlendirmek için açıklayıcı ve doğrulayıcı faktör analizleri yapıldı ve Cronbach Alpha katsayısı hesaplandı. Güçlü yönlerle dayalı aile eğitim programları bir ekip tarafından gözden geçirildi.

Bulgular: Ölçeğin Türk popülasyonu için geçerli ve güvenilir olduğu bulundu (Cronbach Alpha=0,948). Madde ayırt edicilik analizleri ve doğrulayıcı faktör analizleri ölçeğin iyi bir model uyumu gösterdiğini doğrulamıştır. Test-tekrar test güvenilirliği mükemmel ila orta düzeyde uyum göstermiştir. Katılımcıların çoğunluğu koruyucu faktör endeksinden yüksek puan almıştır.

Sonuç: Çalışma, KFETD ölçeğinin Türkçe versiyonunun geçerli ve güvenilir bir araç olduğunu gösterdi. Bu bulgular, çocuk istismarı ve ihmalinin birincil olarak önlenmesi için kültürel olarak uygun güçlü yönlerle dayalı bir eğitim programının geliştirilmesine katkıda bulunacaktır.

Anahtar Kelimeler: Ebeveynlerin değerlendirilmesi, koruyucu faktörler, çocuk istismarı, önleme, geçerlilik

SB 48 - OTİZMLİ ÇOCUKLARIN ÇOCUK SAĞLIĞI İZLEMLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Ayşe Esra Tapcı¹, Bahar Çuhacı Çakır², Aysu Duyan Çamurdan²

¹Ankara Eğitim ve Araştırma Hastanesi Çocuk Sağlığı ve Hastalığı Kliniği

²Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Sosyal Pediatri Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Özel gereksinimi olan çocukların çocuk sağlığı izlemlerine önem vermek gereklidir. Bu grup içinde yer alan Otizmlilerde tıpkı herhangi bir sorunu olmayan çocuklar kadar büyüme, gelişme, beslenme, bağışıklama, vitamin, mineral eksiklikleri açısından izlem ve desteğe gereksinim duyarlar.

Gereç ve Yöntem: Bu çalışmada özel gereksinimi olan otizm tanılı çocukların "çocuk sağlığı izlem" değerlendirilmesini amaçladık. Tanımlayıcı-kesitsel tipte planlanan bu araştırma Ocak-Mart 2024 tarihleri arasında Gazi Üniversitesi Otizm ve Gelişimsel Bozukluklar Uygulama ve Araştırma Merkezi (GEBAM) 'nde kayıtlı, otizm tanılı olan 18 ay-18 yaş çocukların ailelerinden çalışmaya katılmayı kabul eden ailelere anket uygulayarak yapılmıştır.

Bulgular: Çalışmaya dahil edilen toplam 79 çocuğun %22,8'i (n=18) kız iken %77,2'si (n=61) erkektir. Ebeveynlerin %93,7'sinin (n=74) çocuk sağlığı izlemine düzenli gittiği, ve hastaların %65,5'unun (n=52) izlemine aile hekiminde devam ettiği öğrenildi. Ulusal çocukluk çağı aşılama takvimindeki aşılama ile ilgili aile tutumu değerlendirildiğinde; ailelerin %77,2'si (n=61) ulusal aşı takvimindeki aşılarını yaptırdığını, %13,9'u (n=11) çocuklarının otizm tanısı aldıktan sonra aşılarını yaptırmadığını, %6,3'ü (n=5) aşılarını yaptırdığını ama yaptırmaktan ötürü pişman olduğunu, %2,5'u (n=2) ise 4 ve/veya 13 yaş aşılarını çocukları çok hareketli olduğu için yaptırmadığını ifade etmiştir. Kendisinden küçük kardeşi olan 30 tane çocuğun kardeş aşılama durumları sorgulandığında; ebeveynlerin %73,3'ü (n=22) otizm tanılı çocuklarından sonra doğan çocuklarının aşılarını yaptırdığını, %23,4'ü (n=7) aşılarını yaptırmadığını/yaptırmayacağını ve 1 tane ebeveyn (%3,3) otizm tanılı çocuklarının kardeşine aşı yaptırmış olmaktan ötürü pişmanlık duyduğunu ifade etmiştir.

Sonuç: Çocuk sağlığı izleminin sadece sağlık sorunu olmayan, çocukları değil aynı zamanda zihinsel, bedensel, görme, işitme engeli ve otizmi olan çocukları yani özel gereksinimi olan çocukları da kapsamı gerektiği ve bu vizitler aracılığıyla çocukların sağlığının daha iyiye götürülebileceği unutulmamalıdır.

Anahtar Kelimeler: Otizm spektrum bozuklukları, Çocuk sağlığı izlemi, Aşılar

SB 49 - DIGITAL OKURYAZARLIĞIN ÇOCUĞU DIGITAL TEHLİKELERDEN KORUMA ÜZERİNE ETKİSİ

Sahin Kalkan¹, Nalan Karabayır², Işıl Çulha Hoşceylan¹, Nuray Arda¹, Ayşenur Zorteymur¹, Ayça Kalkan¹

¹İstanbul Medipol Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü Sosyal Pediatri Doktora programı

²İstanbul Medipol Üniversitesi, Uluslararası Tıp Fakültesi, Pediatri AD

Giriş ve Amaç: İnternet dünyanın her yerindeki insanların bilgi paylaşmasına olanak tanıyan uluslararası bir bilgisayar ağıdır. Bir çok olumlu yönü olmakla birlikte bir bilgisayar güvenliği tehdidi ve siber suçlar gibi bir çok olumsuz yönü de bulunmaktadır. Bu çalışmada, ebeveynlerin dijital okuryazarlığının , çocukların siber güvenliği üzerine etkileri araştırılmıştır.

Gereç ve Yöntem: Kesitsel, tanımlayıcı özellikteki çalışmamız 15 Haziran 2024 ve 15 Eylül 2024 tarihleri arasında İstanbul'da çocuk polikliniğine herhangi bir nedenle getirilen çocukların ebeveynleri ile yapılmıştır. Araştırmacı tarafından oluşturulan yarı yapılandırılmış anket, 6ay-18 yaş arası çocuğu olan ve çalışmaya katılmayı kabul eden 18 yaş üstü ebeveynlere yüzyüze uygulanmıştır. Çalışmanın istatistikleri SPSS 28.0 kullanılarak yapılmıştır

Bulgular: Çalışmaya 313 (%73) anne, 113 (%26.5) baba olmak üzere toplam 426 anne ebeveyn olup, baba yaşı medyan 38, anne yaşı medyan 34 olarak saptandı. Katılımcıların %57,3(n=244) üniversite mezunu; %86,6(n=369) orta gelir grubundaydı. Kendini dijital okur yazar gören grupta eğitim seviyesi kendini dijital okur yazar görmeyen gruptan anlamlı ($p<0.05$) olarak daha yüksek olup, kendini dijital okur yazar gören grupta çocuğunun ekran bağımlısı olduğunu düşünenlerin oranı, instagram, facebook, snapchat, whatsapp, pinterest kullanım oranı kendini dijital okur yazar görmeyen gruptan anlamlı ($p<0.05$) olarak düşüktü. Kendini dijital okur yazar gören grupta çocukları ile dijital tehlikeler konusunda açık iletişimi olanların, çocuğunun günün sonunda günlük çevrimiçi platformlarda (oyun, youtube, sosyal medya dahil) neler yaptığını anlatma oranı kendini dijital okur yazar görmeyen gruptan anlamlı ($p<0.05$) olarak daha yüksekti. Kendini dijital okur yazar gören grupta kendileri için dijital tehlikeler konusunda aldıkları önlemler fazla iken, çocukları için güvenlik önlemleri konusunda yalnız Authenticatör programı kullanımı anlamlı olarak daha yüksekti; diğer güvenlik önlemleri arasında gruplar arasında anlamlı fark saptanmadı.

Sonuç: Kendini dijital okur yazar gören ebeveynlerin kendileri için dijital tehlikelerden koruma konusunda yeterli önlem aldıkları görülürken; aynı hassasiyeti çocukları için göstermedikleri anlaşılmaktadır. Sonuç olarak, ebeveynlerin çocuklarını dijital tehlikelerden koruma konusunda eğitim ve farkındalıklarının artırılmasına ihtiyaç vardır.

Anahtar Kelimeler: dijital suçlar, dijital okuryazar, dijital güvenlik

SB 50 - ÇOCUKLARIN DİL VE KONUŞMA GELİŞİMİNİN EBEVEYN DANIŞMANLIK EĞİTİMİ ÖNCESİ VE SONRASI DEĞERLENDİRİLMESİ

Hülya Acar Türk¹, Zuhal Gündoğdu¹

¹Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk Sağlığı Ve Hastalıkları , Sosyal Pediatri, Umuttepe Kampüs,
41380, Kocaeli

Giriş ve Amaç: Çocukların sağlıklı dil ve konuşma gelişimlerinin sağlanması ve veya dil bozukluklarının erken dönemde tespit edilebilmesi için birinci basamak sağlık kuruluşlarında düzenli olarak değerlendirilmeleri gerekmektedir. Bu çalışmada, sağlıklı çocukların dil ve konuşma gelişimini etkileyen faktörleri değerlendirmeyi ve ebeveynlere dil ve konuşma gelişimi danışmanlık eğitimini verdikten 6 ay sonra bu eğitimin etkilerini gözlemlemeyi amaçladık.

Gereç ve Yöntem: Araştırmaya Çocuk Sağlığı İzlem Polikliniği'ne gelen 2 yaş -7 yaş 11 ay arası, ortalama olarak her yaş grubundan 20 çocuğun olduğu ve ebeveynleri yazılı onam verdiği 120 çocuk dahil edildi. Önce ebeveynlerden anketi doldurmaları istendi; daha sonra çocuklara TELD-3'ün uyarlanmış versiyonu olan Türkçe Erken Dil Gelişim Testi (TEDİL) uygulandı. TEDİL 1.ci test sonunda ebeveynlere çocuklarının dil ve konuşma gelişimi konusunda doktor tarafından bilgi ve tavsiyeler verildi, 6 ay sonra çocuklara TEDİL 2.ci testi yapıldı ve çalışmaya verdikleri yanıtlar kaydedildi.

Bulgular: Çalışmanın sonunda alıcı ve ifade edici TEDİL 1. ve 2. testlerinin standart puanları sosyodemografik özellikler ile karşılaştırıldığında arasında sadece tüm TEDİL puanları ile yaş arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulundu. Ebeveynlere verilen danışmanlık eğitiminden sonra yapılan 2. TEDİL alıcı ve ifade edici dil testi puanları yükselirken 1.TEDİL alıcı ve ifade edici dil testi ile aralarındaki ilişki anlamlı çıktı (p=0.000)

TEDİL 1 ve TEDİL 2 testlerinin danışmanlık eğitimi sonrası karşılaştırılması

TEDİL Alıcı Puan mean(SD)	TEDİL İfade edici Puan (SD)
1.test 70.04(9.06)	1.test 68.68(7.91)
2.test 79.74(8.54)	2.test 75.86(7.98)
p= 0.000	p=0.000

Sonuç: Dil ve konuşma gecikmeleri veya bozuklukları, gelişim sorunlarının ilk belirtileri olabilmektedir. Bu nedenle herhangi bir dil veya konuşma probleminden şüpheleniliyorsa bu çocukların tarama testleri ile değerlendirilmesi önemlidir. Bu çalışma, sağlıklı çocukların dil ve konuşma gelişiminin sosyo-demografik değişkenler ve ailenin veya çocukların alışkanlıklarından (okuma, teknolojik araçları oynama veya izleme, arka planda TV izleme, arkadaşlarla veya aileyle oyun oynama, gitme) etkilediğini gösteren bir çalışmadır. Ebeveynlere verilen dil ve konuşma gelişimi danışmanlık eğitimi (kreşe başlatma, kitap okuma alışkanlığı,

14 - 16 Kasım 2024 - 8.Ulusal Sosyal Pediatri Kongresi
Grand Mercure Otel, Ankara

medya alışkanlıkları eğitimi, çocukla konuşma için ayrılan zaman ve nasıl dinlenmeli ve konuşulmalı, oyun zamanı gibi) sonrası sağlıklı çocukların dil ve konuşma gelişiminin belirgin derecede iyileştiğini ortaya koyan bir çalışma olmuştur.

Anahtar Kelimeler: TEDİL; dil ve konuşma gelişimi; danışmanlık eğitimi

SB 51 - DOĞUM SONRASI ANNE BAĞLANMA ÖLÇEĞİ'NİN (MATERNAL POSTNATAL ATTACHMENT SCALE) TÜRKÇE UYARLAMASI

Betül Akbay Şenyürek¹, Öznur Gökçe Nizam¹, Elif Öztürk¹, Ayşe Şahin¹, Melike Dönmez², Mahmut Caner Us³, Ezgi Barış³, Perran Boran³

¹Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Sosyal Pediatri Doktora Programı

²Erenköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesi

³Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları, Sosyal Pediatri Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Anne-bebek bağlanması, anne ile bebek arasındaki duygusal ve şefkatli bağı ifade etmektedir. Bağlanmanın değerlendirilmesi ve desteklenmesi, çocukların fiziksel, psikolojik ve sosyal gelişimlerine katkıda bulunarak tam potansiyellerine ulaşmalarını destekleyebilir. Anne-bebek bağlanmasını araştırmak için doğrulanmış ölçümlere ihtiyaç vardır, ancak Türkçe'de doğum sonrası dönemde anne-bebek bağlanmasını değerlendiren ölçekler sınırlıdır. Bu çalışmanın amacı, Doğum Sonrası Anne Bağlanma Ölçeği'ni (DSABÖ) kültürel olarak Türkçeye uyarlamaktır.

Gereç ve Yöntem: Katılımcılar, çevrimiçi olarak sosyal medya gruplarında paylaşılan anket linki ile çalışmaya katıldı. Sosyodemografik özelliklerin yanında maternal depresif semptom düzeyi Hasta Sağlık Anketi-9 (HSA-9) ile değerlendirildi. Toplam puan 10 ve üzeri depresif semptom düzeyi yüksek olarak sınıflandı. İç tutarlılık Cronbach alfa katsayısı ile, zamana karşı değişmezlik üç hafta sonra yeniden test uygulanarak belirlendi. Eş zamanlı geçerliliğin değerlendirilmesinde daha önce Türkçe adaptasyonu yapılmış olan algılanan maternal bağlanma ölçeği (MBÖ) kullanıldı. Veriler, ortalama±standart sapma veya % olarak ifade edildi. Ortalamaların kıyaslanmasında bağımsız gruplar t testi, ilişki analizinde Pearson korelasyonu kullanıldı. Faktöriyel geçerlilik, temel bileşenler faktör analizi ile yapıldı.

Bulgular: Çalışmaya toplam 253 anne katıldı. Bebeklerin yaşı 1-12 ay arasında değişmekte olup ortalama 5,8±3,7 aydı. Ölçeğin Cronbach alfa güvenilirlik katsayısı 0,72 bulundu. Yirmi dokuz anne, ilk uygulamadan üç hafta sonra anketi yeniden cevaplamış olup, alınan puanlar ilk puanlarla güçlü korelasyon gösterdi (p:<0.01, r:0.75). Ortalama HSA-9 puanı 8,1±4,9 olup, depresif semptom düzeyi, DSABÖ toplam puanıyla negatif koreleydi (p<0.001, r: -0,52). Depresif semptom düzeyi yüksek olan 77 annenin (%30,4) toplam DSABÖ puanları, depresif semptom düzeyi düşük olanlarınkinden anlamlı olarak daha düşüktü (74,0±7,7 ve 81,1±6,0, p<0.001). Maternal Bağlanma Ölçeği ile DSABÖ puanı arasında anlamlı korelasyon saptandı (p<0.001, r:0.58). Faktör analizinde tüm maddeler ölçekteki herhangi bir maddeyle ≥0.2 korelasyon gösterdi. Ölçeğin Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) ölçümü tüm maddeler için>0.7'diydi. Barlett küresellik testi istatistiksel olarak anlamlıydı (p<0.01). Bağlanmanın kalitesi, düşmanlığın bulunmaması, etkileşimden alınan zevk olmak üzere üç alt faktör ortaya çıkmakla birlikte, bazı maddeler orijinal ankete göre değişkenlik gösterdi.

Sosyodemografik özellikler

Katılımcılar	% ya da ortalama ± SS
Anneler, yaş, yıl	
<25 yaş	4,7

25-29	33,2
30-34	44,3
>35 yaş	17,8
Anne, eğitim	
Lise ve altı	20,2
Üniversite/Lisanüstü	79,8
Bebek, yaş, ay	5,8 ± 3,7
Anne, Çalışma durumu	
Çalışıyor	%56,9
Çalışmıyor	%43,1
Medeni durum	
Evli	%99,2
Bekar	%0,8
Gebelik haftası	
>38 gh	%79,4
35-37 gh	%15,8
32-34 gh	%3,2
29-31 gh	%1,2
<28 gh	%0,4
Ya da <35 gh	%4,8
Çocuk sayısı	
1	%61,7
2	%31,2
3	%6,7
>4	%0,4
Doğum şekli	
Vajinal doğum	%39,5
Sezaryen	%60,5
Anketin doldurulduğu çocuk sırası	
1	%62,5
2	%30,4
3	%6,7
5	%0,4
SS: Standart Sapma	

Sonuç: Doğum Sonrası Anne Bağlanma Ölçeği Türkçe Formu, 1-12 aylık bebeği olan annelerde, anne-bebek bağlanmasını değerlendirmek için geçerli ve güvenilir bir ölçme aracıdır. Faktör analizinin orijinal anketten farklı olması, bağlanmanın farklı yönlerinin kültürel özelliklerden etkilenmesi ile ilişkili olabilir.

Anahtar Kelimeler: Bağlanma, Anne, Bebek

SB 52 - 2018 TNSA VERİLERİNE GÖRE ANNELERİN KARŞILANMAMIŞ AİLE PLANLAMASI İHTİYACI İLE ÇOCUKLARININ BESLENME DURUMU ARASINDAKİ İLİŞKİ

Gamze Gezgen Kesen¹, S. Songül Yalçın¹

¹Hacettepe Üniversitesi Sosyal Pediatri Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Aile planlaması, bireylerin ve çiftlerin istedikleri zamanda, istedikleri sayıda çocuk sahibi olabilmelerini sağlayan yöntem ve hizmetlerin bütünüdür. Aile planlaması yöntemleri, doğurganlığı kontrol etmenin yanı sıra, ailelerin ekonomik kaynaklarını daha verimli kullanmalarına olanak tanır. Gelir dağılımı, ailelerin sahip oldukları maddi kaynakların çocuklarına ayırabildikleri miktarı doğrudan etkiler. Bir ailenin çocuk sayısının artmasıyla birlikte, her bir çocuk için ayrılacak eğitim, sağlık, beslenme ve diğer temel ihtiyaçlara yönelik harcamalar da sınırlı hale gelebilir. Bu çalışma, Türkiye'de karşılanmamış aile planlaması (KAP) ihtiyacı olan ailelerde çocukların beslenme durumu üzerindeki etkileri incelemeyi amaçlamaktadır.

Gereç ve Yöntem: Türkiye Nüfus ve Sağlık Araştırması (TNSA) 2018 verileri kullanılarak, aile planlaması ihtiyacının karşılanmadığı ve karşılanan aileler arasında 32 haftanın üzerinde doğan, sağ ve annesiyle yaşamakta olan 5 yaş altı çocukların beslenme durumu WHO verileri ile boy, kilo, vücut kitle indeksi z skoru değerleri hesaplanmıştır. Veriler SPSS kullanılarak ağırlıklandırılmış olarak analiz edilmiştir.

Bulgular: Toplamda TNSA-2018 çalışmasından antropometrik ölçümleri alınmış beş yaş altı, 32 haftadan sonra doğan 1804 çocuk çalışmaya dahil edilmiştir. Bu çocuklardan %51,1'i erkekti. Çocukların ortalama yaşı 30,9 aydı (SD:17,5). Anne yaşı ortalama 30,2 yıl idi (SD:5,9). Alınan örneklemde çocukların %82,9'u 37 hafta ve üzerinde doğmuştu. Anneler çocuklarının doğumdaki büyüklüğünü %13,6 normalden büyük, %66,0 normal, %20,4 normalden küçük olarak tanımladı. Yaşa göre BMI z skoru ile, çocukların %7,3'ü düşük kilolu riski taşıırken, %60,6'si normal, %22,8'i fazla kilolu riskli [(1)-(2)], %9,3'u fazla kilolu olarak saptandı. Toplam %13,4 annenin KAP ihtiyacının olduğu görüldü; %6,2 ara koyma, %7,1 sınır koyma ihtiyacı mevcuttu. Çocukların büyüme parametreleri değerlendirildiğinde KAP ihtiyacı bulunan ailelerin çocuklarının yaşa göre boy ve vücut kitle indeksi z skorlarının -1'in altında olma ve 1'in üzerinde olma sıklıkları KAP ihtiyacı olmayan ailelerle benzerdi. Yaşa göre ağırlık açısından değerlendirildiğinde, fazla kilolu olma risk durumunun (z skoru) KAP ihtiyacı olan ailelerde daha az görüldüğü ve bu durumun özellikle sınır koyma sorunu olanlardan kaynaklandığı görülmüştür. Aynı ilişki çocuğun doğumda normal büyüklükte algılayan annelerin beş yaş altı çocuklarda da saptandı.

Sonuç: Sınır koyma KAP durumunda çocukların aşırı besin sunumunun olmadığı düşünülebilir. KAP ihtiyacı bulunan ailelerden düşük kilolu olma riskinin etkilememesi, Türk toplumunda aile olumsuz koşullarda da olsa, annelerin yeni gelen bebeğin beslenmesini yeterli sağladıklarını göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Karşılanmamış aile planlaması, Çocuk beslenmesi, Büyüme geriliği, TNSA, Maternal eğitim

SB 53 - BABA-BEBEK BAĞLANMASI İLE EBEVEYN RUH SAĞLIĞI VE İLİŞKİ DOYUMU ARASINDAKİ İLİŞKİ: KESİTSEL BİR ÇALIŞMA.

Necla İpar¹, Nuri Efe Aydın², Ezgi Nur Alper², Özgür Aktaş², Özlem Murzoğlu Kurt³, Arzu Baygül⁴

¹Koç Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, İstanbul, Türkiye

²Koç Üniversitesi Tıp Fakültesi

³Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Sosyal Pediatri Doktora Programı, Marmara Üniversitesi, İstanbul, Türkiye

⁴Biyoistatistik Bilim Dalı, Koç Üniversitesi Tıp Fakültesi, İstanbul, Türkiye

Giriş ve Amaç: Baba-bebek bağlanmasının çocukların bilişsel, duygusal ve sosyal gelişiminde kritik bir rol oynadığı düşünülmektedir. Bu çalışmanın amacı, baba-bebek bağlanmasının ebeveyn mental sağlığı, ilişki memnuniyeti ve anne-bebek bağlanması arasındaki ilişkileri incelemektir.

Gereç ve Yöntem: Bu kesitsel çalışmaya 3-12 aylık çocukları olan ebeveynler dahil edilmiştir. Değerlendirmeler, Edinburgh Postpartum Depresyon Ölçeği (EPDÖ), Beck Anksiyete Ölçeği (BAÖ), Çift Memnuniyeti İndeksi-4 (İDİ-4), Baba-Bebek Bağlanması Anketi ve Maternal Bağlanma Ölçeği kullanılarak yapılmıştır.

Bulgular: Çalışmaya toplam 66 anne-baba çifti katılmıştır. Annelerin medyan yaşı 31.0 (25.0-39.0) yıl, babaların medyan yaşı 33.0 (26.0-47.0) yıl ve bebeklerin medyan yaşı 8.0 (3.0-12.0) ay olarak belirlenmiştir. Annelerin depresyon (EPDÖ) ve kaygı (BAÖ) puanları sırasıyla 9.0 (1.0-20.0) ve 8.5 (0.0-42.0) iken, babaların puanları 4.0 (1.0-16.0) ve 3.0 (0.0-47.0) olarak tespit edilmiştir. Annelerin depresyon ve kaygı puanları, babaların puanlarına göre anlamlı şekilde daha yüksek bulunmuş ve istatistiksel olarak anlamlılık göstermiştir ($p<0.001$). Anne-bebek bağlanması ile baba-bebek bağlanmasının "sevgi ve gurur" alt ölçeği arasında zayıf ancak anlamlı bir pozitif korelasyon bulunmuştur ($r=0.260$, $p=0.035$). Babanın depresyon puanları, babanın kaygı puanları ve annenin depresyon ve kaygı puanları arasında pozitif bir korelasyon bulunmuştur (sırasıyla $r=0.599$, $p<0.001$; $r=0.279$, $p=0.023$; $r=0.283$, $p=0.021$). Ayrıca, annenin depresyon ve kaygı puanları arasında güçlü bir korelasyon saptanmıştır ($r=0.628$, $p<0.001$). Hem anne hem de baba depresyon ve kaygı düzeylerinin ilişki memnuniyeti ile negatif korelasyon gösterdiği belirlenmiştir.

Sonuç: Bu çalışmada annelerin, babalara göre daha yüksek kaygı ve depresyon düzeyine sahip olduğu saptanmıştır. Baba-bebek bağlanması ile ebeveyn mental sağlığı ve ilişki memnuniyeti arasında anlamlı bir ilişki bulunmazken, anne-bebek bağı ile baba-bebek bağlanmasının "sevgi ve gurur" alt ölçeği arasında zayıf bir ilişki gözlemlenmiştir. Ayrıca, baba depresyonunun baba kaygısı, anne depresyonu ve anne kaygısı ile pozitif korelasyon gösterdiği tespit edilmiştir. Bu bulgular, sağlıklı aile dinamikleri ve çocuk gelişimini desteklemek için doğum sonrası bakımda hem anne hem de baba mental sağlığının ele alınmasının önemini vurgulamaktadır.

Anahtar Kelimeler: baba-bebek bağlanması, ebeveyn mental sağlığı, postpartum depresyon, ilişki memnuniyeti, anne-bebek bağlanması

SB 54 - BABA KATILIMININ EMZİRME ÜZERİNE ETKİSİ

Burçin Yorgancı Kale², Hatice Ezgi Barış¹, Mahmut Caner Us¹, Perran Boran¹

¹Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Sosyal Pediatri Bilim Dalı

²Yeditepe Üniversitesi Tıp Fakültesi, Pediatri Anabilim Dalı

Giriş ve Amaç: Babanın emzirmeyi desteklemesi, emzirme sonuçlarına ve babanın bebeğiyle bağlanmasına etki eden önemli bir belirleyicidir. Babanın emzirme sürecine katılımı üzerine kısıtlı sayıda çalışma olmakla birlikte bağlanma ve sadece anne sütü (SAS) alımı ve toplam anne sütü (TAS) alımı üzerindeki etkilerinin değerlendirildiği bir araştırma bulunmamaktadır. Bu çalışmada, babaların doğum sonrası ilk altı aylık dönemde emzirme sürecine katılımı ve bebekleriyle olan bağlanmalarının SAS alımı ve yaşamın birinci yılında TAS alım süresine olan etkisini saptamak hedeflendi. İkincil amacımız ise baba katılımına etki edebilecek olası faktörlerin etkilerini araştırmaktır.

Gereç ve Yöntem: Sağlıklı ve zamanında doğmuş bir aylık bebeklerin babaları örnekleme dahil edildi. Emzirmeye katılım, Babaların Emzirmeye Etkisi Ölçeği (BEEÖ) ile değerlendirildi. Baba-bebek bağlanması, baba depresyonu ve evlilik uyumu sırasıyla; Baba-Bebek Bağlanma Ölçeği(B-BBÖ), Edinburgh Doğum Sonrası Depresyon Ölçeği (EPDÖ) ve Evlilik Uyum Ölçeği ile değerlendirildi. Çalışma iki aşamada tamamlandı. İlk aşamada, babalara doğum sonrası birinci ayda ölçeklerin tamamı uygulandı ve altıncı ayda BEEÖ ve B-BBÖ tekrarlandı. İkinci aşamada, 12. ayda babalarla emzirme süresi ve emzirme kesildiyse nedenleri hakkında görüşüldü.

Bulgular: Çalışmaya 230 baba-bebek çifti dahil edildi. Bebeklerin ilk altı ay sadece anne sütü alma oranı %86,1, yaşamlarının ilk bir yılında toplam anne sütü alma oranı %73,9 saptandı. BEEÖ skoru yüksek olan babaların bebeklerinin ilk 6 ay anne sütü alma ve ilk bir yıl toplam anne sütü alma oranı yüksekti ($p<0,001$). Birinci ve altıncı ay BEEÖ ve B-BBÖ puanları arasında pozitif yönlü korelasyon saptandı ($p<0,001$). Birinci ay uygulanan BEEÖ ve B-BBÖ'nün ilk 6 ay SAS alma üzerine anlamlı etkisi olduğu lojistik regresyon analizi ile gösterildi (OR 1,031; %95 GA 1,013-1,048 ve OR 1,293; %95 GA 1,067-1,567). EPDÖ ile 1. ve 6. ay BEEÖ ve B-BBÖ arasında negatif yönlü korelasyon, Evlilikte Uyum ölçeği ile BEEÖ ve B-BBÖ arasında pozitif yönlü korelasyon saptandı($p<0,001$).

Sonuç: Babanın emzirme sürecine katılımı sadece emzirme başarısını artırmakla kalmayıp bebeğiyle olan bağlanmasını da olumlu yönde etkilemektedir. Bunun yanısıra emzirme sürecine etki edebilecek postpartum paternal depresyon, evlilikte eşler arasındaki uyumsuzluk, babanın eğitim düzeyi, sigara kullanımı, emzirme eğitimi almış olmak gibi olası karıştırıcı faktörlerin perinatal dönemde belirlenmesi ve erken müdahalesinin emzirme üzerine olumlu çıktılar sağlayacağı göz önünde bulundurulmalıdır.

Anahtar Kelimeler: "Emzirme" "baba katılımı" "bağlanma" "baba depresyonu"

SB 55 - HUMAN PAPİLLOMA VİRUS ENFEKSİYONU VE AŞILAMAYA DAİR ADÖLESANLAR VE EBEVEYNLERİNİN BİLGİ DÜZEYİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Zeynep Begüm Erensoy Karagül¹, Bahar Öztelcan Gündüz¹, Bülent Ünay¹

¹Gülhane Eğitim Ve Araştırma Hastanesi

Giriş ve Amaç: Amaç: Bu araştırma, 14-18 yaş arası çocukların ve ebeveynlerinin HPV (Human Papilloma virüs) enfeksiyonu ve aşılması hakkındaki bilgi düzeyinin değerlendirilmesi amacıyla yapılmıştır.

Gereç ve Yöntem: Yöntem: Kesitsel ve prospektif türdeki araştırmaya 15 Temmuz 2024 - 15 Eylül 2024 tarihleri arasında Gülhane Eğitim ve Araştırma Hastanesi çocuk polikliniklerine başvuran 14-18 yaş arası çocuklar ve ebeveynleri katılmıştır. Çalışmaya Google formlar üzerinden hazırlanan anketlere katılmayı kabul eden 256 kişi dahil edilmiştir. Verilerin toplanmasında, katılımcıların sosyo-demografik özellikleri, HPV hastalığı ve aşılması hakkında bilgi düzeylerini değerlendirici sorular kullanılmıştır. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistiklerin yanında, Ki-Kare ve Mc Nemar testi kullanılmıştır.

Bulgular: Bulgular: Araştırmaya katılanların %50.8'i ebeveyn, %49.2'si adölesan; yaş ortalamaları sırasıyla annelerin 44.2 ± 5.6 , babaların 46.3 ± 6.4 ve çocukların 15.9 ± 1.3 yıl olarak bulunmuştur. Eğitim düzeyi çocukların %85.9 ile lise, ebeveynlerin %35.7 ile üniversite idi. Annelerin %42,6'sı ev hanımı, babaların %48,5'i kamuda çalışmaktadır. Katılımcıların %54.7'si HPV' nin hangi hastalıklara yol açtığını bilmezken, %45.3'ünün eksik bilgilere sahip olduğu bulunmuştur. HPV'nin neden olduğu hastalıklar, bulaş yolları ve aşılama hakkında bilgi durumu ve bilgi kaynakları karşılaştırıldığında ebeveynler ile çocuklar arasında anlamlı fark bulunamamıştır. Katılımcıların sadece %34.4'ü aşılamanın ne zaman yapılması gerektiğini doğru bilmektedir. Katılımcıların %82.8'i önceden HPV aşısı yaptırmamış olup HPV hastalığı ve aşılama hakkında bilgi verildikten sonra %54.3'ü aşı yaptırmayı ve %60.8'i Sağlık Bakanlığı aşı takviminde yer alması gerektiğini düşünmektedir. Katılımcılara bilgi verilmeden önce HPV'nin rahim ağzı kanseri yaptığını %41'i, penis kanseri yaptığını %27'si, genital siğil yaptığını %35'i biliyorken bilgilendirme sonrası rahim ağzı kanseri yaptığını katılımcıların %98'i, penis kanseri yaptığını %96'sı, genital siğil yaptığını %97'si öğrenmiştir.

Katılımcıların demografik verilerinin değerlendirilmesi

Tablo 1 Katılımcıların demografik verilerinin değerlendirilmesi

Değişkenler	N	%
Ebeveyn (n)	130	50,8
14-18 yaş çocuk (n)	126	49,2
	Ortalama	Standart sapma
Anne yaş (yıl)	44,2	5,6
Baba yaş (yıl)	46,3	6,4
Çocuk yaş (yıl)	15,9	1,3
Çocuk Eğitim		
İlköğretim	29	11,3
Lise	220	85,9
Üniversite	7	2,7
Anne Eğitim		
İlköğretim	90	35,2
Lise	85	33,2
Üniversite	81	31,6
Baba Eğitim		
İlköğretim	71	27,8
Lise	83	32,4
Üniversite	102	39,8
Anne Meslek		
Ev hanımı	109	42,6
Kamuda çalışan	96	37,5
Serbest meslek	51	19,9
Baba Meslek		
Kamuda çalışan	124	48,5
Serbest meslek	132	51,5
Gelir Düzeyi		
17 bin altı	30	11,8
17-50 bin	117	45,9
50-80 bin	44	17,3
80 bin üzeri	64	25,1

Katılımcıların HPV aşısı ve hastalığı hakkındaki bilgi düzeylerinin değerlendirilmesi

Tablo 2 Katılımcıların HPV aşısı ve hastalığı hakkındaki bilgi düzeylerinin değerlendirilmesi

Değişkenler	N	%
HPV hangi hastalıklara yol açar?		
Orafarengeal kanserler	34	13,3
Rahim ağzı kanseri	107	41,8
Anal kanser	61	23,8
Penis kanseri	70	27,3
Gürtak kanseri	70	27,3
Genital siğil	91	35,3
HPV hakkında fikrim yok	140	54,7
HPV hastalığında antibiyotik kullanılır		
Doğru	39	15,2
Yanlış	78	30,3
Bilmiyorum	139	54,3
Her iki cinsiyette de HPV enfeksiyonu görülebilir		
Evet	136	53,1
Hayır	14	5,3
Bilmiyorum	106	41,4
HPV enfeksiyonu nasıl bulaşır?		
Damlacık yoluyla	17	6,7
Cinsel yolla	137	53,3
Bilmiyorum	102	39,8
HPV enfeksiyonu anneden çocuğa doğum esnasında bulaşabilir		
Doğru	38	14,4
Yanlış	14	5,3
Bilmiyorum	154	60,2
HPV tiplerinin hepsi kansere neden olabilir		
Doğru	74	28,9
Yanlış	35	13,7
Bilmiyorum	147	57,4
HPV ile ilgili bilgileri nereden öğrendiniz?		
Çevremden	51	19,9
Öğretmenimden	23	8,9
Doktorumdan	49	19,1
Sosyal medyadan	73	28,3
Hiçbir fikrim yok	60	23,4
HPV aşısı rahim ağzı kanserine karşı korur		
Doğru	121	47,3
Yanlış	3	1,2
Bilmiyorum	132	51,6
HPV aşısı erkekleri penis kanserine karşı korur		
Doğru	97	37,9
Yanlış	10	3,9
Bilmiyorum	149	58,2
HPV aşısı genital siğilleri önler		
Doğru	125	48,8
Yanlış	4	1,6
Bilmiyorum	127	49,6
HPV aşısı hangi yaş aralığında yapılır?		
0-6 yaş	10	3,9
6-9 yaş	2	0,8
9-26 yaş	88	34,4
26-45 yaş	19	7,4
45 yaş üzeri	3	1,2
Bilmiyorum	134	52,3
HPV aşısı virüse maruz kalmadan önce daha etkilidir		
Doğru	127	49,6
Yanlış	2	0,8
Bilmiyorum	127	49,6
HPV aşısı yaptırdınız mı?		
Evet	44	17,2
Hayır	212	82,8

Bilgilendirme öncesi ve sonrasının karşılaştırılması

Tablo 3 Bilgilendirme öncesi ve sonrasının karşılaştırılması

	Değişken	Bilgilendirme öncesi	Bilgilendirme sonrası
HPV rahim ağzı kanseri yapar	Doğru	107 (41%)	252 (98%)
	Yanlış	149 (59%)	4 (2%)
HPV penis kanseri yapar	Doğru	70 (27%)	246 (96%)
	Yanlış	186 (73%)	10 (4%)
HPV genital siğil yapar	Doğru	91 (35%)	250 (97%)
	Yanlış	165 (65%)	6 (3%)

Sonuç: Sonuç: Elde edilen verilere göre hem ebeveynler, hem de çocuklarda konuya ilişkin temel bilgi düzeylerinde eksiklikler bulunmuştur. Ergenlerin ve ebeveynlerin HPV aşılması ve hastalığı hakkındaki bilgi eksikliğinin, aşısı ile korunmanın önündeki en büyük engel olduğu sonucu çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Ebeveyn, Adölesan, İnsan Papilloma Virüsü, Kanser, Aşılama

SB 56 - 6-23 AYLIK BEBEKLERDE SAĞLIKSIZ YİYECEK VE ŞEKERLİ İÇECEK TÜKETİM DURUMU VE BUNA ETKİ EDEN FAKTÖRLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Sevim Gonca Kocagözoğlu^{1,2}, S.Songül Yalçın²

¹Kırıkkale Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları ABD

²Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Sosyal Pediatri ABD

Giriş ve amaç: Hayatın ilk 2 yılında beslenme, ömür boyu insan sağlığını etkileyecek kadar önemlidir. İlk 6 ay sadece anne sütü ile başlayan beslenme serüveni 6-23 aylık dönemde yaşa ve gelişim basamaklarına göre verilen tamamlayıcı beslenme ile devam eder. Sağlıklı beslenme için bebeklerin ne yedikleri kadar nelerden kaçınmaları gerektiği de önemlidir. Yapılan çalışmalar erken zamanlarda şekerli içecek ve sağlıksız besin tüketiminin sağlıklı yiyeceklerin yerini alarak yetersiz beslenmeye, obeziteye ve kardiyometabolik sorunlara yol açtığı görülmektedir. Bu çalışmadaki amacımız Türkiye’de 6-23 aylık bebeklerde bu yiyeceklerin tüketim sıklığına bakmak ve tüketimde etkili olan faktörleri belirleyebilmektir.

Gereç ve yöntemler: Gözlemsel tanımlayıcı bir çalışma olup sosyal medya hesaplarımız vasıtasıyla kartopu yöntemiyle veri toplanmıştır. Yaşı 18’den büyük, okuma yazma bilen Türk anneler ve bu annelerin 6-24 ay arası, 37 hafta üstü doğmuş, ikiz eşi olmayan, beslenmesini ve büyüme gelişmesini (nörolojik, genetik, metabolik, kardiyolojik, alerjik, vb) bozacak herhangi bir hastalığı olmayan bebekleri çalışmaya dahil edilmiştir. 6-23 ay arası birden fazla bebeği olan annelerin, yaşı büyük olan bebek için soruları cevaplanması istenmiştir. Google forms üzerinden oluşturulmuş, anne ve bebeklerin sosyodemografik özelliklerini ve bebeklerin son 24 saatte tükettikleri sağlıksız yiyecek ve şekerli içecekleri Dünya Sağlık Örgütü Bebek Küçük Çocuk Beslenme İndikatörleri doğrultusunda sorgulanarak veri toplanmıştır.

Sonuçlar: Çalışmaya 572 anne bebek çifti dahil edilmiştir. Anne yaş ortalaması 31.2 ± 4.2 yıl, bebeklerin yaş ortalaması 13.0 ± 4.8 ay bulunmuştur. 2 yaş altı çocuklarda şekerli içecek tüketimi %5.6; sağlıksız yiyecek tüketimi %21.9 olarak saptandı. Anne eğitiminin 12 yıldan az olması (p 0.028), memleketi (p 0.005), evdeki çocuk sayısının birden fazla olması (p 0.014), bebek ayının (p<0.001) ve gestasyonel haftasının büyük olması (p 0.015) ile sağlıksız yiyecek tüketiminin, erkek cinsiyet (0.007) ve bebek ayı büyüklüğü (p<0.001) ile şekerli içecek tüketiminin ilişkisini saptadık.

Tartışma: Çocukların beslenmesinde şekerli içecek ve sağlıksız yiyecek tüketiminin kısıtlanması gerekmektedir. Bu yiyecek ve içeceklerin tüketiminde etken olan faktörlerinin bilinmesi ve sağlıklı beslenme önerileri verilirken bunlardan kaçınılmasının dile getirilmesi çocukların sağlıklı büyüme ve gelişmeleri için son derece önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Bebek beslenmesi, Tamamlayıcı beslenme, Şekerli içecek tüketimi, Sağlıksız yiyecek tüketimi

14 - 16 Kasım 2024 - 8.Ulusal Sosyal Pediatri Kongresi
Grand Mercure Otel, Ankara

POSTER BİLDİRİLER

E - POSTER SUNUM LİSTESİ

15 KASIM 2024 CUMA / OTURUM 1 / 17:00 - 17:45

Oturum Başkanları: *Ahmet Ergin, Öykü Özbörü Aşkan*

No	Sunum Saati	Yazarlar	Sunan Yazar	Başlık
PB - 1	17:00-17:05	UTKU DÖNGER, OSMAN FIRAT ÇALIŞKAN, SEVİNÇ PÜREN YÜCEL, EZGİ ÇAY	UTKU DÖNGER	DEPREM SONRASI SÜREÇTE KURULAN ÇOCUK HASTALIKLARI SERVİSİNİN İLK 3 AYINA BAKIŞ
PB - 2	17:05-17:10	SELİN KUZUCU	SELİN KUZUCU	ÇOCUK GÜVENLİĞİ: YARALANMA VE ZEHİRLENMELERDE PERİFER DENEYİMİ
PB - 3	17:10-17:15	SELİN KUZUCU, NAZMİ MUTLU KARAKAŞ	SELİN KUZUCU	AŞI TEREDDÜDÜ MÜ YOKSA YANLIŞ ANLAŞILAN BİR KONTRENDİKASYON MU? KATILMA NÖBETİ OLMASI SEBEBİYLE AŞILANMAMIŞ BİR ÇOCUK
PB - 4	17:15-17:20	TESLİME KILINÇ, ZAHİDE YALAKİ	ZAHİDE YALAKİ	0-5 YAŞ ARASI ÇOCUKLARDA EKİRAN MARUZİYETİ BUNA ETKİ EDEN BAZI AİLESEL FAKTÖRLER VE ANNE DASS-42 ÖLÇEĞİ İLE OLAN İLİŞKİSİ
PB - 5	17:20-17:25	AYŞE ESRA TAPCI, BERKAY CELEP, ÖZGE BAYRAM	AYŞE ESRA TAPCI	ÇÖZGER BAŞVURUSU OLAN ÇOCUKLARIN AŞILAMA DURUMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ
PB - 6	17:25-17:30	ÖZGE YENDUR	ÖZGE YENDUR	YENİDOĞAN TABURCULUĞUNDA BİLGİLENDİRME VE ÖNERİLER FORMU VERİLMESİ STANDART HALE GETİRİLMELİ Mİ?
PB - 7	17:30-17:35	EBRU OĞULTEKİN VAZGEÇER, ŞEYMA KARATEKİN, SERAP ATA	ŞEYMA KARATEKİN	PEDİATRİSTLERİN VE AİLE HEKİMLERİNİN, ÇOCUKLARDA KEHRİBAR KOLYE KULLANIMINA YAKLAŞIMLARI
PB - 8	17:35-17:40	FATMA BURCU DOĞANÇ, SEYHAN HİDİROĞLU, MELDA KARAVUŞ, MEHMET BURAK AKSU, AYŞE HÜMEYRA İSLAMOĞLU, NİSANUR KARADAĞ, ANIL YILMAZ, HİLMİ SÜHEYP ÖZCAN, KİYANA KARİMNEJAD	FATMA BURCU DOĞANÇ	OTİZMLİ VE TİPİK GELİŞEN OKUL ÖNCESİ ÇOCUKLARIN DIŞKILARINDA (AKKERMANSİA MUCİNİPHİLA) VE (LACTOBACİLLUS REUTERİ) BAKTERİLERİ MİKTARLARININ KARŞILAŞTIRILMASI VE OTİZMLİ ÇOCUKLARIN BESLENMELERİNİN NİTELİKSEL DEĞERLENDİRİLMESİ
PB - 9	17:40-17:45	BUSE ÇAĞLAR, GÖZDE BAYRAMOĞLU ÇABUK, ESRA DÖĞER, MEHMET ALİ OKTAY, YUSUF KEMAL KEMALOĞLU, AYSUN BİDECI	BUSE ÇAĞLAR	ÖTİROİD HASHİMOTO TİROİDİTLİ ÇOCUKLARIN İŞİTME FONKSİYONLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

E - POSTER SUNUM LİSTESİ
15 KASIM 2024 CUMA / OTURUM 2 / 17:50 - 18:40

Oturum Başkanları: *Ayşin Nalbantoğlu, Merve Tosyalı*

No	Sunum Saati	Yazarlar	Sunan Yazar	Başlık
PB - 10	17:50-17:55	MERVE ERDEMİR KULA, DAMLA KAÇMAZ, BAHAR KURAL, MERVE ERDEMİR KULA, MERVE ERDEMİR KULA	BAHAR KURAL	ÇOCUK KORUMA HİZMETLERİNDEKİ YÜKSEK RİSKLİ BEBEKLER İÇİN APNE MONİTÖRÜNÜN KRİTİK ROLÜ: BİR OLGU SUNUMU
PB - 11	17:55-18:00	HİCRAN ALTIN	HİCRAN ALTIN	BİR YAŞINDA, SADECE ANNE SÜTÜ İLE BESLENEN, AŞILARI YAPILMAMIŞ, D VİTAMİNİ VE DEMİR PROFİLAKSİSİ ALMAMIŞ, DOKTOR KONTROLLERİ İHMAL EDİLMİŞ BİR KIZ BEBEK: ÇOCUK İHMALİ OLGUSU
PB - 12	18:00-18:05	NURİNİSA KARAGÖZ, GONCA KESKİNDEMİRCİ, RAHŞAN ÖZCAN, GÜLBİN GÖKÇAY, GİZEM USLU	NURİNİSA KARAGÖZ	ÖZEFAGUS ATREZİSİ VE TRAKEOÖZEFAGEAL FİSTÜLÜ OLAN ZOR VAKADA EMZİRME DANIŞMANLIĞI ÖRNEĞİ
PB - 13	18:05-18:10	GİZEM ATGÜDEN, DEMET AYGÜN ARI, ALİ KANSU TEHÇİ, EMİNE POLAT, SEMRA ÇETİNKAYA	GİZEM ATGÜDEN	KAYGI BOZUKLUĞUNA BAĞLI KİLO KAYBI YAKINMASI OLAN BİR ADÖLESAN OLGUDA HEADSSS ADÖLESAN SORGULAMASININ ÖNEMİ
PB - 14	18:10-18:15	AYŞEGÜL ARSLAN, MAHMUT BAYAR, AYLAKAÇ ÇAĞLAR, OKŞAN DERİNÖZ GÜLERYÜZ, BAHAR ÇUHACI ÇAKIR, AYSU DUYAN ÇAMURDAN	MAHMUT BAYAR	BEBEKLIK DÖNEMİNDE ROTAVİRÜS İLİŞKİLİ GEÇİCİ İNVAJINASYON OLGUSU
PB - 15	18:15-18:20	AYŞE AYYÜCE KARAGÖZ, SİMANUR SUBAŞI KILIÇ, HİLAL TAYLAN YILMAZ, NİLDEN TUYGUN, ERKAN EMRAHOĞLU, MELTEM İLERİ	AYŞE AYYÜCE KARAGÖZ	AKRAN ZORBALIGININ ŞİDDETLİ BOYUTU: KAFATRAVMASI
PB - 16	18:20-18:25	MELEHAT MELEK OĞUZ, BAHAR ÇETİN AKSARAY, BERNA UÇAN, ASLIHAN YÜCE SEZEN, MELİKE ATASEVEN KULALI, ABDÜLLATİF BAKIR, ALİ AKSARAY, AYŞE KAÇAR BAYRAM, HALİL TUNA AKAR, MEDA KONDOLOT	BAHAR ÇETİN AKSARAY	İSTİSMARA BAĞLI KAFATRAVMASINI TAKLİT EDEN NADİR BİR DURUM; COL4A1 MUTASYONU
PB - 17	18:25-18:30	ÖZDEN AKSU SAYMAN, GONCA KESKİNDEMİRCİ	ÖZDEN AKSU SAYMAN	EZBER BOZAN BİR BİYOLOJİK AJAN: HAMİLELİĞİNDE SERTOLİZUMAB TEDAVİSİ ALAN ANNE BEBEĞİNİN AŞILANMASI
PB - 18	18:30-18:35	MELİKE ÖZÇİÇEK, BAHAR ÇUHACI ÇAKIR, AYSU DUYAN ÇAMURDAN	MELİKE ÖZÇİÇEK	BEBEKLERDE VE ÇOCUKLARDA BENİGN GEÇİCİ HİPERFOSFATAZEMİ: 6 VAKA ÇALIŞMASI
PB - 19	18:35-18:40	TEVFİK ÇEVİRİCİ, HASAN TAHSİN ÇAKIR	TEVFİK ÇEVİRİCİ	EL, AYAK, AĞIZ HASTALIĞINI TAKİBEN GELİŞEN TIRNAK BULGUSU: ONİKOMADEZİS

E - POSTER SUNUM LİSTESİ
15 KASIM 2024 CUMA / OTURUM 3 / 18:40 - 19:20

Oturum Başkanları: *Bahar Kural, Fadime Yüksel*

No	Sunum Saati	Yazarlar	Sunan Yazar	Başlık
PB - 20	18:40-18:45	SULTAN ÖZÇELİK, BETÜL ÖZTÜRK, RAZİYE MERVE YARADILMIŞ, ZEYNELABİDİN ÖZTÜRK, SULTAN GÖNCÜ, EMRAH GÜN, AYŞE KAMAN, MELTEM İLERİ	SULTAN ÖZÇELİK	EX OLAN BİR HASTA NEDENİYLE ADOLESLANLARDA MENİNGOKOK AŞILAMASI
PB - 21	18:45-18:50	DENİZ BİNGÖL, EMEL ÖRÜN, ASLIHAN ARASLI YILMAZ, MERVE CANLI	EMEL ÖRÜN	GALAKTORE VE BAŞ AĞRISI ŞİKAYETİYLE GELEN BİR ADOLESAN VAKASI
PB - 22	18:50-18:55	GÜLŞEN NUR AYDEMİR, DENİZ GÜVEN	GÜLŞEN NUR AYDEMİR	MALNÜTRİSYON VE NÖROMETABOLİK HASTALIK ÖN TANILARIYLA TAKİP EDİLİRKEN TANI ALAN ÇOCUK İSTİSMARI VE İHMALİ OLGUSU
PB - 23	18:55-19:00	RUVEYDA GÜLSÜM KUŞ, YAŞAM DORUK PERVANE, VOLKAN KÖSE, ALİ FETTAH, EMEL ÖRÜN	EMEL ÖRÜN	AŞIRI SÜT TÜKETİMİNE BAĞLI DEMİR EKSİKLİĞİ ANEMİSİ OLGUSU
PB - 24	19:00-19:05	EMRE SOYER	EMRE SOYER	PİTT-HOPKİNS SENDROMU: ERKEN TANI VE SAĞLAM ÇOCUK İZLEMİ ÜZERİNE BİR OLGU SUNUMU
PB - 25	19:05-19:10	FATMA BURCU DOĞANÇ, SEVİLAY TUNÇ NAKİŞ, MELDA KARAVUŞ, SEYHAN HİDİRÖĞLU, MUSTAFA CAN YILMAZ, ASUDE YEŞİM YAŞAR, FETHİYE ŞEN, GÖKÇE NUR AŞ	FATMA BURCU DOĞANÇ	KADIN VE ERKEK KUAFÖRLERİNDE OTİZM FARKINDALIĞI: NİTELİKSEL BİR ARAŞTIRMA
PB - 26	19:05-19:15	NEŞE DOĞANÇELİK, TAHA METİN, BİRGÜL U.BAYOĞLU	NEŞE DOĞANÇELİK	ÇOCUK GELİŞİMİ BİRİMİNE YÖNLENDİRİLEN ÇOCUKLARIN PROFİLİ : BURSA ÖRNEĞİ
PB - 27	19:15-19:20	SEVİM GONCA KOCAGÖZOĞLU, MUHAMMED ENES PEK, S. SONGÜL YALÇIN	SEVİM GONCA KOCAGÖZOĞLU	ERGENLERDE YABANCI CİSİM YUTULMASI: AYNI MERKEZE BİR HAFTADA DÖRT VAKA BAŞVURUSU

PB 1 - PİTT-HOPKİNS SENDROMU: ERKEN TANI VE SAĞLAM ÇOCUK İZLEMİ ÜZERİNE BİR OLGU SUNUMU

Emre Soyer¹

¹Bursa Dörtçelik Çocuk Hastalıkları Hastanesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları

Giriş ve Amaç: Pitt-Hopkins sendromu (PTHS), nadir görülen nörojenetik bir bozukluktur. Bu sendrom, gelişimsel gecikme, zeka geriliği ve karakteristik yüz özellikleri ile kendini gösterir. Bu çalışmanın amacı, sağlam çocuk izlemindeki yakın takibe bağlı gelişimsel geriliğin erken teşhisinin önemini vurgulayarak bu sendromun tanınmasına katkıda bulunmaktır.

Gereç ve Yöntem: Bu çalışmada, Pitt-Hopkins sendromu tanısı almış bir hastanın sağlık geçmişi incelendi. Sağlam çocuk izlem sürecinde yapılan muayene ve testler aracılığıyla hastanın belirtileri ve gelişimsel aşamaları takip edildi. Genetik testler kullanılarak TCF4 genindeki mutasyonlar doğrulandı.

Bulgular: 36 hafta, 3300 g ağırlığında (75 persantil), 48 cm boyunda (50 persantil) ve baş çevresi 34 cm (50 persantil) olarak sezaryen ile doğan erkek hastamızın yenidoğan döneminde herhangi bir komplikasyonu olmamıştır. Hastanın tarafımca ilk muayenesi 6 aylıkken yapılmış ve ağırlığı 7100 g (20 persantil), boyu 63 cm (10 persantil), baş çevresi 39 cm (3 persantil) olarak ölçülmüştür. Hastanın rutin muayenesinde patolojik bir bulguya rastlanılmamıştır. Doğduğundaki antropometrik ölçümlerine göre 6. aydaki bulgularının gerileme eğiliminde olduğu tespit edilmiştir. 9. ay kontrolünde hastanın destekli oturamadığı fark edilmiştir. Gelişimsel gerilik şüphesi ile hasta çocuk gelişim uzmanı ve çocuk nöroloji uzmanına yönlendirilmiştir. 10. ay muayenesinde nöromotor gelişim geriliği tanısı konulmuş ve genetik test için yönlendirilmiştir. 12. ayda destekli oturma sağlansa da, kas tonusunun düşük olduğu gözlemlenmiştir. 17. ayda yapılan genetik test sonucunda TCF4 geninde ekzon 4-14 kaybı tespit edilerek Pitt-Hopkins sendromu tanısı konulmuştur.

Sonuç: Hastamız şu an 23 aylık olup takibi multidisipliner şekilde devam etmektedir. Sağlam çocuk izlemindeki sıkı takipler sayesinde hasta çok nadir görülen bir genetik sendromun erken tanısını almış ve aile bilgilendirilmiştir. Ergoterapi ve çocuk gelişim uzmanları ile önemli ilerlemeler kaydedilmiştir. Aileye, hastanın gelecekteki gelişim süreçleri, epileptik nöbet geçirme ve otizm riski hakkında bilgi verilmiştir. Sağlam çocuk izlem süreçleri, gelişimsel bozuklukların erken tanısında kritik öneme sahiptir. Ailelerin bilgilendirilmesi ve desteklenmesi, çocukların gelişim süreçlerini olumlu yönde etkiler.

Anahtar Kelimeler: Pitt-Hopkins sendromu, Sağlam Çocuk İzlemi, Gelişimsel Gecikme, Erken Tanı

PB 2 - ÖTİROİD HASHİMOTO TİROİDİTLİ ÇOCUKLARIN İŞİTME FONKSİYONLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Buse Çağlar¹, Gözde Bayramoğlu Çabuk², Esra Döğner³, Mehmet Ali Oktay³, Yusuf Kemal Kemaloğlu², Aysun Bideci³

¹Kütahya Evliya Çelebi Eğitim ve Araştırma Hastanesi

²Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi, Kulak Burun Boğaz Hastalıkları Anabilim Dalı

³Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk Endokrinoloji Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Hashimoto Tiroiditi çocuklarda en sık görülen otoimmün tiroid hastalığıdır. Edinsel hipotiroidi ve guatra yol açan bu hastalıkta birden çok sistem etkilenebilmektedir. Son yıllarda Hashimoto tiroiditli olgularda işitme fonksiyonlarının da olumsuz yönde etkilendiği bildirilmektedir. Bununla birlikte çocuklarda otoimmün tiroid hastalıklarının işitmeye olan etkisi ile ilgili literatürde sınırlı sayıda çalışma mevcuttur. Çalışmamızda Ötiroid Hashimoto Tiroiditli çocuk ve adölesanlarda işitme fonksiyonlarının değerlendirilmesi ve tiroid otoantikör düzeyleri ile ilişkisinin araştırılması amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: Çalışmaya Gazi Üniversitesi Çocuk Endokrinoloji polikliniğine başvuran, 9-18 yaş arasında Ötiroid Hashimoto Tiroiditli çocuk ve adölesanlar alındı. İşitmeyi etkileyen durumu olan olgular çalışma dışı bırakıldı. Çocuk Endokrinoloji bölümünde rutin kontrol muayene ve tetkikleri tamamlanan hastaların aynı gün içerisinde KBB bölümünde kulak muayenesi yapıldı. Odyoloji bölümünde odyometri testleri yapılarak 125Hz-20.000Hz arasında hava yolu işitme eşikleri ve 500Hz-4000Hz arasında kemik yolu işitme eşikleri değerlendirildi. Ayrıca Timpanometri ile 500Hz-4000Hz arasındaki akustik stapes refleksi incelendi. Ek olarak 500Hz-6000Hz arası frekanslardaki DPOAE ölçümleri yapıldı.

Bulgular: Çalışmaya 22 kız, 4 erkek çocuk dahil edildi. Yaş ortalaması 14,73 ±2,5 hesaplandı. Çalışmaya alınan hastalar tanı süresine göre gruplandırıldığında (2 yıldan az ve fazla olmak üzere) AC testlerinde 14 KHz ve üzerinde gruplar arasında anlamlı fark görüldü. Fark görülen testler ile anti-TG ve anti-TPO testleri ile korelasyonu değerlendirildiğinde anlamlı korelasyon bulunamadı. Ayrıca levotiroksin kullanımı ile tüm işitme testlerine etkisi değerlendirildiğinde kullanan ve kullanmayan hastalar arasında anlamlı fark bulunamadı.

Sonuç: Son yıllarda birçok yazar; Hashimoto Tiroiditinin işitme fonksiyonlarını olumsuz etkilediğini bildirmektedir. Çalışmamızda Hashimoto Tiroiditi tanılı çocuklarda yüksek frekanslarda işitme fonksiyonlarında anlamlı bozulma olduğu ve bunun hastalık süresi ile ilişkili olduğunu saptadık. Literatürde daha önceki erişkin çalışmalarında otoimmünolojik sürecin işitme üzerine etkisinin nedeni tam anlaşılammıştır. Çalışmamızda antikör düzeyi ile işitme fonksiyon kaybı arasında korelasyon saptanmamıştır. Ancak daha önceki araştırmalarda; hem iç kulak hem de tiroid bezindeki inflamatuvar hasarın olası ortak hedefi olarak pendrin proteini gösterilmektedir. Bazı çalışmalarda Anti-pendrin antikörlerinin varlığı, anti-Tg ve anti-TPO ile ilişkilendirilmiştir. Sonuç olarak Hashimoto tiroiditli olgularda zamanla işitme fonksiyon kaybı gelişebileceği akılda tutulmalı ve izlemde ayrıntılı şekilde değerlendirilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Hashimoto Tiroiditi, çocuk, işitme kaybı, odyometri, otoakustik emisyon

PB 3 - MALNÜTRİSYON VE NÖROMETABOLİK HASTALIK ÖN TANILARIYLA TAKİP EDİLİRKEN TANI ALAN ÇOCUK İSTİSMARI VE İHMALİ OLGUSU

Gülşen nur aydemir¹, deniz güven¹

¹Ankara Etlik Şehir Hastanesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları

Giriş ve Amaç: Çocuk istismarı, çocuğun sağlığına, yaşamına, gelişimine veya onuruna gerçek veya potansiyel zararlarla sonuçlanan her türlü fiziksel ve/veya duygusal kötü muamele, cinsel istismar, ihmal veya ihmalkâr muamele veya ticari veya diğer sömürü olarak tanımlanmaktadır. Çocuk istismarını tespit etmek genellikle zordur. Bu yazıda 15 aylık bir olgu değişik nedenlerle getirilen çocuk hastaların istismar açısından mutlaka değerlendirilmesi için farkındalık oluşturulması amacıyla sunulmuştur.

Gereç ve Yöntem: 15 aylık kız olgu üç gün öncesinde çekyattan düşme sonrası nöbet geçirmesi nedeniyle başvurduğu hastaneden status epileptikus gelişmesi, solunum arrestine bağlı entübe edilmesi sonrası hastanemize sevk edildi İki ay öncesine ağır malnütrisyon, dehidratasyon, nöromotor gelişim geriliği nedeniyle çocuk kliniğinde malnütrisyon, nörometabolik hastalık ön tanılarıyla yatarak takip ve tedavi edilmişti.

Bulgular: Yapılan beyin bilgisayarlı tomografisinde transtentorial herniasyon, sefal hematoma, beyin sapında bası ve retinal muayenesinde sol retinada hemoraji tespit edildi. Beyin Cerrahisi tarafından acil kraniektomi, subdural hematoma başaltılması ve eksternal ventriküler drenaj (EVD) uygulandı. Akciğer grafisinde kot lateral uçlarında kallus formasyonu oluşturmuş fraktür hattı izlendi. Nörometabolik hastalık, gelişme geriliği nedeniyle araştırılan olgunun genetik analizi, metabolik tetkikleri normal saptanması ve olguda kazara koltuktan düşmeye bağlı olamayacağı düşünülen kallus formasyonu oluşturmuş eski fraktürler nedeniyle çocuk istismarı ve ihmalden şüphelenildi. Bir yıl öncesindeki grafilerinde de sol femur proksimal medialda bowing oluşturan yaş ağaç fraktürü açısından şüpheli görünüm tespit edildi.

Sonuç: Çocuk istismar ve ihmali tanısı koyulan olgu devlet korumasına alındı. Çocuk istismar ve ihmali tanı konulması ancak şüphelenme ve ayrıntılı fizik bakı, laboratuvar ve görüntüleme yöntemleri ile olabilmektedir. Bizim olgularımızda daha önce malnütrisyon, ağır dehidratasyon nedeniyle yatışı olduğu dönemde metabolik hastalık, nöromotor gelişme geriliği sebepleri araştırılmış, çocuk ihmal ve istismarı düşünülmemiştir. Şüpheli öykü ve altta yatan bir hastalığın tespit edilmemesi, ailenin olguyu yeterli fizyolojik düzeyde beslemediğinin anlaşılması, tarif edilen düşme olayından üç gün sonra hastaneye başvurulması istismar olasılığını düşündürmüştür. İstismara bağlı kafa travması ve eski kallus formasyonu oluşturmuş yaş ağaç kırıkları çocuk hekimleri tarafından hızla tanınmalı ve uygun şekilde yönetilmelidir. Ülkemizde de bu konudaki eğitimlerin ve farkındalığın artırılması, zamanında tanınarak adli makamlara iletilmesi, etkin ve uygun şekilde tedavi edilebilmeleri için son derece önemlidir.

Anahtar Kelimeler: çocuk istismarı, çocuk ihmali, kafa travması

PB 4 - ÇOCUK GELİŞİMİ BİRİMİNE YÖNLENDİRİLEN ÇOCUKLARIN PROFİLİ : BURSA ÖRNEĞİ

Neşe Doğançelik¹, Taha Metin¹, Birgül U.Bayoğlu²

¹Yüksek İhtisas Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Kliniği, Bursa

²Bayındır Söğütözü Hastanesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Kliniği, Çocuk Gelişim Ünitesi. Ankara

Giriş ve Amaç: Çocuk gelişimi uzmanları, doğumdan itibaren on sekiz yaşına kadar normal gelişim gösteren, özel gereksinimi olan ve hastanede yatan/ayaktan tedavi olan çocukların bütün gelişim alanlarını değerlendirme, destekleme, gelişimsel sapmayı önleme ve gelişimsel sapma gösteren çocuklar için gelişimi destekleyici programlar hazırlama hizmeti sunar. Bu hizmet; aile görüşmesi, çocuğun gelişiminin değerlendirilmesi, gelişim destek önerilerinin hazırlanması ve gelişimsel izlem basamaklarından oluşmaktadır. Çocuk sağlığı izlemi, gelişimin değerlendirilmesi ve izlenmesini de içerir. Biz bu çalışmamızda hastanemizdeki çocuk gelişimi birimine yönlendirilen çocuklar hakkında değerlendirme sonuçlarını inceleyerek verilen hizmetin profilini ortaya koymak amaçlamaktayız.

Gereç ve Yöntem: Retrospektif olarak planladığımız çalışmamızda, Haziran 2023 – Haziran 2024 tarihleri arasında Bursa Yüksek İhtisas Eğitim ve Araştırma Hastanesi çocuk gelişimi birimine yönlendirilen çocukların değerlendirme sonuçları incelenerek dağılımı incelenmiştir. Çocukların yaş, cinsiyet verileri ile test sonuçları değerlendirilerek, 'gelişimsel görüş' müdahale önerileri kaydedilmiştir. Genel pediatri ve çocuk nöroloji başta olmak üzere diğer pediatri bölümlerinden yönlendirilen çocuklara Denver II Gelişimsel Tarama Testi uygulanmış, aile öyküsü ve klinik gözlem notları kullanılmıştır.

Bulgular: Toplamda 673 çocuğun verilerinin değerlendirildiği çalışmamızda, çocukların %62,5'u (420) erkek, %37,5'u (252) kız idi. Çocuk gelişimi birimine hasta yönlendirilen polikliniklere bakıldığında en fazla çocuk sağlığı ve hastalıkları polikliniğinin (n:354, %52,6) yönlendirilmedi bulunduğu görülmüştür. Yönlendirilen hasta sebeplerine bakıldığında en fazla gelişim geriliği (n:223, %33,1) olduğu belirlenmiştir. Birimde kullanılan Denver II Gelişimsel Tarama Testi sonuçları incelendiğinde, 373 hastanın (%55,5) test sonucunun anormal olduğu görülürken, 240 hastanın (%35,7) test sonucunun normal olduğu görülmüştür. Ebeveyn-çocuk Etkileşim (EBÇE) programı ile desteklenerek değerlendirilen hastaların 191 hastanın (%28,4) çocuk psikiyatrisine yönlendirilmiştir.

Sonuç: Bu çalışma, her üç çocuktan birinde gelişim geriliği şüphesi ve gelişimsel değerlendirme ihtiyacının varlığını göstermesi açısından dikkat çekicidir. Özellikle genel pediatri polikliniği çocukların erken yakalanmasında hayati öneme sahiptir. Bu açıdan ulusal boyutta genel pediatri içinde "çocuk gelişimi birimlerinin" yer alması hem hekimin çalışmasını desteklemek hem de çocuğun gelişimini destekleyici müdahaleler için gerekli olduğunu düşündürmektedir.

Anahtar Kelimeler: çocuk gelişimi, sosyal pediatri, gelişimsel destek, genel pediatri

PB 5 - EL, AYAK, AĞIZ HASTALIĞINI TAKİBEN GELİŞEN TIRNAK BULGUSU: ONİKOMADEZİS

Tevfik Çevirici¹, Hasan Tahsin Çakır¹

¹Etimesgut Şehit Sait Ertürk Devlet Hastanesi

Giriş ve Amaç: El-ayak ağız hastalığı (EAAH), genellikle çocukluk döneminde görülen viral bir enfeksiyon olup, en sık enterovirüslerden (özellikle Coxsackie virüsleri) kaynaklanır. Bu hastalık, ateş, ağız içinde aft benzeri lezyonlar ve el ile ayaklarda döküntülerle karakterizedir (1). EAAH'nın seyrinde, bazı çocuklarda tırnak değişiklikleri gözlemlenebilir; bu durum genellikle göz ardı edilse de, pediatrik hastalarda tırnak sağlığı üzerine etkileri önemli bir klinik bulgu olabilir (2). Amaç, El-ayak ağız hastalığı (EAAH) geçiren bir pediatrik hastada tırnak değişikliklerini incelemek ve bu durumun literatürdeki benzer vakalarla karşılaştırılmasını yapmaktır.

Gereç ve Yöntem: EAAH tanısı almış 22 aylık bir erkek hastanın takibinde gelişen tırnak değişiklikleri incelenmiştir.

Bulgular: Yirmi iki ay erkek hasta, 07.08.2024 tarihinde Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları polikliniğine el ve ayak tırnaklarında değişiklik, şekil bozukluğu ile başvurdu. Hastanın herhangi bir sistemik hastalığı ve cilt bulgusu yoktu ve travma öyküsü yoktu. Fizik muayenede sağ el birinci ve ikinci parmak tırnaklarında, sağ ve sol ayak birinci parmak tırnaklarında deformasyon ve Beau çizgileri mevcuttu. Dermatoloji konsültasyonunda fungal enfeksiyon düşünülmüdü. Hastanın 01.07.2024 tarihinde 38 derece ateş ile birlikte ayak tabanı ve avuç içinde döküntü şikayeti ile de polikliniğimize başvurduğu ve el ayak ağız hastalığı tanısı ile tedavisinin düzenlendiği görüldü. Tedavide parasetamol dışında ilaç kullanımı yoktu. Hastaya klinik olarak tanı konulan el, ayak, ağız hastalığına sekonder olduğu düşünülen onikomadezis tanısı konuldu. Aile ve hasta ile yapılan aralıklı takipler sonucunda bulguların kendiliğinden 06.09.2024 tarihinde gerileyip skar bırakmadan kaybolduğu görüldü.

ÖNCESİ VE SONRASI

Sonuç: EAAH'nın genellikle benign seyrettiği, ancak nadiren tırnak sağlığını etkileyebileceği bildirilmektedir. Bizim vakamızda, hastanın daha önceki EAAH öyküsü, tırnaklardaki değişikliklerin etiolojisinde önemli bir faktör olarak karşımıza çıkmaktadır. EAAH sonrası tırnak değişiklikleri, viral enfeksiyonların sistemik etkilerinin bir yansıması olarak değerlendirilebilir. Sonuç olarak, EAAH sonrası tırnak değişiklikleri, çocuk hekimleri tarafından daha fazla dikkate alınmalı ve bu durumun uzun dönemdeki etkileri izlenmelidir. Çalışmamızı değerli kılan, nadir bir durum olması ve gereksiz tetkiklerden kaçınıp EAAH sonrası tırnak değişikliği olabileceği konusunda farkındalık oluşturmaktır. Bu, pediatrik hastalarda tırnak sağlığı ile ilgili farkındalığı artıracak ve klinik pratiğe katkıda bulunacaktır.

Anahtar Kelimeler: el-ayak-ağız hastalığı, onikomadezis, nadir hastalıklar

PB 6 - 0-5 YAŞ ARASI ÇOCUKLARDA EKCRAN MARUZİYETİ BUNA ETKİ EDEN BAZI AİLESEL FAKTÖRLER VE ANNE DASS- 42 ÖLÇEĞİ İLE OLAN İLİŞKİSİ

Teslime Kılıncı¹, Zahide Yalaki¹

¹T.C. Sağlık Bilimleri Üniversitesi Ankara Sağlık Uygulama Ve Araştırma Merkezi Çocuk Sağlığı Ve Hastalıkları Kliniği

Giriş ve Amaç: 0-5 yaş arası çocuklarda dijital ekran maruziyetinin sosyodemografik veriler ve annenin depresyon, anksiyete, stres durumu ile ilişkisinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: Ankara Eğitim ve Araştırma Hastanesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Poliklinikleri'ne başvuran 0-5 yaş arası çocuğı olan annelerden Sosyodemografik Veri Formu ve Depression, Anxiety and Stress Scales (DASS-42) doldurmaları istendi.

Bulgular: Çalışmaya 0-5 yaş arası 156 çocuk ve annesi katıldı. Çocukların yaş ortalaması 31,22±16,14 ay idi. Çocuğun günlük telefon oynama süresi ile çocuğun yaşı, babanın yaşı, babanın ekran süresi ve çocuğun telefon kullanmaya başlama yaşı arasında ilişki saptandı (sırasıyla $p<0,001$, $p=0,028$, $p=0,035$, $p<0,001$).Çocuğun günlük televizyon izleme süresi ile çocuğun yaşı, annenin ekran süresi, babanın ekran süresi ve çocuğun telefon kullanmaya başlama yaşı arasında ilişki saptandı (sırasıyla $p<0,001$, $p<0,001$, $p<0,001$, $p=0,004$). Annenin günlük ekran süresi ile çocuğun TV süresi arasında pozitif yönlü korelasyon saptandı ($r=0,286$ $p<0,001$). Anne yaşı ile çocuğun tablet kullanma süreleri arasında pozitif yönlü korelasyon saptanmıştır ($r=0,199$ $p=0,013$). Çocuğun günlük bilgisayar karşısında vakit geçirme süresi ile çocuğun yaşı ve babanın yaşı arasında ilişki saptandı (sırasıyla $p=0,024$, $p=0,043$).Çocuğun günlük tablet kullanım süresi ile çocuğun yaşı, annenin yaşı, babanın yaşı, sosyoekonomik düzey ve çocuğun telefon kullanmaya başlama yaşı arasında ilişki saptandı (sırasıyla $p<0,001$, $p=0,013$, $p=0,005$, $p=0,011$, $p<0,001$).Annelerin DASS depresyon puanları ile babanın günlük ekran süresi ve çocuğun günlük telefon süresi arasında ilişki saptandı (sırasıyla $p=0,01$, $p=0,041$). Annelerin DASS stres puanları ile babanın günlük ekran süresi, çocuğun telefon kullanmaya başlama ayı ve annenin çalışıp çalışmaması arasında ilişki saptandı (sırasıyla $p=0,004$, $p=0,027$, $p=0,037$).Babanın günlük ekran süresi arttıkça annenin DASS Depresyon puanları arasında pozitif yönlü korelasyon saptandı ($r=0,206$, $p=0,01$). Babanın günlük ekran süresi arttıkça annenin DASS Stres puanları arasında pozitif yönlü korelasyon saptandı ($r=0,227$, $p=0,04$). Babanın ekran süresi ile annenin DASS Anksiyete puanları arasında ise korelasyon saptanmadı ($p>0,05$).Çocuğun telefon kullanmaya başlama yaşı (ay) arttıkça annenin DASS Stres puanları arasında negatif yönlü korelasyon saptandı ($r=-0,200$, $p=0,027$).

Sonuç: Çocukların çoğunun okul öncesi dönemde dijital ekran ile tanıştığı saptanmıştır. Çocuğun ekran süresi ile anne ve babanın eğitim durumu, ailedeki çocuk sayısı, aile tipi arasında ilişki olmadığı saptanmıştır. Poliklinik kontrolleri sırasında çocuk-ekran ilişkisinin sorgulanmasının, toplumun bu konuda daha fazla bilinçlendirilmesi için yaygın eğitimlerin ve bilgilendirilmelerin faydalı olacağı düşünülmüştür.

Anahtar Kelimeler: okul öncesi dönem, dijital ekran, ekran süresi, DASS-42

PB 7 - BEBEKLERDE VE ÇOCUKLARDA BENİGN GEÇİCİ HİPERFOSFATAZEMİ: 6 VAKA ÇALIŞMASI

Melike Özçiçek¹, Bahar Çuhacı Çakır¹, Aysu Duyan Çamurdan¹

¹Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi

Giriş ve Amaç: Alkalen fosfataz (ALP), vücuttaki çeşitli dokularda bulunan bir grup izoenzimdir. ALP düzeyleri, farklı sistemleri etkileyen birçok hastalık nedeniyle artabilir. Bazen, kronik bir hastalığı ve herhangi bir şikayeti olmadan ,rutin kan tetkiki istenen çocuklarda belirgin şekilde yüksek (3-5 kat artmış) ALP düzeyleri görülebilir. Geçici hiperfosfatazemi (TH) olarak bilinen bu durum, genellikle müdahale olmaksızın birkaç ay içinde kendiliğinden düzelir. Kraut ve meslektaşları TH'yi 5 yaş altında başlangıç, fizik muayenede karaciğer veya kemik patolojisini gösteren klinik veya laboratuvar bulgularının olmaması, hem karaciğer hem de kemik spesifik ALP izoenzimlerinin yükselmesi, ve serum ALP düzeylerinin yaklaşık 4 ay içinde normale dönmesi şeklinde tanımlamışlardır. Geçici hiperfosfatazeminin farkında olmak gereksiz yapılan ek tetkiklerden kaçınmak ayrıca ailelerde,bakım verenlerde ve doktorlarda gereksiz paniğin azaltılması açısından önemlidir. Çalışmamızın amacı, TH tanısı konulan bebek ve çocukların demografik ,klinik özelliklerini ve mevsimlere göre değişimini karakterize etmek ve yayınlanmış literatürü incelemektir.

Gereç ve Yöntem: Bu çalışmada, Ocak 2018 ile Ocak 2023 arasında sağlam çocuk polikliniğine başvuran hastalar ve herhangi bir kronik hastalığı veya önemli şikayeti olmayan beş yaş altı toplam 1213 hastanın ALP değerleri değerlendirildi. İstatistiksel analiz için SPSS-22 istatistiksel yazılım paketi kullanıldı. Frekans ve yüzde dağılımlarını hesaplamak için tanımlayıcı istatistikler kullanıldı.ALP ve diğer biyokimyasal parametrelerin cinsiyet ve yaşlara göre referans değerlerini belirlemek için CALIPER database kullanıldı.

Bulgular: ALP düzeyleri, 1213 hastanın 395'inde çeşitli nedenlerle değerlendirildi. Bunlar arasında altı hastanın ALP değerlerinin referans değerlerinden 3-5 kat daha yüksek olduğu bulundu. Ortanca serum ALP seviyesi 2317 U/L (aralığı 1108-3585) U/L idi. Yüksek ALP'ye rağmen kalsiyum, D vitamini, paratiroid hormonu, alanin aminotransferaz, aspartat aminotransferaz, kreatinin ve kan üre azotu seviyelerinin normal aralıklarda olduğu görüldü. ALP'nin müdahale olmaksızın 2-3 hafta içinde kendiliğinden normale döndüğü görüldü.

Hastalara ait özellikler ve Laboratuvar Bulguları

hastalar	hasta1	hasta2	hasta3	hasta4	hasta5	hasta6
yaş						
cinsiyet						
ALP						
AST						
ALT						
GGT						
Parathormon						
VitaminD						
Kalsiyum						
Fosfor						

Kreatin
Hasta yaşları ve ALP değerinin
normale gelme süresi
ALP yüksekliği olduğu mevsim

Sonuç: Geçici hiperfosfatazemi hakkında farkındalığı artırmak çok önemlidir. TH, kemik veya karaciğer hastalıklarıyla ilgisi olmayan iyi huylu ve kendi kendini sınırlayan bir klinik durumdur. Yaklaşık 4-6 ay içinde kendiliğinden normale dönen yüksek ALP değerleri ile karakterizedir.

Anahtar Kelimeler: Alkalen fosfataz, Çocukluk çağı, Geçici Hiperfosfatazemi

PB 8 - PEDIATRİSTLERİN VE AİLE HEKİMLERİNİN, ÇOCUKLARDA KEHRİBAR KOLYE KULLANIMINA YAKLAŞIMLARI

Ebru Oğultekin Vazgeçer¹, Şeyma Karatekin², Serap Ata³

¹İstanbul Üniversitesi, Çocuk Sağlığı Enstitüsü, Sosyal Pediatri Doktora Programı

²Samsun Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları AD.

³Ümraniye Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Pediatri Kliniği

Giriş ve Amaç: Kehribar kolyeler 2011 yılında diş sürmesi sırasında ortaya çıkan semptomlara yönelik “doğal” bir tedavi iddiasıyla pazarlanmaya başlanmıştır. Oysa kehribar taşında bulunan süksinik asidin deriye salınabileceğine ve antienflamatuvar etkisine dair kanıt bulunmamıştır. Literatürde, kehribar kolye kullanma sonrasında yüzünde gelişen peteşiyal döküntü ile acil servise başvuran dört aylık bir vaka bildirilmiştir. Çocuklarla sıklıkla temas eden hekimlerin farkındalığının yüksek olması ile çocukların sağlığını ve güvenliğini tehdit eden durumların önüne geçilebilir. Bu çalışmada hekimlerin bebek ve küçük çocuklarda kehribar kolye kullanımına yönelik, bilgi düzeyi, tutum, davranışlarının araştırılması amaçlanmaktadır.

Gereç ve Yöntem: Pediatri ve aile hekimliğinde çalışan hekimlere online anket yolu ile ulaşılmıştır. Çalıştıkları brans, çalıştıkları süreyle ilgili bilgilerini; kehribar kolye kullanımı hakkındaki bilgi ve tutumlarını değerlendiren anket etik kurul onayı ve gönüllü oluru alınarak uygulanmıştır.

Bulgular: Çalışmamızda 280 katılımcının anket sonuçları (pediatri:211, aile hekimliği:69) değerlendirildi. Hekimlerin 152’sinin (%54) mesleki deneyimi on yıl üzerindedir. Çocuklarda boyuna takılan takı nedeniyle yaralanma ya da yabancı cisim aspirasyonu vakaları ile karşılaşan hekimlerin sayısı 66’ydı (%24). Kehribar kolye nedeniyle olumsuz durum yaşayan hekimlerin sayısı ise 24’tü (%9). Hekimlere göre ailelerin kehribar kolye kullanma nedenleri, diş çıkarma semptomlarını rahatlatması, gaz sancısına iyi gelmesi, rahat uyku ve estetik görünümüydü. Kehribar kolyenin çocuklar için tehlike oluşturabileceğini düşünenler 229 (%80), klinik pratiğinde hiç kehribar kolye kullanımını önerisinde bulunmayanlar 269 (%96); diş çıkarma ağrısı, gaz sancısı, uyku sorunu durumlarında önerdiklerini bildirenler 11 kişi idi (%4). Son 6 ayda, kehribar kolye kullanan 0-6 yaşında çocuklarla karşılaşan 220 (%79) hekimin 180’i (%82) ailelere yönelik bilgilendirme ya da uyarıda bulduklarını belirttiler. Uyarıda bulunan hekimlerin 37’si (%21) aynı aile ile tekrar karşılaşmamıştı. On üç hekim (%7) kolye kullanımının uyarı sonrasında devam etmediğini, 130’u ise (%72) devam ettiğini bildirdiler. Kullanmaya devam eden aileler hekimlerine, bebeği iyi gözlemlediklerini ve sorunlarına iyi geldiği için kullanmaya devam ettiklerini bildirmişlerdi.

Sonuç: Çocuklarla sık karşılaşan hekimlerin büyük oranda kehribar kolye kullanımının olası riskleri hakkında bilgi sahibi olduğu, fakat klinik pratikte ailelere danışmanlık verme oranının düştüğü görülmüştür. Danışmanlık verilen ailelerdeyse bilgilendirme çok düşük oranda tutum değişikliğiyle sonuçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Çocuk güvenliği, boğulma, aspirasyon

PB 9 - GALAKTORE VE BAŞ AĞRISI ŞİKAYETİYLE GELEN BİR ADOLESAN VAKASI

Deniz Bingöl¹, Emel Örün¹, Aslıhan Araslı Yılmaz¹, Merve Canlı²

¹Ankara Etlik Şehir Hastanesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Bölümü

²Ankara Etlik Şehir Hastanesi Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı Bölümü

Giriş ve Amaç: Galaktore gebe olmayan, emzirmeyen bir kadın veya erkeğin bir veya her iki memesinden kendiliğinden süt gelmesidir. Galaktore genellikle hiperprolaktinemiye bağlı gelişir. Hiperprolaktinemi bazı ilaçların yan etkisi olarak karşımıza çıkar. Hipofiz adenomu, sellar/suprasellar lezyonlar, hipotiroidi, tirotoksikoz, renal yetmezlik ve gebeliğe bağlı da olabilir.

Gereç ve Yöntem: İki gündür her iki memesinden süt gelmesi ve baş ağrısı şikayetiyle genel pediatri polikliniğine başvuran 13 yaşında kız bir olgu sunulmuştur.

Bulgular: 13 yaşında kız hasta iki gündür her iki memesinden süt gelmesi ve baş ağrısı şikayetiyle genel pediatri polikliniğine başvurdu. Baş ağrısı altı aydır, bir haftalık süren ataklarla gelen, göz etrafında lokalize, sabahları bulantı-kusmanın eşlik etmediği, anti inflamatuvar ağrı kesici alımıyla geçen özellikteymiş. Menstrüasyon siklusu üç-dört ayda birmiş. Olgunun depresyon ve ürtiker tanısıyla izlendiği, sertraline 100 mg kullandığı öğrenildi. Hasta memesinin stimülasyonu ile süt damladığı görüldü. Vücut kitle indeksi standart deviasyon skoru 2.12 idi. Hastanın hemogram, böbrek ve karaciğer fonksiyon testleri, tiroid fonksiyon testleri, ön hipofiz hormon testleri (prolaktin dahil) ve beta-HCG değeri normaldi. Beyin magnetik rezonans görüntülenmesinde hipofizde adenom tespit edilmedi. Hastanın çocuk psikiyatri değerlendirilmesinde çocuk bölümündeki anamnezinde belirtmediği 2 aydır paliperidone kullandığı öğrenildi. Paliperidon kesildikten 3 hafta sonra hastanın galaktoreesi kesildi.

Sonuç: Olgunun kullandığı paliperidon (2. jenerasyon yüksek potensli atipik antipsikotik) ve sertraline bağlı galaktore ve vücut kitle indeksinde artış beklenen yan etkilerdir. Antipsikotiklere bağlı diğer yan etkiler ekstrapiramidal yan etkiler, metabolik sendrom, amenore, konstipasyon, sedasyon, taşikardi, uzamış QTc aralığı ve hipotansiyondur. Galaktore ile gelen olgularda öncelikle ilaç öyküsü iyi sorgulanmalıdır. Atipik antipsikotik kullanan çocuk/adolesan hastalar yan etkiler açısından yakından takip edilmelidir.

Anahtar Kelimeler: galaktore, atipik antipsikotikler, adolesan

PB 10 - AŞIRI SÜT TÜKETİMİNE BAĞLI DEMİR EKSİKLİĞİ ANEMİSİ OLGUSU

Ruveyda Gülsüm KUŞ¹, Yaşam Doruk PERVANE¹, Volkan KÖSE², Ali Fettah², Emel ÖRÜN¹

¹Ankara Etlik Şehir Hastanesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Kliniği

²Ankara Etlik Şehir Hastanesi Çocuk Hematoloji ve Onkoloji Kliniği

Giriş ve Amaç: Çocukluk döneminde anemi etyolojisinin en sık nedeni olan demir eksikliği anemisi (DEA), demirin vücuda yetersiz alımı veya yetersiz emilimiyle ortaya çıkar. Demirden fakir beslenme, tamamlayıcı beslenmeye geçiş yapamama ve aşırı inek sütü tüketimine bağlı olabileceği gibi malabsorbsiyonla ilişkili olabilir.

Gereç ve Yöntem: İki yaşında yaşına uygun beslenmeyen, aşırı inek sütü tüketimi olan anemik bir olgu sunulmuştur.

Bulgular: Bilinen kronik hastalığı, geçirilmiş ameliyatı ve hastane yatış öyküsü olmayan hasta; beş gündür olan ishal ve kusma şikayetleri ile başvurduğu çocuk acil serviste alınan kan tetkiklerinde anemi görülmesi ve abdominal ultrasonografisinde kolelitiazis tespit edilmesi üzerine hastanemize sevk edilmişti. Öyküsünde kuzende talasemi taşıyıcılığı olan hastanın fizik muayenesinde solukluk dışında patolojik bulgu yoktu. Karaciğer ve dalak palpe edilmedi. Ağırlığı 55 persentil, boyu 92 persentildi. Laboratuvar incelemesinde Hgb: 6.3 g/dL, RBC: 4.72 x10⁶/µL, MCV: 55.1 fL, MCH: 13.3 pg, MCHC: 24.2 g/dL, RDW: 23.3 %, WBC: 8.96 x 10⁹/L, total nötrofil sayısı 2.08 x 10⁹/L, total lenfosit sayısı 5.6 x 10⁹/L, PLT: 828 x 10⁹/L, ferritin 4 ng/mL ve demir 13 mg/dL idi. Demir bağlama kapasitesi normal aralıktaydı. Karaciğer fonksiyon testlerinde ılımlı yükseklik mevcuttu. Böbrek fonksiyon testleri normaldi. Periferik yaymasında hipokrom mikrositer eritrositler, anizositoz, poikilositoz ve target hücreler görüldü. Mentzer indeksi 11.7 olan hasta hemoglobinopati açısından çocuk hematoloji bölümüne konsülte edildi. Hastanın kendisinin, anne ve babasının hemoglobin elektroforezi normal olarak sonuçlandı. Abdominal ultrasonografisinde safra kesesi lümeninde 9 mm boyutunda taş ile uyumlu ekojenite izlendi. Hikayesi ayrıntılandırıldığında yaklaşık bir yıldır her gün 1 litre inek sütü tükettiği, demir ve d vitamini desteğini kullanmadığı öğrenildi. Beslenmesi yaşına uygun demirden zengin diyet olarak düzenlendi ve inek sütü tüketimi kısıtlandı. Tedavisine 6 mg/kg/gün demir eklendi. Tedavi başlangıcından bir hafta sonra alınan tetkiklerinde retikülosit krizi görüldü. Tekrarlanan periferik yaymasında önceki yaymasında görülen target hücreleri görülmedi. Yetmezlik bulguları görülmeyen, tedavi ile hemoglobin değerinde yükselme gözlenen hasta öneriler ve demir tedavisiyle taburcu edildi.

Sonuç: İnek sütü, içeriğindeki demir emiliminin az olması ve bağırsaklarda intestinal mukoza hasarına sebep olarak gizli kan ve protein kaybettiren enteropati yapması nedeniyle erken çocukluk döneminde DEA için önemli bir risk faktörüdür. Bu sebeple erken çocukluk döneminde anemi ayırıcı tanısında öncelikle beslenme anamnezi ayrıntılandırılmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Anemi, İnek Sütü, Hemoglobinopati, Demir

PB 11 - ROTAVİRÜS AŞISI İLİŞKİLİ GEÇİCİ İNVAJİNASYON OLGUSU

Ayşegül Arslan¹, Mahmut Bayar¹, Ayla Akça Çağlar¹, Okşan Derinöz Güleryüz¹, Bahar Çuhacı Çakır¹, Aysu Duyan Çamurdan¹

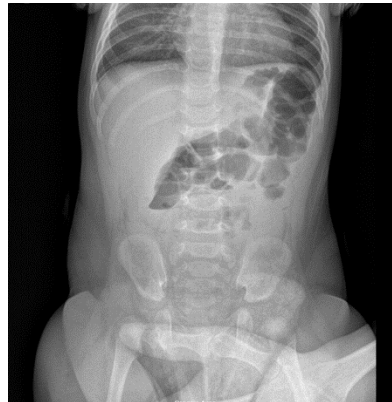
¹Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi

Mahmut Bayar / Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi

Giriş ve Amaç: Rotavirüs, dünyada beş yaş altında hastane yatışlarına ve ölümlere neden olan akut gastroenteritlerin en sık etkenidir. Çalışmalarda rotavirüs aşılarının şiddetli rotavirus gastroenteritlerine karşı koruyucu olduğu, hastaneye yatışları ve ölümleri engellediği ve ekonomik kayıpları azalttığı bildirilmiştir. İlk "reassortant" rotavirüs aşısı ile invajinasyon gelişimi arasında ilişki olduğu bildirilmiş ve aşı kullanımdan kaldırılmıştır. Günümüzde mevcut rotavirüs aşılarının güvenli olduğu bilinmektedir ve invajinasyon oldukça nadirdir.

Gereç ve Yöntem: İkinci doz monovalan rotavirüs aşısı sonrası gastroenterit ve geçici invajinasyon gelişen bir olgu sunulmuştur.

Bulgular: Dört aylık erkek bebek Çocuk Acil Servisimize huzursuzluk ve kusma şikayeti ile getirildi. Başvurudan altı saat önce Çocuk Sağlığı İzlem polikliniğimizde 4.ay aşılarının ve monovalan rotavirüs (MRV) aşısının 2.dozunun yapıldığı öğrenildi. Anneden akut gastroenterit, babadan üst solunum yolu enfeksiyonu teması vardı. Başvuruda genel durumu iyi, yaşamsal bulguları yaşına uygun saptandı. Muayenesinde karnına dokunmak ile huzursuzluğunda artış olduğu tespit edildi, diğer sistem muayeneleri doğaldı. Akut karın patolojileri açısından alınan tam kan sayımı ve C-reaktif protein değerleri normal olarak değerlendirildi. Ayakta direk batın grafisinde bağırsakların dilate olduğu ve bağırsak distaline hava geçişi olmadığı görüldü (Şekil 1). Karın ultrasonografisinde (USG) umblikus düzeyi sağ lateralde çapı 1.5 cm ölçülen ileoileal invaje barsak ansı izlendi. Hastanın oral alımı kapatıldı, intravenöz sıvı tedavisi başlandı ve çocuk cerrahisi ile konsülte edildi. İzleminin altıncı saatinde bir kez bol miktarda sarı renkli sulu kıvamda kötü kokulu gaita çıkımı oldu, gaitada rotavirüs antijeni pozitif saptandı. Kusması tekrarlamayan, huzursuzluğu gerileyen, karın muayenesi doğal olan hastaya izleminin sekizinci saatinde karın USG tekrarlandı, invajinasyonun gerilediği tespit edildi. Ayaktan izlenmek üzere taburcu edildi ve aşı sonrası istenmeyen etki (ASİE) bildirim yapıldı. Olgu poliklinikte 21 gün izlendi, herhangi bir patoloji gelişmediği görüldü, çocuk sağlığı izlemlerine devam edildi.

Resim 1. Ayakta direkt batın grafisinde sol üst kadranda kümelenmiş ince barsak hava-sıvı seviyeleri ile birlikte distale gaz geçişinin olmadığı izlenmektedir.

Sonuç: Günümüzde kullanılmakta olan rotavirüs aşıları ile ilişkili invajinasyon riski oldukça düşüktür. Amerika'da rotavirüs aşıları kullanılmadan önce her yıl yaklaşık 1900 bebekte invajinasyon bildirilirken; rotavirüs aşıları ile ilişkili invajinasyon riskinin 20.000'de 1'i ile 100.000'de 1 kadar olduğu tahmin edilmektedir. Genellikle de birinci ya da ikinci doz aşıdan sonra ilk hafta içinde görülmektedir. Olguda annede akut gastroenterit öyküsü olduğu için mevcut invajinasyon kliniğinin eşzamanlı gelişen akut gastroenterit kaynaklı mı yoksa aynı gün içinde uygulanan rotavirüs aşısına mı bağlı olduğu net olarak ayırt edilememiş olup ASİE bildirim yapılmıştır. Aşılama programının güvenli bir şekilde sürdürülmesi için ailelere istenmeyen etkiler ve yönetimi konusunda bilgi verilmesi önemlidir.

Anahtar Kelimeler: İnvajinasyon, rotavirüs, aşı

PB 12 - BİR YAŞINDA, SADECE ANNE SÜTÜ İLE BESLENEN, AŞILARI YAPILMAMIŞ, D VİTAMİNİ VE DEMİR PROFİLAKSİSİ ALMAMIŞ, DOKTOR KONTROLLERİ İHMAL EDİLMİŞ BİR KIZ BEBEK: ÇOCUK İHMALİ OLGUSU

Hicran Altın¹

¹Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Antalya Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Kliniği

Giriş ve Amaç: Çocuk sağlığının izlenmesi, çocukların büyüme ve gelişim süreçlerini izleyerek potansiyel sağlık sorunlarının erken dönemde tespit edilmesi açısından kritik öneme sahiptir. Düzenli sağlık kontrolleri, çocukların sağlıklı gelişim göstermesi için hayati bir role sahiptir ve sağlık hizmeti sağlayıcıları ile aileler arasında önemli bir iletişim köprüsü oluşturur. Çocuklarda büyüme parametreleri, aşı durumu ve gelişimsel süreçlerin takip edilmesi, hastalıkların önlenmesi ve genel sağlık durumunun iyileştirilmesi için fırsatlar sunar. Bu olgu sunumunda, sadece anne sütü ile beslenen, gerekli sağlık hizmetlerini alamayan ve sağlıklı doğmuş bir yaşındaki kız çocuğunun, çocuk ihmali nedeniyle yaşadığı sağlık sorunları ele alınmıştır. Bu vaka, çocuk sağlığı izleminin ve sosyal pediatriğin önemini vurgulamak amacıyla sunulmuştur.

Gereç ve Yöntem: Bir yaşındaki kız hasta, uzun süredir devam eden solukluk ve bu gece ağlama sırasında gelişen morarma ile nefesini tutma şikayetleri nedeniyle Çocuk Acil Servisi'ne başvurdu. Anamnezinde, annenin ikinci gebeliği olup bir canlı doğum gerçekleştirdiği, hastanın sezaryen ile 2800 gram ağırlığında özel bir hastanede dünyaya geldiği, sadece anne sütü ile beslendiği ve D vitamini ile demir profilaksilerini almadığı öğrenilmiştir. Anne, birinci doz Hepatit B aşısından sonra hastanın aşırı ağladığını belirtmiş ve bu sebeple diğer aşılarını yaptırmadığını ifade etmiştir. Hasta, doğum sonrası ilk dört ay boyunca özel bir hastanede düzenli olarak takip edilmiş, ancak bu süreden sonra annesi tarafından doktora götürülmediği ifade edilmiştir. Fizik Muayenesinde, vücut ağırlığı 8 kg (-1,73 SDS), boyu 74 cm (-1,18 SDS) ve baş çevresi 45 cm (-1 SDS) olarak ölçülmüştür. Genel durumu orta, cilt rengi sarı-soluk ve hasta apatik görünümdeydi. Saçları zayıf ve ince yapılıydı. Batın distandü, diğer sistem muayeneleri normal sınırlardaydı.

Bulgular: Laboratuvarında Hb:6,8 gr/dl, ortalama eritrosit hacmi (MCV) 87 fl, eritrosit sayısı (RBC) 2,5 milyon/mm³, lökosit sayısı (WBC) 5600/mm³, mutlak nötrofil sayısı 840, trombosit sayısı (PLT) 191.000/mm³, laktat dehidrogenaz (LDH) 1054 U/L, albümin 3 g/dl, ürik asit 2,9 mg/dl, retikülosit %1,4, Ferritin 3 ng/ml, B12 vitamini <50ng/L, 25 Hidroksi Vitamin D:2,77µg/L tespit edildi. Hasta, ağır demir eksikliği anemisi, B12 vitamini eksikliği, D vitamini eksikliği ve hafif derecede malnütrisyon ön tanıları ile Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Servisi'ne yatırılmıştır. Sağlık tedbiri için tutanak tutulup, Sosyal Hizmetler'e bildirilmiştir.

Sonuç: Erken müdahaleler, çocukların sağlıklı büyüme süreçlerini desteklerken, toplum sağlığı açısından da önemli kazanımlar sağlar.

Anahtar Kelimeler: Çocuk sağlığı izlemi, Aşı, Tamamlayıcı beslenme, Çocuk ihmali, Çocuk

PB 13 - KADIN VE ERKEK KUAFÖRLERİNDE OTİZM FARKINDALIĞI: NİTELİKSEL BİR ARAŞTIRMA

Fatma Burcu Doğanç¹, Sevilay Tunç Nakış¹, Melda Karavuş¹, Seyhan Hıdıroğlu¹, Mustafa Can Yılmaz²,
Asude Yeşim Yaşar², Fethiye Şen², Gökçe Nur Aş²

¹Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı

²Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi İntörn Araştırma Grubu

Giriş ve Amaç: Otizmlı çocuklar, ses ve ışık gibi uyarıların yoğun olduğu ortamlarda uyum sağlamakta zorluk yaşayabilirler. Kuaförler, otizmlı bireylerin sıkça ziyaret ettikleri yerler arasında olduğundan, otizm konusunda farkındalık sahibi olmaları önem taşımaktadır. Ayrıca, kuaförler halk sağlığında "görünmeyen toplum liderleri" olarak kabul edilmektedir ve erken tanı, sağlık eğitimi ve farkındalık çalışmalarında sağlık planlayıcılarına destek olabilecek bir rol üstlenebilirler. Bu çalışmada, kadın ve erkek kuaförlerinin otizm farkındalığını, otizmlı bireylerle iletişim yöntemlerini ve otizmle ilgili deneyimlerini niteliksel olarak değerlendirmek amaçlanmaktadır.

Gereç ve Yöntem: Araştırma niteliksel (kalitatif) bir çalışmadır. İlk olarak, araştırmacıların tanıdığı 3 kuaförle görüşülmüş, diğer kuaförlere kartopu yöntemiyle ulaşılmıştır. Gönüllü katılan 13 kuaförle yüz-yüze derinlemesine görüşmeler yapılmış, veri doygunluğuna ulaşıldığında görüşmeler sonlandırılmıştır. Katılımcılara, hazırlanan yarı-yapılandırılmış görüşme formundaki sorular sorulmuş, izin alınarak ses kaydı yapılmıştır. Görüşmeler transkripte edildikten sonra Atlas.ti programı ile içerik analizi gerçekleştirilmiş ve alt tema ve temalar oluşturulmuştur. Araştırma için ilgili etik kuruldan 08.12.2023/09.2023.1782 no'lu etik kurul onayı alınmıştır.

Bulgular: Araştırmada yer alan 13 katılımcının %39'u kadın (n=5)'dir. Yaş aralıkları 42-65 yıldır. Görüşmeler analiz edildiğinde 4 temaya ulaşılmıştır: otizm bilgisi, otizm farkındalığı, otizmlı çocukla iletişim ve otizmlı çocuğa/müşteriye yaklaşım. Katılımcıların çoğu, otizmin yaygın nedenleri olarak doğuştan gelen ve genetik faktörleri belirtmişlerdir. Birçok otizmlı çocuğu tıraş eden katılımcılar, bu çocuklarda göz teması kurmama ve el çırpma gibi davranışların farkında olduklarını ifade etmişlerdir. Bazı katılımcılar, otizmin erken tanı ve tedaviyle yönetilebileceğine inanırken, diğerleri otizmin tedavi edilemez olduğunu savunmuşlardır. Otizm şüphesi duyduklarında durumu ebeveynlere aktarmaktan çekinmediklerini belirtmişler, ancak bunu yalnızca yakın oldukları ailelerle paylaşacaklarını vurgulamışlardır. Katılımcıların tamamı, otizmlı çocuklara hizmet verirken diğer müşterilere kıyasla özel yöntemler kullandıklarını ve hassasiyet gösterdiklerini belirtmiştir. Otizmlı çocuklara sevgi ve şefkat göstermenin önemine dikkat çekerken, onlara özel zaman ayırmanın, bekletmemenin ve aynı anda başka müşterilere hizmet vermemenin önemli olduğunu ifade etmişlerdir. Bazı katılımcılar müşteriye ödüllendirme, telkin etme gibi yolları tercih ederken başka katılımcılar vakit ve imkânın kısıtlı olduğu durumlarda başka çaresi kalmadığı zaman zorla tıraş edilebildiğinden bahsetmiştir. Bazı katılımcılar ise otizmlı çocukların alamadıkları hizmeti kuaförlerin ekonomik kaygılarına bağlarken, otizmlı müşterilerinden ücret talep etmeyen sadece bir katılımcı bulunmaktadır.

Sonuç: Otizm farkındalığını artırmak için kuaförlere yönelik eğitim programları düzenlenmeli ve otizmlı çocuklar için daha uyumlu hizmet ortamları oluşturulmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Otizm, Kuaför, İletişim, Farkındalık

PB 14 - ÇÖZGER BAŞVURUSU OLAN ÇOCUKLARIN AŞILAMA DURUMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Ayşe Esra Tapcı², Berkay Celep³, Özge Bayram⁴

¹Ankara Eğitim ve Araştırma Hastanesi

²Ankara Eğitim ve Araştırma Hastanesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Kliniği

³Ankara Eğitim ve Araştırma Hastanesi Aile Hekimliği Kliniği

⁴Ankara Eğitim ve Araştırma Hastanesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları, Gelişimsel Pediatri

Giriş ve Amaç: Toplumumuzun en hassas gruplarından birini oluşturan özel gereksinimi olan çocukların sağlık hizmetlerine erişimi, genellikle birçok engel ile sınırlıdır. Ailelerin bilgi eksiklikleri, sağlık sistemine erişim zorlukları ve çocukların iletişim veya davranışsal engelleri, aşılamanın önünde büyük engellerdir. Bu nedenle hastanemize Çocuklar İçin Özel Gereksinim Raporu (ÇÖZER) almak için başvuran hastaların aşılama durumlarını saptamayı amaçladık.

Gereç ve Yöntem: Tanımlayıcı-kesitsel tipte planlanan bu araştırma Ocak Haziran 2024 tarihleri arasında Ankara Eğitim ve Araştırma Hastanesi ÇÖZGER için başvuran 18 ay ile 18 yaş arasındaki çocukların aileleriyle gerçekleştirilmiştir. Bu tarihler arasında ÇÖZGER almak için toplam 447 hasta başvurmuş, çalışmaya katılmayı kabul eden 68 çocuğun ebeveyni ile görüşülmüştür. Kabul eden ebeveynlere araştırma hakkında bilgi verilmiş ve yazılı onamları alınarak, yüz yüze görüşme tekniğiyle uygulanan anket formu kullanılmıştır.

Bulgular: Çalışmaya dahil edilen 68 hastanın %30,9'u (n=21) kız, %69,1'i (n=47) ise erkekti. Hastaların yaş ortancası 8 (min1; maks 16) idi. ÇÖZGER alma sebepleri sorgulandığında; %54,4 (n=37) özgül öğrenme güçlüğü (ÖÖG), %23,5 (n=6) konuşma geriliği, %10,3 (n=7) oranında ise otizm spektrum bozukluğu olduğu görülmüştür. Risk grubu aşılması açısından hastaların tanıları sorgulandığında ise 8 hastada kronik hastalık (1 hasta Tip 1 Diabet mellitus, 1 hasta kronik böbrek yetmezliği, 4 hastada epilepsi, 2 hastada ise serebral palsy) olduğu öğrenilmiştir. Aşı kayıtları incelenmiş olan tüm hastaların %86,8'inin (n= 59) aşılarının tam olduğu, %13,2'sinin (n=9) ise eksik aşıları olduğu gözlenmiştir. Aşıları eksik olan 9 çocuğun; %55,5'inin 4 yaş ve sonrası aşıları, 1 çocuğun hiç aşısı yok iken, 1 çocuğun 1 yaş sonrası aşılarının, 1 çocuğun hepatit B ve su çiçeği, 1 çocuğun ise konjuge pnömokok (KPA13), oral polio, kızamık-kızamıkçık-kabakulak (KKK) aşısının eksik olduğu görülmüştür. Kronik hastalığı olan çocukların hiçbirisinin risk grubu aşılması ise yapılmamıştı. Ailerin %77,7'si (n=7) aşılarının eksik olduğunu farkında değil, %22,2'si (n=2) aşılarının eskik olduğunu farkında ancak yaptırmamıştı. Aşı kararsızlığı olan bir ebeveyn ise çalışmamızda yoktu.

Sonuç: Çocuk sağlığı izleminin sadece sağlık sorunu olmayan, çocukları değil aynı zamanda zihinsel, bedensel, görme, işitme engeli ve otizmi olan çocukları yani özel gereksinimi olan çocukları da kapsamı gerektiği ve bu vizitler aracılığıyla çocukların aşılarının önündeki engellerin kardılabileceği unutulmamalıdır. Özel gereksinimli çocuklar için özelleştirilmiş aşı programları oluşturulması, bu çocukların ihtiyaçlarına uygun bir yaklaşım sunabilir.

Anahtar Kelimeler: Özel gereksinimli çocuklar, Aşılar, Çocuk sağlığı izlemi

PB 15 - EZBER BOZAN BİR BİYOLOJİK AJAN: HAMİLELİĞİNDE SERTOLİZUMAB TEDAVİSİ ALAN ANNE BEBEĞİNİN AŞILANMASI

Özden AKSU SAYMAN¹, Gonca KESKİNDEMİRÇİ²

¹İstanbul Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Sosyal Pediatri Doktora Programı, İstanbul, Türkiye,
Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, Antalya,
Türkiye

²İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı Sosyal Pediatri
Bilim Dalı, İstanbul, Türkiye

Giriş ve Amaç: Gebeliğinde biyolojik ajanlardan olan tümör nekroz faktör-alfa (TNF- α) blokeri kullanan annelerin bebeklerinde zayıflatılmış canlı aşı uygulamasının 6-12 aylık süreyle ertelenmesi önerilmektedir. Her geçen gün farklı tedavi edici TNF- α blokerleri tedavi protokollerine girebilmektedir. Aşılama sürecinde her olgu kendi özelinde değerlendirilmelidir.

Gereç ve Yöntem: Olgumuz ile gebeliğinde sertolizumab tedavisi almış olan bir annenin bebeğinin aşılama süreci sunulmuştur.

Bulgular: Yirmi sekiz yaşında, bilinen psoriasis tanısıyla takipli G1P1Y1A0K0 anneden 38+2 gestasyon haftasında sezaryen ile 2600 gr ağırlığında doğan bebek 2 ay 26 günlükken çocuk sağlığı izlemleri için takibe alındı. Annenin 10 yıla aşkın süredir psoriasis tanısıyla takipli olduğu son 2 yıldır ustekinumab tedavisi aldığı, gebelikle birlikte sertolizumab tedavisine geçildiği öğrenildi. Çocuk sağlığı izlemleri için başvurduğunda, anne halen sertolizumab tedavisi almakta idi. İlk başvuruda bebeğin ağırlığı 6200 gr (46 p.) boyu 57,5 cm (11,1p.) ve baş çevresi 40 cm (25,4 p.) olarak ölçüldü. Sadece anne sütü ile beslenen bebeğin fizik muayenesinde patolojik bulgu saptanmadı. Çocuk sağlığı izlemi için ilk başvurusundan önce aile sağlığı merkezinde yaşına göre tüm aşılarının (Hepatit B (2 doz), DaT-İPA-Hib (1 doz), konjuge pnömokok 13 (1 doz), BCG (1 doz) yapıldığı kayıtlardan öğrenildi. BCG aşısı reaksiyonu gelişmeye başladığı gözlemlendi. Aylık takiplerinde sorunsuz izlenen bebeğin 4. ay ve 6. ay aşısı oral polio aşısı (OPA) dışında uygulandı. OPA aşısı annenin immunsupresif ajan kullanması, "evde immunsupresif birey varlığı" olması nedeniyle uygulanamadı. Sorunsuz takiplerine devam edilen bebeğin, annenin gebeliğinde TNF- α blokerlerinden kullanmasına rağmen kullandığı ajanın "sertolizumab" olması nedeniyle zayıflatılmış canlı aşılama dahil aşılama sürecinin yaşına uygun yapılması planlanarak, çocuk sağlığı izlemlerine devam edilmektedir.

Sonuç: Sertolizumab, TNF- α inhibitörü olan biyolojik bir ajandır. Diğer TNF- α inhibitörü olan ajanlardan farkı, TNF'ye karşı tam monoklonal antikorların aksine, sertolizumab Fc kısmından yoksundur. Bu değişiklik, fetüse aktif transplasental taşınmasını engellemektedir. Transplasental transferin olmaması bebeğe zayıflatılmış canlı aşılama sürecinin güvenle uygulanabilmesine olanak sağlamaktadır. Ancak dikkat edilmesi gereken, bu ajanı kullanan annelerin bebeklerine annenin immunsupresif ajan kullanımından dolayı OPA uygulanmamasıdır.

Anahtar Kelimeler: Özel Durumlarda Bağışıklama, Sertolizumab, TNF- α blokeri

PB 16 - KAYGI BOZUKLUĞUNA BAĞLI KİLO KAYBI YAKINMASI OLAN BİR ADÖLESAN OLGUDA HEADSSS ADÖLESAN SORGULAMASININ ÖNEMİ

Gizem ATGÜDEN¹, Demet AYGÜN ARI², Ali Kansu TEHÇİ¹, Emine POLAT¹, Semra ÇETİNKAYA²

¹Sağlık Bilimleri Üniversitesi Ankara Dr.Sami Ulus Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı

²Sağlık Bilimleri Üniversitesi Ankara Dr.Sami Ulus Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Ergen Sağlığı Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Ergenlik dönemi benlik algısı ve kimliğin geliştiği, çevresel faktörlerin etkisinin yüksek olduğu, psikolojik nedenlerin somatik bulgularla karşımıza çıkabildiği kritik bir dönemdir. Burada başka bir nedenle pediatri polikliniğine başvuran ve detaylı adölesan değerlendirmesi ile kaygı bozukluğu tanısı konularak desteklenen bir adölesan olgu sunulmuştur.

Gereç ve Yöntem: Pediatri polikliniğine son üç gündür devam eden bulantı ve kusma şikayetleri ile başvuran 14 yaşında kız olguya, akut gastroenterit tanısı konuldu. Bu başvuruda alınan detaylı öyküde, olgunun özellikle son iki yıldır bazı gıdalara karşı isteksizliğinin geliştiği, beslenme sonrası yediklerinin ağzına geldiği, bu nedenle yemek yemek istemediği, gıda alımının az olduğu ve olgunun son bir yılda istemsiz 12 kg kilo verdiği öğrenildi.

Bulgular: Bu öykü nedeniyle detaylı değerlendirilen; kronik hastalıklar, malabsorbsiyon, parazitoz, hipertiroidizm gibi durumlar dışlanan olguya HEADSSS ('Home, Education/Employment, Activities, Drugs, Sex and relationships, Self harm and depression, Safety and abuse') adölesan değerlendirmesi yapıldı. Olgunun annesinin iki yıl önce ileri evre meme kanseri tanısı aldığı, tedavisinin yakın zamanda tamamlandığı, ilk tanı döneminde olgunun çok üzüntü yaşadığı, sürekli ağladığı, annesini kaybetme korkusu yaşadığı, depresif semptomlar gösterdiği, bu şikayetlerin süreçte stabil kaldığı; 1,5 ay önce de anneannesinin serviks kanseri tanısı alması ile bu yakınmalarının yeniden aktivasyon gösterdiği öğrenildi. Olgu kilo vermesinin altında uygunsuz diyet öyküsünün olmadığını, beden algısının bozulmadığını ve kilo almak istediğini belirtmekte idi. En yüksek vücut ağırlığının bir yıl önce 52 kg olduğu öğrenilen olgunun adetlerinin düzenli devam ettiği de öğrenildi. Fizik muayenede, ağırlığı 40,5 kg (-2,17 SDS), boyu 170 cm (1,6 SDS), vücut kitle indeksi 14,03 kg/m² (-3,85 SDS) bulundu. Ortostatik hipotansiyon saptanmadı. Çocuk ve Ergen Psikiyatrisi'ne konsulte edilen olguya Kaygı Bozukluğu tanısı ile tedavi başlandı.

Sonuç: Ergenlerde organik semptomların psikolojik nedenleri olabilir. Bu nedenle HEADSSS adölesan değerlendirmesi rutin değerlendirmenin bir parçası olmalıdır. Ergenler psikolojik olarak desteklenmeli, sorunlarla karşılaştıklarında baş etme becerilerinin güçlendirilmesi için gerekli ek destekler sağlanmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Anksiyete, Adölesan, HEADSSS

PB 17 - ERGENLERDE YABANCI CİSİM YUTULMASI: AYNI MERKEZDE BİR HAFTADA DÖRT VAKA

Sevim Gonca Kocagözoğlu^{1,2}, Muhammed Enes Pek¹, S.Songül Yalçın²

¹ Kırıkkale Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları ABD

² Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Sosyal Pediatri ABD

Giriş ve Amaç: Çocukluk çağında yabancı cisim yutulması küçük çocuklarda sık görülmekte iken adölesan dönemde nadir olup, çoğunluğu istemli vakalardır. Merkezimizde kümelenme gösteren, 1 hafta içinde 4 ergenin yabancı cisim yutma nedeniyle başvurusu ile bu vaka serisinin özelliklerinin incelenmesi amaçlanmaktadır.

Gereç ve Yöntem: Kırıkkale Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Acil Servisine 31.07.2024-05.08.2024 tarihleri arasında yabancı cisim yutma ile başvuran vakalar örneklemini oluşturmaktadır. Vaka özellikleri, yabancı cisim özellikleri, tedavi yaklaşımlarını oluşturan

kayıtlar alınmıştır.

Bulgular: Belirlenen haftada 4 ergen kız çocuğu başvurmuş ve üçü delici alet yutmuştu. Vaka-1: 15,3 yaş, kız. 31.07.2024 tarihinde saat 13.50'de çocuk acil polikliniğine kusma karın ağrısı nedeniyle başvurdu. Öyküsünde 5 adet plastik keçeli kalem kapağı yuttuğu ve dünden beri 2 kez kusma ve karın ağrısı olduğu öğrenildi.

Vaka-2: 15,9 yaş, kız, 01.08.24 saat 00.35'te yataktan düşme, vida yutma nedeniyle acil servise başvurdu.

Vaka-3: 15,9 y, kız, 01.08.24 tarihinde 13.41'de Çocuk Acil polikliniğine çivi yutma nedeniyle başvurdu. Ayaktan izlem yapılırken 05.08.2024'te ek olarak tel yuttuğu öğrenildi.

Vaka-4: 16 yaş kız hasta 01.08.24 saat 13.42'de vida yutma nedeniyle çocuk acile başvurdu.

Dört vakanın da fizik muayeneleri ve görüntüleme tetkikleri ile akut girişimsel işleme gerek duyulmadı. Vakaların aileden ayrı bir devlet kurumunda kaldığı öğrenildi. Adli raporları tutuldu. Hastane Başhekimliğine, Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğüne ve Sağlık Bakanlığı Çocuk Ergen Daire Başkanlığına bildirildi.

Kaldıkları merkezin klinik psikolog ve çocuk ergen psikiyatristi ile desteklendiği öğrenildi. Takiben başka vaka görülmedi.

Sonuç: Sosyal Pediatristler olarak kırılğan gruplarda hayatı tehdit edebilecek bu toplu hareketlerin farkında olmak ve ilgili kurumların işbirliğini sağlamak gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Ergen, kümelenme, yabancı cisim yutma

Vaka-3 Ayakta direkt batın grafisinde çivi görünümü

Vaka-3: Ayakta direkt batın grafisinde tel görünümü

PB 18 - EX OLAN BİR HASTA NEDENİYLE ADOLESANLARDA MENİNGOKOK AŞILAMASI

Sultan Özçelik¹, Betül Öztürk¹, Raziye Merve Yaradılmış¹, Zeynelabidin Öztürk¹, Sultan Göncü¹, Emrah Gün¹, Ayşe Kaman¹, Meltem İleri¹

¹Ankara Etlik Şehir Hastanesi

Giriş ve Amaç: İnvaziv meningokokal hastalık, Neisseria meningitidis nedeniyle oluşan mortalitesi yüksek bir enfeksiyondur. NM, polisakkarit kapsüle göre sınıflandırılmış 12 serogruba sahip ;gram negatif diplokoktur. İnsanda en sık A, B, C, Y, W, X alt grupları hastalığa sebep olur. Serogrupların dağılımı zaman, coğrafi bölge ve yaş gruplarına göre değişiklik göstermektedir. Taşıyıcılık ergen ve genç erişkinlerde %40'tan fazladır. Burada daha önce bilinen bir hastalığı olmayan bir adolesanın, NM enfeksiyonu ile kaybedilmesi nedeniyle adolesan dönem aşılması tartışılmaktadır.

Gereç ve Yöntem: OLGU SUNUMU

Bulgular: 17 yaş erkek hasta 2 gündür devam eden ateş, ishal, kusma, halsizlik şikayetleri ile hastanemize başvurdu. Özgeçmişinde ve soygeçmişinde 2 yıldır sigara içmesi ve sanayide çalışması dışında özellik yoktu. Geliş fizik muayenesinde vs: 39°C KTA: 170/dk TA: 86/48 mmHg Sat: %97 (oda havasında) bilinç açık, halsiz görünümde ; dudakları, ağız içi kuru, orofarinks hiperemikti. Geliş tetkikleri: pH: 7.30 PCO₂: 36.5 mmHg HCO₃: 17.9 mmol/L BE: -7.5 mmol/L glukoz: 82 laktat: 9.3mmol/L Hb:17.3 WBC: 5.5 10³ /L plt:137 10³ /L ans:4.03 10³ /L als: 1.41 10³ /L CRP: 15.3 mg/L crea: 2.7 mg/dL üre: 32.5 mg/dL Na: 138 mmol/L K: 3.6 mmol/L Ca: 9.8 mmol/L P: 0.91 mmol/L Alb: 41.8 g/L AST: 28U/L ALT:24 U/L KŞ: 92 mg/dL olarak sonuçlandı.Acil resüsitasyon alanında SF yüklemesi, seftriakson verildi. Takibinin 30. dakikasında ayaklardan başlayan hızla ilerleyen peteşiyel döküntüleri oldu. Tedavisine klindamisin eklenerek, yoğun bakıma devredildi. Adrenalin infüzyonu ve hidrokortizon infüzyonu başlandı. Antibiyoterapisi vankomisin ve piperasilin tazobaktam olarak düzenlendi. Başvurusunun 5. Saatinde arrest oldu. Etkin KPR yapıldı. ECMO CVVHD' ye alındı. Başvurusunun 9. saatinde hasta kaybedildi. Hastanın kan kültüründe Neisseria meningitidis serotip Y üredi.

MENİNGOKOKSEMİ İLİŞKİLİ SEPTİK ŞOK

Hasta yoğun bakım yatışı sırasında entübe, yaygın meningokok döküntüsü, multiorgan yetmezliği mevcut.

Sonuç: İnvaziv meningokokal hastalık %8.3-50 oranında mortal seyretmektedir. 5 yaş altında ve adölesan dönemde pik yapmaktadır. Adölesanların sosyal ortam, öpüşme, kalabalık yaşama davranışları, sekresyonlarının taşınması ve enfeksiyon geçişini arttırmaktadır. Ülkemiz, orta endemisite grubundadır. Orta ve yüksek endemisite gruplarına DSÖ tarafından rutin bağışıklama önerilmektedir. Aşı seçimi yerel olarak sık görülen serogruplara göre yapılmalıdır. ACWY serotipleri için 10 yaştan sonra tek doz , B serotip için 10-25 yaş arası 6 ay arayla 2 doz önerilir. Pentavalent MenABCWY aşısının aşılama programında önerilmesi ile invaziv meningokok hastalığına karşı önleyicilik de artacaktır.

Anahtar Kelimeler: İnvaziv meningokokal hastalık, adölesanlarda aşılama

PB 19 - ÖZEFAGUS ATREZİSİ VE TRAKEOÖZEFAGEAL FİSTÜLÜ OLAN ZOR VAKADA EMZİRME DANIŞMANLIĞI ÖRNEĞİ

Nurinisa Karagöz¹, Gonca Keskindemirci¹, Rahşan Özcan², Gülbin Gökçay¹, Gizem Uslu³

¹İstanbul Üniversitesi Çocuk Sağlığı Enstitüsü Sosyal Pediatri Ana Bilim Dalı

²İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Cerrahi Tıp Bilimleri Bölümü Çocuk Cerrahisi Ana Bilim Dalı

³İstanbul Medeniyet Üniversitesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Ana Bilim Dalı Çocuk Alerji ve İmmünoloji Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Özofagus atrezisi (ÖA) morbidite açısından riskler taşıyan kronik süreci olan bir anomalidir. ÖA' li hastaların emzirilmesi ve anne sütü alma oranları ile ilgili çok az sayıda çalışma vardır. Ameliyat ve perioperatif süreçler emzirme önündeki en büyük engel olmakla beraber, etkili emzirme danışmanlığı ile bu oranların iyileştirilebileceği düşüncesindeyiz.

Gereç ve Yöntem: Bu olgu sunumunda doğumu takiben distal fistüllü özefagus atrezisi tanısı almış vakanın etkili emzirme danışmanlığı ile emzirilerek, ilk üç aydaki anne sütü alma süreci anlatılmış ve literatür eşliğinde tartışılmıştır.

Bulgular: 38+5. gestasyon haftasında seksiyö ile doğan erkek bebek. Doğumu takiben nazogastrik sondanın (NGS) bilateral ilerletilemediği görüldü. Anne ve bebeğin ten tene teması sağlandıktan sonra, postnatal (PN) 2. saatinde çekilen kontrastlı grafiği ile distal fistüllü ÖA tanısı aldı. PN 4. saatinde bebeğin ilk müdahalelerinin yapılmasının ardından annenin bebeğine kanguru bakımı yapması sağlandı. PN 6. saatinde anneye süt masajı yapılarak, 5-10 dakika boyunca elle süt sağımına başlandı. Anne bebeğini emziremediğinden elle süt sağımına devam edildi. PN 2. günde torakoskopik distal fistül bağlanması ve primer özefagus anastomozu yapıldı. Operasyonu takiben entübe izlendiğinden kanguru bakımı yapılamadı; fakat anne süt masajı ve sağımına devam etti. PN 6. günde hasta ekstübe edildi. Ekstübe olduğu gün NGS takılarak, annenin sağmış olduğu sütlerle beslenmeye başlandı. Bebeğin çok ağlaması ve NGS' nı çekmesi üzerine aynı gün emzirme denendi. Anne bebeğini 5 dakika boyunca emzirdi. Bebeğin rahatlaması ve aspirasyon gözlenmemesi üzerine anne her gün 3-6 saatte bir bebeğini emzirdi. PN 10. günde emzirilerek, sadece anne sütü alır durumda taburcu edildi. Taburculuk sonrası anne bebeğini her istediğinde emzirmeye devam etti. Birinci ay muayenesinde tartısı 3945 gram (27.P) ölçüldü. 52 günlükken oral beslenmede zorluk şikayeti ile endoskopi yapıldı. Anastomoz hattının dar olduğu görüldü kademeli dilatasyon yapıldı. Bu süreçte bebek sadece emzirilerek anne sütü ile beslendi. İkinci ay muayenesinde tartısı 5420 gram (48.P), üçüncü ay muayenesinde 6000 gram (32.P) ölçüldü.

Sonuç: Bu olgu sunumunda, ÖA ile doğan bebeğin, etkili emzirme danışmanlığı ile hayata mümkün olan en iyi başlangıcı yapmasına olanak verildiği gösterilmiş ve emzirilerek anne sütü ile beslenmenin alternatif yöntemlere neden tercih edilmesi gerektiği literatür eşliğinde sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Özefagus atrezisi, anne sütü, emzirme

PB 20 - ÇOCUK GÜVENLİĞİ: YARALANMA VE ZEHİRLENMELERDE PERİFER DENEYİMİ

Selin KUZUCU¹

¹Sorgun Devlet Hastanesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları

Giriş ve Amaç: Kazalar; özellikle çocukluk çağında önlenemez sağlık sorunlarının başında gelmektedir. Çocukların kendilerini kazalardan koruyamadıkları göz önüne alındığında çocukların kazalara karşı güvenli ortamlarda yaşamaları, koruyucu önlemlerin alınması ve yaşam alanlarının güvenliğinin denetlenmesi sorumluluğu bakımverene/ebeveyne aittir. Hekimlerin ve diğer sağlık personelinin kazaların ve yaralanmaların engellenmesi ve uygun girişim yapılması için, ayrıca ebeveynlerin çocuk güvenliği yönünden bilgilendirilmesine yönelik koruyucu hekimliğe yönelik önemli görevleri vardır. Bu çalışmada hastanede yatırılarak izlenen çocuk hastalarda adli bildirim endikasyonları incelenerek, çocuk güvenliğine yönelik tehdit unsurlarının araştırılması ve alınabilecek önlemlere yönelik farkındalık oluşturulması amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: Çalışmaya Sorgun Devlet Hastanesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Servisi'nde 01 Eylül 2023- 31 Mayıs 2024 tarihleri arasında yatan ve kaza, yaralanma sebebiyle adli bildirim yapılan hastalar dahil edilmiştir. Yenidoğan yoğun bakım ünitesinde yatan hastalar ve acil servise başvuran hastalar dahil edilmemiştir. Çalışma retrospektif olarak yapılmıştır.

Bulgular: 01 Eylül 2023- 31 Mayıs 2024 tarihleri arasında çocuk sağlığı ve hastalıkları servisinde 363 hasta yatışı olmuştur. 363 hastanın 27'sinde (%7,4) çeşitli endikasyonlarla adli bildirim yapılmıştır. 27 hastanın 12'si (%44,4) kız, 15'i (%55,6) erkektir. Yaş aralığı 9 ay - 17 yıl 10 ay aralığında olup ortalama 5 yıl 10 aydır. Bu 27 hastanın 20'si (%74) intoksikasyon-kazara ilaç alımı sebebiyle, 3'ü (%11,1) ihmal-istismar sebebiyle, 2'si (%7,4) öz kıyım sebebiyle, 1'i yanık (3,7), 1'i (%3,7) düşme sebebiyle yatırılmıştır. İntoksikasyon - kazara ilaç alımı sebebiyle izlenen 20 hastanın 7'si ilaç intoksikasyonu, 5'i karbonmonoksit intoksikasyonu, 4'ü deterjan içme, 2'si fare zehri, 1'i mantar intoksikasyonu, 1'i ise organofosfat intoksikasyonu sebebiyle izlenmiştir (Tablo-1).

Tablo-1. Hastaların Özellikleri

Cinsiyet (n=27)	
Kız	12 (%44,4)
Erkek	15 (%55,6)
Yaş (ay)	
Min	9 ay
Max	17 yıl 9 ay
Mean	5 yıl 10 ay

Adli bildirim Etyolojilerine Göre Değerlendirme n(%)	
İntoksikasyon	20 (74)
İlaç alımı	7
Karbonmonoksit zehirlenmesi	5
Deterjan alımı	4
Fare zehri alımı	2
Mantar zehirlenmesi	1
Organofosfat zehirlenmesi	1
İhmal - İstismar	3 (11.1)
Öz kıyım	2 (7.4)
Yanık	1 (3.7)
Düşme	1 (3.7)

Sonuç: Günümüzde kazalar ve yaralanmalar özellikle çocukluk çağında önlenebilir sağlık sorunlarının başında gelmektedir. Çocuklarda kaza sebepleri ve sıklığına bakıldığında en sık sebep olarak trafik kazaları olmak üzere sırasıyla zehirlenmeler, düşmeler, yanık ve boğulmalar, öz kıyım, şiddet, savaşlar yer almaktadır. Çalışmamızda da en sık sebebin zehirlenmeler olduğu görülmüştür. Acil servise başvuran hastaların dahil edilmemesi sebebiyle trafik kazası sıklığı hakkında yorum yapılamamıştır. Burada önemli olan çocuk yaralanmalarının en sık sebebine bakıldığında alınacak basit koruyucu önlemlerle birçok sorunun önüne geçilebileceğidir. Koruyucu hekimlik adına ailelere bu konuda eğitimlerin verilmesi ve farkındalık oluşturulması önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk, çocuk güvenliği, kaza, koruyucu hekimlik, yaralanma

PB 21 - KİSTİK FİBROZİS HASTALIĞI OLAN ÇOCUKLARDA EBEVEYNLERİN İNFLUENZA VE PNÖMOKOK AŞILARI HAKKINDAKİ FARKINDALIK VE BİLGİ DÜZEYLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Elif Duygu Kutbe¹, Aydın Çelikyurt¹, Ali Ersoy², Mehmet Köse², Filiz Tubuş³

¹Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesi, Kayseri, Türkiye

²Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, Çocuk Göğüs Hastalıkları, Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesi, Kayseri, Türkiye

³Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, Sosyal Pediatri, Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesi, Kayseri, Türkiye

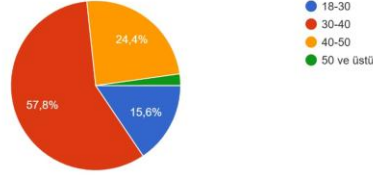
Giriş ve Amaç: Aşılar hakkında yanlış bilgi ve önyargıların artması ve bunların tehlikeli olabileceği düşüncesi kronik ve ilerleyici seyreden hastalıklara sahip olanlar için ciddi sağlık sorunu olup önlem alınması gereken bir durumdur. Bu çalışma; hastanemiz Çocuk Göğüs Hastalıkları Bilim Dalına başvuran kistik fibrozis tanımlı çocuk hastaların ebeveynlerinin alt solunum yolu enfeksiyonu yapabilen ve aşı ile korunulabilen influenza ve pnömokok suşlarına yönelik aşılamada bilgi, tutum ve davranışlarını belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Gereç ve Yöntem: Bu çalışma; Erciyes Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları polikliniğine son bir yılda başvuran 45 kistik fibrozis tanımlı çocuk hastaların ebeveynlerine 10-15 Ekim 2024 tarihleri içinde ulaşılarak çevrimiçi anket üzerinden katılımı ile gerçekleştirildi. Katılımcılar için 19 sorudan oluşan (yaş, cinsiyet, eğitim durumu, grip ve zatürre hastalığı hakkında bilgi düzeyi, bahsedilen aşılar hakkında edindikleri bilginin kaynağı, aşı kararsızlığı hakkındaki düşüncesi ve nedeni) anket hazırlandı. Sosyodemografik özellikleri ve aşılamada önerilerinden haberdar olup olmama durumları karşılaştırıldı. Analizlerde istatistiksel anlamlılık düzeyi $p < 0.05$ olarak kabul edildi.

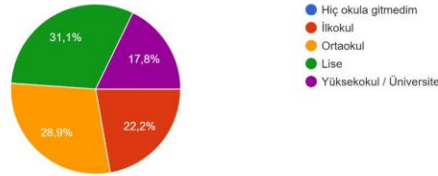
Bulgular: Çalışmaya 27 kadın, 18 erkek toplam 45 ebeveyn katılmıştır. Katılımcıların %82 si 30 ile 50 yaş arası olup %22 si ilköğretim mezunuydu (Grafik 1). İnfluenza aşısını duyanlar %68 idi. Aşığı öğrendikleri kaynak sorguladığında birden fazla seçenekli soruya %54 oranında hastane, %42 oranında aile sağlık merkezi cevabı alındı. Sıralamayı %25 oranında radyo, tv ve %24 oranında sosyal medya ve diğer internet sayfaları takip etti. İnfluenza aşısını yaptıranların oranı %26 olup yaptırmayanların nedeni sorgulandığında %41 bilmediği için, %29 aşı yan etkilerinden korktuğundan, %16 aşının etkin olmadığını düşündüğünden yaptırmadıkları cevapları alındı (Grafik 2). Pnömonokok aşısını duyanlar %42 idi. Aşığı öğrendikleri kaynak sorguladığında birden fazla seçenekli soruya %66 oranında hastane, %25 oranında aile sağlık merkezi cevabı alındı. Sıralamayı %14 oranında radyo, tv ve diğer internet sayfaları takip etti. Pnömonokok aşısını yaptıranların oranı %4 olup yaptırmayanların nedeni sorgulandığında %53 bilmediği için, %17 aşı yan etkilerinden korktuğundan, %5 aşının etkin olmadığını düşündüğünden yaptırmadıkları cevapları alındı (Grafik 2). Yaş ve eğitim düzeyi ile aşı tereddütü arasında anlamlı farklılık bulunmadı.

Grafik 1

Kaç yaşındasınız ?
45 yanıt

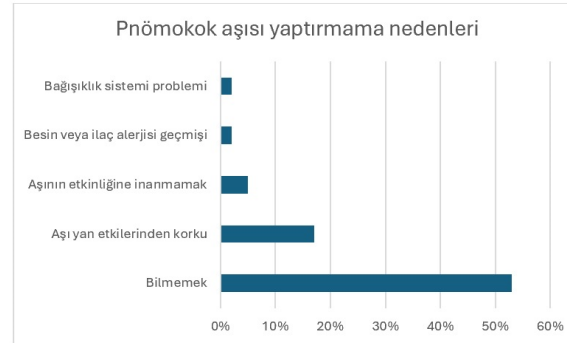
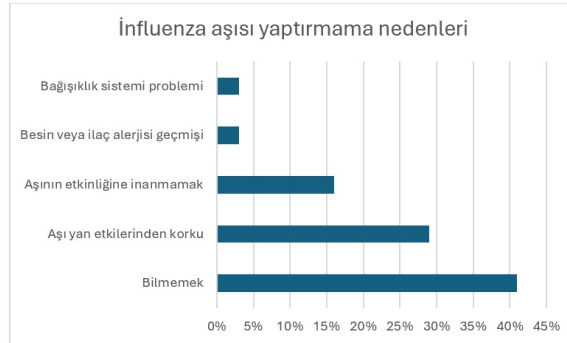

Eğitim durumunuz nedir?
45 yanıt

Katılımcıların yaş ve eğitim durumu

Grafik 2

Katılımcıların aşı yaptırmama nedenleri

14 - 16 Kasım 2024 - 8.Ulusal Sosyal Pediatri Kongresi
Grand Mercure Otel, Ankara

Sonuç: Kronik bir hastalık grubu olan kistik fibrozis tanısı almış çocukların ebeveynlerinin influenza ve pnömokok aşuları konusunda bilgi düzeyleri yetersiz olup, bu konuda tüm sağlık çalışanlarına, özellikle aile hekimlerine ve çocuk doktorlarına önemli görevler düşmektedir.

Anahtar Kelimeler: Aşı, Bilgi, Çocuk, İnfluenza, Pnömomok

PB 22 - ÇOCUK KORUMA HİZMETLERİNDEKİ YÜKSEK RİSKLİ BEBEKLER İÇİN APNE MONİTÖRÜNÜN KRİTİK ROLÜ: BİR OLGU SUNUMU

Merve Erdemir Kula¹, Damla Kaçmaz¹, Bahar Kural⁴, Merve Erdemir Kula², Merve Erdemir Kula³

¹İstanbul Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Çocuk Sağlığı Enstitüsü Sosyal Pediatri Doktora Programı, İstanbul

²T.C. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Bahçelievler Şeyh Zayed Çocuk Evleri Sitesi Müdürlüğü, İstanbul

³T.C. Sağlık Bakanlığı Bayrampaşa Devlet Hastanesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Kliniği, İstanbul

⁴Haliç Üniversitesi Tıp Fakültesi, İstanbul

⁵Medstar Topçular Hastanesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Kliniği, Antalya

Giriş ve Amaç: Apne, prematüre bebeklerde sık karşılaşılan bir sorundur ve solunum durması, bradikardi ve siyanoz ile kendini göstermektedir. Apne monitörleri, apne olaylarını tespit ederek zamanında müdahale imkânı sunmaktadır. Burada yüksek riskli bir bebeğin çocuk koruma hizmetlerinde apne monitörü sayesinde hayatta kalmasının önemi vurgulanmakta ve sürekli birebir bakım imkânının sınırlı olduğu durumlarda apne monitörlerinin kullanımı tartışılmaktadır.

Gereç ve Yöntem: Bu olgu sunumunda 28+3 gebelik haftasında, 1345 gr ağırlığında dünyaya gelen preterm bebeğin takibi ve tedavisi anlatılmaktadır. Bebek, doğum sonrası yedi hafta boyunca İstanbul'da bir yenidoğan yoğun bakım ünitesinde tedavi edilmiş ve taburcu edildikten sonra İstanbul Şeyh Zayed Çocuk Evleri Sitesi Bebek Ünitesine yerleştirilmiştir. Bu merkezde tüm bebeklerin takibinde, bebeğe herhangi bir direkt teması olmayan, bebek yatağı şiltesinin altına konan ince bir alıcı levha ile çalışan, apne monitörü kullanılmaktadır.

Apne monitörü -1

Apne monitörünün levhasının tümünü gösterir

Apne monitörü-2

Apne monitörünün alarmlarını gösterir

apne monitörü-3

Apne monitörünün bebek yatağına yerleştirilmesini gösterir.

Bulgular: Merkezdeki üçüncü gününde apne atağı geçirmiş ve apne monitör alarmı sonrası yapılan hızlı müdahaleyle hayata döndürülmüştür. Erken müdahaleye yanıt veren bebek hastaneye nakledilmiştir. On üç gün boyunca geç yenidoğan sepsisi ve pnömoni tanısı ile tedavi görmüştür. Çocuk koruma birimine dönmesinden kısa süre sonra, yeniden solunum sıkıntısı ile 19 gün hastaneye yatmıştır. Taburculuğun ardından koruyucu aile yanına yerleştirilmiştir. Ailenin yanında, sağlıklı bir şekilde yaşamını sürdürmektedir.

Sonuç: Bu olgu, apne monitörlerinin çocuk koruma merkezlerinde, özellikle prematüre ve yüksek riskli bebeklerin korunması açısından önemini ortaya koymaktadır. Apne monitörleri, solunum durması gibi potansiyel ölümcül olayların erken tespitinde ve zamanında müdahale edilmesinde etkili bir araç olarak kullanılabilir.

Anahtar Kelimeler: apne monitörü, prematüre bebek, riskli bebek, çocuk koruma, solunum durması

PB 23 - İSTİSMARA BAĞLI KAFA TRAVMASINI TAKLİT EDEN NADİR BİR DURUM; COL4A1 MUTASYONU

Melehat Melek Oğuz¹, Bahar Çetin Aksaray¹, Berna Uçan¹, Aslıhan Yüce Sezen¹, Melike Ataseven Kulalı¹, Abdüllatif Bakır¹, Ali Aksaray¹, Ayşe Kaçar Bayram¹, Halil Tuna Akar¹, Meda Kondolot¹

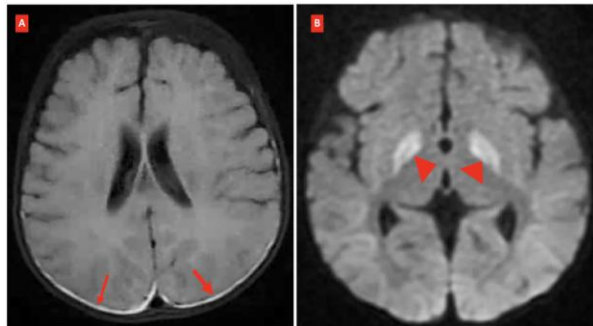
¹Ankara Etlik Şehir Hastanesi

Giriş ve Amaç: İstismara bağlı kafa travmasında gözlemlenen klinik ve nörogörüntüleme bulgularını taklit eden birçok durum mevcuttur. Burada nörogörüntülemede istismara bağlı kafa travmasını düşündürülen bulguları olan ancak ileri incelemede COL4A1 mutasyonu saptanan olguyu farkındalık yaratmak amaçlı sunduk.

Gereç ve Yöntem: Olgu Sunumu

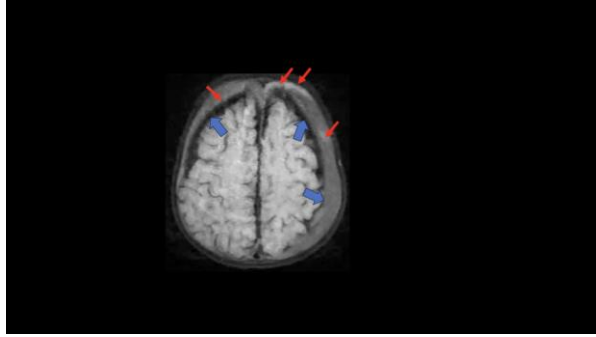
Bulgular: Febril status epilepticus tanısı ile dış merkezden sevk edilen 7 aylık kız hastanın ilk gelişinde genel durumu orta, vitaleri stabil, bilinci bulanıktı. Sistem muayenesi doğaldı. Gelişim basamakları yaşıyla uyumluydu. Menenjit ensefalit ekartasyonu için yapılan LP'de BOS' tetkiklerinde patoloji saptanmadı. Kranial MRG'de subdural hemoraji ile her iki tarafta globus palliduslarda, internal kapsül posterior bacağında ve crus serebrilerde difüzyon ağırlıklı serilerde sitotoksik ödem ile uyumlu difüzyon kısıtlamaları izlendi (Fig.1). EEG 'de her iki hemisferde birbirinden asenkron olarak izlenen multifokal epileptik deşarjlar ve zemin maturasyonunda hastanın yaşına göre gerilik izlendi. Kontrol MRG'de tanımlanan difüzyon kısıtlanma alanlarında ve parietooccipital bölgedeki subdural hemorajide azalma gözlenirken, sağ frontal ve sol frontoparietal bölgede yeni gelişen subdural hematoma izlendi (Fig 2). Bulgular istismar yönünden şüphe uyandırdı. Difüzyon kısıtlamaları nedeniyle ayırıcı tanıda glutarik asidüri tip 1, mitokondriyal hastalıkları düşündürdü şeklinde raporlandı. Etiyolojiye yönelik bazal metabolik, immunolojik ve genetik tetkikleri gönderildi. İstismara bağlı travmayı ekarte etmek için yapılan göz muayenesinde arka segmentde preretinal hemoraji alanları ve disk altında ve nazalinde preretinal hemoraji alanları görüldü (Fig3). Kemik taramada patoloji izlenmedi. Aile görüşmesinde ihmal yada istismar düşündürür riskli bir duruma rastlanmadı. Metabolik tetkiklerle glutarik asidüri tip 1 ve metilmalonik asidemi ekarte edildi. Bulgular istismara ve herhangi bir metabolik hastalığa bağlanamadığı için tanısal amaçlı metabolik hastalık genetik paneli gönderildi. Genetik panelde COL4A1 geninde c.2183A>G (p.(Gln728Arg)) heterozigot klinik önemi belirsiz mutasyon saptandı ve bu gendeki değişikliklerin otozomal dominant mikroanjyopati ile uyumlu hastalıklardan sorumlu olması ve hastanın mevcut kliniğini açıklaması nedeniyle anlamlı kabul edildi.

Figure 1

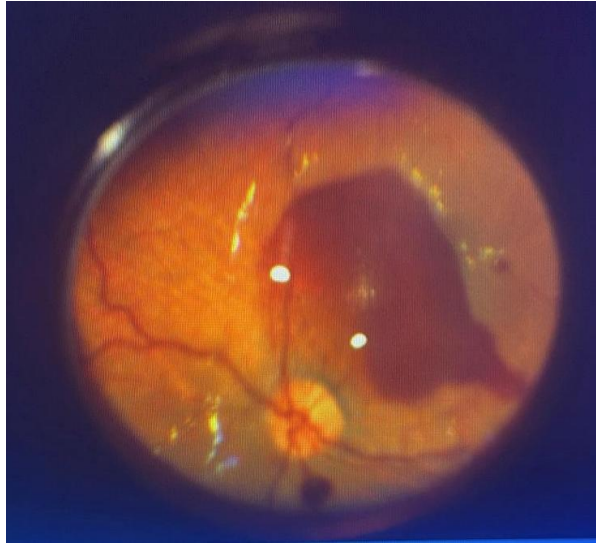
MRG'de subdural hemoraji (A, kırmızı ok) ile her iki tarafta globus palliduslarda, internal kapsül posterior bacağında ve crus serebrilerde difüzyon ağırlıklı serilerde sitotoksik ödem ile uyumlu difüzyon kısıtlamaları (B, kırmızı ok)

Figure 2

Kontrol MRG'de sağ frontal ve sol frontoparietal bölgede yeni gelişen subdural hematoma alanları .

Figure 3

Retinal hemoraji alanı.

Sonuç: COL4A1, tip IV kolajenin $\alpha 1$ zincirini kodlar mutasyonunda hastalar intrakranial kanama, çocukluk çağı nöbetleri, retinal hemoraji ile gelebilir. Nörogörüntüleme istismarı düşündürülen bulguların varlığında hastanın kliniği, sosyal incelemesi ve ek patolojiler göz önünde bulundurulmalıdır. Özellikle bu hastada olduğu gibi kliniğin karmaşık olduğu sadece istismara bağlı kafa travması ile açıklanamayacak ek patolojilerin de olduğu olgularda genetik testler de dahil olmak üzere, ileri kapsamlı bir değerlendirme yapmak hayati önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: COL4A1, istismara bağlı kafa travması, retinal hemoraji

PB 24 - AKRAN ZORBALIĞININ ŞİDDETLİ BOYUTU: KAFA TRAVMASI

Ayşe Ayyüce Karagöz¹, Simanur Subaşı Kılıç¹, Hilal Taylan Yılmaz¹, Nilden Tuynun², Erkan Emrahoğlu³,
Meltem İleri¹

¹Ankara Etlik Şehir Hastanesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları

²Ankara Etlik Şehir Hastanesi, Çocuk Acil

³Ankara Etlik Şehir Hastanesi, Beyin Sinir ve Cerrahisi

Giriş ve Amaç: Zorbalık; eyleme maruz kalan bireye zarar veren ve bireyde strese yol açan, tekrar eden, güç dengesizliğinin olduğu durumlarda ortaya çıkan, kasıtlı saldırgan davranışlardan oluşur. Akran zorbalığı özellikle son yıllarda okul çağı çocuklar arasında sıklığı artan toplum sağlığını olumsuz etkileyen bir problem olarak karşımıza çıkmaktadır. Çoğu zaman ciddi fiziksel ve duygusal travma ile sonuçlanmakta ve etkileri yaşam boyu sürmektedir.

Gereç ve Yöntem: Burada kafa travması ile başvuran, akran zorbalığına uğrayan bir hasta sunulmaktadır.

Bulgular: 12 yaş erkek hasta, okulda arkadaşı tarafından darp edilmesi nedeniyle acil servisimize başvurdu. Hastanın anamnezi derinleştirildiğinde okulda sınıf arkadaşı tarafından bir süredir sözlü olarak sataşmaya uğradığı öğrenildi. Aynı kişinin hastamıza cep telefonu aracılığı ile sıklıkla tehdit ve aşağılama içeren mesajlar yazdığını, başvuru günü ise hastaya önce sözlü olarak sataşma yaptıktan sonra başını bacakları arasına alarak yumruklama ile travmaya uğrattığı öğrenildi. Hastanın bilinç kaybı, bulantı, kusma gibi ek şikâyeti olmamıştır. Hastanın özgeçmişinde ve soygeçmişinde özellik yoktu. Fizik muayenesinde sağ kaş üzerinde 2*2cm hematoma, sol yüzünde laserasyonlar, sol alt kadran lateralde 2*2cm ekimoz dışında patolojik muayene bulgusu saptanmadı (şekil 1,2,3). Tam kan sayımı, biyokimya, koagülasyon tetkikleri normal olan hastanın çekilen kranial ve servikal vertebra tomografisinde, bilateral parietal bölgede ve sağ frontal bölgede cilt-cilt altı yumuşak dokuda heterojen değişiklikler mevcuttu. Abdomen ultrason normal olarak sonuçlandı. Hasta 48 saatlik çocuk hastalıkları izlemi ardından şikâyetinin olmaması, kontrol tomografisinin normal olması nedeniyle ayaktan izlem amacıyla taburcu edildi. Hastaya adli rapor tutuldu. Ergen sağlığı görüşmesinde hastanın aile içinde bir sorun yaşamadığı, anne ve babası ile yaşadığı; derslerinin iyi olduğu, okulda genel olarak sorun yaşamadığı; okulda arkadaşları ile kendi halinde gezdiği, kavga ve olaylara karışmadığı öğrenildi. Hastamıza sözlü sataşma yapan ve fiziksel olarak saldırıda bulunan sınıf arkadaşının bir süredir kendisine alay etme, dalga geçme, tehdit etme, küfür etme gibi sözlü saldırı; ayrıca cep telefonu aracılığı ile mesaj yolu ile rahatsız etme davranışlarının olduğu ve bu durumun ailesi ve okul yöneticileri dahil kimseyle paylaşılmadığı öğrenildi. Hastamız çocuk psikiyatrisi ile konsülte edilerek, akran zorbalığına yönelik tutum ve davranışlar konusunda güçlendirme çalışması yapıldı.

Şekil 1

Şekil 2

Şekil 3

Sonuç: Zorbalık bugün okullarda en sık karşılaşılan sinsi bir şiddet formudur. Programlar sayesinde farkındalık yaratmak, empati kurmak, zorbalıkla baş etmek, sessiz kalınmaması gerekliliğini adölesanlara öğretmek, temel hedeflerimiz arasında olmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Zorbalık, Kafa travması, Akran zorbalığı, Empati

PB 25 - OTİZMLİ VE TİPİK GELİŞEN OKUL ÖNCESİ ÇOCUKLARIN DIŞKILARINDA {AKKERMANSİA MUCİNİPHİLA} VE {LACTOBACİLLUS REUTERİ} BAKTERİLERİ MİKTARLARININ KARŞILAŞTIRILMASI VE OTİZMLİ ÇOCUKLARIN BESLENMELERİNİN NİTELİKSEL DEĞERLENDİRİLMESİ

Fatma Burcu Doğanç¹, Seyhan Hıdıroğlu¹, Melda Karavuş¹, Mehmet Burak Aksu², Ayşe Hümeysra İslamoğlu³, Nisanur Karadağ⁴, Anıl Yılmaz⁴, Hilmi Süheyp Özcan⁴, Kiyana Karimnejad⁴

¹Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı

²Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıbbi Mikrobiyoloji Anabilim Dalı

³Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Beslenme ve Diyetetik Anabilim Dalı

⁴Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2 Araştırma Grubu

Giriş ve Amaç: Otizmlı çocuklar genellikle farklı yiyecek tercihleri ve olağan dışı beslenme alışkanlıkları sergilemektedir. Ayrıca, bu çocuklarda gastrointestinal sistem hastalıkları yaygındır ve bu durum bağırsak mikrobiyotasını olumsuz etkileyebilir. Araştırmada, otizmlı ve tipik gelişen çocukların gaitalarındaki Lactobacillus reuteri ve Akkermansia muciniphila bakterilerinin miktarları karşılaştırılarak incelenmesi, aynı zamanda otizmlı çocukların beslenme durumu ve semptomları niteliksel olarak değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: Olgu-kontrol ve niteliksel tipte olmak üzere mikst araştırmadır. İstanbul'da yaşayan okul öncesi dönemden 11 otizmlı çocuk olgu, 22 tipik gelişen çocuk kontrol grubunu oluşturmaktadır. Yaş ve cinsiyete göre eşleştirilen olgu-kontrol gruplarındaki çocuklardan alınan gaita örneklerinde Lactobacillus reuteri ve Akkermansia muciniphila bakterilerinin miktarları PCR yöntemiyle tespit edilmiştir. Olgu grubunun otizm değerlendirilmesinde önceki otizm tanı derecesi, gastrointestinal semptom şiddeti için Gastrointestinal Severity Index-GSI kullanılmıştır. Niteliksel araştırmada olguların ebeveynleriyle çevrimiçi derinlemesine görüşmeler yapılmış, veriler tematik içerik analiziyle analiz edilmiştir. İlgili üniversite etik kurulundan 25.01.2014/09.2023.1486 no'lu onay alınmıştır.

Bulgular: Araştırmada 11 otizmlı çocuk (7'si erkek, 4'ü kız) olgu; 22 tipik gelişen çocuk (14'ü erkek, 8'i kız) kontrol grubu olarak yer almıştır. Olguların ve kontrollerin yaş medyanı 4,5 yaş (min:2,0-maks:5,5)'tır. Olguların gaitalarındaki Lactobacillus reuteri miktarı medyanı 10,30 cfu (min:4,05-maks:26,90) ve kontrollerin medyanı 11,75 cfu (min:5,55-maks:58,0) olup anlamlı fark yoktur (p=0,236). Akkermansia muciniphila 8 olgunun gaitasında izole edilebilmiştir. Olguların gaitalarındaki Akkermansia muciniphila medyanı 4,31 cfu (min:0,38-maks:21,00) ve kontrollerin medyanı 9,86 cfu (min:0,13-maks:25,13) olup anlamlı fark yoktur (p=0,261). Olguların GSI puanları kontrollere göre anlamlı şekilde yüksektir (p=0,005). Yüksek düzeyde otizmlı olanların GSI puanları hafif düzeydekilere göre anlamlı şekilde yüksektir (p=0,025). Niteliksel araştırmaya 7 anne, 3 baba katılmış ve çoğu çocuklarının beslenmelerinde takıntılar, gıdalarda seçicilik, çiğneme sorunları gibi alışkanlıklar gösterdiklerini belirtmişlerdir. Ebeveynler otizme özgü diyet uygulamadıklarını vurgulamış ancak katkı gıdalı maddeleri ve şekerli gıdaları tüketmekten

kaçındıklarını ifade etmiştir. Ebeveynler bu gıdaları yedikten sonra çocuklarının otizm belirtilerinde artış olduğunu ifade etmiştir. Ancak sosyalleşmeyi bazen bu gıdalara tercih ettiklerini belirtmişlerdir.

Sonuç: Otizmlı çocukların gaitalarındaki Lactobacillus ve Akkermansia miktarları, tipik gelişen çocuklara kıyasla düşük olsa da bu fark anlamlı bulunmamıştır. Bu sonucun, olgu ve kontrol gruplarının sayısının azlığından kaynaklanabileceği düşünülmektedir. Daha büyük katılımcı gruplarıyla yapılacak çalışmalar, farkın anlamlı hale gelmesini sağlayabilir. Ayrıca, otizmlı çocuklardaki beslenme sorunlarını değerlendirebilecek ölçekler niceliksel araştırmalarla geliştirilmeli ve ebeveynlere beslenme konusunda danışmanlık verilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Otizm, Akkermansia, Lactobacillus, Gastrointestinal Severity Index, Niteliksel

PB 26 - AŞI TEREDDÜDÜ MÜ YOKSA YANLIŞ ANLAŞILAN BİR KONTRENDİKASYON MU? KATILMA NÖBETİ OLMASI SEBEBİYLE AŞILANMAMIŞ BİR ÇOCUK

Selin KUZUCU¹, Nazmi Mutlu KARAKAŞ²

¹Sorgun Devlet Hastanesi

²Gazi Üniversitesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları

Giriş ve Amaç: Aşılamanın önemli halk sağlığı başarılarından birisi olduğu aşıkardır. Günümüzde enfeksiyon hastalığından korunmada en etkili, en güvenli, en ekonomik ve en akılcı tıbbi yaklaşımdır. Çocuk sağlığını geliştirmek için hem morbiditeyi hem de aşıyla önlenbilir hastalıklardan kaynaklanan mortaliteyi azaltan müdahalelerden olduğunu bilmekteyiz. Aşılamanın önemini gösteren bütün yeterli bilimsel kanıta rağmen, ebeveynler hala aşılar ve etkileri konusunda endişelere sahiptir. Bu durum sebebiyle aşı karşıtlığı ve aşı tereddütü kavramları tanımlanmıştır. Sağlık çalışanlarının aşı uygulanacak bireyler ve/veya ebeveynleriyle iyi bir iletişim kurmasının ve güven sağlamanın, etkili ve doğru bilgi vermesinin aşı konusundaki tereddütleri gidermede en etkili yollardan birisi olduğu bilinmektedir. Bu noktada doktor ve/veya hemşirelerin ailelere aşı konusunda yol gösterici olmaları hayati önem taşımaktadır.

Gereç ve Yöntem: Bu yazıda aşı yanlısı bilinen aşı kontrendikasyonlarına yönelik farkındalık oluşturarak, aşı konusunda doktor ve/veya hemşirelerin yol gösterici rolünü vurgulamak istiyoruz.

Bulgular: 4 yaşında kız hasta çocuk sağlığı muayenesi için Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Polikliniğine getirilmiştir. Hastanın tıbbi öyküsünden katılma nöbeti olduğu bu sebeple çocuk nörolojide ve çocuk kardiyoloji birimlerinde takipli olduğu öğrenilmiştir. Nöromotor gelişimi yaşıyla uyumlu olup fizik muayenesi olağandı. Katılma nöbeti olması sebebiyle çocukluk çağı aşılarının yapılmadığı öğrenilmiştir. Annesi aşıların güvenilir ve hayati olduğunu bildiğini ancak aşı uygulaması sırasında katılma nöbetine bağlı olarak solunumunun duracağından endişelendiğini, bu sebeple aşılarını yaptıramadıklarını ifade etmiştir. Aşılarını takip eden doktoru tarafından hastanın aşı esnasında katılma nöbetine bağlı oluşabilecek solunum depresyonu riskinden dolayı aşılarının yapılmasının uygun olmayacağını söylediği öğrenilmiştir. Hastaya bu sebeple çocukluk çağı aşıları uygulanmamıştır.

Sonuç: Bu olguda yanlısı bilinen bir kontrendikasyon ve annenin aşı tereddütü yaşaması sebebiyle sağlıklı bir çocuğun aşıları uygulanamamıştır. Katılma nöbeti ailelerde çeşitli derecede kaygıya yol açan yineleyici bir durum olsa da aşı yapılması için bir kontrendikasyon değildir. Aşılamada önlem alınması gereken durumlar gerçek kontrendikasyon sayılmamaktadır. Bu konuda farkındalığın oluşturulması ve bilgi kirliliğinin önüne geçilmesi hayati önem taşımaktadır. Bu olguda ailenin çocuğunu kaybetmek korkusu aşı yaptırma isteğinin önüne geçmiştir. Aşı ve kontrendikasyonları hakkında bilgi verilmesi rağmen annesi aşı yapılmasını reddetmiştir. Bu tereddüt ise aşı karşıtlığı durumu geliştirdiğini göstermiştir. Aşı konusunda uygulama kadar aileler ile etkili ve doğru bir iletişim kurulması ve doğru önerilerin sunulması son derece önemlidir. Bu konuda doktorların ve sağlık çalışanlarının aşı konusunda etkin bir şekilde eğitiminin önemini vurgulamak isteriz.

Anahtar Kelimeler: Aşı, katılma nöbeti, aşı tereddütü, aşı kontraendikasyonu, çocuk

PB 27 - DEPREM SONRASI SÜREÇTE KURULAN ÇOCUK HASTALIKLARI SERVİSİNİN İLK 3 AYINA BAKIŞ

Utku Dönger¹, Osman Fırat Çalışkan¹, Sevinç Püren Yücel², Ezgi Çay¹

¹Defne Devlet Hastanesi

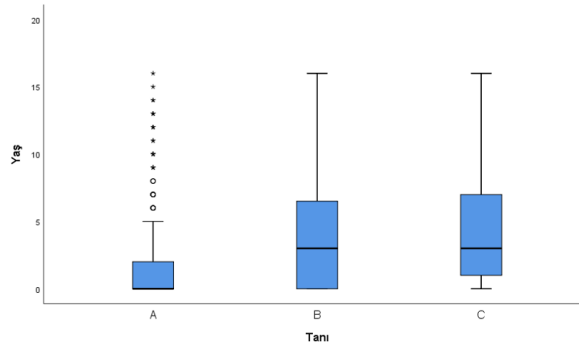
²Dukurova Üniversitesi

Giriş ve Amaç: Pediatri, çocuklara ve onların başarılı bir şekilde büyüyüp gelişerek sağlıklı yetişkinlere dönüşme potansiyellerine odaklanan bir tıp uzmanlığı alanıdır. Ülkemizde 18 yaş altı nüfus; nüfusumuzun %26'sı olup sağlık ve sağlık hizmetlerini yönetmek ve geliştirmek adına çocuklara ayrı bir önem gösterilmelidir. Pediatrik nüfusa hizmet eden pediatristler, çocuklarımızın yarının genç yetişkinlerine dönüşürken büyümesine ve gelişmesine yardımcı olacaklardır. 06 Şubat Depremi sonrası sağlık altyapısında ciddi bir kayıp olan Hatay İlimizin merkez ilçesinde kurulan Defne Devlet Hastanesi'nin 2023 Aralık ayında açılan çocuk hastalıkları yataklı servisinde yatarak tedavi gören hastaların verileri sunulmak istenmiştir.

Gereç ve Yöntem: Hastanemiz çocuk hastalıkları servisinde 2023 Aralık ve Mart ayları arasında yatan hastaların verileri elektronik veri tabanı üzerinden elde edildi. Bu süre zarfında yatan 647 hastanın uyruğu, cinsiyeti, ortalama yaşı, hastaneden çıkış şekli ve ICD-10'a göre tanıları geriye dönük incelendi. Hastalar ICD-10 tanılarına göre J18 Pnömoni/Bronkopnömoni, J20-Akut bronşit, J21-Akut bronşiolit, J22-Akut alt solunum yolu enfeksiyonu, J04-Akut larenjit tanılı hastalar grup A, J01-Akut sinüzit, H66.9-Otitis media, tanımlanmamış, J03-Akut tonsillit, J39-Üst solunum yolu diğer hastalıkları, J06-Akut üst solunum yolu enfeksiyon tanılı hastalar grup B, K52-Gastroenterit ve kolit, N39-Üriner sistem enfeksiyonu, R10-Karın ağrısı, A05-Gıda zehirlenmeleri, A08-Barsak enfeksiyonları tanılı hastalar grup C olarak ayrıldı. Bu üç grubun hastanede yatış süresi ve ortalama tanı yaşı birbiriyle karşılaştırıldı.

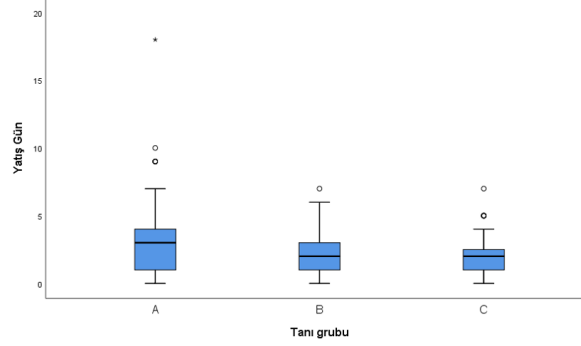
Bulgular: Hastaların 362'si erkek, 285'i kızdı. 647 hastanın 574'ü Türk uyruklu iken 73 hasta yabancı uyruklu idi. Hastaların yatış anında ortalama tanı yaşı 1 yaş, ortalama yatış süresi 2,3 gündü. Hastaların 537'si iyileşerek taburcu olurken 9 hasta kurum dışına sevk edildi. Veri tabanından geriye dönük inceleme sonucunda 647 hastadan ICD-10 tanı kodlarına göre 265 hasta grup A, 100 hasta grup B, 83 hasta ise grup C olarak sınıflandırıldı. Tanı yaşı 4.3 ± 3.9 yıl ile en yüksek olan Grup C iken, yatış süresi 2.9 ± 2.2 gün ile en uzun olan grup A idi.

Grafik 1. Yatış anında yaşa göre grupların karşılaştırılması

Yatış anında yaşa göre grupların karşılaştırılması

Grafik 2. Grupların yatış sürelerinin karşılaştırılması

Grupların yatış sürelerinin karşılaştırılması

Tablo 1. Hastaların demografik özellikleri ve yatış bilgileri

	n=647
Uyruk, n(%)	
TC	574(88.7)
Yabancı Uyruklu	73(11.3)
Cinsiyet, n(%)	
Erkek	362(56.0)
Kız	285(44.0)
Yaş(yıl)	3.0±4.1
	1(0-16)
Yatış(gün)	2.3±1.9
	2(0-18)
Çıkış şekli, n(%)	
Haliyle çıkış/Taburcu	40(6.2)
İyileşerek çıkış/Taburcu	537(83.0)
Kurum dışına sevk	9(1.4)
Tıbbi önerileri/tedavileri reddederek çıkış	22(3.4)
Diğer/Bilinmiyor	39(6.0)

Aksi belirtilmedikçe veriler ortalama±standart sapma, medyan(min-maks) olarak özetlendi.

Tablo 2. Hastaların ICD-10 tanı koduna göre tanıları

Tanı grubu, n(%)	
J06-Akut üst solunum yolu enfeksiyonu	19(2.9)
J11-İnfluenza	52(8.0)
J18-Pnömoni/BronkoPnömoni	70(10.8)
J20-Akut bronşit	104(16.1)
J21-Akut bronşiolit	74(11.4)
J22-Akut alt solunum yolu enfeksiyonu	15(2.3)
J39-Üst solunum yolu diğer hastalıkları	58(9.0)
K52-Gastroenterit ve kolit	63(9.7)
N39-Üriner sistem enfeksiyonu	9(1.4)
P36-Yenidoğan sepsisi	11(1.7)
P59-Yenidoğan sarılığı	15(2.3)
R11-Bulantı ve kusma	18(2.8)
R50-Ateş, tanımlanmamış	24(3.7)
R55-Senkop ve bayılma	3(0.5)
R56.0-Febril konvülsiyon	3(0.5)
X49-Kimyasallar ve diğer ve tanımlanmamış zararlı maddelere maruz kalma ve kazayla zehirlenme	3(0.5)
X44-İlaçlar, haplar ve biyolojik maddelere maruz kalma ve kazayla zehirlenme diğer ve tanımlanmamış	2(0.3)
R17-Sarılık	
R10-Karın ağrısı	5(0.8)

G40-Epilepsi	7(1.1)
H66.9-Otitis media, tanımlanmamış	7(1.1)
J03-Akut tonsillit	8(1.2)
J45-Astım	13(2.0)
L50-Ürtiker	4(0.6)
P22-Yenidoğanın solunum distressi	3(0.5)
R06-Solunum anormallikleri	4(0.6)
A05-Gıda zehirlenmeleri	3(0.5)
A08-Barsak enfeksiyonları	2(0.3)
D57-Orak hücre bozuklukları	2(0.3)
J01-Akut sinüzit	2(0.3)
J04-Akut larenjit	2(0.3)
L02-Deri apse, furonkül ve karbonkülü	2(0.3)
L03.9-Selülit, tanımlanmamış	2(0.3)
P70.4-Yenidoğan hipoglisemileri	2(0.3)
P74.1-Yenidoğanın dehidratasyonu	2(0.3)
R05-Öksürük	2(0.3)
J98-Solunum bozuklukları	3(0.5)
Diğer	2(0.3)
	27(4.2)

Tablo 3. Grupların yatış anında tanı yaşı ve yatış süreleri

	A	B	C	p
	(n=265)	(n=100)	(n=83)	
Tanı yaşı	1.9±3.3 ϕ †	4.1±4.2	4.3±3.9	<0.001

	0(0-16)	3(0-16)	3(0-16)	
Yatış süresi	2.9±2.2 ϕ †	2.1±1.6	1.9±1.5	<0.001
	3(0-18)	2(0-7)	2(0-7)	
ϕ p<0.05 compared to B				
† p<0.05 compared to C				

ϕ p<0.05 compared to B † p<0.05 compared to C

Sonuç: Çocuk hastalıkları servisi kurulması, sağlık sisteminin en önemli yapı taşlarından biri olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu makalede, çocuk hastalıkları yataklı servisinde tedavi gören hastaların hangi tanılar ile yattıkları, ortalama yatış süreleri, hastalık gruplarına göre yatış süreleri ve tanı yaşlarındaki farklılıklar sunulmak istenmiştir. Toplumumuzun geleceği olan çocukların yatış gerektiren durumlarda tedavilerinin gerçekleşmesi için doğal afetlerden sonra bile ivedilikle çocuk hastalıkları servisinin kurulması önemlidir.

Anahtar Kelimeler: doğal afet, çocuk hastalıkları servisi, akut alt solunum yolu enfeksiyonu, sağlık altyapısı, sağlık hizmetleri

PB 28 - YENİDOĞAN TABURCULUĞUNDA BİLGİLENDİRME VE ÖNERİLER FORMU VERİLMESİ STANDART HALE GETİRİLMELİ Mİ?

Özge Yendur¹

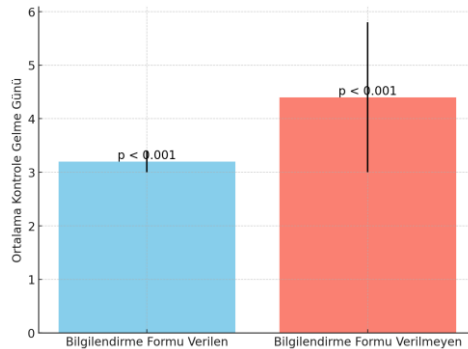
¹Medicana International İzmir Hastanesi

Giriş ve Amaç: Yenidoğanların taburcu edilmesi sonrası, ailelerin bebek bakımı konusunda bilinçlendirilmesi kritik bir öneme sahiptir. Rehberler tarafından da önerilen üçüncü gün çocuk hekimi kontrolü, tıbbi müdahale gerektirebilecek sarılık, beslenme yetersizliği gibi erken dönem sorunların tespitinde önemli rol oynar.Bu çalışmada, hastanemizde sözel bilgiler haricinde Sağlık Bakanlığı önerileriyle birleştirilmiş bir bilgilendirme formunun, yazılı olarak ailelerin üçüncü-beşinci gün arası kontrolüne zamanında gelmeleri ve yenidoğan bebeğin sağlığı üzerindeki yararlarının istatistiksel ve klinik anlamlılığı değerlendirildi.

Gereç ve Yöntem: Bu retrospektif çalışmaya, hastanemizde doğum yapan ve taburculuk sonrası üçüncü gün kontrolüne çağrılan 61 yenidoğan dahil edilmiştir. Bunların 45'i taburculuk sırasında doğumda bulunan çocuk hekimi tarafından taburculuk öncesi bilgilendirme ve öneri formu açıklanarak alan, 16'sı ise başka hekimler tarafından yazılı olarak bilgilendirme ve öneri formu verilmeden taburcu edilen bebeklerden oluşmuştur. Veriler; anne ve baba yaşı, anne-baba eğitim durumu, kaçınıcı çocuk olduğu, doğum şekli(normal/sezaryen), gestasyon haftası, anne-baba eğitim durumu, doğum kilosu, doğum sonrası kilo kayıp yüzdesi, üçüncü, on beşinci ve otuzuncu gün kontrollerindeki sağlık durumlarını içermektedir. Gruplar arasındaki farklar istatistiksel olarak karşılaştırılmıştır. Her iki grupta da ailelerin bebeklerdeki sorunları takip etme süreci analiz edildi. Ayrıca, gruplar arasındaki tıbbi müdahale gerektirecek kritik sorunlar ile çok kritik olmayan sorunlar değerlendirilerek p-değerleri hesaplandı.

Bulgular: Bilgilendirme formu verilen grubun üçüncü gün kontrolüne gelme süresi ortalama 3.2 gün iken, form almayan grupta bu süre 4.4 gün olarak hesaplanmış ve aradaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p < 0.001$)(Grafik-1). Bilgilendirme verilen grupta toplam 6 sorun gözlemlenirken, bunların 1'i tıbbi girişimsel müdahale gerektirecek düzeyde kritik, 5'i girişimsel olmayan tıbbi destekleyici tavsiyeler ile düzelebilecek nitelikte sorunlar olarak kaydedildi. Bilgilendirme verilmeyen grupta ise bu sayılar toplam 11 sorunda, sırasıyla, 4 ve 7 olarak gözlemlendi(p değeri=0.6)(Tablo.1). İstatistiksel analiz sonucunda klinik olarak anlamlı ancak istatistiksel anlamlılık bulunamamasının nedeninin yeterli örneklem sayısına ulaşılmamış olması olabileceği düşünüldü.

Bilgilendirme Formu Verilen ve Verilmeyen Grupların Kontrolde Gelme Süresi

Bilgilendirme Formu Verilen ve Verilmeyen Grupların Tıbbi Girişimsel Müdahale Gerektirecek ve Gerektirmeyecek Düzeyde Sorunlar Açısından Karşılaştırılması

	Tıbbi Girişimsel Müdahale Gerektirecek Düzeyde Sağlık Sorun	Tıbbi Girişimsel Müdahale Gerektirmeyecek Düzeyde Sağlık Sorunu	Toplam	P değeri
Bilgilendirme Formu Verilen Grup (n=45)	1	5	6	0.6
Bilgilendirme Formu Verilmeyen Grup (n=16)	4	7	11	

Sonuç: Ebeveynlere detaylı bilgilendirme ve yazılı önerilerde bulunma, ailelerin yenidoğan bebeklerini nasıl takip edeceklerini bilerek hareket etmelerini sağlayarak hem kaygılarını azaltabilir, hem de uzun vadede bakım vermelerinde iyileşmelere katkıda bulunabilir. Bilgilendirme formunun ailelere verilmesi, ailelerin üçüncü gün kontrolüne zamanında gelmelerini sağlamakta ve zamanında çocuk hekiminin değerlendirilmesi ile ilerlemeden sorunları erken tanınmasını sağlayarak klinik sonuçları iyileştirmektedir. Bu çalışma, bilgilendirme formunun taburculuk sürecinin bir parçası haline getirilmesinin klinik açıdan önemli katkılar sağlayabileceğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: yenidoğan taburculuk önerileri, üçüncü gün kontrolü, yenidoğan bilgilendirme formu

8 **Ulusal**
Sosyal Pediatri
kongresi